

การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น
โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยงเครือข่ายภาคกลางตอนล่าง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบ
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ASSESSMENT OF THE PROJECT FOR THE DEVELOPMENT OF EDUCATION AND

จักรชัย ตระกูลไธสง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2563

การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น
โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยงเครือข่ายภาคกลางตอนล่าง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบ
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัด ประเมิน และวิจัยการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ASSESSMENT OF THE PROJECT FOR THE DEVELOPMENT OF EDUCATION AND
LOCAL DEVELOPMENT WITH HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS AS MENTORS
LOWER CENTRAL NETWORK ANNUAL BUDGET YEAR 2019 B.E. IN THE
RESPONSIBILITY OF BANSOMDEJCHAOPRAYA RAJABHAT UNIVERSITY

JAKCHAI TRAKOONOSOT

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF EDUCATION
(Educational Measurement, Evaluation, and Research)
Faculty of Education, Srinakharinwirot University

2020

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น

โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยงเครือข่ายภาคกลางตอนล่าง

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบ

ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ของ

จักรชัย ตระกูลไอสถ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัด ประเมิน และวิจัยการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์จักรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตา ตูลย์เมธาการ)

..... ที่ปรึกษาร่วม

(รองศาสตราจารย์ ดร.องอาจ นัยพัฒน์)

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.พัชรี จันทรเพ็ญ)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวิกา ตั้งประภา)

ชื่อเรื่อง	การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยงเครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ผู้วิจัย	จักรชัย ตระกูลโอสถ
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2563
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มนตา ตูลย์เมธากา
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร. อองอาจ นัยพัฒน์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) ของโครงการ โดยกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล ประกอบด้วย หัวหน้าโครงการ ผู้รับผิดชอบโครงการผู้เข้ารับการฝึกอบรม และนักเรียน ผลการวิจัย ใช้แนวคิดการประเมิน IPO Model ประยุกต์ใช้กับรูปแบบการประเมินผลการฝึกอบรมตามแนวทางของเคิร์กแพทริก (The Kirkpatrick Approach) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบประเมินสื่อ มัลติมีเดีย โดยวิธีการประเมินแบบย้อนรอย สรุปผลการวิจัย ดังนี้ ตอนที่ 1 ผลการประเมินโครงการ พบว่า 1) ด้านปัจจัยนำเข้า มีความเพียงพอ และเหมาะสม 2) ด้านกระบวนการ มีการบริหารจัดการที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ ตอนที่ 2 ผลการประเมิน กิจกรรมที่ 1 การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน 1) ด้านปัจจัยนำเข้า มีความเพียงพอ และเหมาะสม 2) ด้านกระบวนการ โดยภาพรวม มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะวิทยากรมีการเปิดโอกาสให้ซักถามและ แสดงความคิดเห็นนำไปสู่ผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกี่ยวกับการสอน 3) ด้านผลผลิต แบ่งออกเป็น 3.1) ด้านผลการเรียนรู้ พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้หลังการเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม 3.2) ด้าน พฤติกรรม พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีพฤติกรรมหรือทักษะหลังการเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม และ 3.3) ด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพิ่มขึ้น และผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพประสบความสำเร็จ และตอนที่ 3 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 2 การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา 1) ด้านปัจจัยนำเข้า มีความเพียงพอ และเหมาะสม 2) ด้านกระบวนการ โดยภาพรวม มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 3) ด้านผลผลิต แบ่งออกเป็น 3.1) ด้านผลการเรียนรู้ พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้หลังการเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม 3.2) ด้าน พฤติกรรม พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีพฤติกรรมหรือทักษะหลังการเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม และ 3.3) ด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพิ่มขึ้น

คำสำคัญ : การประเมินโครงการ, คุณภาพการศึกษา, การพัฒนาท้องถิ่น

Title	ASSESSMENT OF THE PROJECT FOR THE DEVELOPMENT OF EDUCATION AND LOCAL DEVELOPMENT WITH HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS AS MENTORS LOWER CENTRAL NETWORK ANNUAL BUDGET YEAR 2019 B.E. IN THE RESPONSIBILITY OF BANSOMDEJCHAOPRAYA RAJABHAT UNIVERSITY
Author	JAKCHAI TRAKOONOSOT
Degree	MASTER OF EDUCATION
Academic Year	2020
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Manaathar Tulmethakaan
Co Advisor	Associate Professor Ong-art Naiyapatana , Ph.D.

The purpose of this research is to assess the input, process, and output of the project. The samples for data collection consisted of the project leader, the people responsible for the project person and the trainees. The results of this research used the IPO Assessment Model Concept and applied the Kirkpatrick Approach training evaluation model. The research tool used in the research was a questionnaire, structured interview forms, and educational multimedia. The results of the research were summarized as follows: in the first part, the results of the project evaluation showed revealed the following: (1) the input was sufficient and appropriate; (2) the process had proper and effective management. In the second part, the results of the assessment of activity 1 included the enhancement of teaching potential among teachers and the development of student thinking: (1) input is sufficient and appropriate; and (2) the process is appropriate at the highest level. In particular, the speakers are given the opportunity to ask questions and express their opinions, leading to the exchange of learning outcomes of the teaching professional learning community; (3) output was divided into each part; (3.1) as for learning outcomes, it was found that the trainees had higher knowledge after participating in the activity than before participating in the activity; (3.2) in terms of the behavioral aspect, the trainees had higher behavior skills after participating in the activity than before participation in the activity; and (3.3) on the results of the organization found that student achievement may increase. Also, the results of the learning exchange of the professional learning community were successful. Finally, the results of the assessment of activity 2, the production of educational multimedia media: (1) input is sufficient and appropriate; (2) the process is appropriate at the highest level; (3) output was divided into (3.1) learning outcomes, it was found that the trainees had higher knowledge after participating in the activity before participating in the activity; (3.2) in the behavioral aspect, the trainees had higher behavior skills after participating in activities than before participation in the activity; and (3.3) the results on organization found that student achievement increased.

Keyword : Project evaluation, Educational quality, Local development

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาชี้แนะและช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตา ตูลย์เมธากาญ และรองศาสตราจารย์ ดร.องอาจ นัยพัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท ที่ให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องมาโดยตลอด ตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ อาจารย์ ดร.ณภัทร ชัยมงคล ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพชราวดี จงประดับเกียรติ อาจารย์ ดร.สิริกร โตสติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวิกา ตั้งประภา และ รองศาสตราจารย์ ดร.อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือ รวมทั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา ด้านเนื้อหา ให้คำแนะนำและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจนงานวิจัยนี้สมบูรณ์

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร อินทรสมพันธ์ คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา คณาจารย์ผู้รับผิดชอบโครงการทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จลุล่วง รวมไปถึงคุณครู และนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจนทำให้วิทยานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณ คณาจารย์ภาควิชาการวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ ทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ต่าง ๆ และคำแนะนำจนทำให้วิทยานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณบิดามารดา ครอบครัวตระกูลโอสถ และบุคคลอื่น ๆ ซึ่งไม่ได้กล่าวข้างต้น ที่สนับสนุนและให้กำลังใจจนงานวิจัยสำเร็จด้วยดี คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาวิจัยนี้ผู้วิจัยขอน้อมบูชาพระคุณบิดามารดาและบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนวิชาความรู้และให้ความเมตตาแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด และเป็นกำลังใจสำคัญที่ทำให้การศึกษาวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

จักรชัย ตระกูลโอสถ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	7
ความสำคัญการวิจัย	8
ความสำคัญเชิงนโยบาย.....	8
ความสำคัญเชิงปฏิบัติ.....	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
กรอบแนวคิดการประเมิน	14
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับโครงการ	18
1.1 ความหมายของโครงการ.....	18
1.2 ความสำคัญของโครงการ.....	19
1.3 องค์ประกอบของโครงการ.....	20
1.4 ประเภทของโครงการ.....	30

2. โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562	40
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินโครงการ.....	64
3.1 ความหมายของการประเมินโครงการ.....	64
3.2 ลักษณะสำคัญและประโยชน์ของการประเมิน	66
3.3 ประเภทของการประเมินโครงการ	70
3.4 รูปแบบการประเมินโครงการ	76
3.5 แนวคิดการประเมินผล IPO Model ของเดนิซ (Deniz).....	84
3.6 การประเมินผลโครงการฝึกอบรมของเคิร์กแพทริค (Kirkpatrick)	87
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	99
4.1 งานวิจัยในประเทศ.....	99
4.2 งานวิจัยต่างประเทศ.....	109
บทที่ 3 วิธีดำเนินการประเมิน.....	110
การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย	110
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน.....	112
กรอบการดำเนินงานการประเมิน	116
การเก็บรวบรวมข้อมูล	132
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	135
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	136
บทที่ 4 ผลการดำเนินงานวิจัย	138
ตอนที่ 1 ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมี สถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	138

ตอนที่ 2 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 1 การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการ คิดของนักเรียน.....	141
ตอนที่ 3 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 2 การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา	154
บทที่ 5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	170
สรุปผลการวิจัย.....	170
อภิปรายผลการวิจัย	178
ข้อเสนอแนะ	184
ข้อเสนอแนะในการนำผลการประเมินไปใช้	184
ข้อเสนอแนะในการอื่น ๆ.....	185
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	185
บรรณานุกรม	186
ภาคผนวก.....	190
ภาคผนวก ก	191
ภาคผนวก ข	196
ภาคผนวก ค	207
ภาคผนวก ง.....	213
ภาคผนวก จ	218
ภาคผนวก ฉ	223
ภาคผนวก ช	226
ภาคผนวก ซ	228
ภาคผนวก ฌ	250
ประวัติผู้เขียน.....	252

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 ดัชนีวัดความสำเร็จ (KPI).....	43
ตาราง 2 ความสอดคล้องกับเป้าหมาย กลยุทธ์ แนวทาง และตัวชี้วัด	47
ตาราง 3 ตัวชี้วัดความสำเร็จและเป้าหมาย	51
ตาราง 4 ปฏิทินงาน.....	52
ตาราง 5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	53
ตาราง 6 เป้าหมายของผลผลิต (output) ตัวชี้วัด และวิธีการวัดผล	53
ตาราง 7 เป้าหมายของผลลัพธ์ (outcome) ตัวชี้วัด และวิธีการวัดผล.....	54
ตาราง 8 ความสอดคล้องกับเป้าหมาย กลยุทธ์ แนวทาง และตัวชี้วัด	56
ตาราง 9 ตัวชี้วัดความสำเร็จและเป้าหมาย	59
ตาราง 10 ปฏิทินปฏิบัติงาน	60
ตาราง 11 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	60
ตาราง 12 เป้าหมายของผลผลิต (output) ตัวชี้วัด และวิธีการวัดผล	61
ตาราง 13 เป้าหมายของผลลัพธ์ (outcome) ตัวชี้วัด และวิธีการวัดผล	62
ตาราง 14 ตัวอย่างข้อคำถามในเครื่องมือแบบสอบถาม	113
ตาราง 15 ตัวอย่างข้อคำถามในเครื่องมือแบบประเมินคุณภาพสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อ ห้องเรียนดิจิทัล	116
ตาราง 16 กรอบการดำเนินงานการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนา ท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	118
ตาราง 17 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	132
ตาราง 18 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนา การคิดของนักเรียน” ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) (หัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ) ..	141

ตาราง 19 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนา การคิดของนักเรียน” ด้านกระบวนการ (Process)/ ปฏิกริยา (Reaction) (ผู้เข้ารับการฝึกอบรม)	143
ตาราง 20 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนา การคิดของนักเรียน” ด้านผลผลิต (Output) /ผลการเรียนรู้ (Learning) (ผู้เข้ารับการฝึกอบรม)	145
ตาราง 21 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนา การคิดของนักเรียน” ด้านผลผลิต (Output)/ พฤติกรรม (Behavior) (ผู้เข้ารับการฝึกอบรม).....	149
ตาราง 22 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการ คิดของนักเรียน” ด้านผลผลิต (Output)/ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results) (ผู้เข้ารับการ ฝึกอบรม).....	152
ตาราง 23 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) (หัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ)	155
ตาราง 24 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” ด้านกระบวนการ (Process)/ ปฏิกริยา (Reaction) (ผู้เข้ารับการฝึกอบรม).....	157
ตาราง 25 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” ด้านผลผลิต (Output)/ ผลการเรียนรู้ (Learning) (ผู้เข้ารับการฝึกอบรม)	159
ตาราง 26 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” ด้านผลผลิต (Output)/ ผลการเรียนรู้ (Learning) (ผู้วิจัย)	161
ตาราง 27 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” ด้านผลผลิต (Output)/ พฤติกรรม (Behavior) (ผู้เข้ารับการฝึกอบรม).....	164
ตาราง 28 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” ด้านผลผลิต (Output)/ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results) (ผู้เข้ารับการฝึกอบรม).....	167

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการประเมิน.....	16
ภาพประกอบ 2 ขั้นตอนการถ่ายถอดนโยบายต่าง ๆ ของภาครัฐสู่โครงการฯ	46
ภาพประกอบ 3 ประเภทของการประเมินโครงการตามเกณฑ์ที่จำแนก.....	76

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สืบเนื่องจากนโยบายรัฐบาลในปัจจุบัน ได้มุ่งพัฒนาประเทศให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยเฉพาะในด้านการอุดมศึกษา หนึ่งในนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ที่เน้นความสำคัญของการส่งเสริมบทบาทให้สถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ทั่วประเทศทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงให้แก่สถานศึกษาในท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาท้องถิ่น โดยการขับเคลื่อนแนวคิดดังกล่าวเพื่อผลักดัน ส่งเสริม และสนับสนุนให้เกิดผลที่ชัดเจน จากปัจจุบันสู่อนาคต ซึ่งทุกภาคส่วนที่มีความเกี่ยวข้องจำเป็นต้องเข้ามามีส่วนร่วมกันอย่างเป็นระบบ และเดินหน้าการพัฒนาเพื่อเป้าหมายใน การยกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของแต่ละท้องถิ่นทั่วประเทศให้เกิดการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และปลูกฝังคุณธรรม การสร้างวินัย ความยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ การมีจิตสาธารณะ ความตระหนักถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าส่วนตน รวมทั้งส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในหลักการประชาธิปไตย เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น ยอมรับความแตกต่างทางความคิด อุดมการณ์และความเชื่อ รวมไปถึงการตระหนักคุณค่า และสืบสานวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทย (รายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2556)

แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ซึ่งประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์คือ 1) พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล 2) ผลิต และพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา 3) ผลิต และพัฒนากำลังคน และงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ 4) ขยายโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษา และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต 5) ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา และ 6) พัฒนาการบริหารจัดการ และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาให้นำประเทศสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)

จากนโยบายด้านการอุดมศึกษาตามข้อแถลงเชิงนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ต้องเร่งแก้ไขปัญหาในการปฏิรูปการศึกษาในระดับขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพ และมีมาตรฐานเสมอภาคอย่างทั่วถึงในทุกพื้นที่ โดยในส่วนของความเข้มแข็งในสถานศึกษา หรือ

โรงเรียนในท้องถิ่นจำเป็นต้องมีอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบูรณาการการทำงาน และเชื่อมโยงนโยบายร่วมกันระหว่างองค์กร โดยเฉพาะบทบาทที่สถาบันอุดมศึกษาในแต่ละพื้นที่ต้องทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงให้แก่โรงเรียนเพื่อพัฒนาการศึกษาในท้องถิ่น ทั้งนี้ เครือข่ายอุดมศึกษาทั้ง 9 ภูมิภาค จะเป็นกลไกในการขับเคลื่อน และสนับสนุนในสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยงในการสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนในท้องถิ่น โดยมีกรอบแนวทางสำคัญ ดังนี้ 1) ด้านผู้เรียน จำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถทางวิชาการ และมีทักษะในการดำรงชีวิต โดยมุ่งเน้นการจัดกิจกรรมในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อการพัฒนาทักษะทางด้านวิชาการ และทักษะการใช้ชีวิต 2) ด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร รวมทั้งแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นสำหรับโรงเรียนเพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับนักเรียนเพื่อสร้างความร่วมมือในการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนของโรงเรียนในท้องถิ่นที่หลากหลายรูปแบบ มีการถ่ายทอดองค์ความรู้โดยความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและโรงเรียน 3) ด้านการพัฒนาครูในโรงเรียนผ่านกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพครูผ่านรูปแบบการฝึกอบรม การพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถที่จำเป็นต่อวิชาชีพครูในฐานะผู้สอน และกลไกในการขับเคลื่อนให้การจัดการเรียนการสอนโรงเรียนในท้องถิ่นเกิดคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ (รายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2556)

จุดเริ่มต้นของโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง โดยเริ่มดำเนินโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 เป็นโครงการนำร่องและริเริ่มดำเนินการจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อสอดคล้องกับจุดเน้นเชิงนโยบายของภาครัฐในเรื่องยึดหลักการและแนวทางตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการให้สถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงให้แก่โรงเรียนในการพัฒนาท้องถิ่น โดยการนำองค์ความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านวิชาการ และการดัดศักยภาพจากบริบทด้านทรัพยากรที่สถาบันอุดมศึกษามีอยู่ร่วมกับชุมชนในพื้นที่เพื่อไปช่วยแก้ปัญหา และพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนแบบบูรณาการร่วมกันจากทุกภาคส่วนโดยมุ่งเป้าหมายสำคัญเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนแนวทางการปฏิรูปการศึกษาอย่างเห็นผลตามแผนยุทธศาสตร์การศึกษาชาติในปัจจุบัน ซึ่งในปีนำร่อง พ.ศ. 2559 นี้ รัฐบาลได้มุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายที่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขยายโอกาสก่อน ดังนั้นบริบทของโรงเรียนที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่จึงจำเป็นต้องอาศัยกลไกการทำงานของระบบเครือข่ายเพื่อการขับเคลื่อนและเข้าถึงอย่างเห็นผล สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ถ่ายทอดนโยบายของโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมี

สถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยงไปสู่ความร่วมมือในการดำเนินการจากเครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาค จำนวน 9 เครือข่าย โดยอาศัยสถาบันอุดมศึกษา สมาชิกเครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาคให้เข้ามามีบทบาทสำคัญในฐานะพี่เลี้ยงในการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้กับโรงเรียนแต่ละท้องถิ่นทั่วประเทศ ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ประสานความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งองค์กรทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะสำนักงานศึกษาธิการ/ จังหวัด เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ผลการบูรณาการการทำงานในเชิงพื้นที่เกิดประสิทธิภาพมากขึ้นตั้งแต่ระยะแรกของการวางแผน การกำกับติดตาม และประเมินผล ตลอดจนการสรุปผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ ฯ ให้สามารถสะท้อนผล ในการพัฒนาศักยภาพที่เกิดขึ้นจริงกับครู นักเรียน อาจารย์ นิสิตนักศึกษา บุคลากรทางการศึกษา และชุมชนในท้องถิ่นไปสู่ภาพรวมของการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เกิดขึ้นอย่างเห็นผล และยั่งยืนต่อไป (รายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2556)

จากแนวคิดและจุดเน้นเชิงนโยบายตามโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง จึงเป็นเสมือนการพยายามตอบโจทย์การสร้างแนวทางการปฏิรูปการศึกษาผ่านรูปแบบโครงการ หรือกิจกรรมที่สามารถแก้ปัญหา และพัฒนาศักยภาพครูเป็นจุดเริ่มต้น โดยเฉพาะปัญหาครูบางส่วนที่สอนอยู่ในโรงเรียนยังขาดการใช้นวัตกรรม และรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม ครูไม่ครบชั้นเรียน ครูสอนไม่ต้องตามเอกสาขาวิชาที่จบมา ซึ่งผลกระทบจากปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ ย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน รวมทั้งขาดทักษะกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดังนั้นโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง จึงมุ่งเน้นในการพัฒนาเทคนิคการสอนของครู ให้ครูเกิดความมั่นใจในการสอนโดยอาศัยเทคนิคที่หลากหลายของระบบช่วยสอนจากสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะการปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอนให้ครูเป็น Facilitator และ Motivator สามารถ Coaching ให้นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการเสริมสร้างทักษะชีวิตให้ผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 (3R x 7C) ซึ่งได้แก่ 3R คือ Reading – อ่านออก / Writing – เขียนได้/ Arithmetics – คณิตเลขเป็น และ 7C คือ Critical Thinking and Problem Solving – ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา/ Creativity and Innovation – ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม/ Cross – cultural Understanding – ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์/ Collaboration, Teamwork and

Leadership – ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ/ Communications, Information, and Media Literacy – ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ/ Computing and ICT Literacy – ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร/ Career and Learning Skills – ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (รายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2556)

เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายดังกล่าว ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะภาคอุดมศึกษาซึ่งประสานพลังขับเคลื่อนในรูปแบบของเครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาค 9 เครือข่าย โดยมีสถาบันอุดมศึกษาสมาชิกกระจายทั่วภูมิภาค และมีความพร้อมทั้งด้านความรู้และความเชี่ยวชาญทางวิชาการของบุคลากร และเทคโนโลยีที่จะให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนท้องถิ่นได้อย่างเป็นรูปธรรมเพื่อช่วยพัฒนาโรงเรียนให้ผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพเข้าสู่ภาคอุดมศึกษา และเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพสูงในการขับเคลื่อนประเทศไปสู่ Thailand 4.0 ต่อไปอย่างยั่งยืน

ทั้งนี้ เครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาค 9 เครือข่าย ได้ประสานสถาบันอุดมศึกษาสมาชิกในการกำหนดเป้าหมายกิจกรรม และงบประมาณ และได้รวบรวมสรุปรายละเอียดโครงการฯ ผ่านเครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาค 9 เครือข่าย เพื่อเสนอให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาให้การสนับสนุนด้านงบประมาณในการขับเคลื่อนให้การดำเนินโครงการฯ บรรลุวัตถุประสงค์สำคัญใน 2 เป้าหมาย คือ 1) สร้างความร่วมมือระหว่างเครือข่ายอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และคณะกรรมการการอุดมศึกษาในการดำเนินการภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา พัฒนาคุณภาพของบัณฑิต และรับผิดชอบต่อสังคม และ 2) ส่งเสริมสนับสนุนให้เครือข่ายฯ เกิดความเข้มแข็ง และดำเนินงานตอบสนองนโยบายรัฐบาลด้านอุดมศึกษาในเรื่องการสร้างความเข้มแข็งของโรงเรียนในท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง ซึ่งการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยงจะเป็นการบูรณาการความร่วมมือร่วมกับองค์กรต่าง ๆ เพื่อมุ่งเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับชาติให้เกิดคุณภาพเป็นสำคัญ

การประเมินโครงการในปีที่ผ่านมาโดยสรุปนั้น ผลลัพธ์เชิงคุณภาพส่งผลกระทบต่อวงกว้างที่เกิดขึ้นตามโครงการ สรุปได้ 7 ด้าน 1) ด้านนักเรียน ได้พัฒนาศักยภาพทางด้านวิชาการ และทักษะการใช้ชีวิตที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 จากหลากหลายกิจกรรมที่ส่งผลให้พร้อมต่อไป

ศึกษาต่อ และการไปประกอบอาชีพในอนาคต 2) ด้านครูได้พัฒนาศักยภาพในการถ่ายทอดองค์ความรู้ และเทคนิควิธีที่สอดคล้องต่อรายวิชา “ต้องรู้” และ “ควรรู้” ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งส่งเสริมบทบาทครูในการกระตุ้นการเรียนรู้ผู้เรียน (Coaching) ในหลายรูปแบบมากขึ้น 3) ด้านโรงเรียน ได้มีโอกาสในการพัฒนาเทคโนโลยีและสื่อการเรียนการสอน สารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการได้อย่างเป็นรูปธรรม 4) ด้านนิสิต/ นักศึกษา ได้เรียนรู้ประสบการณ์จริงจากการทำงานเชิงพื้นที่มากขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น 5) ด้านคณาจารย์ ได้ปฏิบัติหน้าที่งานบริการวิชาการสู่สังคม และต่อยอดผลงานวิจัยเชิงพัฒนาชุมชนฐานราก 6) ด้านสถาบันอุดมศึกษาได้ถ่ายทอดหนึ่งในภารกิจของมหาวิทยาลัยเพื่อการบริการวิชาการสู่ชุมชน โดยเฉพาะการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับโรงเรียนเครือข่ายโดยใช้ระบบพี่เลี้ยง และได้ทราบถึงปัญหาการศึกษาชาติที่แท้จริงเพื่อสะท้อนไปสู่ระดับนโยบายให้แก้ไขปัญหาคือได้ตรงจุด 7) ด้านชุมชนท้องถิ่น ได้รับผลเชิงบวกในการพัฒนาคุณภาพแหล่งเรียนรู้ให้กับท้องถิ่น อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและสังคมด้านอื่น ๆ ตามมา เช่น การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น การสร้างเครือข่ายสังคมคุณธรรมนำปัญญา เป็นต้น

นอกจากนี้ ทิศทางการดำเนินโครงการฯ ในอนาคตโดยสรุปแล้ว จะมุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายโรงเรียนพี่เลี้ยงเพื่อเป็นต้นแบบที่เข้มแข็งทั้งทางด้านวิชาการและการเป็นแหล่งเรียนรู้ตัวอย่างให้กับสถานศึกษาในท้องถิ่นทั่วประเทศจากความร่วมมือระหว่างทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ เพื่อมุ่งหมายในการแก้ปัญหาคุณภาพการศึกษาได้ตรงจุดสอดคล้องกับบริบท ในแต่ละท้องถิ่น และส่งเสริมแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืนและเป็นรูปธรรมในอนาคต (รายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2556)

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้เข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 โดยรับผิดชอบโรงเรียนในจังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งทางสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้อนุมัติโครงการ และสนับสนุนงบประมาณ ให้เครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนล่าง โดยมีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (มจธ.) เป็นแม่ข่าย เพื่อดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง โดยมหาวิทยาลัย

ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยานั้น ได้มอบหมายให้คณะครุศาสตร์เป็นผู้รับผิดชอบ และดำเนินโครงการโดยร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง

สำหรับการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 นั้น ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะภาคอุดมศึกษาซึ่งประสานพลังขับเคลื่อนในรูปแบบของเครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาค 9 เครือข่าย โดยมีสถาบันอุดมศึกษาสมาชิกกระจายทั่วภูมิภาคและมีความพร้อมทั้งด้านความรู้และความเชี่ยวชาญทางวิชาการของบุคลากรและเทคโนโลยีที่จะให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนท้องถิ่นได้อย่างเป็นรูปธรรมเพื่อช่วยพัฒนาโรงเรียนให้ผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพเข้าสู่ภาคอุดมศึกษาและเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพสูงในการขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ Thailand 4.0 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เป็นหนึ่งในสถาบันอุดมศึกษา เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ได้ดำเนินโครงการโดยจัดให้มีการดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการ 2 กิจกรรม ได้แก่กิจกรรมการเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้สอนพัฒนาการคิดของนักเรียน และกิจกรรมการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้รูปแบบกิจกรรมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การเรียนรู้แบบ Problem – Based Learning (PBL) การจัดการเรียนรู้แบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Communities: PLC) เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดองค์ความรู้ ทักษะต่าง ๆ ส่งผลให้ครูเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาทางด้านการศึกษาได้ต่อไปในอนาคต

การประเมินผลการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยานั้น เพื่อทำให้ทราบผลเชิงประจักษ์ว่าครูผู้สอนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำเทคนิควิธีต่าง ๆ ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดความสนใจเรียนมากยิ่งขึ้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ซึ่งตลอดระยะเวลาในการดำเนินจัดกิจกรรมผู้วิจัยได้สังเกตเห็นถึงความสำคัญในการสังเกต ติดตาม และประเมินผลโครงการฝึกอบรม ซึ่งได้ใช้รูปแบบการประเมิน IPO Model ตามแนวคิดของเดนิซ (Deniz, 2002) และประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินโครงการฝึกอบรมของเคิร์กแพทริก (Kirkpatrick, 1998) โดยรูปแบบการประเมิน IPO Model มุ่งประเมินใน 3 ด้าน ได้แก่ การประเมินปัจจัยนำเข้า (Inputs) การประเมินกระบวนการ (Process) และการประเมินผลผลิต (Output) ซึ่งประยุกต์ใช้กับรูปแบบการประเมินผลการ

ฝึกอบรมตามแนวทางของเคิร์กแพทริก (The Kirkpatrick Approach) ซึ่งมุ่งเน้นลักษณะของโครงการฝึกอบรมจะช่วยให้ผู้ผ่านการอบรม มีความรู้เพิ่มขึ้น มีการปรับปรุงทักษะการทำงานดีขึ้น และมีการเปลี่ยนแปลงเจตคติต่อการทำงานทำให้เกิดการปรับปรุงการทำงานในปัจจุบัน หรือพัฒนาโครงการต่อไปในอนาคตการฝึกอบรม จึงเป็นการช่วยเหลือครูให้ปฏิบัติงานในการจัดการเรียนการสอนภายในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยแนวทางการประเมินของเคิร์กแพทริก มุ่งเน้นไปที่ผลสัมฤทธิ์ของการฝึกอบรมเป็นหลัก โดยไม่ได้มุ่งเน้นไปที่ตัวโครงการ ซึ่งมีเป้าหมายของการประเมินแบ่งออกเป็น 4 ระดับ (Kirkpatrick, 1998 อ้างใน พิเชิต ฤทธิ์จรรยา, 2557) ได้แก่ ระดับที่ 1 การประเมินปฏิกิริยา (Reaction Evaluation) เป็นการตรวจสอบความรู้สึก หรือความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมต่อโครงการฝึกอบรม ระดับที่ 2 การประเมินการเรียนรู้ (Learning Evaluation) เป็นการตรวจสอบผลการเรียนรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมโดยตรวจสอบให้ครอบคลุมทั้ง ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และเจตคติ (Attitude) ระดับที่ 3 การประเมินพฤติกรรม (Behavior Evaluation) เป็นการตรวจสอบว่าผู้ผ่านการอบรมนั้นได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเป็นไปตามความคาดหวังของโครงการหรือไม่ และระดับที่ 4 การประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กร (Result Evaluation) เป็นการตรวจสอบว่าผลจากการฝึกอบรมได้เกิดผลดีต่อองค์กร หน่วยงาน หรือผลกระทบต่อองค์กรในลักษณะใดบ้าง โดยผลการประเมินนั้น จะเป็นประโยชน์พร้อมทั้งเป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพของโครงการ และสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการเสริมสร้างสมรรถภาพของครูในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะแต่ละประเด็นดังนี้

1. เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้า (Inputs) ของโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
2. เพื่อประเมินกระบวนการ (Process) ของโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

3. เพื่อประเมินผลผลิต (Output) ของโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ความสำคัญการวิจัย

ความสำคัญเชิงนโยบาย

1. มหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา รวมทั้งผู้บริหาร หน่วยงาน ผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัย ได้สารสนเทศเกี่ยวกับผลการประเมินโครงการที่จะสามารถนำไปกำหนดแผนการดำเนินงาน และนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอรับงบประมาณในการสนับสนุนการดำเนินโครงการในปีต่อไป

2. มหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้สารสนเทศที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของโครงการว่าเป็นอย่างไร คัดค้านกับการลงทุนหรือไม่ ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการต่อไป

ความสำคัญเชิงปฏิบัติ

1. เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. เป็นข้อมูลสำหรับใช้เป็นหลักฐานการดำเนินงานในการเข้ารับการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน และภายนอกระดับคณะ และสถาบัน

3. เป็นแนวทางสำหรับผู้รับผิดชอบโครงการและคณะกรรมการดำเนินโครงการ ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดโครงการให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. ช่วยให้เกิดการเสริมแรงและกระตุ้นให้ผู้บริหาร ผู้รับผิดชอบโครงการ คณะกรรมการดำเนินโครงการ ครูผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ เมื่อทราบผลการประเมินโครงการ จุดเด่น หรือจุดที่ควรพัฒนา ข้อเสนอแนะ โดยจะมุ่งปรับปรุงการบริหารจัดการโครงการให้มีประสิทธิภาพ เกิดคุณค่าและประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน หรือสถานศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

1. การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ประกอบด้วยการดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการ 2 กิจกรรม ได้แก่กิจกรรมการเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้สอนและการพัฒนาการ

คิดของนักเรียน และกิจกรรมการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล โดยผู้วิจัยใช้รูปแบบการประเมิน IPO Model ตามแนวคิดของเดนิซ (Deniz, 2002) ประยุกต์ใช้กับรูปแบบการโครงการฝึกอบรมของเคิร์กแพทริค (Kirkpatrick, 1998) มาใช้ในการประเมินโครงการโดยการประเมินโครงการครั้งนี้เน้นการพรรณนาข้อมูลเพื่อให้ได้สารสนเทศ มากกว่าการสรุปอ้างอิงไปยังผู้เข้ารับการฝึกอบรมและโรงเรียนทั้งหมดในภาพใหญ่

1.1 การประเมินโดยใช้รูปแบบการประเมิน IPO Model ตามแนวคิดของเดนิซ (Deniz, 2002) ประยุกต์ใช้กับรูปแบบการประเมินโครงการฝึกอบรมของเคิร์กแพทริค (Kirkpatrick, 1998) โดยมุ่งประเมินใน 3 ด้าน ได้แก่ การประเมินปัจจัยนำเข้า (Inputs) การประเมินกระบวนการ (Process) และ การประเมินผลผลิต (Output) มาใช้ในการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

1.1.1 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Inputs) พิจารณาความเหมาะสมเกี่ยวกับคุณสมบัติของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ การบริหารจัดการงบประมาณของส่วนกลาง จำนวนผู้เข้าฝึกอบรม ความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์ ความเหมาะสมของสถานที่ในการฝึกอบรม คุณสมบัติของวิทยากร และความเหมาะสมของงบประมาณ

1.1.2 การประเมินกระบวนการ (Process) ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้กับรูปแบบการประเมินผลการฝึกอบรมตามแนวทางของเคิร์กแพทริค (The Kirkpatrick Approach) มาบูรณาการเพื่อดูรายละเอียดในด้านปฏิกิริยา (Reaction) โดยเป็นการประเมินที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาครูด้วยกระบวนการ PLC การบริหารจัดการโครงการ (การประชุมและประสานงานเครือข่าย, การสำรวจความต้องการของโรงเรียน, การกลั่นกรองความเหมาะสมของกิจกรรมและงบประมาณ, การติดตามผลการดำเนินงาน, การรายงานผล) ความเหมาะสมของเนื้อหา สถานที่ อาหาร สื่อ อุปกรณ์ เจ้าหน้าที่ บรรยากาศของการฝึกอบรม และความรู้ความสามารถของวิทยากร

1.1.3 การประเมินผลผลิต (Output) ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้กับรูปแบบการประเมินผลการฝึกอบรมตามแนวทางของเคิร์กแพทริค (The Kirkpatrick Approach) มาบูรณาการเพื่อดูรายละเอียดใน 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านผลการเรียนรู้ (Learning) โดยเป็นการประเมินที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนสู่การพัฒนาการคิดของนักเรียน การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล คุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อ

พัฒนาการคิดของนักเรียน และสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล 2. ด้านพฤติกรรม (Behavior Evaluation) โดยเป็นการประเมินที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ ความสามารถในการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา เจตคติต่อการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล และ3. ด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results) โดยเป็น การประเมินที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ ความสำเร็จของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกี่ยวกับการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา หมายถึง โครงการที่ดำเนินงานความร่วมมือทางวิชาการในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง ดำเนินงานโดยคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งได้รับทุนจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) โดยมีลักษณะของการดำเนินการจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาท้องถิ่น

2. การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการเชิงระบบเพื่อการตรวจสอบหรือ ชี้บ่งถึง ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของโครงการซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ปรับปรุง และพัฒนาโครงการ

3. การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ประเด็นหลักที่ตั้งไว้เพื่อประเมินโครงการโดยภาพรวม ใช้รูปแบบการประเมิน IPO Model ตามแนวคิดของเดนิซ ได้แก่ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) 2) ด้านกระบวนการ (Process) และการประเมินผลผลิต (Output) แต่ละด้านสามารถนิยามศัพท์เฉพาะได้ดังนี้

1) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Inputs) หมายถึง การตรวจสอบความเหมาะสมของทรัพยากรโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ การบริหารจัดการ

งบประมาณของส่วนกลาง จำนวนผู้เข้าฝึกอบรม ความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์ ความเหมาะสมของสถานที่ในการฝึกอบรม คุณสมบัติของวิทยากร และความเหมาะสมของงบประมาณ

2) การประเมินกระบวนการ (Process) หมายถึง การตรวจสอบความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงาน โดยมีประเด็นการพิจารณา ได้แก่ การพัฒนาครูด้วยกระบวนการ PLC การบริหารจัดการโครงการการประชุมและประสานงานเครือข่าย, การสำรวจความต้องการของโรงเรียน การกลั่นกรองความเหมาะสมของกิจกรรมและงบประมาณ การติดตามผลการดำเนินงาน การรายงานผล ความเหมาะสมของเนื้อหา สถานที่ อาหาร สื่อ อุปกรณ์ เจ้าหน้าที่ บรรยากาศของการฝึกอบรม และความรู้ ความสามารถของวิทยากร

3) การประเมินผลผลิต (Output) หมายถึง การตรวจสอบระดับคุณภาพของผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยมีประเด็นการพิจารณา ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนสู่การพัฒนาการคิดของนักเรียน การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล คุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน และสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล ความสามารถในการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา เจตคติต่อการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล ความสำเร็จของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกี่ยวกับการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

4. รูปแบบการประเมินผลการฝึกอบรมตามแนวทางของเคิร์กแพทริค (The Kirkpatrick Approach) ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน ได้แก่ 1) การประเมินด้านปฏิกิริยา (Reaction) 2) การประเมินด้านผลการเรียนรู้ (Learning) 3) การประเมินด้านพฤติกรรม (Behavior Evaluation) และ 4) การประเมินด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กร (Results) โดยแต่ละด้านสามารถนิยามศัพท์เฉพาะได้ดังนี้

1) การประเมินด้านปฏิกิริยา (Reaction) หมายถึง การตรวจสอบความเหมาะสมของการพัฒนาครูด้วยกระบวนการ PLC การบริหารจัดการโครงการ (การประชุมและประสานงานเครือข่าย, การสำรวจความต้องการของโรงเรียน, การกลั่นกรองความเหมาะสมของกิจกรรมและงบประมาณ, การติดตามผลการดำเนินงาน, การรายงานผล) ความเหมาะสมของเนื้อหา สถานที่

อาหาร สื่อ อุปกรณ์ เจ้าหน้าที่ บรรยากาศของการฝึกอบรม และความรู้ ความสามารถของวิทยากร

2) การประเมินด้านผลการเรียนรู้ (Learning) หมายถึง การตรวจสอบระดับคุณภาพของผู้เข้ารับการฝึกอบรมโดยมีประเด็นการพิจารณา ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนสู่การพัฒนา การคิดของนักเรียน การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา เพื่อห้องเรียนดิจิทัล คุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน และสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล

3) การประเมินด้านพฤติกรรม (Behavior Evaluation) หมายถึง การตรวจสอบระดับคุณภาพที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ ความสามารถในการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา เจตคติต่อการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของคุณครู และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล

4) การประเมินด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results) หมายถึง การตรวจสอบคุณภาพที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ ความสำเร็จของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพเกี่ยวกับการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน การจัดกิจกรรม การเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

5. การใช้แนวคิดการประเมิน IPO Model มาประยุกต์ใช้กับรูปแบบการประเมินผล การฝึกอบรมตามแนวทางของเคิร์กแพทริก (The Kirkpatrick Approach) โดยสามารถนำแนวคิดมาบูรณาการเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และพิจารณาประเด็นประเมินโครงการใน 2 ด้าน ได้แก่

1) การประเมินด้านกระบวนการ (Process) หมายถึง การพิจารณาความเหมาะสมของโครงการด้านกระบวนการ โดยบูรณาการเพื่อดูรายละเอียดในด้านปฏิกิริยา (Reaction) โดยเป็นการประเมินที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ การพัฒนาครูด้วยกระบวนการ PLC การบริหารจัดการโครงการ (การประชุมและประสานงานเครือข่าย, การสำรวจความต้องการของโรงเรียน, การกลั่นกรองความเหมาะสมของกิจกรรมและงบประมาณ, การติดตามผล การดำเนินงาน, การรายงานผล) ความเหมาะสมของเนื้อหา สถานที่ อาหาร สื่อ อุปกรณ์ เจ้าหน้าที่ บรรยากาศของการฝึกอบรม และความรู้ ความสามารถของวิทยากร และพิจารณาความเหมาะสมของกิจกรรมที่ 1

การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน และกิจกรรมที่ 2 การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล ในด้านกระบวนการ โดยมีประเด็นการพิจารณา ได้แก่ ความเหมาะสมของสิ่งอำนวยความสะดวก ความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินโครงการ ความรู้ ความสามารถของวิทยากร และการให้บริการของผู้รับผิดชอบโครงการ

2) การประเมินด้านผลผลิต (Output) หมายถึง การตรวจสอบระดับคุณภาพของกิจกรรมที่ 1 การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียนและกิจกรรมที่ 2 การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล เพื่อดูรายละเอียดใน 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านผลการเรียนรู้ (Learning) เป็นการประเมินที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการสอนสู่การพัฒนา การคิดของนักเรียน การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล คุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน และ สื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล 2. ด้านพฤติกรรม (Behavior Evaluation) เป็นการประเมินที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ ความสามารถในการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา เจตคติต่อการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล และ 3. ด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results) เป็นการประเมินที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ ความสำเร็จของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพเกี่ยวกับการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนโดยองค์กรในขอบเขตของงานวิจัยนี้ คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

6. คุณสมบัตินี้ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ หมายถึง ลักษณะของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

7. คุณสมบัตินี้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม หมายถึง ครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครที่ได้รับการคัดเลือกจากผู้อำนวยการโรงเรียนให้เข้าร่วมกิจกรรม

8. วัตถุประสงค์ หมายถึง สิ่งของที่นำมาประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพการสอนของครูสู่การพัฒนาการคิดของนักเรียน และการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล

9. ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการสอนสู่การพัฒนาการคิดของนักเรียน หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูสู่การพัฒนาการคิดของนักเรียน สามารถนำความรู้ไปใช้ รู้จักวางแผน ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียนที่เหมาะสมกับชั้นเรียน โดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูสู่การพัฒนาการคิดของนักเรียน

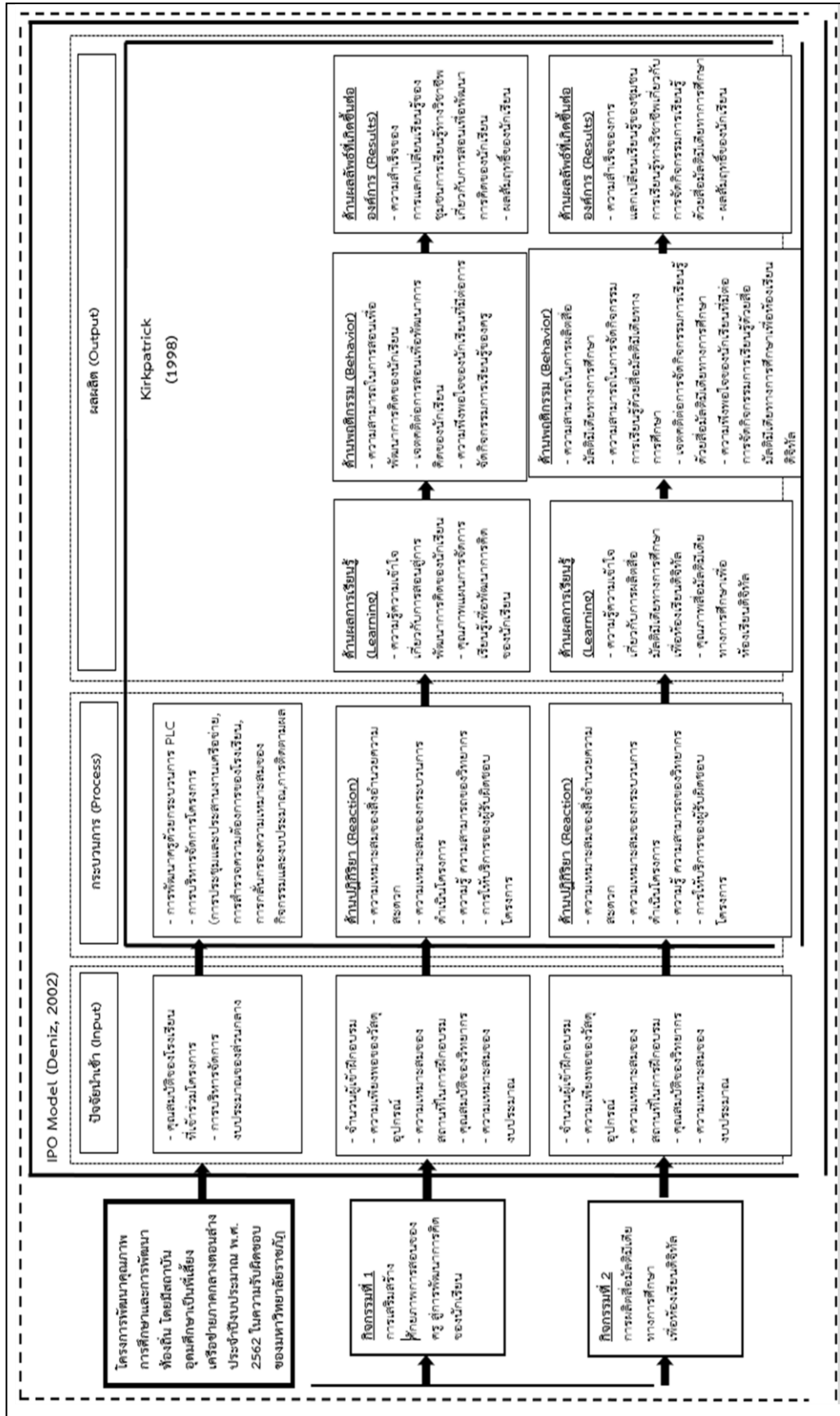
10. ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สามารถนำความรู้ไปใช้ รู้จักวางแผน ปฏิบัติการผลิตสื่อมัลติมีเดียเพื่อจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับชั้นเรียน โดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล

11. เจตคติต่อการสอนของครูสู่การพัฒนาการคิดของนักเรียน หมายถึง การที่ครูผู้สอนสามารถชักนำให้นักเรียนรู้สึกในการตอบสนองต่อพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอน

กรอบแนวคิดการประเมิน

กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา แบ่งออกเป็น 2 กิจกรรม ได้แก่กิจกรรมการเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูสู่การพัฒนาการคิดของนักเรียน และกิจกรรมการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล ซึ่งการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่าย ภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดการประเมิน IPO Model (Deniz, 2002) ประยุกต์ใช้กับรูปแบบการประเมินผลการฝึกอบรมตามแนวทางของเคิร์กแพทริค (The Kirkpatrick Approach, 1998) ซึ่งแนวคิดการประเมิน IPO Model ที่นำมาใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ มุ่งพิจารณาประเมินโครงการใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) โดยเป็นการประเมิน ที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ คุณสมบัติของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการบริหารจัดการงบประมาณของส่วนกลาง จำนวนผู้เข้าฝึกอบรม ความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์ ความเหมาะสมของสถานที่ในการฝึกอบรม คุณสมบัติของวิทยากร และความเหมาะสมของงบประมาณ 2) ด้านกระบวนการ (Process) ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้กับรูปแบบการประเมินผลการฝึกอบรมตามแนวทางของเคิร์กแพทริค (The Kirkpatrick Approach) มาบูรณาการเพื่อดูรายละเอียดในด้าน

ปฏิกิริยา (Reaction) โดยเป็นการประเมินที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ การพัฒนาครูด้วย กระบวนการ PLC การบริหารจัดการโครงการ (การประชุมและประสานงานเครือข่าย, การสำรวจ ความต้องการของโรงเรียน, การกลั่นกรองความเหมาะสมของกิจกรรมและงบประมาณ, การ ติดตามผลการดำเนินงาน, การรายงานผล) ความเหมาะสมของเนื้อหา สถานที่ อาหารสื่อ อุปกรณ์ เจ้าหน้าที่ บรรยากาศของการฝึกอบรม และความรู้ ความสามารถของวิทยากร 3) ด้านผลผลิต (Output) ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้กับรูปแบบการประเมินผลการฝึกอบรมตามแนวทางของเคิร์ก แพทริก (The Kirkpatrick Approach) มาบูรณาการเพื่อดูรายละเอียดใน 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านผล การเรียนรู้ (Learning) โดยเป็นการประเมินที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการสอนสู่การพัฒนา การคิดของนักเรียน การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อ ห้องเรียนดิจิทัล คุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน และ สื่อมัลติมีเดีย ทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล 2. ด้านพฤติกรรม (Behavior Evaluation) โดยเป็นการประเมิน ที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ ความสามารถในการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน การผลิตสื่อ มัลติมีเดียทางการศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา เจตคติต่อการ สอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล และ 3. ด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results) โดยเป็นการประเมินที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ ความสำเร็จของ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ของชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพเกี่ยวกับการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน การจัดกิจกรรม การเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนโดยองค์กรในขอบเขตของ งานวิจัยนี้ คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และ สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งกิจกรรมที่ 1 และกิจกรรมที่ 2 นั้น ไม่ได้ส่งผลต่อกัน โดย ผู้วิจัยได้นำเสนอกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการประเมิน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องโดยได้เสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับโครงการ

- 1.1 ความหมายของโครงการ
- 1.2 ความสำคัญของโครงการ
- 1.3 องค์ประกอบของโครงการ
- 1.4 ประเภทของโครงการ

2. โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

2.1 โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง (“U-School Mentoring”) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

- 2.2 กิจกรรมการเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน
- 2.3 กิจกรรมการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินโครงการ

- 3.1 ความหมายของการประเมินโครงการ
- 3.2 ลักษณะสำคัญ และประโยชน์ของการประเมินโครงการ
- 3.3 ประเภทของการประเมินโครงการ
- 3.4 รูปแบบการประเมินโครงการ
- 3.5 แนวคิดการประเมินผล IPO Model ของเดนิซ (Deniz)
- 3.6 การประเมินผลโครงการฝึกอบรมของเคิร์กแพทริค (Kirkpatrick)

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 4.1 งานวิจัยในประเทศ
- 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับโครงการ

1.1 ความหมายของโครงการ

การดำเนินโครงการตามภารกิจขององค์กร หรือหน่วยงานต่าง ๆ นั้น เป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ แผนยุทธศาสตร์ ฯลฯ โดยมีผู้บริหาร ผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินโครงการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ หรือเกิดผลประโยชน์ และความต้องการของลูกค้า หรือผู้รับบริการ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของโครงการไว้ดังนี้

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 (ราชบัณฑิตยสถาน.2546) ได้ให้ความหมายของโครงการว่า เป็นแผนงานหรือเค้าโครงตามที่ร่างกำหนดไว้ โดยมีแนวคิดที่สอดคล้องกันกับนักวิชาการดังต่อไปนี้ ประชุม รอดประเสริฐ (2547) กล่าวว่า โครงการเป็นแผนการดำเนินงาน โดยจัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วยกิจกรรมย่อยหลายกิจกรรมภายใต้โครงการที่ต้องใช้ทรัพยากรในการดำเนินงาน และคาดหวังที่จะให้ผลตอบแทนอย่างคุ้มค่า โดยจะต้องมีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดในการดำเนินงาน มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มีพื้นที่รับผิดชอบเพื่อสนับสนุน ดูแล และตอบสนองความต้องการของกลุ่มคนทุกภาคส่วน เทียนฉาย กิระนันท์ (2530) กล่าวว่า เป็นการคาดคะเนเหตุการณ์ หรือเตรียมความพร้อม เพื่อดำเนินกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งตามแผนการดำเนินงาน เพื่อหาแนวทางปฏิบัติ หรือดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของแผนการดำเนินงานนั้น ๆ อย่างเป็นระบบ ระเบียบที่ชัดเจน และสมคิด พรหมจ้อย (2550) กล่าวว่า เป็นหน่วยของแผนงาน หรือกลุ่มของกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันเพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน ซึ่งจะต้องมีระยะเวลาเริ่มต้น และสิ้นสุดที่แน่ชัดโดยส่วนใหญ่จะเป็นงานพิเศษที่นอกเหนือจากงานประจำ ซึ่งโครงการจะประกอบด้วย ภาระงานและ กิจกรรมต่าง ๆ

อย่างไรก็ตามยังมีนักวิชาการที่ให้ความหมายของโครงการที่แตกต่างกันไปดังต่อไปนี้ โดยเยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2542) กล่าวว่า โครงการนั้นเป็นส่วนหนึ่งของงานที่ต้องดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ มีระยะเวลา และวงเงินงบประมาณที่กำหนดไว้ โดยให้สอดคล้องกับระเบียบ ข้อบังคับอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีแนวคิดที่สอดคล้องกับสุพัทตร์ พิบูลย์ และกานดา นาคะเวช (2545) กล่าวว่า โครงการเป็นกิจกรรมทางเลือกเพื่อยกระดับคุณภาพของงานที่ได้รับคัดเลือกแล้วว่าเหมาะสม และมีแนวโน้มที่จะเกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพงานปกติ ซึ่งประกอบด้วยจุดมุ่งหมาย เป้าหมาย กิจกรรมต่าง ๆ ที่ชัดเจน และมีขอบเขตระยะเวลาในการดำเนินงานที่แน่นอน ซึ่งเช่นเดียวกันกับ มยุรี อนุমানราชชน (2551) กล่าวว่า กลุ่มของกิจกรรมที่

สัมพันธ์กัน และจัดทำเป็นพิเศษอย่างเป็นระบบเพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ นั้น ได้แก่ผลประโยชน์ตอบแทนหรือผลอย่างใดอย่างหนึ่งในอนาคต กิจกรรมดังกล่าวจะต้องมีจุดเริ่มต้น และจุดสิ้นสุด และสมบัติสุวรรณพิทักษ์ (2554) กล่าวว่า เป็นการดำเนินกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มีการกำหนดช่วงเวลา หรือขอบเขตในการดำเนินกิจกรรมซึ่งมีระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดที่แน่ชัด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

กล่าวโดยสรุป โครงการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมตามแผนที่กำหนดไว้ โดยยึดแนวปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของโครงการเป็นหลัก มีระยะเวลาในการดำเนินงานที่ชัดเจน และเกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อนำมาลงทุนสร้างผลงานที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมาย โดยกิจกรรมดังกล่าวจะต้องเป็นหน่วยอิสระที่สามารถทำการวิเคราะห์ วางแผน และบริหารได้ นอกจากนี้จะต้องมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มีกำหนดเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดที่แน่ชัด การดำเนินงานจะต้องอยู่ภายใต้งบประมาณที่ได้ตั้งไว้ ได้ผลงานที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด และเกิดประโยชน์ต่อองค์กร สังคม ชุมชน หรือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1.2 ความสำคัญของโครงการ

ความสำคัญของโครงการ มีนักวิชาการหลายท่านได้สรุปความสำคัญของโครงการไว้ดังนี้

- พิสนุ พงศ์ศรี (2556 : 36) ได้สรุปความสำคัญของโครงการไว้ดังนี้
1. เป็นแนวทางหรือวิธีการที่จะนำไปสู่ปรากฏการณ์ที่ต้องการจะเกิดขึ้นในอนาคต อย่างมีระบบ โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และกิจกรรมต่าง ๆ ไว้
 2. ทำให้การกำหนดลำดับขั้นของกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะต้องทำให้ต่อเนื่องสอดคล้องกัน อย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัดทรัพยากรต่าง ๆ และมีประสิทธิผลได้
 3. ทำให้เกิดการประสานระหว่างผู้ปฏิบัติงาน หรือหน่วยงานปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ไม่ให้กิจกรรมบางอย่างขาดหายไปหรือซ้ำซ้อนกัน
 4. ทำให้การประเมินผลอย่างมีขั้นตอน และมีคุณภาพที่ดี ทำให้ได้สารสนเทศจากการประเมินที่เป็นประโยชน์

องอาจ นัยพัฒน์ (2559 : 9 - 10) ได้สรุปความสำคัญของโครงการไว้หลายประการ ดังนี้

1. ช่วยชี้ให้เห็นถึงปัญหา และภูมิหลังของการทำงาน
2. ช่วยให้การปฏิบัติงานตามแผนและโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ช่วยให้แผนงานมีความชัดเจนโดยบุคคลที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจและรับรู้ถึงปัญหาร่วมกัน
4. ช่วยให้แผนงานมีทรัพยากรที่ใช้อย่างเพียงพอ เหมาะสมกับสภาพปฏิบัติจริง เพราะมีรายละเอียดการใช้ทรัพยากรที่ชัดเจน
5. ช่วยให้แผนงานมีความเป็นไปได้สูง เพราะมีผู้รับผิดชอบและมีความเข้าใจในการดำเนินงาน
6. ทำให้มีการกำหนดขอบเขตในการทำงานที่แน่นอนและมีความชัดเจน
7. ทำให้การดำเนินงานขององค์การบรรลุตามเป้าหมายที่ปรารถนา
8. ช่วยลดความขัดแย้งและขจัดความซ้ำซ้อนในหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงาน
9. ช่วยให้ผู้บริหารเตรียมรับสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและความยุ่งยากที่อาจจะเกิดขึ้น ในอนาคต ตลอดจนป้องกันการขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นในหน่วยงาน
10. โครงการเป็นเครื่องมือในการบริหารของผู้บริหาร เพื่อให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ
11. โครงการจะช่วยให้เกิดการประสานสัมพันธ์ภายใต้องค์การ ทำให้การปฏิบัติเป็นไปด้วยความ

กล่าวโดยสรุป ความสำคัญของโครงการ นั้น ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญในการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ของโครงการซึ่งจะก่อให้เกิดผลดี และทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพช่วยให้ขั้นตอนวางแผนและขั้นตอนดำเนินงาน เป็นไปตามระบบ มีความเรียบร้อย ช่วยให้ขั้นตอนต่าง ๆ มีความสอดคล้องกับนโยบายหรือความประสงค์ของสถานศึกษาหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทำให้ขั้นตอนดำเนินงานมีทิศทางอันชัดเจน รวมทั้งมีประสิทธิภาพพอออกมายอดเยี่ยม และเป็นหลักฐานเพื่อใช้ประเมินงานที่ผ่านมา ตลอดจนเป็นแนวทางดำเนินงานครั้งต่อไปได้อย่างเป็นระเบียบ

1.3 องค์ประกอบของโครงการ

องค์ประกอบของโครงการ มีนักวิชาการได้กล่าวไว้สรุปได้ดังนี้

พิสนุ พงศ์ศรี (2556 : 39) ได้สรุปองค์ประกอบของโครงการทั่ว ๆ ไป ดังนี้

1. ชื่อโครงการ
2. หน่วยงานที่รับผิดชอบ
3. หน่วยงานที่ให้การสนับสนุนหรือร่วมปฏิบัติการ (ถ้ามี)

4. ระยะเวลาดำเนินโครงการ
5. หลักการและเหตุผล
6. วัตถุประสงค์
7. เป้าหมาย
8. พื้นที่ดำเนินงาน
9. วิธีดำเนินงาน
10. ทรัพยากรและงบประมาณ
11. การติดตามประเมินผล
12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ
13. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ
14. อื่น ๆ

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2557 : 12 - 15) ได้สรุปองค์ประกอบของโครงการไว้ ดังนี้

1. ความสำคัญและที่มาของโครงการ เป็นองค์ประกอบส่วนที่ชี้ให้เห็นถึงรากฐานความเป็นมาของโครงการ ว่ามีที่มาเป็นอย่างไร มีแนวความคิดที่เป็นพื้นฐานของโครงการอย่างไร และควรระบุความสำคัญของโครงการให้ชัดเจนด้วยว่า โครงการนั้นมีความสำคัญต่ออนาคตของสังคม และประเทศชาติ หรือมีความสำคัญของประชาชน กลุ่มเป้าหมาย และผู้รับบริการอย่างไร โครงการที่ไม่อาจแสดงให้ผู้กำหนดนโยบายเห็นความสำคัญของโครงการได้ โครงการนั้นก็คงไม่ได้รับการสนับสนุน และอนุมัติให้ดำเนินการได้ในที่สุด ในแต่ละโครงการควรระบุความสำคัญเร่งด่วนของโครงการทั้งทางบวก และทางลบ กล่าวคือ ในทางบวกอาจระบุถึงผลดี ผลที่ได้ หรือประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการนั้น ในทางลบอาจระบุถึงผลเสีย หรือความเสียหายที่เกิดขึ้นกับประชาชน ผู้รับบริการ หรือสังคม และประเทศชาติ ถ้าหากไม่ได้มีการจัดดำเนินงานตามโครงการดังกล่าว นอกจากนั้นควรระบุความสัมพันธ์ หรือผูกพันกับโครงการอื่น ๆ ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตด้วย เช่น โครงการที่จัดทำนี้เป็นโครงการต่อเนื่องจากโครงการใดโครงการหนึ่งที่ได้ดำเนินการไปแล้ว และแผนงานหลักอาจจะไม่บรรลุตามเป้าหมาย ถ้าหากโครงการทุกโครงการไม่สำเร็จลุล่วงไป โครงการทุกโครงการในแผนงานหลักนั้นจึงมีกำหนดความเร่งด่วน และความต่อเนื่องกันโดยอัตโนมัติ

2. วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการ เป็นส่วนที่มีความสำคัญมากที่สุดส่วนหนึ่งของโครงการ เพราะวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการ จะเป็นสิ่งที่ใช้เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จใน การติดตาม และประเมินโครงการ เมื่อได้มีการดำเนินงานตามโครงการแล้ว ดังนั้น

ผู้จัดทำโครงการจะต้องระบุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการให้ชัดเจนว่า โครงการนี้จะทำอะไร หรือเมื่อดำเนินงานตามโครงการนี้แล้วจะเกิดผลอะไรบ้าง หรือจะได้อะไรเพิ่มขึ้น การเขียนวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการให้ชัดเจน และเฉพาะเจาะจงนั้น จะเป็นการผูกมัดให้หน่วยงาน หรือผู้ที่รับผิดชอบโครงการนั้น จะต้องหาวิธีการ และมีความมุ่งมั่นในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้เฉพาะนั้นให้ได้ การบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่แน่ชัดนี้จะช่วยเพิ่มน้ำหนัก และให้ความสำคัญของโครงการนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี เพราะผู้ตัดสินใจนโยบาย หรือผู้บริหารสามารถทราบได้ทันทีว่าโครงการนั้น ๆ จะทำอะไร และ จะได้ผลอะไรบ้างเมื่อดำเนินงานตามโครงการนั้นไปแล้ว

3. ขอบเขตของโครงการ เป็นการระบุถึงขอบเขตของโครงการเฉพาะบางโครงการ ที่มีขอบเขตอย่างใดอย่างหนึ่งกำกับอยู่ด้วยเท่านั้น ถ้าโครงการใดไม่มีขอบเขตกำกับก็ไม่จำเป็นต้องระบุไว้ในโครงการ ขอบเขตของโครงการเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้พิจารณาโครงการได้เห็นชัดถึงความเป็นไปได้ของโครงการ แสดงถึงความรอบคอบของผู้จัดทำโครงการ ซึ่งสะท้อนถึงความเป็นไปได้ (feasible) ของโครงการนั้น ๆ โดยทั่วไปขอบเขตของโครงการ มี 4 ลักษณะ คือ ขอบเขตเรื่องเวลา ขอบเขตทางภูมิศาสตร์ ขอบเขตในแง่ปฏิบัติ และขอบเขตในแง่อื่น ๆ

4. วิธีดำเนินงานตามโครงการ เป็นส่วนที่ต้องระบุถึงแนวทาง กลยุทธ์ และวิธีการที่จะทำในโครงการนั้น ๆ โดยละเอียดว่าจะทำอะไร ทำอย่างไร ทำเพียงใด ถึงจะบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามโครงการ ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ถ้าเป็นการแก้ปัญหาโครงการจะต้องระบุเทคนิคต่าง ๆ ในการก่อสร้าง ตลอดจนวิธีการบริหารโครงการ ในกรณีที่มีการดำเนินงานตามโครงการหนึ่ง ๆ ก็ได้หลายวิธีที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายเดียวกันตามที่กำหนดไว้ในโครงการ กรณีเช่นนี้ต้องระบุให้แน่ชัดในโครงการว่าจะเลือกปฏิบัติตาม วิธีใด ด้วยเหตุผลอย่างไร

5. ความสัมพันธ์กับโครงการอื่น สำหรับโครงการที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับโครงการอื่นที่ดำเนินไปแล้วในอดีต หรือกำลังดำเนินการ หรือจะดำเนินการในอนาคต ทั้งนี้เพื่อการอนุมัติโครงการ และการจัดสรรงบประมาณให้โครงการต่าง ๆ นั้นมีความสอดคล้องต่อเนื่อง และให้ประโยชน์แก่สังคมมากที่สุด และเหมาะสมที่สุด ความสัมพันธ์ระหว่างโครงการต่าง ๆ อาจพิจารณาได้เป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

5.1 ความสัมพันธ์ในฐานะที่โครงการปัจจุบันเป็นโครงการต่อเนื่อง หรือสืบเนื่อง จากโครงการอื่น ๆ ที่มีอยู่ ผู้จัดทำโครงการจะต้องระบุเหตุ และทิศทางของการต่อเนื่องนั้น ๆ ว่า เป็นอย่างไร จะเกิดผลดี ผลเสียอย่างไร ถ้าหากไม่ดำเนินโครงการปัจจุบัน

5.2 ความสัมพันธ์ในฐานะที่โครงการปัจจุบันจะต้องประสานกับโครงการอื่น ๆ ในช่วงเวลาเดียวกัน โครงการลักษณะนี้จะต้องชี้แจงให้เห็นถึงความสำคัญของการดำเนินการพร้อม ๆ กันหลาย ๆ โครงการเพื่อประสานงาน และให้เกิดผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์หลักของแผนงานทั้งหมดโดยส่วนรวม

5.3 ความสัมพันธ์อย่างกว้าง ๆ ไม่แน่ชัด ซึ่งอาจถือว่ามีความเกี่ยวข้องกับโครงการอื่น ๆ ก็ได้ หรือว่าไม่เกี่ยวเนื่องกันก็ได้ โครงการในลักษณะนี้บางครั้งถือว่าเป็นโครงการอิสระไม่ต่อเนื่องกับโครงการอื่นโดยตรง

6. ขั้นตอนการดำเนินงาน เป็นการเขียนการดำเนินงานตามโครงการโดยแยกออกเป็นขั้นตอนตามระยะเวลา (phasing) ซึ่งต้องให้สอดคล้องกับวิธีการดำเนินงานตามโครงการในขั้นตอนที่ 4 โดยปกติในระบบราชการไทยจะแยกขั้นตอนการดำเนินงานเป็นรายปี เช่น โครงการ 5 ปี จะแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ตอนละ 1 ปี ตามปีงบประมาณในแต่ละปีอาจแบ่งเป็นขั้นตอนย่อย ๆ ตามวงเงินในปีงบประมาณอีกก็ได้ แต่ในบางกรณีโครงการไม่อาจแบ่งขั้นตอนการดำเนินงานตามปีงบประมาณได้อย่างเหมาะสม เพราะเป็นโครงการที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากโครงการปกติ จะต้องมีการแบ่งขั้นตอนการดำเนินงานตามลักษณะของงานตามโครงการนั้นมากกว่า

ในการระบุขั้นตอนการดำเนินงาน จะต้องระบุว่าในแต่ละขั้นตอนจะดำเนินงานอะไรบ้าง และคาดว่าจะดำเนินการได้เพียงใด เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาของแต่ละขั้นตอนนี้ แต่สิ่งที่นิยมปฏิบัติกัน ในปัจจุบันคือ การกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานโดยสรุปย่อในรูปของแผนภูมิ หรือตารางเวลาดำเนินการ ซึ่งช่วยให้เข้าใจขั้นตอนการดำเนินงานได้ง่าย และยังเป็นประโยชน์ในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน จนถึงสิ้นสุดโครงการนั้น ๆ

7. ทรัพยากรที่ต้องใช้ในโครงการ เป็นส่วนสำคัญสำหรับผู้กำหนดนโยบาย และผู้บริหาร ที่จะพิจารณาในแง่ความต้องการใช้ทรัพยากรทุกประเภทในโครงการ และการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนโครงการ เป็นส่วนที่แสดงภาพรวมทั้งหมดของทรัพยากรทุกประเภทที่ต้องใช้ในโครงการ และควรแยกทรัพยากรแต่ละประเภทให้ชัดเจน ซึ่งตามระบบราชการไทย อาจแยกได้เป็น 3 ประเภท คือ กำลังคน ทรัพยากรดำเนินการ และทรัพยากรลงทุน

8. งบประมาณของโครงการ เป็นส่วนที่แสดงถึงงบประมาณรายจ่ายของโครงการซึ่งจะง่าย และสะดวกแก่ผู้จัดทำโครงการเป็นอย่างมาก ถ้าหากทรัพยากรที่ต้องใช้ในโครงการได้รับการพิจารณาอย่างรอบคอบรัดกุม การดำเนินการในส่วนนี้เพียงแต่การถอดความจากทรัพยากรที่ต้องใช้ในโครงการมาเป็นตัวเงินตามเกณฑ์มาตรฐานที่ประกาศใช้แล้วเท่านั้น จะยกเว้นเฉพาะ

ส่วนที่จัดไว้ในทรัพยากรดำเนินงาน ซึ่งได้แบ่งเป็นงบประมาณหมวดค่าตอบแทน (เฉพาะบางรายการ) ค่าใช้สอย ค่าสาธารณูปโภค และ ค่าวัสดุ ในการเสนอของบประมาณของโครงการนี้ ควรเสนอทั้ง 3 รูปแบบ คือ งบประมาณรวมทั้งโครงการ แยกเป็นรายปีตามปีงบประมาณ และแยกเป็นรายงวดในแต่ละปี การแยก เป็น 3 รูปแบบเช่นนี้จะช่วยให้ฝ่ายวิเคราะห์งบประมาณสามารถวิเคราะห์ และพิจารณาได้ง่ายขึ้น และ ยังจัดสรรงบประมาณได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมมากยิ่งขึ้นอีกด้วย

9. อื่น ๆ ส่วนนี้เป็นส่วนที่อาจเพิ่มเติมขึ้น หรืออาจเรียกว่าภาคผนวกก็ได้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอข้อมูลเพิ่มเติมที่อาจช่วยสนับสนุนให้ความสำคัญของโครงการ หรือเสริมให้โครงการมีน้ำหนัก และเหตุผลมากขึ้น สาระส่วนนี้อาจเป็นผลการศึกษาค้นคว้าวิจัย หรืออาจเป็นผลการประเมินของโครงการที่ดำเนินการไปแล้ว หรือเป็นผลการศึกษาวิเคราะห์เชิงต้นทุน – ผลที่ได้ของโครงการและของวิธีการดำเนินงานตามโครงการ หรือแม้แต่ผลการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาค้นคว้าเหล่านี้จะต้องมีส่วนช่วยสนับสนุนให้ตัดสินใจจัดทำโครงการได้อย่างมีเหตุผล และได้รับการพิจารณาอนุมัติโครงการจากผู้มีอำนาจในการตัดสินใจอีกด้วย

องอาจ นัยพัฒน์ (2559 : 10 - 14) ได้สรุปองค์ประกอบของโครงการไว้ ดังนี้

องค์ประกอบของโครงการ แม้ว่าโครงการจะไม่มีองค์ประกอบหรือรูปแบบที่เป็นมาตรฐานตายตัวแน่นอน แต่ละหน่วยงานอาจกำหนดองค์ประกอบของโครงการที่แตกต่างกันออกไป แต่อย่างไรก็ดี องค์ประกอบพื้นฐานที่ควรจะมีในทุก ๆ โครงการที่ควรยึดเป็นหลักเกณฑ์หรือแนวทางในการจัดทำโครงการ มีองค์ประกอบ 11 ประการดังนี้

1. ชื่อแผนงาน เป็นการกำหนดชื่อแผนงานให้ครอบคลุมโครงการเดียวหรือหลายโครงการที่มีลักษณะไปในทิศทางเดียวกันเพื่อแก้ปัญหา หรือสนองวัตถุประสงค์หลักที่กำหนดไว้

2. ชื่อโครงการ การตั้งชื่อโครงการต้องมีความชัดเจน เหมาะสมและเฉพาะเจาะจง ทำให้เกิดความเข้าใจได้ง่ายแก่ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้นำโครงการไปปฏิบัติ ชื่อโครงการจะบอกให้ทราบว่าจะทำอะไรบ้าง โครงการที่จัดทำขึ้นเพื่ออะไร ชื่อโครงการโดยปกติจะแสดงลักษณะของงานที่ต้องปฏิบัติ ตัวอย่างเช่น 1) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การประเมินโครงการ 2) โครงการปลูกผักปลอดสารพิษ 3) โครงการประเมินเชิงปฏิบัติการการเขียนโครงการ 4) โครงการแข่งขันทักษะวิชาการด้านวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

3. หลักการและเหตุผล สาระสำคัญในส่วนนี้เพื่อแสดงให้เห็นว่ามีความจำเป็นอย่างไรบ้าง ที่ต้องจัดทำโครงการนี้ขึ้น โดยผู้จัดทำโครงการอาจพิจารณาได้ทั้ง 2 ส่วน คือ ส่วนดี

หรือผลประโยชน์ที่จะได้รับการดำเนินการตามโครงการนั้น ๆ ส่วนเสียหรือความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากไม่ทำโครงการนั้น ๆ ก็เช่นเดียวกัน ควรต้องระบุไว้ให้ชัดเจนว่าจะเกิดผลเสียหรือความเสียหายที่จะเกิดขึ้น หากไม่ทำโครงการนั้น ๆ ก็เช่นเดียวกัน ควรต้องระบุไว้ให้ชัดเจนว่าจะเกิดผลเสียหรือความเสียหายแก่สังคมในแง่ลบใดบ้าง สำหรับเหตุผลที่แสดงถึงความจำเป็นของโครงการให้เห็นชัดเจนก็คือมีหลักการในการดำเนินโครงการนั้น ๆ อย่างไร โดยเขียนให้สั้น กระชับ และเข้าใจง่าย เช่น ในโครงการรณรงค์เพื่อการอ่านหนังสือแห่งชาติ เมื่อกล่าวถึงเหตุผลและความจำเป็นต่าง ๆ มาอย่างชัดเจนแล้วก็ต้องบอกไว้ด้วยว่า “การรณรงค์เพื่อการอ่านหนังสือแห่งชาติครั้งนี้ใช้หลักการอาสาสมัคร โดยระดมสรรพกำลังจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งประชาชนทั่วไปให้เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการ” ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจโครงการชัดเจนขึ้น

4. วัตถุประสงค์ การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการเป็นส่วนที่มีความสำคัญที่สุดส่วนหนึ่งของแต่ละโครงการ นอกจากจะเป็นเครื่องชี้เป้าหมายของโครงการแล้ว ยังช่วยในการติดตามและประเมินผลโครงการนั้น ๆ ด้วย โดยวัตถุประสงค์ของโครงการจะต้องสามารถดำเนินการให้บรรลุได้ มีความชัดเจนและสามารถวัดได้ การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการอาจจะทำได้ 2 ลักษณะ บางโครงการกำหนดวัตถุประสงค์ทั่ว ๆ ไป และวัตถุประสงค์เฉพาะแยกจากกัน โดยกำหนดวัตถุประสงค์ในภาพรวมของโครงการไว้ส่วนหนึ่ง แล้วกำหนดวัตถุประสงค์ย่อยไว้อีกส่วนหนึ่ง วัตถุประสงค์เฉพาะนี้ ยังจะละเอียด เป็นการขยายความของวัตถุประสงค์ทั่ว ๆ ไป หรือวัตถุประสงค์ร่วม และบางโครงการไม่แยกวัตถุประสงค์ออกมาต่างหาก เขียนรวมไว้ด้วยกัน ซึ่งสามารถกระทำได้ทั้ง 2 อย่าง แต่โดยทั่วไปถ้าเป็นโครงการที่ไม่สลับซับซ้อนใหญ่โตนัก มักจะกำหนดวัตถุประสงค์ไว้รวม ๆ กัน

การเขียนวัตถุประสงค์นั้น ถ้าเป็นวัตถุประสงค์ที่มีเพียงประการเดียว หรือสองประการ อาจจะเขียนรวมๆ โดยไม่แยกเป็นข้อ ๆ ก็ได้ แต่ถ้าวัตถุประสงค์นั้นมีหลายประการควรแยกเป็นข้อๆ ไว้ให้เห็นชัดเจน และสิ่งที่ผู้จัดทำโครงการควรระมัดระวังเป็นพิเศษคือ ต้องคิดให้ออกว่าอะไรเป็นวัตถุประสงค์สำคัญของโครงการที่ต้องการให้เกิดขึ้น หรือต้องการจำทำ มิใช่ระบุวัตถุประสงค์ไว้กว้างเกินไป จนทำให้ดูเหมือนว่าเมื่อมีโครงการนั้นแล้ว จะสามารถแก้ปัญหาหรือพัฒนางานได้ทุกอย่างเพราะโดยข้อเท็จจริงแล้วโครงการหนึ่ง ๆ ไม่สามารถจะแก้ปัญหาทั้งหมดได้ จะแก้ปัญหาได้เพียงบางส่วนเท่านั้น

การเขียนวัตถุประสงค์ของโครงการควรจะต้องคำนึงถึงลักษณะของวัตถุประสงค์ที่ 5 ประการ คือ SMART

S = Specific (เฉพาะเจาะจง) วัตถุประสงค์ที่ดีต้องมีความชัดเจนในการดำเนินโครงการเฉพาะเจาะจงสำหรับโครงการนั้น

M = Measurable (วัดได้) วัตถุประสงค์ที่ดีต้องสามารถวัดและประเมินได้

A = Attainable (ระบุสิ่งที่ต้องการ) วัตถุประสงค์ที่ดีจะต้องระบุสิ่งที่ต้องการดำเนินงานอย่างชัดเจน และเฉพาะเจาะจงมากที่สุด

R = Reasonable (สมเหตุสมผล) วัตถุประสงค์ที่ดีจะต้องมีความเป็นเหตุเป็นผล แสดงถึงความเป็นไปได้ในการปฏิบัติงาน

T = Time (เวลา) วัตถุประสงค์ที่ดีจะต้องมีขอบเขตของเวลาที่แน่นอนในการปฏิบัติงาน ระบุเวลาเริ่มต้น และเวลาสิ้นสุดที่ชัดเจน

5. เป้าหมายการดำเนินงาน ประกอบด้วย เป้าหมายด้านพื้นที่ และกลุ่มเป้าหมาย การดำเนินงาน การกำหนดพื้นที่ที่ควรให้สัมพันธ์กับกลุ่มเป้าหมาย และปัญหาเร่งด่วนที่จะต้องได้รับการแก้ไข ซึ่งอาจจะกำหนดเป็นหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ หรือจังหวัดก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าโครงการนั้นจะกำหนดขอบเขตการปฏิบัติงานไว้กว้างขวางเพียงใด อย่างการดำเนินงานรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือพื้นที่ คือ จังหวัดทุกจังหวัด ทั่วประเทศ กลุ่มเป้าหมายคือ ผู้ที่ไม่รู้หนังสือ บางโครงการอาจกำหนดเจาะลึกลงไปเป็นสถานที่แต่ละแห่ง เช่น โครงการประชุมสัมมนา หรือฝึกอบรม จะอบรมที่ไหนให้กำหนดสถานที่ ลงไป ดังนั้นเป้าหมายการดำเนินงานนับว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะต้องกำหนดให้ชัดเจน การกำหนดเป้าหมายผู้รับบริการว่าตลอดระยะเวลาที่ดำเนินโครงการจะมีผู้รับบริการเท่าไร แต่แต่ละปีจะมีผู้รับบริการเท่าไรโดยกำหนดทั้งเป้าหมายรวม และเป้าหมายย่อย การกำหนดเป้าหมายนี้จะกำหนดเป็น คน แห่ง ฉบับ เล่ม และอื่น ๆ อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างขึ้นอยู่กับเป้าหมายของโครงการนั้น ๆ รวมทั้งเป้าหมายเชิงคุณภาพ เช่น ผู้รับบริการที่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เป็นต้น กล่าวโดยสรุป เป้าหมายเป็นรายละเอียด ที่บ่งบอกถึงความต้องการในการปฏิบัติงานภายหลังสิ้นสุดโครงการ และถึงความสำเร็จของโครงการในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพภายใต้ทรัพยากร และระยะเวลาที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน

6. วิธีดำเนินงาน ขั้นตอนหรือรายละเอียดของวิธีการดำเนินงานนับว่ามีความสำคัญ ผู้จัดทำโครงการจะต้องระบุถึงวิธีการที่จะดำเนินโครงการนั้น ๆ อย่างละเอียดว่าโครงการนั้น ๆ จะมีวิธีการทำอย่างไร ทำอะไร มากน้อยเพียงใด ใครเป็นผู้ทำ โดยในบางกิจกรรมอาจต้องกำหนดระยะเวลาเข้าไปด้วย การเขียนวิธีการดำเนินโครงการนั้นมีหลายวิธี ผู้จัดทำโครงการจะต้องสามารถวิเคราะห์หาคำว่าวิธีใดเป็นวิธีที่ดีที่สุด ใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด มีปัญหาน้อย

ที่สุด แล้วเลือกกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานตามวิธีนั้น สำหรับการเขียนรายละเอียดในวิธีการดำเนินงานควรกำหนดหัวข้อใหญ่ ๆ ไว้ให้ชัดเจนว่ามีเรื่องอะไรบ้างที่จะต้องกล่าวถึง ทั้งนี้เพื่อช่วยให้เข้าใจง่ายขึ้น ไม่ควรเขียนรวม ๆ กันไป ทำให้เข้าใจยาก และที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ การวางลำดับขั้นตอนให้เหมาะสมตามลำดับของกิจกรรมที่จะทำก่อนหลัง วิธีการดำเนินงานที่จะต้องกล่าวถึงอีกอย่างหนึ่งก็คือ เรื่องของการบริหารโครงการว่าจะจัดองค์การบริหารอย่างไร ใครเป็นผู้รับผิดชอบส่วนไหน ควรระบุให้ชัดเจน และเพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้นควรเขียนแผนภูมิแสดงระบบบริหารโครงการประกอบด้วย

7. ระยะเวลาดำเนินงาน โครงการจะต้องมีจุดเริ่มต้น และจุดสิ้นสุด ถ้าทำงานนั้นไปเรื่อย ๆ โดยไม่มีจุดจบจะไม่ใช้ลักษณะของโครงการ โดยเป็นเพียงการดำเนินงานตามปกติเท่านั้น ดังนั้น การดำเนินงานโครงการจึงต้องกำหนดระยะเวลาไว้ โดยการกำหนดระยะเวลาดำเนินงานจะต้องพิจารณาใน 2 ลักษณะ ลักษณะแรกเป็นระยะเวลาที่จะดำเนินงานโครงการทั้งหมดว่าต้องใช้เวลานานเท่าไรระบุเป็นปี เดือน หรือวัน ส่วนอีกลักษณะหนึ่งเป็นระยะเวลาที่จะปฏิบัติงานตามขั้นตอนการดำเนินงาน ถ้าเป็นโครงการที่ต้องใช้เวลานาน จะต้องกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานไว้ เช่น โครงการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ส่วนมากจะเป็นโครงการ 5 ปี จะแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ขั้นตอนละ 1 ปี ตามปีงบประมาณ และในแต่ละปีอาจกำหนดขั้นตอนย่อย ๆ ว่าจะดำเนินการอะไรบ้าง เมื่อใด วิธีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานที่นิยมใช้กันในปัจจุบันคือ จัดทำเป็นรูปของแผนภูมิกิจกรรม (Gantt Chart) และบางโครงการก็เสนอในรูปแบบ PERT โดยมีข้อที่ควรระวังคือ ไม่ว่าจะเป็นการทำแผนภูมิกิจกรรม หรือรูปแบบอื่นใด จะต้องทำให้ง่าย และช่วยให้เห็นขั้นตอนการดำเนินงานชัดเจน

8. งบประมาณ การกำหนดงบประมาณที่จะต้องใช้จ่ายของโครงการนั้นมี 2 ประเภท คืองบการดำเนินการ และงบลงทุน ในการพิจารณาจัดทำโครงการนั้นควรต้องจำแนกงบประมาณสองส่วนนี้ให้ชัดว่าจะต้องใช้ซึ่งงบดำเนินการ หมวดเงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าตอบแทนใช้สอย และวัสดุเท่าไร และใช้ลงทุนค่าที่ดินสิ่งก่อสร้างและครุภัณฑ์เท่าไร แต่ละหมวดมีการใช้จ่ายเป็นค่าอะไรบ้าง เป็นเงินเท่าไรจะต้องระบุไว้ด้วย การเสนองบประมาณรายจ่ายในส่วนนี้ ควรเสนอให้เห็นภาพรวมทั้งโครงการ และ แยกเป็นรายปีตามปีงบประมาณ สำหรับโครงการประชุมสัมมนา และฝึกอบรม การจัดรายละเอียดงบประมาณส่วนใหญ่จะใช้เฉพาะงบดำเนินการ ซึ่งอาจจะใช้เงินหมวดค่าตอบแทน ใช้สอย และวัสดุ หรือจะใช้เงินหมวดรายจ่ายอื่นก็ได้ การทำรายละเอียดสำหรับโครงการประเภทนี้ต้องระบุละเอียดถึงจำนวนคน วัน และอัตราการจ่ายโดยคำนวณออกมาให้เห็นเป็นค่าเบี่ยงเฉลี่ย ค่าที่พัก และค่าพาหนะว่าจะต้องใช้จำนวนเท่าไร และจะ

ใช้จ่ายอย่างอื่นหรือไม่ต้องระบุไว้ด้วย ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ฝ่ายวิเคราะห์งบประมาณสามารถวิเคราะห์และพิจารณาได้ง่ายขึ้น

ในกรณีที่โครงการนั้น ๆ มีความจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรหรือสิ่งของที่เป็นเรื่องของครุภัณฑ์สิ่งก่อสร้างและกำลังคน ตามที่กล่าวแล้วว่าจะต้องระบุงบประมาณแต่ละประเภทไว้ ถ้าเป็นโครงการที่ต้องใช้ทรัพยากรเพื่อให้ผู้วิเคราะห์โครงการพิจารณาได้ง่ายขึ้น อาจต้องกำหนดไว้เป็นหัวข้อหนึ่งต่างหากในเรื่องเกี่ยวกับ “ทรัพยากรที่ต้องใช้” พร้อมทั้งระบุรายการที่ต้องใช้แต่ละประเภทไว้ โดยแสดงให้เห็นภาพรวมทั้งหมดของทรัพยากรทุกประเภทที่ต้องใช้ และในขณะเดียวกันควรแยกให้เห็นเด่นชัดว่ามีทรัพยากรประเภทนั้น ๆ อยู่แล้วเท่าไร ที่ยังขาดและต้องการเพิ่มอีกเท่าใด ถ้ากำหนดไว้ละเอียดชัดเจนจะมีผลประโยชน์อย่างมากในการวิเคราะห์โครงการ และนำไปใช้ประกอบการกำหนดงบประมาณของโครงการ

9. การติดตาม และประเมินผล ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งในการดำเนินโครงการ การประเมินผลโครงการเพื่อให้ทราบปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ หรือข้อบกพร่องของโครงการในด้านต่าง ๆ ที่ควรจะได้รับแก้ไข เช่น เป้าหมายไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ งบประมาณไม่เพียงพอ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ หรือขั้นตอนการดำเนินงานไม่เหมาะสม เหล่านี้เป็นต้น

การกำกับติดตาม หรือการติดตามผล เป็นกิจกรรมสำคัญของการบริหารงาน ถ้าได้มีการกำกับติดตามอย่างใกล้ชิดแล้วจะทำให้ทราบปัญหาข้อขัดข้อง สามารถดำเนินการแก้ไขได้ทันที่ จุดอ่อนของการบริหารงาน หรือโครงการที่สำคัญประการหนึ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน คือ การขาดการนิเทศและติดตามผลอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง หน่วยงานต่าง ๆ ไม่ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องนี้เท่าที่ควร ลักษณะของการนิเทศ และติดตามผลที่ดี มิใช่ที่จะตำหนิหรือจับผิด แต่ควรเป็นการมุ่งส่งเสริมให้กำลังใจช่วยแก้ปัญหาให้ในกรณีที่มีปัญหาเกิดขึ้น

ในด้านการประเมินผลโครงการ ผู้บริหารโครงการจำเป็นต้องจัดให้มีการประเมินผล เพื่อให้ทราบว่าโครงการนั้นบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้เพียงใด มีปัญหาอุปสรรคอย่างไรบ้างหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อจะใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงโครงการให้ดีขึ้น ในการประเมินผลโครงการนั้น จะต้องประเมินผลทั้งระบบ ตั้งแต่ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินโครงการ ขั้นตอน และวิธีการที่ใช้ในการดำเนินโครงการ และ ผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ เมื่อประเมินผลโครงการเสร็จแล้ว ผู้ประเมินจะต้องวิเคราะห์ สรุป และนำเสนอผลการวิเคราะห์โครงการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบ โดยการนำเสนอสมควรใช้รูปแบบที่ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจง่าย

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ เป็นส่วนที่บ่งบอกถึงผลพลอยได้ที่เกิดจากการดำเนินงานโครงการที่คาดว่าจะได้รับ โดยระบุว่าเมื่อดำเนินโครงการนี้เสร็จสิ้นแล้วคาดว่าจะได้อะไรบ้าง การคาดหวังว่าจะได้อะไรจากโครงการนั้น ส่วนหนึ่งที่ยุ้จัดทำโครงการจะต้องนำมาพิจารณา ก็คือ ดูจากวัตถุประสงค์ของโครงการ โครงการกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ว่าอย่างไร จะต้องพิจารณาถึงผลกระทบอื่น ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นจากโครงการนั้น ๆ ด้วย เมื่อพิจารณาทั้งสองส่วนนี้แล้ว จึงกำหนดไว้เป็นผลที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินโครงการ

11. ผู้รับผิดชอบโครงการ โครงการจะต้องระบุผู้รับผิดชอบโครงการไว้ด้วย ถ้าไม่ระบุจะทำให้ไม่ทราบว่าโครงการนั้นใครเป็นผู้รับผิดชอบ การระบุผู้รับผิดชอบโครงการนั้น ส่วนมากนิยมระบุเป็น ชื่อหน่วยงาน มักไม่ระบุเป็นชื่อบุคคล นอกเสียจากจะเป็นโครงการเฉพาะบุคคลก็อาจจะระบุเป็นชื่อบุคคลลงไปได้ การระบุชื่อหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ ผู้จัดทำโครงการจะต้องพิจารณาว่าเป็นโครงการระดับไหน เป็นโครงการเล็ก หรือโครงการใหญ่ ถ้าเป็นโครงการระดับกอง หน่วยงานที่รับผิดชอบก็ระบุเป็นกองที่รับผิดชอบโครงการนั้น แต่ถ้าเป็นโครงการระดับกรมก็ต้องระบุชื่อกรมลงไป การระบุชื่อหน่วยงานนั้นถ้ามีหลายหน่วยงานร่วมกันรับผิดชอบ ควรต้องระบุชื่อหน่วยงานเหล่านั้นไว้ทั้งหมด

กล่าวโดยสรุป องค์ประกอบของโครงการนั้น ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญ และหัวใจสำคัญในการดำเนินโครงการในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบนั้นถือว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์หลักที่ตั้งไว้ ประกอบด้วย ดังนี้

1) ชื่อแผนงาน เป็นการกำหนดชื่อให้ครอบคลุมโครงการเดียวหรือหลายโครงการที่มีลักษณะงานไปในทิศ ทางเดียวกันเพื่อแก้ไขปัญหาหรือสนองวัตถุประสงค์หลักที่กำหนดไว้

2) ชื่อโครงการ ให้ระบุชื่อโครงการตามความเหมาะสม มีความหมายชัดเจนและเรียกเหมือนเดิมทุกครั้งจนกว่าโครงการจะแล้วเสร็จ

3) หลักการและเหตุผล ใช้ชี้แจงรายละเอียดของปัญหาและความจำเป็นที่เกิดขึ้นที่จะต้องแก้ไข ตลอดจนชี้แจงถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับการดำเนินงานตามโครงการ และหากเป็นโครงการที่จะดำเนินการ ตามนโยบาย หรือสอดคล้องกับแผนจังหวัดหรือแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือแผน อื่น ๆ ก็ควรชี้แจงด้วย

4) วัตถุประสงค์ เป็นการบอกให้ทราบว่า การดำเนินงานตามโครงการนั้นมีความต้องการให้อะไรเกิดขึ้นวัตถุประสงค์ที่ควรระบุไว้ควรเป็นวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ปฏิบัติได้และวัดและประเมินผลได้ ในระยะ

5) เป้าหมาย ให้ระบุว่า จะดำเนินการสิ่งใด โดยพยายามแสดงให้เห็นว่าเป็นรูปตัวเลขหรือจำนวนที่จะทำได้ ภายในระยะเวลาที่กำหนด การระบุเป้าหมาย ระบุเป็นประเภทลักษณะและปริมาณ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และความสามารถในการทำงานของผู้รับผิดชอบโครงการ

6) วิธีดำเนินการหรือกิจกรรมหรือขั้นตอนการดำเนินงาน คืองานหรือภารกิจซึ่งจะต้องปฏิบัติในการดำเนินโครงการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ในระยะการเตรียมโครงการจะรวบรวมกิจกรรมทุกอย่างไว้แล้วนำมาจัดลำดับว่าควรจะทำสิ่งใดก่อน-หลัง หรือพร้อม ๆ กัน แล้วเขียนไว้ตามลำดับ จนถึงขั้นตอนสุดท้ายที่ทำให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์

7) ระยะเวลาการดำเนินงานโครงการ คือ การระบุระยะเวลาตั้งแต่เริ่มต้นโครงการจนเสร็จสิ้นโครงการปัจจุบันนิยมระบุ วัน เดือน ปี ที่เริ่มต้นและเสร็จสิ้น การระบุจำนวนความยาวของโครงการ

8) งบประมาณ เป็นประมาณการค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของโครงการ ซึ่งควรจำแนกรายการค่าใช้จ่ายได้อย่างชัดเจน

9) เจ้าของโครงการหรือผู้รับผิดชอบโครงการ เป็นการระบุเพื่อให้ทราบว่าหน่วยงานใดเป็นเจ้าของหรือรับผิดชอบโครงการ โครงการย่อย ๆ บางโครงการระบุเป็นชื่อบุคคลผู้รับผิดชอบเป็นรายโครงการได้

10) หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน เป็นการให้แนวทางแก่ผู้อนุมัติและผู้ปฏิบัติว่าในการดำเนินการโครงการ นั้น ควรจะประสานงานและขอความร่วมมือกับหน่วยงานใดบ้าง เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

11) การประเมินผล บอกแนวทางว่าการติดตามประเมินผลควรทำอย่างไรในระยะเวลาใดและใช้วิธีการ ใดอย่างไรจึงจะเหมาะสม ซึ่งผลของการประเมินสามารถนำมาพิจารณาประกอบการดำเนินการ เตรียมโครงการที่คล้ายคลึงหรือเกี่ยวข้องในเวลาต่อไป

12) ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับหรือตัวชี้วัด เมื่อโครงการนั้นเสร็จสิ้นแล้ว จะเกิดผลอย่างไรบ้างใครเป็นผู้ได้รับเรื่องนี้สามารถเขียนทั้งผลประโยชน์โดยตรงและผลประโยชน์ในด้านผลกระทบของโครงการด้วยได้

1.4 ประเภทของโครงการ

ประเภทของโครงการ มีนักวิชาการได้กล่าวไว้สรุปได้ดังนี้

ศุภชัย ยาวะประภาษ (2537 : 403 – 405) ได้สรุปประเภทของโครงการ โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ดังนี้

1. แบ่งตามระดับหน่วยงาน ซึ่งแบ่งได้เป็น 3 ประเภทย่อย คือ

1.1 โครงการระดับชาติ เป็นโครงการที่ดำเนินการโดยหลายหน่วยงานในระดับกระทรวงหรือต่ำกว่ารับผิดชอบร่วมกัน ส่วนใหญ่จะเป็นโครงการขนาดใหญ่ ใช้งบประมาณสูงครอบคลุมพื้นที่กว้างหรือทั่วประเทศ เกี่ยวกับกิจกรรมหรือภารกิจของหลายกระทรวง ทบวง กรม เช่น โครงการแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง โครงการพัฒนาเยาวชน โครงการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และ โครงการกองทุนหมู่บ้านฯ เป็นต้น

1.2 โครงการระดับกระทรวง เป็นโครงการที่มีหน่วยงานระดับกระทรวงหรือเทียบเท่ารับผิดชอบเบ็ดเสร็จ โดยอาจมีหน่วยงานระดับกรมหรือเทียบเท่าในกระทรวงนั้น ๆ ร่วมกันรับผิดชอบดำเนินงานร่วมกันภายในขอบเขตภารกิจของกรม ส่วนใหญ่จะเป็นโครงการที่เล็กกว่าโครงการระดับชาติ เช่น โครงการผลิตยาขององค์การเภสัชกรรม โครงการเรือเยาวชน โครงการจุฬาฯ สูชนบท ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ โครงการพลังงานไทยฉลาดใช้ พลังงานน้ำร้อน ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นต้น

1.3 โครงการระดับกอง เป็นโครงการที่มีหน่วยงานระดับกองหรือเทียบเท่ารับผิดชอบ โดยมีหน่วยงานระดับฝ่ายหรือแผนกในกองนั้น ๆ ร่วมดำเนินการด้วย ขอบเขตการดำเนินงาน อยู่ภายใต้ภารกิจของกอง เช่น โครงการคอมพิวเตอร์ของคณะวิทยาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ โครงการอบรมการใช้ส่งเสริมกิจกรรมดนตรีไทย ของกองส่งเสริมและพัฒนาเยาวชน โครงการสรรหาเยาวชนดีเด่น ของกองประสานงานเยาวชน และ โครงการจัดทำแผนกลยุทธ์ของคณะต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย เป็นต้น

2. แบ่งตามเนื้อหาการพัฒนา ซึ่งแบ่งได้เป็น 5 ประเภทย่อย คือ

2.1 โครงการด้านเกษตรกรรม เป็นโครงการเกี่ยวกับการชลประทาน การส่งเสริมการเกษตรต่าง ๆ การเพาะปลูก การประมง ปศุสัตว์ ฯลฯ เช่น โครงการชลประทานแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดอื่น ๆ โครงการบำรุงและรักษาพันธุ์สัตว์น้ำ โครงการส่งเสริมการปลูกพืชทดแทน เป็นต้น

2.2 โครงการด้านอุตสาหกรรม เป็นโครงการเกี่ยวกับการสำรวจแหล่งน้ำ การวิจัยทางวิทยาศาสตร์เพื่อประโยชน์ทางอุตสาหกรรม ฯลฯ เช่น โครงการ ได้แก่ โครงการสำรวจและขุดเจาะน้ำบาดาล โครงการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ และโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

2.3 โครงการด้านพลังงาน เป็นโครงการเกี่ยวกับการสำรวจแหล่งพลังงาน การจัดทำสิ่งก่อสร้างเพื่อให้ได้พลังงานราคาถูก ฯลฯ เช่น โครงการสำรวจแหล่งพลังงานภาคใต้ โครงการพัฒนาลุ่มน้ำโขง และ โครงการวิจัยเกี่ยวกับการใช้พลังงานเพื่อทดแทนน้ำมัน เป็นต้น

2.4 โครงการด้านคมนาคม เป็นโครงการเกี่ยวกับการขนส่งทางหลวง แผ่นดิน รถไฟ การบิน การทำเรือ และสาธารณูปโภคเกี่ยวกับไปรษณีย์ โทรศัพท์ ฯลฯ เช่น โครงการก่อสร้างทางหลวงสายต่าง ๆ โครงการก่อสร้างรถไฟรางคู่ โครงการสร้างท่าเทียบเรือ และ โครงการปรับปรุงโทรศัพท์บ้านเมือง เป็นต้น

2.5 โครงการด้านสังคม เป็นโครงการเกี่ยวกับการศึกษา สาธารณสุข หรือ การพัฒนาสังคมอื่น ๆ เช่น โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งทุน โครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โครงการผลิตยา และ โครงการวิจัยสมุนไพร โครงการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด เป็นต้น นอกจากนี้ ศุภชัย ยาวะประภาส (2537 : 405) ยังได้กล่าวถึงการแบ่งประเภทโครงการจากผู้จัดแบ่งบางท่านได้เป็น การแบ่งตามพื้นที่ และการแบ่งตามขอบเขตการดำเนินงาน ส่วน สุชาติ วิศวกรรม (มปป. : 10) กล่าวถึงการแบ่งประเภทโครงการตามระดับการแก้ปัญหา ดังนี้

3. แบ่งตามพื้นที่ ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

3.1 โครงการระดับท้องถิ่น เป็นโครงการที่ดำเนินการในพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใด ซึ่งในปัจจุบันจะมีโครงการประเภทนี้มาก เนื่องจากรัฐบาลได้ส่งเสริมให้มืองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัดและจัดสรรงบประมาณให้อย่างทั่วถึงซึ่งโครงการประเภทนี้จะมีขอบเขตดำเนินงานในระดับหมู่บ้าน ขยายไประดับตำบล อำเภอ หรือเขตเทศบาลต่าง ๆ และจะไม่เกินขอบเขตในจังหวัด ซึ่งเป็นโครงการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด นั่นคือ ดำเนินการภายในพื้นที่จังหวัดนั่นเอง โดยจะมีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว

3.2 โครงการระดับภูมิภาค เป็นโครงการที่ดำเนินงานในพื้นที่ที่มากกว่าหนึ่งจังหวัด ซึ่งจะมีลักษณะคล้ายกับโครงการในระดับชาติหรือระดับกระทรวงดังกล่าวมาแล้ว ส่วนใหญ่จะเป็นของหน่วยงานจากส่วนกลาง หรือหน่วยงานในภูมิภาคที่มีพื้นที่ความรับผิดชอบหลายจังหวัด โดยมักจะแบ่งเป็นเขตต่าง ๆ อาจจะเป็นภาคใต้ตอนบน ตอนล่าง หรือภาคเหนือตอนบน ตอนล่าง เช่น หน่วยงานของกรมประชาสัมพันธ์ หรือการทรวงอุตสาหกรรม เป็นต้น

4. แบ่งตามขอบเขตการดำเนินงาน ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

4.1 โครงการสาธิตหรือโครงการนำร่อง เป็นโครงการที่เริ่มต้นใหม่ หรืออาจเคยดำเนินงานในพื้นที่อื่นมาแล้วมาทดลองกับพื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายใหม่ เพื่อหาข้อมูลมาปรับปรุงเป็นโครงการขยายผลต่อไป

4.2 โครงการขยายผล เป็นโครงการที่ดำเนินงานต่อจากข้อ 4.1 ถ้าโครงการประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ โดยอาจจะขยายผลในพื้นที่กว้างขึ้น หรือกลุ่มผู้รับบริการมากขึ้น หรือเพิ่มกลุ่มผู้รับบริการหรือหลายประการรวมกัน

5. แบ่งตามระดับการแก้ปัญหา ซึ่งแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ

5.1 โครงการแก้ปัญหา เป็นโครงการที่แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว หรือลดปัญหาให้น้อยลง เช่น โครงการปราบปรามหรือบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด หรือลดปัญหาอาชญากรรมคล้าย ๆ กับการรักษาโรคที่เกิดขึ้นแล้ว นั่นคือมีผู้ติดยาและประกอบอาชญากรรมแล้วต้องการให้ลดน้อยลง

5.2 โครงการป้องกันปัญหา เป็นโครงการป้องกันปัญหาที่มีแนวโน้มจะเกิดขึ้น เช่น มีกลุ่มเสี่ยงจะติดยาหรือประกอบอาชญากรรม ก็จัดโครงการป้องกันขึ้น เช่น โครงการอบรมให้ความรู้เรื่องโทษของยาเสพติด และ โครงการอาสาสมัครป้องกันโรค เป็นต้น

5.3 โครงการพัฒนา เป็นโครงการที่พัฒนาสิ่งที่ยังไม่เป็นปัญหาให้ดีขึ้นจากเดิม เช่น โครงการพัฒนาเด็กปัญญาเลิศ และโครงการแข่งขันทักษะทางวิชาการในระดับต่าง ๆ ของนักเรียนที่เก่งอยู่แล้ว เป็นต้น

จากการแบ่งทั้ง 5 ประเภท ที่ได้มีผู้เสนอไว้ ในที่นี้ เห็นว่าอาจจะแบ่งเป็นประเภทตามเกณฑ์อื่น ๆ ได้อีก เช่น โครงการใหม่หรือโครงการต่อเนื่อง ซึ่งคล้ายกับโครงการนำร่อง และโครงการขยายผล หรือในทางธุรกิจอาจเป็นโครงการที่ลงทุนใหม่กับโครงการที่เพิ่มทุน โครงการที่แบ่งตามวัยกลุ่มเป้าหมาย เช่น โครงการของเด็กและเยาวชน โครงการผู้สูงอายุ หรือโครงการที่แบ่งตามอาชีพของกลุ่มเป้าหมาย เช่น โครงการพัฒนาข้าราชการ โครงการพัฒนาเกษตรกร หรืออาจแบ่งตามลักษณะเฉพาะ คือ โครงการทั่ว ๆ ไปที่ดำเนินการตามปกติ กับโครงการพิเศษ เช่น โครงการส่งเสริมอาชีพใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ โครงการให้กลับตัวกลับใจมาเป็นพลเมืองดี เป็นต้น

6. การแบ่งโดยรวมตามมิติต่าง ๆ

สำหรับในต่างประเทศได้มีผู้เสนอการแบ่งประเภทโครงการตามเกณฑ์มิติต่าง ๆ ในที่นี้ ขอยกตัวอย่างการแบ่งประเภทโครงการของ คลีแลนด์ และไอร์แลนด์ (Cleland & Ireland, 2002 : 92-93) ซึ่งเลือกที่สำคัญ ๆ มาปรับได้เป็น 7 ประเภท

6.1 แบ่งตามขนาดโครงการ ได้เป็น โครงการขนาดใหญ่หรือเล็ก โดยพิจารณา ในด้านงบประมาณ ประชาชนผู้รับบริการ ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ และขอบเขตพื้นที่ให้บริการ รวมทั้งพิจารณาหลายๆ ด้านร่วมกัน

6.2 แบ่งตามความสำคัญด้านต่าง ๆ ได้เป็น โครงการด้านความสำคัญเร่งด่วนด้านเศรษฐกิจ ด้านผู้รับบริการ และด้านการตลาด

6.3 แบ่งตามระดับความเสี่ยง ได้เป็น โครงการที่มีความเสี่ยงสูง กลาง และต่ำ ตามลำดับ

6.4 แบ่งตามระดับกำไร ได้เป็น โครงการที่มีกำไรสูง กลาง ต่ำ ไม่มีกำไร และขาดทุนตามลำดับ

6.5 แบ่งตามระยะเวลาที่ให้ผลโครงการ ได้เป็น โครงการที่ให้ผลตอบแทนทันที ตอบแทนเร็ว และในระยะยาว

6.6 แบ่งตามเทคโนโลยี ได้เป็น โครงการที่ไม่ใช้เทคโนโลยีเลย ใช้เทคโนโลยีต่ำ ปานกลาง สูง และสมบูรณ์

6.7 แบ่งตามประสบการณ์ ได้เป็น โครงการที่เคยทำมาก่อน ไม่เคยทำมาก่อน ไม่เคยทำโดยไม่มีพื้นฐานหรือประสบการณ์เลย และโครงการที่ไม่เคยมีหน่วยงานใดเคยทำ

7. การแบ่งตามลักษณะโครงการเพื่อเอื้อต่อการประเมิน

การแบ่งโครงการออกเป็นประเภทต่าง ๆ ที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น เป็นการแบ่งตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ของผู้แบ่งในการนำไปใช้ หรือแบ่งให้ครอบคลุมเพื่อใช้ในการศึกษาในที่นี้ เนื่องจากเน้นเรื่องการประเมินโครงการ เห็นว่าการแบ่งตามลักษณะโครงการจะช่วยให้ประเมินโครงการได้ง่ายขึ้นโดยยึดคำกริยาของโครงการต่าง ๆ ในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการเพื่อให้เกิดสิ่งหนึ่งสิ่งใดขึ้นหรือหลายสิ่งที่เป็นผลต่าง ๆ ของโครงการ จะช่วยทำให้พัฒนาตัวชี้วัดในการประเมินโครงการได้ง่ายขึ้น ซึ่งจะนำไปกล่าวรายละเอียดในบทที่ 5 โดยนำประเภทโครงการที่แบ่งในหัวข้อนี้เป็นหลักต่อไป สำหรับการแบ่งโครงการตามลักษณะโครงการ จะได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

7.1 โครงการที่จัดทำเกี่ยวกับคนโดยตรง แบ่งได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

7.1.1 โครงการเพิ่มคุณลักษณะในตัวคน แบ่งย่อยได้เป็น 3 ประเภท คือ

1) โครงการให้ความรู้ทางสมอง โครงการประเภทนี้จะมีมากที่สุด คือโครงการฝึกอบรมให้ความรู้ต่าง ๆ หรือบางครั้งอาจจะใช้ชื่อโครงการอย่างอื่น แต่กิจกรรมหลักที่ดำเนินการคือให้ความรู้ เช่น โครงการประชุม สัมมนา หรือโครงการเข้าค่ายของผู้เรียนในระดับต่าง ๆ โครงการจัดนิทรรศการ โครงการทัศนศึกษาและดูงาน เป็นต้น

2) โครงการให้ความคิดด้านจิตใจ โครงการประเภทนี้ได้แก่ โครงการฝึกอบรมเกี่ยวกับจิตใจต่าง ๆ โครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน โครงการเข้าค่ายจริยธรรม และโครงการเยี่ยมชมศาสนสถาน เป็นต้น

3) โครงการให้มีทักษะต่าง ๆ โครงการประเภทนี้ต้องการให้ปฏิบัติได้ทีมีมาก ได้แก่ โครงการฝึกอบรมอาชีพ การฝึกอบรมให้เล่นกีฬาประเภทต่าง ๆ โครงการดนตรีสากล และดนตรีไทย เป็นต้น

7.1.2 โครงการให้หรือสนับสนุนเงิน ทรัพย์สิน สิ่งของ แบ่งย่อยได้เป็น 2 ประเภท คือ

1) โครงการที่ให้เปล่า โครงการประเภทนี้จะให้เปล่าเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์เช่น โครงการสงเคราะห์คนชราด้วยการให้เงินจำนวนหนึ่งทุกเดือน โครงการแจกทุนการศึกษา โครงการจัดสรรที่ดินทำกิน โครงการสร้างบ้านให้แก่ผู้มีรายได้น้อย โครงการแจกอุปกรณ์ต่าง ๆ และโครงการแจกพันธุ์พืชหรือพันธุ์สัตว์ เป็นต้น

2) โครงการให้แบบมีเงื่อนไข โครงการประเภทนี้จะให้โดยมีเงื่อนไข เช่น โครงการให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา นั่นคือต้องคืนตามกำหนดของโครงการ โดยอาจมีอัตราดอกเบี้ยสูงกว่าปกติ โครงการสร้างบ้านให้เช่าโดยคิดค่าเช่าสูงกว่าปกติ และโครงการให้ยืมเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นต้น

7.1.3 โครงการป้องกัน โครงการประเภทนี้จะคล้ายกับโครงการในหัวข้อ 7.1.1 แต่โครงการประเภทนี้เป็นการเตรียมป้องกันปัญหาที่มีแนวโน้มว่าจะเกิดขึ้นในตัวตนทั้งด้านสมอง จิตใจ และร่างกาย เช่น โครงการป้องกันอบายมุข โครงการให้อาหารเสริม โครงการป้องกันอุบัติเหตุบนท้องถนน โครงการป้องกันความปลอดภัยในโรงงานอุตสาหกรรม โครงการป้องกันการติดยาเสพติด และโครงการฉีดวัคซีนต่าง ๆ เป็นต้น

7.1.4 โครงการบำบัด โครงการประเภทนี้จะทำเมื่อเกิดปัญหาขึ้นกับตัวคนแล้ว เช่น โครงการเรียนร่วมของคนปกติกับคนพิการด้านต่าง ๆ โครงการบำบัดผู้ติดยาเสพติด และโครงการพัฒนาทักษะผู้พิการหรือผู้สูงอายุ เป็นต้น

7.2 โครงการที่จัดทำกับวัตถุ สิ่งของ สถานที่ พืช สัตว์ แบ่งได้เป็น 4 ประเภท เช่นเดียวกับโครงการที่จัดทำกับคน ดังนี้

7.2.1 โครงการสร้างหรือผลิตหรือจัดทำใหม่ แบ่งย่อยออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

1) โครงการที่สร้างวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น โครงการก่อสร้างอาคารสถานที่
โครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ เช่น สร้างถนนและการขุดเจาะบาดาลเพื่อหาแหล่งน้ำ เป็นต้น

2) โครงการที่ผลิตผลงานทางวิชาการหรือสิ่งประดิษฐ์ที่มีลักษณะ
เป็นลิขสิทธิ์ เช่น โครงการจัดทำหนังสือ ตำรา งานวิจัยหรืองานประเพณี สื่อ สิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ
 เป็นต้น

3) โครงการผลิตพันธุ์พืช สัตว์ เป็นโครงการเพาะพันธุ์พืชหรือสัตว์
ต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในทางธุรกิจหรือวัตถุประสงค์อื่น ๆ เช่น เพาะพันธุ์ปลาหรือพืชต่าง ๆ และ
โครงการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง เป็นต้น

7.2.2 โครงการปรับปรุงวัตถุประสงค์ สิ่งของ สถานที่ พืช สัตว์ โครงการประเภทนี้
คล้ายกับโครงการในหัวข้อ 7.2.1 เพียงแต่จะเน้นสิ่งก่อสร้างหรือสถานที่ต่าง ๆ เช่น โครงการ
ปรับปรุงถนน อาคาร สถานที่ และโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

7.2.3 โครงการรักษาสภาพเดิมของวัตถุประสงค์ สิ่งของ สถานที่ พืช สัตว์
โครงการประเภทนี้คล้ายกับโครงการในหัวข้อ 7.2.2 แต่ไม่ได้เน้นให้ดีขึ้น เพียงแต่ให้อยู่ให้สภาพ
เดิมให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เช่น โครงการอนุรักษ์สภาพจิตรกรรมฝาผนัง โครงการอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติ และโครงการปรับปรุงหรือรักษาหรืออนุรักษ์พันธุ์สัตว์หรือพืช
ต่าง ๆ เป็นต้น

7.2.4 โครงการฟื้นฟูวัตถุประสงค์ สิ่งของ สถานที่ โครงการประเภทนี้อาจเชื่อม
กับโครงการในหัวข้อ 7.2.2 และ 7.2.3 ได้ คืออาจเป็นโครงการที่ทั้งฟื้นฟู รักษา และพัฒนา ซึ่งการที่
ได้แยกโครงการประเภทนี้ออกมาต่างหากก็เพราะว่าวัตถุประสงค์สิ่งของบางอย่างได้เสื่อมโทรมไปแล้ว
จำเป็นต้องฟื้นฟู ถ้ายังอยู่สภาพเดิมแล้วเข้าไปดำเนินการก็เห็นว่าเป็นการปรับปรุงตามหัวข้อ
7.2.2 โครงการฟื้นฟูต่าง ๆ เช่น โครงการฟื้นฟูสภาพป่าชายเลน โครงการฟื้นฟูแหล่งน้ำ เป็นต้น

7.3 โครงการที่เกี่ยวกับองค์การ แบ่งได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

7.3.1 โครงการจัดตั้งองค์การ เป็นโครงการที่จัดตั้งองค์การต่าง ๆ ขึ้นมา
ใหม่ ซึ่งอาจจะเชื่อมกับการสร้างอาคารสถานที่ขององค์การนั้น ๆ แต่ในที่นี้หมายถึงกลไกหรือ
บุคลากรในลักษณะโครงสร้างองค์การ หรือคณะกรรมการต่าง ๆ โดยอาจเป็นเพียงหน่วยงานย่อย
ขององค์การหลักเดิมก็ได้ เช่น โครงการตั้งวิทยาเขตของสถานศึกษาต่าง ๆ โครงการจัดตั้งกรม
กอง ฝ่าย แผนกในหน่วยงานระดับกระทรวงหรือกรม เป็นต้น

7.3.2 โครงการประสานระหว่างองค์การ เป็นโครงการที่ต้องการประสาน
ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ตั้งแต่ 2 หน่วยงาน ขึ้นไป อาจใช้ชื่อว่าโครงการความร่วมมือ

ระหว่างองค์การต่างสังกัด หรือระหว่างองค์การในประเทศกับต่างประเทศก็ได้ เช่น โครงการประสานเครือข่ายพัฒนาเยาวชนหรือโครงการเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพครู เป็นต้น

7.3.3 โครงการปรับปรุงพัฒนาระบบหรือกระบวนการต่าง ๆ โครงการประเภทนี้ไม่ได้ทำกับคนหรือสิ่งของ แต่เป็นโครงการขององค์การที่จะปรับปรุงพัฒนาระบบหรือกระบวนการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานและเป็นประโยชน์แก่ผู้รับบริการ เป็นโครงการพัฒนาระบบบริการโดยลดขั้นตอนหรือเวลาเพื่อให้ผู้รับบริการและมีความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น

7.4 โครงการลักษณะผสมที่เกี่ยวข้องกับคน สิ่งของ และองค์การ

7.4.1 โครงการจูงใจในลักษณะการประชาสัมพันธ์รณรงค์ เป็นโครงการประชาสัมพันธ์ให้แก่คนหรือองค์การ โดยเนื้อหาการประชาสัมพันธ์อาจจะเชื่อมกับโครงการประเภทต่าง ๆ ในหัวข้ออื่นที่กล่าวมาได้บ้าง ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของโครงการ เช่น ถ้าจะประชาสัมพันธ์เพื่อให้ความรู้ก็อาจเชื่อมกับโครงการในประเภทแรกที่เน้นให้ความรู้กับคนหรือถ้าเพื่อให้อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ก็อาจเชื่อมกับโครงการรักษาสภาพสถานที่ เป็นต้น โครงการกลุ่มนี้จะเน้นกริยาสำคัญ คือ การจูงใจด้วยกระบวนการประชาสัมพันธ์หรือรณรงค์

7.4.2 โครงการคัดเลือกในลักษณะประกวดแข่งขัน เป็นโครงการในลักษณะคัดเลือกคน สิ่งของ หรือองค์การ เพื่อให้รางวัลหรือนำมาใช้ประโยชน์เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด เช่น โครงการคัดเลือกครูต้นแบบ โครงการสรรหาเยาวชนดีเด่น โครงการจัดหาที่ดิน และโครงการแข่งขันทักษะทางวิชาชีพ เป็นต้น ซึ่งถ้าพิจารณาเนื้อหาอาจจะเชื่อมกับโครงการในหัวข้ออื่นบ้างแต่คำกริยาสำคัญ คือ การคัดเลือกและกระบวนการในการคัดเลือก

การแบ่งประเภทโครงการดังกล่าวเพื่อเอื้อต่อการประเมินข้างต้น อาจจะไม่ครอบคลุมโครงการได้ทุกโครงการ โดยอาจมีโครงการที่มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อลดจำนวนต่าง ๆ เช่น โครงการคุมกำเนิด หรือโครงการกำจัดศัตรูพืช ฯลฯ ซึ่งผลสำคัญก็คือจำนวนที่ลดลง ทำให้ปัญหาต่าง ๆ ลดลง คล้ายกับโครงการป้องกันหรือลดกับโครงการที่เพิ่ม สร้าง หรือผลิต เป็นต้น และบางโครงการอาจจะมีหลายลักษณะร่วมกันในขณะเดียวกันหรือในช่วงเวลาต่างกัน เช่น โครงการที่มีหลายกิจกรรม ทั้งให้ความรู้ รณรงค์ ประกวด แข่งขัน หรือโครงการก่อสร้างอาคารสถานที่ เพื่อจัดตั้งองค์การ และได้บุคลากรมา และดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ในระยะต่อไป เป็นต้น

ในการจะประเมินโครงการดังกล่าวโดยเฉพาะโครงการใหญ่ ๆ ที่มีกิจกรรมมาก อาจต้องใช้ในลักษณะโครงการผสมตั้งแต่ 2 ประเภท ขึ้นไป หรือเลือกเน้นที่สำคัญเพียงประเภทเดียว หรือประเมินแยกเป็นช่วง ๆ ถ้าจะประเมินโครงการใหญ่ ๆ ที่มีหลายกิจกรรม โดยบางครั้งกิจกรรมย่อยในโครงการนั้น ๆ อาจใหญ่กว่าทั้งโครงการอื่น ๆ ก็มี นั่นคือโครงการใหญ่ที่มีลักษณะเป็นแผน โดย

มีโครงการย่อย เพียงแต่เรียกแผนว่าเป็นโครงการและโครงการย่อยว่ากิจกรรม ถ้ามีกิจกรรมมาก ๆ ถ้าไม่มีเวลาหรือทรัพยากรเพียงพอก็อาจต้องเลือกหรือสละกิจกรรมที่สำคัญๆ มาประเมินเพื่อดูความสำเร็จของโครงการในภาพรวมได้ ทั้งนี้เพื่อให้เห็น ประเภทของโครงการที่เอื้อต่อการประเมินชัดเจนขึ้น

องอาจ นัยพัฒน์ (2559 : 14 - 16) ได้สรุปประเภทของโครงการ ดังนี้

1. แบ่งตามลักษณะผู้เสนอโครงการ โดยจำแนกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ โครงการที่เสนอโดยตัวบุคคล โครงการที่เสนอโดยกลุ่มบุคคล และโครงการที่เสนอโดยหน่วยงาน มีรายละเอียดดังนี้

1.1 โครงการที่เสนอโดยตัวบุคคล เป็นโครงการที่ริเริ่มขึ้นโดยบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ทั้งนี้อาจเป็นความคิดริเริ่มของตัวผู้เขียนโครงการเอง หรือได้รับการมอบหมายจากผู้อื่น ให้เป็นผู้เขียนโครงการก็ได้

1.2 โครงการที่เสนอโดยกลุ่มบุคคล เป็นโครงการที่ริเริ่มขึ้นโดยบุคคลมากกว่า 2 คนขึ้นไป ที่มีความเห็นพ้องต้องกันในวัตถุประสงค์ วิธีการ และมีเจตนาที่จะทำงานร่วมกันซึ่งส่วนประกอบของโครงการจะต้องได้รับการอภิปรายจนเป็นที่พอใจของกลุ่ม การเขียนโครงการโดยกลุ่มบุคคลมีผลดีเพราะนอกจากจะได้รับประสบการณ์จากการเขียนโครงการแล้ว ยังได้มีการประชุมอภิปรายแสดงความคิดเห็น และได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน พร้อมกับเรียนรู้วิธีการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ โครงการนำเสนอโดยกลุ่มบุคคลจึงมีความสมบูรณ์มากกว่าการเขียนโครงการโดยตัวบุคคล

1.3 โครงการที่เสนอโดยหน่วยงาน เป็นโครงการที่อาจริเริ่มโดยตัวบุคคล หรือกลุ่มก็ได้ แต่เป็นโครงการที่ดำเนินการในนามของหน่วยงาน ซึ่งหมายความว่าทุกคนในหน่วยงานนั้นจะต้องเห็นด้วย และร่วมกันรับผิดชอบโครงการที่เสนอโดยหน่วยงานจึงจัดเป็นโครงการใหม่ที่ต้องใช้การประสานงาน และร่วมมือกับทุกฝ่าย เป็นโครงการที่มีความสมบูรณ์มากกว่าโครงการประเภทอื่น ๆ

2. แบ่งตามลักษณะวิธีการดำเนินงานของหน่วยงาน ซึ่งแบ่งได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

2.1 โครงการประเภทการสำรวจ เป็นโครงการที่หาคำตอบได้จากการสำรวจ และรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาจัดเป็นหมวดหมู่ และนำเสนอให้เห็นลักษณะหรือความสัมพันธ์ในเรื่องที่ต้องการศึกษาได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

2.2 โครงการทดลอง เป็นโครงการที่ทำการศึกษาค้นคว้าหาคำตอบของปัญหา โดยมีการออกแบบทดลอง และดำเนินการทดลอง เพื่อทดสอบสมมุติฐานที่ตั้งไว้

2.3 โครงการบริหาร หรือจัดทำธุรกิจ เป็นโครงการที่เกี่ยวกับการฝึก และสร้างประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการในอนาคต

2.4 โครงการสิ่งประดิษฐ์ เป็นโครงการที่ศึกษาเกี่ยวกับการประยุกต์ทฤษฎี หรือหลักการที่เรียนมาประดิษฐ์เป็นเครื่องมือ หรืออุปกรณ์เพื่อประโยชน์ในการใช้สอยในชีวิตประจำวัน

3. แบ่งตามระยะเวลา ซึ่งแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

3.1 โครงการระยะยาว มีระยะเวลาในการดำเนินการมากกว่า 5 ปี ขึ้นไป เป็นโครงการขนาดใหญ่ที่ใช้เวลาในการดำเนินงาน

3.2 โครงการระยะปานกลาง เป็นโครงการที่ดำเนินการมีระยะเวลามากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี เป็นโครงการที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน เพื่อให้มีระยะเวลาที่เพียงพอในการดำเนินงาน

3.3 โครงการระยะสั้น เป็นโครงการที่มีระยะเวลาในการดำเนินการ 1 ปี หรือน้อยกว่า เป็นโครงการที่มีการกำหนดไว้อย่างเฉพาะเจาะจงโดยละเอียดว่าจะต้องทำอะไร ทำที่ไหน ทำอย่างไร และเมื่อไร เป็นโครงการที่เขียนรายละเอียดไว้อย่างชัดเจน

4. แบ่งตามความจำเป็น และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งจำแนกได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

4.1 โครงการปกติ เป็นโครงการที่ดำเนินงานไปตามขั้นตอน ใช้ระยะเวลา และทรัพยากรต่าง ๆ ตามที่กำหนดเป็นโครงการที่ยึดคุณภาพเป็นสำคัญ

4.2 โครงการเร่งด่วน เป็นโครงการที่เร่งกระทำตามความจำเป็นในระยเวลานั้น หรือตามสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในขณะนั้น โครงการประเภทนี้แม้จะใช้เวลาน้อยแต่ต้องใช้กำลังเงิน กำลังคน และทรัพยากรอื่น ๆ เป็นจำนวนมาก

4.3 โครงการวิกฤต หรือโครงการเร่งด่วนพิเศษ เป็นโครงการเฉพาะกิจที่ต้องกระทำเพราะได้เกิดภาวะวิกฤตเกิดขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขภาวะที่เกิดขึ้น โครงการประเภทนี้จะต้องใช้ทรัพยากรทุกชนิดเป็นจำนวนมากอย่างไม่จำกัด

โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่า การแบ่งประเภทของโครงการนั้นขึ้นอยู่กับบริบท ความเหมาะสม และเหตุผลความจำเป็นของแผนงาน โดยดำเนินโครงการให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด แต่ที่นิยามกันโดยทั่วไปนั้น จะแบ่งประเภทของโครงการตามลักษณะของผู้เสนอโครงการ ดังนี้ 1) โครงการที่เสนอโดยตัวบุคคล เป็นโครงการที่ริเริ่มขึ้นโดยบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ทั้งนี้อาจเป็นความคิดริเริ่มของตัวผู้เขียนโครงการเอง หรือได้รับการมอบหมายจากผู้อื่น ให้เป็นผู้เขียนโครงการก็ได้ 2) โครงการที่เสนอโดยกลุ่มบุคคลเป็นโครงการที่ริเริ่มขึ้นโดยบุคคลมากกว่า 2 คนขึ้นไป ที่มีความเห็นตรงกันในวัตถุประสงค์ วิธีการ

และมีเจตนาที่จะทำงานร่วมกัน ซึ่งส่วนประกอบของโครงการจะต้องได้รับการอภิปรายจนเป็นที่พอใจของกลุ่ม และ 3) โครงการที่เสนอโดยหน่วยงาน เป็นโครงการที่อาจจะเริ่มโดยตัวบุคคล หรือกลุ่มบุคคลก็ได้ แต่เป็นโครงการที่ดำเนินการในนามของหน่วยงาน ซึ่งหมายความว่าทุกคนในหน่วยงานนั้นจะต้องเห็นด้วย และร่วมกันรับผิดชอบ โครงการที่เสนอโดยหน่วยงานจึงจัดเป็นโครงการใหญ่ที่ต้องประสานงาน และร่วมมือกันทุกฝ่าย นับว่าเป็นโครงการที่มีความสมบูรณ์มากกว่าโครงการประเภทอื่น

2. โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

2.1 โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง (“U-School Mentoring”) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ประจำปี

2.1.1 หลักการและเหตุผล

แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ คือ 1) พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล 2) ผลผลิต พัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา 3) ผลผลิตและพัฒนากำลังคน และงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ 4) ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต 5) ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา และ 6) พัฒนาการบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคนให้นำประเทศสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579)

เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายดังกล่าว ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะภาคอุดมศึกษาซึ่งประสานพลังขับเคลื่อนในรูปแบบของเครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาค 9 เครือข่าย โดยมีสถาบันอุดมศึกษาสมาชิกกระจายทั่วทุกภูมิภาคและมีความพร้อมทั้งด้านความรู้และความเชี่ยวชาญทางวิชาการของบุคลากรและเทคโนโลยีที่จะให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนท้องถิ่นได้อย่างเป็นรูปธรรมเพื่อช่วยพัฒนาโรงเรียนให้ผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพเข้าสู่ภาคอุดมศึกษาและเป็นทรัพยากรมนุษย์ ที่มีคุณภาพสูงในการขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ Thailand 4.0

2.1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาทำหน้าที่เป็น “พี่เลี้ยง” โดยทำงานร่วมกับโรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานในพื้นที่ในการนำองค์ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และเทคโนโลยีไปช่วย

แก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในท้องถิ่นให้เกิดความเข้มแข็งและพัฒนาท้องถิ่นได้ตรงตามบริบทของชุมชน

2. เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษามีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการยกระดับคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมของประเทศ

2.1.3 เป้าหมายโครงการและกิจกรรมที่สอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ เป้าหมายโครงการ

เชิงปริมาณ ได้แก่

1. จำนวนสถาบันอุดมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการฯ 154 สถาบัน
2. จำนวนโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เข้าร่วมโครงการฯ 2,500 โรงเรียน สถาบันอุดมศึกษา 1 แห่ง เป็นพี่เลี้ยง 20 โรงเรียน ตามศักยภาพและความพร้อม โดยเน้นโรงเรียนด้อยโอกาสเป็นอันดับแรก (โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดหรือการดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) กรุงเทพมหานคร (กทม.) ตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.) และ อื่น ๆ)
3. จำนวนครูที่เข้าร่วมโครงการฯ 25,000 คน
4. จำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ 300,000 คน
5. จำนวนผลผลิตโครงการฯ (เช่น คู่มือ สื่อนวัตกรรมเพื่อการเรียน การสอน โครงการงานของเด็กนักเรียน แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เป็นต้น) ที่สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียน การสอนในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อย่างน้อยสถาบันละ 2 รายการ

เชิงคุณภาพ ได้แก่

1. โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน
2. เกิดแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

2.1.4 เป้าหมายกิจกรรม ที่สอดคล้องตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่

กิจกรรมหลักด้านพัฒนาครูผู้เรียนด้วยขบวนการ Professional Learning Community (PLC) โดยเน้นการพัฒนาครูเพื่อให้ความรู้ ความสามารถ และทักษะในการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพด้านวิชาการ ทักษะวิชาชีพ ทักษะชีวิตและด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยมีกิจกรรม ได้แก่

1. กิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ของเด็กไทย
2. กิจกรรมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและหน่วยงานทุกภาคส่วนในพื้นที่
3. กิจกรรมอื่น ๆ (ตามความต้องการร่วมกันของโรงเรียนและสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะกิจกรรมที่สามารถส่งผลให้โรงเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านคุณภาพการศึกษาได้อย่างรวดเร็วหรือเห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม เช่น กิจกรรมการผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยีและสารสนเทศ (IT) เพื่อการเรียนการสอน เป็นต้น)

2.1.5 กรอบการจัดสรรงบประมาณ

1. งบประมาณจัดการสถาบันอุดมศึกษาแม่ข่ายเครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาค 9 เครือข่าย จำนวน 5,510,000 บาท (ห้าล้านห้าแสนหนึ่งหมื่นบาทถ้วน) สำหรับการประชุมร่วมกันระหว่างสถาบันสมาชิกเครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาค และการกำกับ ติดตาม ประเมินผล ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาแม่ข่าย จะได้รับการจัดสรรตามสัดส่วนสถาบันอุดมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการในปี 2562

2. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะพิจารณาจัดสรรงบประมาณสนับสนุนโรงเรียนเป้าหมายตามความเหมาะสมของแต่ละกิจกรรมตามโครงการฯ โดยกรอบวงเงินโรงเรียนละ 30,000 บาท ทั้งนี้ หากพื้นที่ใดมีปัญหาเรื่องนักเรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษาจะพิจารณาข้อเสนอกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวเป็นลำดับแรก

2.1.6 เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือก

1. ข้อเสนอกิจกรรมแสดงให้เห็นถึงเหตุผล/ความจำเป็นและประโยชน์ที่จะได้รับ รวมทั้งมีเป้าหมายความสำเร็จที่สามารถส่งผลกระทบต่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการยกระดับคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับโรงเรียนอย่างยั่งยืน

2. กระบวนการดำเนินกิจกรรมมีประสิทธิภาพ เช่น มีการวางแผนการบริหารจัดการที่เป็นระบบ มีการระบุตัวชี้วัดหรือตัวบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นถึงผลการพัฒนาในทางที่ดีขึ้นอย่างชัดเจน เป็นต้น

3. ผลประเมินการดำเนินโครงการ/กิจกรรมในรอบปีที่ผ่านมา

2.1.7 ขั้นตอนดำเนินการ

1. ประชุมประธานเครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาค เพื่อพิจารณาข้อกำหนดโครงการ (Term of Reference: TOR) ร่วมกัน
2. สถาบันอุดมศึกษาประสานคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด โรงเรียน และหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อสำรวจความต้องการของโรงเรียนในท้องถิ่น
3. เครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาค พิจารณากลั่นกรองความเหมาะสมของกิจกรรมและงบประมาณตามโครงการ เพื่อรวบรวมและส่งรายละเอียดข้อเสนอให้กับคณะอนุกรรมการเครือข่ายพัฒนาอุดมศึกษาพิจารณาในภาพรวม และจัดสรรงบประมาณตามความเหมาะสม
4. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาโอนงบประมาณผ่านสถาบันอุดมศึกษาแม่ข่ายของเครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาค 9 เครือข่าย
5. เครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาค ดำเนินกิจกรรมตามโครงการ ที่ได้รับอนุมัติตามข้อกำหนดโครงการ (Term of Reference: TOR)
6. สถาบันอุดมศึกษาแม่ข่ายติดตามผลการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาสมาชิกเป็นระยะ
7. สถาบันอุดมศึกษาสมาชิกส่งรายงานผลความก้าวหน้าในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ ในรูปแบบ Electronic Form ผ่านช่องทางออนไลน์ พร้อมรายงานผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินงาน ไปยังสถาบันอุดมศึกษาแม่ข่าย (เครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาค 9 เครือข่าย เพื่อสถาบันอุดมศึกษาแม่ข่ายจะได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการดำเนินงานในภาพรวม เพื่อจัดส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report) ให้กับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาต่อไป

2.1.8 ดัชนีวัดความสำเร็จ (KPI)

ตาราง 1 ดัชนีวัดความสำเร็จ (KPI)

ระดับ	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
สกอ.	การเข้าร่วมโครงการของสถาบันอุดมศึกษา/ โรงเรียน/ครู/นักเรียน	154 สถาบัน/ 2,500 โรงเรียน/ ครู 25,000 คน/ นักเรียน 300,000 คน
เครือข่าย	เกิดแหล่งเรียนรู้ในชุมชน	อย่างน้อยจำนวน 9 แห่ง (เครือข่ายฯ ละ 1 แห่ง)

ตาราง 1 (ต่อ)

ระดับ	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
เครือข่าย	รายงานสรุปผลการดำเนินโครงการฯ ฉบับสมบูรณ์ (Final Report)	จำนวน 9 เล่ม (เครือข่ายฯ ละ 1 เล่ม)
สถาบัน อุดมศึกษา	จำนวนผลผลิตโครงการฯ (เช่น คู่มือ สื่อ นวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน โครงการงานของเด็กนักเรียน เป็นต้น) ที่สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนได้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	อย่างน้อยสถาบันละ 2 รายการ
โรงเรียน	โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความพึงพอใจ	ระดับมากขึ้นไป
โรงเรียน	กิจกรรมหลักด้านพัฒนาครูผู้เรียนด้วยกระบวนการ PLC โดยเน้นการพัฒนาครู เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพด้านวิชาการ ทักษะวิชาชีพ ทักษะชีวิตและด้านคุณธรรม และจริยธรรม โดยมีกิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ของเด็กไทย 2) กิจกรรมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนโดย ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและ หน่วยงานทุกภาคส่วนในพื้นที่ 3) กิจกรรมอื่น ๆ (ตามความต้องการร่วมกัน ของโรงเรียนและสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะ กิจกรรมที่สามารถส่งผลให้โรงเรียนเกิดการ เปลี่ยนแปลงด้านคุณภาพการศึกษาได้อย่าง รวดเร็วหรือเห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม เช่น กิจกรรมการผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยีและ สารสนเทศ (IT) เพื่อการเรียนการสอน เป็น ต้น)	กิจกรรมหลักด้านพัฒนาครู ผู้เรียน อย่างน้อย 1 กิจกรรม

ตาราง 1 (ต่อ)

ระดับ	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
โรงเรียน	นักเรียนมีสัมฤทธิ์ผลการเรียนเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษาก่อนหน้า	ผลการสอบประเมินผลสัมฤทธิ์ ของนักเรียนเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับ ปีการศึกษาก่อนหน้า

หมายเหตุ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน หมายถึง การสร้างแหล่งเรียนรู้ในชุมชนหรือแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่
แล้วอย่างเป็นระบบ สามารถเชื่อมโยงการเรียนการสอนให้เด็กเรียนรู้ได้

2.1.9 ผลผลิต (Output)

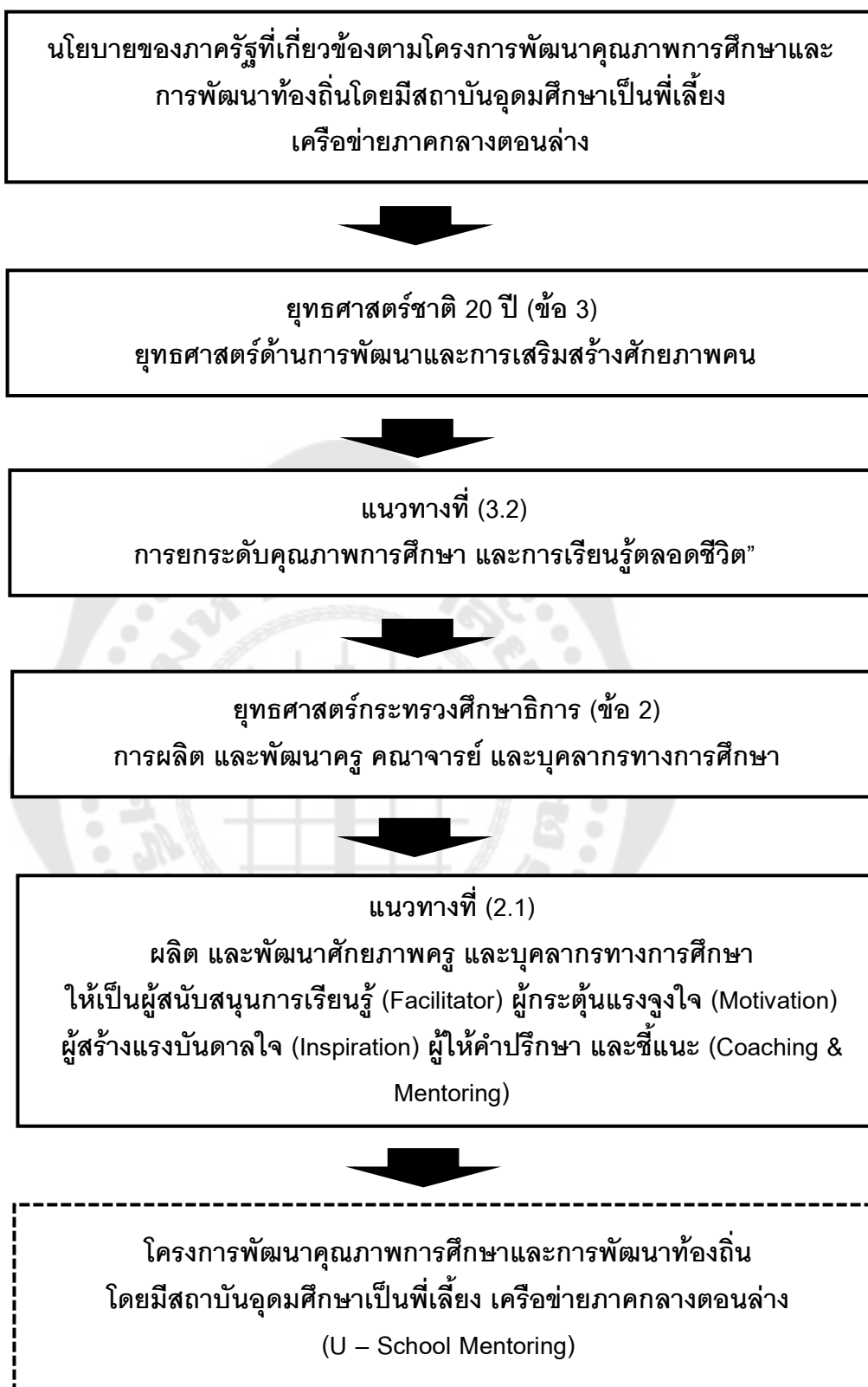
1. มีจำนวนสถาบันอุดมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการฯ 154 สถาบัน ดูแล
โรงเรียน 2,500 โรงเรียน ส่งผลให้พัฒนาครู 25,000 คน และนักเรียน 300,000 คน โดยเฉพาะ
การใช้นวัตกรรมเพื่อจัดการเรียนการสอน
2. เกิดผลงานวิชาการในรูปแบบผลผลิตโครงการฯ ที่สามารถนำไปใช้ในการ
จัดการเรียนการสอนในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
3. ครูมีการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. นักเรียนมีสัมฤทธิ์ผลการเรียนเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษา
ก่อนหน้า (ยกเว้นกรณีของโรงเรียนที่ประสบปัญหาเด็กนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ให้พิจารณา
จากผลเปรียบเทียบความสามารถของเด็กนักเรียนในการอ่านออกเขียนได้ก่อนและหลังเข้าร่วม
โครงการฯ)

2.1.10 ผลลัพธ์ (Outcome)

1. เครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาค 9 เครือข่าย เป็นศูนย์กลางในการบูรณา
การและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานในพื้นที่เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนา
ท้องถิ่นได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

2. คุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

จากที่มาและความสำคัญของโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น
โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562
นั้น สามารถสรุปขั้นตอนการถ่ายทอดนโยบายต่าง ๆ ของภาครัฐสู่โครงการฯ ได้ดังภาพประกอบ 2
ดังนี้

ภาพประกอบ 2 ขั้นตอนการถ่ายทอดนโยบายต่าง ๆ ของภาครัฐสู่โครงการฯ

(ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา : รายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นที่เลี้ยง, 2556 :2)

2.2 กิจกรรมการเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน

2.2.1 ความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2561 – 2565

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์เพื่อยกระดับการพัฒนาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาศักยภาพการผลิตและพัฒนาครู การวิจัยและนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนามาตรฐานการผลิตบัณฑิตที่มีอัตลักษณ์โดดเด่นบนพื้นฐานของมหาวิทยาลัยสู่ความเป็นเลิศ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศ

2.2.2 ความสอดคล้องกับเป้าหมาย กลยุทธ์ แนวทาง และตัวชี้วัด

ตาราง 2 ความสอดคล้องกับเป้าหมาย กลยุทธ์ แนวทาง และตัวชี้วัด

เป้าหมาย	มหาวิทยาลัย	หน่วยงาน
	2. การพัฒนาศักยภาพครู	2. การพัฒนาศักยภาพครู
กลยุทธ์	2. พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่ความเป็นมืออาชีพและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่	2. พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่ความเป็นมืออาชีพและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่

ตาราง 2 (ต่อ)

เป้าหมาย	มหาวิทยาลัย	หน่วยงาน
	2. การพัฒนาศักยภาพครู	2. การพัฒนาศักยภาพครู
กลยุทธ์	2. พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่ความเป็นมืออาชีพและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่	2. พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่ความเป็นมืออาชีพและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่
ตัวชี้วัด	2. จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาในท้องถิ่นที่ได้รับการพัฒนาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ 5. ร้อยละของนักเรียนในโรงเรียนเป้าหมายในความรับผิดชอบ มีผลการคิดวิเคราะห์สูงขึ้น	2. จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาในท้องถิ่นที่ได้รับการพัฒนาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ 5. ร้อยละของนักเรียนในโรงเรียนเป้าหมายในความรับผิดชอบ มีผลการคิดวิเคราะห์เพิ่มขึ้น

2.2.3 ความสอดคล้องระหว่างโครงการกับการประกันคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ สกอ. (ตัวบ่งชี้จาก คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557)

ระดับคณะ องค์กรประกอบที่ 3 การบริการวิชาการ ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 การบริการวิชาการแก่สังคม

ระดับสถาบัน องค์กรประกอบที่ 3 การบริการวิชาการ ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 การบริการวิชาการแก่สังคม

2.2.4 ประเภทโครงการ

โครงการบริการวิชาการแก่สังคม ประเภทการให้บริการวิชาการ
 โครงการบริการวิชาการแก่สังคม ประเภทการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

2.2.5 ลักษณะโครงการ

โครงการใหม่

2.2.6 ลักษณะการให้บริการของโครงการ

โครงการบริการวิชาการแก่สังคมแบบให้เปล่า

2.2.7 การบูรณาการของโครงการ (สามารถระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

โครงการบูรณาการกับการเรียนการสอน

ระบุชื่อวิชา การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ระบุวิธีการบูรณาการ การสอนคิดวิเคราะห์ในชั้นเรียน

2.2.8 หลักการและเหตุผล

สังคมปัจจุบันเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และการบริโภคข่าวสารข้อมูล ทุกคนต้องขวนขวาย และ แข่งขันกันตลอดเวลา เนื่องจากเทคโนโลยีต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงและก้าวไกลไปอย่างรวดเร็วโดยไร้ขีดจำกัด ดังนั้นการดำรงชีวิตของมนุษย์จึงต้องมีการพัฒนาและก้าวตามให้ทันต่อ การเปลี่ยนแปลง เพื่อการดำรงชีวิตอยู่อย่างปกติสุขและเพื่อความปลอดภัยของชีวิตที่สำคัญคือการรู้จักปรับตัว ครอบรู้เทคโนโลยีและทันต่อเหตุการณ์ ต้องอาศัยการคิดเพื่อการตัดสินใจที่ถูกต้อง ดังนั้นเป้าหมายการจัดการศึกษาของประเทศต่าง ๆ จึงมุ่งพัฒนา คุณภาพของประชากร ซึ่งเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่าของสังคม ให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก จัดการศึกษาให้มีคุณภาพพัฒนาคนให้ดำรงอยู่ในสังคมของข้อมูลข่าวสาร ด้วยการรู้จักรับข้อมูลข่าวสารเหล่านั้น อย่างมีประสิทธิภาพ และทันต่อการเปลี่ยนแปลง การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนในยุคข้อมูล ข่าวสาร จึงควรเน้นการพัฒนากระบวนการคิด เพื่อให้บุคคลสามารถนำไปใช้จัดการข้อมูลต่าง ๆ และสรุปเป็นความรู้ เพื่อนำไปใช้ ในการดำรงชีวิตอยู่ในยุคข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีความสุข

การพัฒนาทักษะการคิดของมนุษย์เป็นเรื่องที่ทุกประเทศให้ความสำคัญ มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวิธี จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการคิดเกิดขึ้นอย่างมาก ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาได้ข้อสรุปว่า เด็กไทยคิดไม่เป็นไม่ว่าจะเป็นการคิดแบบเหตุผล การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ที่พบว่า ผลการประเมินด้านการคิด วิเคราะห์ของเด็กไทย ทั้งประเทศ มีความสามารถในการคิดเพียง 11.1% ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำมาก จากข้อมูลนี้ แสดงให้เห็นว่า แม้การคิดจะมีความสำคัญดังกล่าวมาแล้ว แต่การจัดการศึกษาที่ผ่านมายังไม่ได้ส่งเสริม ทักษะการคิดให้กับผู้เรียนเท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถใน

การอ่านคิดวิเคราะห์ ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการขาดทักษะการอ่านที่มีคุณภาพ และในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2559 ก็ได้ระบุสภาพปัญหาวิกฤตเกี่ยวกับคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษาของไทยว่า มีมาตรฐานค่อนข้างต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษาของอีกหลาย ประเทศ นอกจากนี้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบสอง (พ.ศ. 2549 - 2553) ในหลายจังหวัดพบว่า ด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานผู้เรียนที่ไม่ได้รับรองมาตรฐานมากที่สุดคือมาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ วิจารณ์ คัดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ และยังแถลงผลการประเมินว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่ได้ค่าเฉลี่ยด้านการคิดในระดับต่ำสุด กระทรวงศึกษาธิการได้ประเมินนักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ความสามารถของนักเรียนด้านการอ่านออกเขียนได้ และคิดคำนวณนั้นไม่ผ่านเกณฑ์ โดยให้มีการทบทวนการจัดการเรียนการสอนรวมทั้งต้องกลับมาทบทวนการพัฒนาครูเพราะครูเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาเด็ก

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาจึงได้จัดให้มีกิจกรรมการเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้ การพัฒนาการคิดของนักเรียนมุ่งเน้นจัดกิจกรรมเพื่อฝึกอบรมเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้ การพัฒนาการคิดของนักเรียนให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้ การพัฒนาการคิดของนักเรียน สามารถนำความรู้ไปใช้ รู้จักวางแผน ปฏิบัติการจัดการ เรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน ที่เหมาะสมกับชั้นเรียน อันจะส่งผลให้ครูในสถานศึกษา สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนต่อไป

2.2.9 วัตถุประสงค์ของโครงการ/กิจกรรม

1. เพื่อจัดกิจกรรมการฝึกอบรมเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้ การพัฒนาการคิดของนักเรียน
2. เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการผลิตสื่อมัลติมีเดียเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม
3. เพื่อจัดกิจกรรมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้ การพัฒนาการคิดของนักเรียน
4. เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ผู้ การพัฒนาการคิดของนักเรียน

2.2.10 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้รับบริการ

บุคลากรภายนอกมหาวิทยาลัย ประกอบด้วยครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 110 คน

บุคลากรภายใน จำนวน 20 คน ประกอบด้วย คณะผู้บริหาร และบุคลากรเจ้าหน้าที่

พื้นที่เป้าหมาย

- คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

- โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 20 โรงเรียน

2.2.11 ตัวชี้วัดความสำเร็จและเป้าหมาย

ตาราง 3 ตัวชี้วัดความสำเร็จและเป้าหมาย

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	เป้าหมาย
1. ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ	- มีผู้เข้าร่วมโครงการ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80
2. ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ	- ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้ความเข้าใจในเนื้อหากิจกรรม โดยมีค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.50 ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม โดยมีค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.50
3. ตัวชี้วัดเชิงเวลา	- สามารถจัดกิจกรรมตามที่กำหนดในโครงการได้เสร็จสิ้นตามระยะเวลาที่กำหนด

2.2.12 วิธีดำเนินการ

- สถานที่ดำเนินโครงการ ห้องประชุม อาคาร 1 ชั้น 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

- วัน/เดือน/ปี ที่จัดโครงการ 11 - 12 และ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2562

- แผนการดำเนินการ

การเตรียมการ

ประชุมคณะกรรมการวางแผนงานการดำเนินโครงการ (P)

จัดทำโครงการ/เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ	(P/D)
ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	(P/D/C)
ประชุมเตรียมการจัดงาน/ชี้แจงการดำเนินงาน	(P/D)

การดำเนินงาน

กิจกรรมประชุมเครือข่าย	(P/D/C)
กิจกรรมจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการ	(P/D/C)

การสรุปและประเมินผล

สรุปผลการประเมินโดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ	(D/C/A)
สรุปและประเมินผลเสนอต่อผู้บังคับบัญชา	(C/A)
นำผลการประเมินมาปรับปรุงในการดำเนินงานครั้งต่อไป	(C/A)

- ปฏิทินปฏิบัติงาน

ตาราง 4 ปฏิทินงาน

กิจกรรม	พ.ค. 62	มิ.ย. 62	ก.ค. 62	ส.ค. 62
1. ประชุมวางแผน	✓			
2. จัดทำโครงการ และเสนออนุมัติ		✓		
3. ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง		✓		
4. ประชุมเตรียมการจัดกิจกรรม		✓		
5. จัดกิจกรรมพัฒนาครูตาม กำหนดการ			✓	
6. สรุปและประเมินผล				✓
7. รายงานผลการดำเนินกิจกรรม				✓

- การติดตามและประเมินผลโครงการ

1. การสังเกตจากผู้เข้าร่วมกิจกรรม
2. แบบสอบถามความพึงพอใจ

2.2.13 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ตาราง 5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

โครงการ/กิจกรรม	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
1. กิจกรรมการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้สอน พัฒนาการคิดของนักเรียน	- ทำให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ มีศักยภาพการสอน สอนผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน
2. กิจกรรมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการ เสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้สอน พัฒนาการคิดของนักเรียน	- ทำให้ครูได้สะท้อนผลการปฏิบัติการเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการ เสริมสร้างศักยภาพ การสอนของครูผู้สอน พัฒนาการคิดของนักเรียน
3. กิจกรรมส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ผู้สอน พัฒนาการคิดของนักเรียน	- ทำให้ครูกระตือรือร้นพัฒนาการสอนคิดให้ เหมาะสมและสนองความต้องการของผู้เรียน - นักเรียนได้พัฒนาการคิดที่เหมาะสม
4. การสรุปผลและประเมินผลกิจกรรม	- ทำให้ทราบถึงผลที่ได้รับจากการจัดกิจกรรม ตามโครงการ

2.2.14 เป้าหมายของผลผลิต (output) ตัวชี้วัด และวิธีการวัดผล

ตาราง 6 เป้าหมายของผลผลิต (output) ตัวชี้วัด และวิธีการวัดผล

ผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด (เชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ)	วิธีการวัดผล
1. ความรู้ ความเข้าใจ ศักยภาพ การสอนของครูผู้สอน พัฒนาการคิดของนักเรียนจำนวน 110 คน	- ร้อยละ 80 ของครูผู้เข้าร่วม กิจกรรมมีความรู้ ความเข้าใจ ศักยภาพการสอนของครูผู้สอน พัฒนาการคิดของนักเรียน	- แบบทดสอบ - แบบสอบถาม

ตาราง 6 (ต่อ)

ผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด (เชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ)	วิธีการวัดผล
2. ความพึงพอใจต่อการร่วมกิจกรรมโครงการของครูจำนวน 110 คน	- ร้อยละ 80 ของครูผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจต่อการร่วมกิจกรรมโครงการ	- แบบสอบถาม
3. การสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน	- ความถูกต้องตามหลักวิชาการ - ความเหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้ที่แท้จริง	- แบบประเมิน
4. ความสามารถในการจัดกิจกรรมการคิดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้การ พัฒนาการคิดของนักเรียน	- ร้อยละ 80 ของครูผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้การ พัฒนาการคิดของนักเรียน	- สังเกตจากคลิปวิดีโอและผลการพัฒนาการคิดของนักเรียน

2.2.15 เป้าหมายของผลลัพธ์ (outcome) ตัวชี้วัด และวิธีการวัดผล

ตาราง 7 เป้าหมายของผลลัพธ์ (outcome) ตัวชี้วัด และวิธีการวัดผล

ผลลัพธ์ (outcome)	ตัวชี้วัด (เชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ)	วิธีการวัดผล
1. นักเรียนพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนของครูผู้การ พัฒนาการคิดของนักเรียน	- ร้อยละ 80 ของนักเรียนที่มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้การ พัฒนาการคิดของนักเรียน	- แบบสอบถาม
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น	- ร้อยละ 60 ของระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้น	- คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.16 ผู้รับผิดชอบโครงการ

- ชื่อผู้รับผิดชอบหลัก

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

- ชื่อหน่วยงานร่วมโครงการ (ถ้ามี)

หน่วยงานร่วมภายในมหาวิทยาลัย

- ศูนย์การศึกษาพัฒนาครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

บ้านสมเด็จเจ้าพระยา

หน่วยงานร่วมภายนอกมหาวิทยาลัย

- สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร

- โรงเรียนเครือข่าย MOU

2.3 กิจกรรมการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล

2.3.1 ความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2561 – 2565

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์เพื่อยกระดับการ

พัฒนาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาศักยภาพการผลิตและพัฒนาครู การ

วิจัย และนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนา

มาตรฐานการผลิตบัณฑิตที่มีอัตลักษณ์โดดเด่นบนพื้นฐานของมหาวิทยาลัยสู่ความเป็นเลิศ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการบริหาร

จัดการสู่ความเป็นเลิศ

2.3.2 ความสอดคล้องกับเป้าหมาย กลยุทธ์ แนวทาง และตัวชี้วัด

ตาราง 8 ความสอดคล้องกับเป้าหมาย กลยุทธ์ แนวทาง และตัวชี้วัด

เป้าหมาย	มหาวิทยาลัย	หน่วยงาน
	2. การพัฒนาศักยภาพครู	2. การพัฒนาศักยภาพครู
กลยุทธ์	2. พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่ความเป็นมืออาชีพและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่	2. พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่ความเป็นมืออาชีพและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่
ตัวชี้วัด	2. จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาในท้องถิ่นที่ได้รับการพัฒนาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ 5. ร้อยละของนักเรียนในโรงเรียนเป้าหมายในความรับผิดชอบ มีผลการคิดวิเคราะห์สูงขึ้น	2. จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาในท้องถิ่นที่ได้รับการพัฒนาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ 5. ร้อยละของนักเรียนในโรงเรียนเป้าหมายในความรับผิดชอบ มีผลการคิดวิเคราะห์เพิ่มขึ้น

2.3.3 ความสอดคล้องระหว่างโครงการกับการประกันคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ สกอ. (ตัวบ่งชี้จาก คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557)

ระดับคณะ องค์กรประกอบที่ 3 การบริการวิชาการ ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 การบริการวิชาการแก่สังคม

ระดับสถาบัน องค์กรประกอบที่ 3 การบริการวิชาการ ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 การบริการวิชาการแก่สังคม

2.3.4 ประเภทโครงการ

โครงการบริการวิชาการแก่สังคม ประเภทการให้บริการวิชาการ

โครงการบริการวิชาการแก่สังคม ประเภทการเสริมสร้างความเข้มแข็ง

ของชุมชน

2.3.5 ลักษณะโครงการ

โครงการใหม่

2.3.6 ลักษณะการให้บริการของโครงการ

โครงการบริการวิชาการแก่สังคมแบบให้เปล่า

2.3.7 การบูรณาการของโครงการ (สามารถระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

โครงการบูรณาการกับการเรียนการสอน

ระบุชื่อวิชา การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ระบุวิธีการบูรณาการ เทคโนโลยีทางการศึกษา

2.3.8 หลักการและเหตุผล

จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์ในปัจจุบัน ทำให้สังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปตาม การจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนในยุคศตวรรษที่ 21 นี้ จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้ทันต่อการก้าวกระโดดของความก้าวหน้า และการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตที่คนส่วนใหญ่จำเป็นต้องอาศัยระบบเครือข่ายออนไลน์ วิธีการสอนแบบเดิมที่เคยใช้จำเป็นต้องประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ ในชั้นเรียน ทั้งผ่านระบบออนไลน์ด้วยการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้สมาร์ทโฟนเป็นการเรียนรู้ผ่านแอปพลิเคชันทางการศึกษาที่หลากหลาย ผู้เรียนที่เป็นคนรุ่นใหม่รู้จักใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ดังนั้นผู้สอนจำเป็นต้องรู้เท่า รู้ทันกับการเปลี่ยนแปลง สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ผลิตสื่อมัลติมีเดีย (Multimedia Instructional Assisted) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทั้งการสอนเป็นกลุ่มใหญ่ กลุ่มเล็ก หรือเป็นรายบุคคล ทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน ทั้งในเวลาและนอกเวลา สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะของบุคคลแห่งการเรียนรู้ในอนาคต

ปัจจุบันความก้าวหน้าของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เอื้อให้นักออกแบบสื่อมัลติมีเดียสามารถประยุกต์สื่อประเภทต่าง ๆ มาใช้ร่วมกันได้บนระบบคอมพิวเตอร์ ตัวอย่างสื่อเหล่านี้ ได้แก่ เสียง วิดีทัศน์ กราฟิก ภาพนิ่ง และภาพเคลื่อนไหวต่าง ๆ การพัฒนาระบบมัลติมีเดียมีความก้าวหน้าเป็นลำดับ จนถึงขั้นที่ผู้ใช้โปรแกรมสามารถโต้ตอบกับระบบคอมพิวเตอร์ในรูปแบบต่าง ๆ กันได้ เช่น การใช้คีย์บอร์ด การใช้เมาส์ การสัมผัสจอภาพ และการใช้เสียง เทคโนโลยีต่าง ๆ เหล่านี้ได้พัฒนาขึ้นพร้อม ๆ กับการพัฒนาฮาร์ดแวร์ ด้านอุปกรณ์ต่อพ่วงสำคัญ ๆ Scanner สนับสนุนการออกแบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่น่าสนใจ และมีประสิทธิภาพเพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารกับผู้ใช้โปรแกรม แนวคิดใหม่ในการออกแบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาความสามารถของครูให้ผลิตสื่อมัลติมีเดียแทนการใช้เอกสารเดิมที่เราเรียกว่า บทเรียนสำเร็จรูป บทเรียนโปรแกรม แบบฝึกทักษะ หรืออื่น ๆ มาเป็นใช้สื่อมัลติมีเดีย ให้มีตัวอักษร

ภาพ และเสียงที่น่าสนใจกว่าเดิม รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงกับระบบออนไลน์ ใช้ได้กับการเรียนในชั้นเรียน นอกห้องเรียน ทั้งระยะใกล้และระยะไกล โดยไม่มีขีดจำกัดทั้งเวลา และสถานที่

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จึงได้จัดให้มีกิจกรรมการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล มุ่งเน้นจัดกิจกรรมเพื่อฝึกอบรมเสริมสร้างความสามารถการใช้เทคโนโลยีในการผลิตสื่อมัลติมีเดียเพื่อการศึกษาสำหรับครู ภายใต้โครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตขึ้น ให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจความสามารถการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สามารถนำความรู้ไปใช้รู้จักวางแผน ปฏิบัติการผลิตสื่อมัลติมีเดียเพื่อจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับชั้นเรียน อันจะส่งผลให้ครูในสถานศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้สู่ห้องเรียนดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนต่อไป

2.3.9 วัตถุประสงค์ของโครงการ/กิจกรรม

1. เพื่อจัดกิจกรรมการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล
2. เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลที่นำไปใช้ในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม
3. เพื่อจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล
4. เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล

2.3.10 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้รับบริการ

- บุคลากรภายนอกมหาวิทยาลัย ประกอบด้วยครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 110 คน
- บุคลากรภายใน จำนวน 20 คน ประกอบด้วย คณะผู้บริหาร และบุคลากรเจ้าหน้าที่
- พื้นที่เป้าหมาย
 - คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
 - โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 20 โรงเรียน

2.3.11 ตัวชี้วัดความสำเร็จและเป้าหมาย

ตาราง 9 ตัวชี้วัดความสำเร็จและเป้าหมาย

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	เป้าหมาย
1. ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ	- มีผู้เข้าร่วมโครงการ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80
2. ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ	- ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้ความเข้าใจในเนื้อหากิจกรรม โดยมีค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.50 ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม โดยมีค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.50
3. ตัวชี้วัดเชิงเวลา	- สามารถจัดกิจกรรมตามที่กำหนดในโครงการได้เสร็จสิ้นตามระยะเวลาที่กำหนด

2.3.12 วิธีดำเนินการ

- สถานที่ดำเนินโครงการ ห้องประชุม อาคาร 1 ชั้น 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- วัน/เดือน/ปี ที่จัดโครงการ 11 - 12 และ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2562
- แผนการดำเนินการ

การเตรียมการ

ประชุมคณะกรรมการวางแผนงานการดำเนินโครงการ	(P)
จัดทำโครงการ/เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ	(P/D)
ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	(P/D/C)
ประชุมเตรียมการจัดงาน/ชี้แจงการดำเนินงาน	(P/D)

การดำเนินงาน

กิจกรรมประชุมเครือข่าย	(P/D/C)
กิจกรรมจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการ	(P/D/C)

การสรุปและประเมินผล

สรุปผลการประเมินโดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ	(D/C/A)
สรุปและประเมินผลเสนอต่อผู้บังคับบัญชา	(C/A)
นำผลการประเมินมาปรับปรุงในการดำเนินงานครั้งต่อไป	(C/A)

- ปฏิทินปฏิบัติงาน

ตาราง 10 ปฏิทินปฏิบัติงาน

กิจกรรม	พ.ค. 62	มิ.ย. 62	ก.ค. 62	ส.ค. 62
1. ประชุมวางแผน	✓			
2. จัดทำโครงการ และเสนออนุมัติ		✓		
3. ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง		✓		
4. ประชุมเตรียมการจัดกิจกรรม		✓		
5. จัดกิจกรรมพัฒนาครูตาม กำหนดการ			✓	
6. สรุปและประเมินผล				✓
7. รายงานผลการดำเนินกิจกรรม				✓

- การติดตามและประเมินผลโครงการ

1. การสังเกตจากผู้เข้าร่วมกิจกรรม

2. แบบสอบถามความพึงพอใจ

2.3.13 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ตาราง 11 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

โครงการ/กิจกรรม	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
1. กิจกรรมการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการผลิต สื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียน ดิจิทัล	- ทำให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ มีศักยภาพผลิต สื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล
2. กิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาสื่อมัลติมีเดีย ทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลที่นำไปใช้ ในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม	- ทำให้ครูกระตือรือร้นพัฒนาสื่อมัลติมีเดีย ทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลที่นำไปใช้ใน ชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม

ตาราง 11 (ต่อ)

โครงการ/กิจกรรม	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
3. กิจกรรมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล	- ทำให้ครูได้สะท้อนผลการปฏิบัติการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล
4. กิจกรรมส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล	- ทำให้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล

2.3.14 เป้าหมายของผลผลิต (output) ตัวชี้วัด และวิธีการวัดผล

ตาราง 12 เป้าหมายของผลผลิต (output) ตัวชี้วัด และวิธีการวัดผล

ผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด (เชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ)	วิธีการวัดผล
1. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลของครูจำนวน 110 คน	- ร้อยละ 80 ของครูผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล	- แบบทดสอบ - แบบสอบถาม
2. ความพึงพอใจต่อการร่วมกิจกรรมโครงการของครูจำนวน 110 คน	- ร้อยละ 80 ของครูผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจต่อการร่วมกิจกรรมโครงการ	- แบบสอบถาม
3. สื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล	- ความถูกต้องตามหลักวิชาการ - ความเหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้ที่แท้จริง	- แบบประเมิน

ตาราง 12 (ต่อ)

ผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด (เชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ)	วิธีการวัดผล
4. ความสามารถในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล	- ร้อยละ 80 ของครูผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล	- สังเกตจากคลิปวิดีโอ และผลงานการพัฒนาสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา

2.3.15 เป้าหมายของผลลัพธ์ (outcome) ตัวชี้วัด และวิธีการวัดผล

ตาราง 13 เป้าหมายของผลลัพธ์ (outcome) ตัวชี้วัด และวิธีการวัดผล

ผลลัพธ์ (outcome)	ตัวชี้วัด (เชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ)	วิธีการวัดผล
1. นักเรียนพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล	- ร้อยละ 80 ของนักเรียนที่มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล	- แบบสอบถาม
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น	- ร้อยละ 60 ของระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้น	- คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3.16 ผู้รับผิดชอบโครงการ

- ชื่อผู้รับผิดชอบหลัก

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

- ชื่อหน่วยงานร่วมโครงการ (ถ้ามี)

 หน่วยงานร่วมภายในมหาวิทยาลัย

- ศูนย์การศึกษาพัฒนาครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้าน

สมเด็จเจ้าพระยา

หน่วยงานร่วมภายนอกมหาวิทยาลัย

- สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร

- โรงเรียนเครือข่าย MOU

โดยสรุปจากกล่าวได้ว่า โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง หรือ “U-School Mentoring” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ดำเนินการขับเคลื่อนโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาทำหน้าที่เป็น “พี่เลี้ยง” โดยทำงานร่วมกับโรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานในพื้นที่ ในการนำองค์ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และเทคโนโลยีไปช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในท้องถิ่นให้เกิดความเข้มแข็งและพัฒนาท้องถิ่นได้ตรงตามบริบทของชุมชน และเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษามีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการยกระดับคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมของประเทศ โดยมีเป้าหมายโครงการและกิจกรรมที่สอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ เป้าหมายโครงการเชิงปริมาณ ได้แก่ 1) สถาบันอุดมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการฯ 154 สถาบัน 2) โรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 2,500 โรงเรียน สถาบันอุดมศึกษา 1 แห่งเป็น พี่เลี้ยง จำนวน 20 โรงเรียน 3) ครูที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 25,000 คน 4) นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 300,000 คน และ 5) ผลผลิตโครงการฯ เช่น คู่มือ สื่อนวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน โครงการงานของเด็กนักเรียน แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เป็นต้น ที่สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อย่างน้อยสถาบันละ 2 รายการ ในส่วนของเป้าหมายเชิงคุณภาพนั้น ได้แก่ 1) โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน และ 2) เกิดแหล่งเรียนรู้ในชุมชน โดยการเข้าร่วมโครงการได้มีเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือก ดังนี้ 1) ข้อเสนอกิจกรรมแสดงให้เห็นถึงเหตุผล/ ความจำเป็นและประโยชน์ที่จะได้รับรวมทั้งมีเป้าหมายความสำเร็จที่สามารถส่งผลกระทบต่อเกิดการเปลี่ยนแปลงในการยกระดับคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับโรงเรียนอย่างยั่งยืน 2) กระบวนการดำเนินกิจกรรมมีประสิทธิภาพ และ 3) ผลประเมินการดำเนินโครงการ/ กิจกรรมในรอบปีที่ผ่านมา โดยดัชนีวัดความสำเร็จ (KPI) ของโครงการในครั้งนี้อยู่ที่ประกอบด้วย ด้านผลผลิต (Output) ของโครงการ ได้แก่ 1) มีจำนวนสถาบันอุดมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 154 สถาบัน คู่มือโรงเรียน จำนวน 2,500 โรงเรียน ส่งผลให้พัฒนาครู จำนวน 25,000 คน และนักเรียน จำนวน 300,000 คน โดยเฉพาะการใช้นวัตกรรมเพื่อจัดการเรียนการสอน 2) เกิดผลงานวิชาการในรูปแบบผลผลิตโครงการฯ ที่สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและ

ประสิทธิผล 3) ครูมีการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 4) นักเรียนมีสัมฤทธิ์ผล การเรียนเพิ่มขึ้น โดยดัชนีวัดความสำเร็จ (KPI) ของโครงการด้านสุดท้าย คือ ด้านผลลัพธ์ (Outcome) ได้แก่ 1) เครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาค 9 เครือข่าย เป็นศูนย์กลางในการบูรณาการ และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานในพื้นที่เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนา ท้องถิ่นได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน และ 2) คุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมดีขึ้นอย่าง ต่อเนื่อง

สำหรับการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมี สถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 นั้น ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะภาคอุดมศึกษาซึ่งประสานพลัง ขับเคลื่อนในรูปแบบของเครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาค 9 เครือข่าย โดยมีสถาบันอุดมศึกษาสมาชิก กระจายทั่วภูมิภาคและ มีความพร้อมทั้งด้านความรู้และความเชี่ยวชาญทางวิชาการของบุคลากร และเทคโนโลยีที่จะให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนท้องถิ่นได้อย่างเป็นรูปธรรมเพื่อช่วยพัฒนา โรงเรียนให้ผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพเข้าสู่ภาคอุดมศึกษาและเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพสูง ในการขับเคลื่อนประเทศไปสู่ Thailand 4.0 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ เจ้าพระยา เป็นหนึ่งในสถาบันอุดมศึกษา เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ได้ดำเนินโครงการโดยจัด ให้มีการดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการ 2 กิจกรรม ได้แก่กิจกรรมการเสริมสร้างศักยภาพการสอน ของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน และกิจกรรมการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อ ห้องเรียนดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้รูปแบบกิจกรรมฝึกอบรม เชิงปฏิบัติการ การเรียนรู้แบบ Problem – Based Learning (PBL) การจัดการเรียนรู้แบบชุมชน แห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Communities: PLC) เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดองค์ ความรู้ ทักษะต่าง ๆ ส่งผลให้ครูเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาทางด้านการศึกษาได้ต่อไปใน อนาคต

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินโครงการ

3.1 ความหมายของการประเมินโครงการ

ความหมายของการประเมินโครงการ นักวิชาการ นักการศึกษา นักประเมิน หลาย ท่านได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการดังนี้

ฟิทซ์แพททริก แซนเดอร์ และวอร์ธเน (Fitzpatrick, Sanders, and Worth) ได้ให้ ความหมายของการประเมินโครงการว่า เป็นวิธีการสืบหาข้อมูล และพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับ โครงการ 3 ประเด็น คือ การกำหนดมาตรฐานเพื่อใช้ตัดสินคุณภาพโดยเทียบกับมาตรฐานที่

กำหนด การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับโครงการ และการประยุกต์ใช้มาตรฐานเพื่อตัดสินคุณค่า คุณภาพ คุณประโยชน์ ประสิทธิภาพ หรือความสำคัญของโครงการ ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อเสนอแนะที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องตัดสินใจได้ว่าควรปรับปรุง ดำเนินการต่อไป หรือขยายโครงการ โดยมีแนวคิดที่สอดคล้องกับประชุม รอดประสิทธิ์ (2547) กล่าวว่า การประเมินโครงการเป็นกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลของการดำเนินโครงการ และพิจารณาตัวบ่งชี้ให้ทราบถึงจุดเด่น หรือจุดด้อยของโครงการนั้นอย่างมีระบบ แล้วตัดสินใจว่าจะปรับปรุงแก้ไขโครงการนั้นเพื่อดำเนินการต่อไป หรือจะยุติลง นอกจากนี้ยังมีแนวคิดที่สอดคล้องกับเจริญวิญญู สมพงษ์ธรรม (2551) กล่าวว่า การประเมินโครงการ เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้สารสนเทศเพื่อช่วยในการตัดสินใจ เพิ่มคุณภาพ ประสิทธิภาพของโครงการให้ดียิ่งขึ้น และนิตา ชูโต (2530) กล่าวว่า การประเมินโครงการ เป็นกิจกรรมการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ความหมาย และข้อเท็จจริงเกี่ยวกับโครงการ และหาผลที่แน่ใจว่าเกิดจากโครงการเพื่อเป็นการเพิ่มคุณภาพ และประสิทธิภาพของโครงการให้ดียิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตามยังมีนักวิชาการที่ให้ความหมายของการประเมินโครงการที่แตกต่างกันไป ดังต่อไปนี้ พิสนุ พงศ์ศรี (2553) กล่าวว่า เป็นกระบวนการตัดสินคุณค่าของโครงการในระยะใดระยะหนึ่ง หรือทุกระยะ โดยนำสารสนเทศจากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อตัดสินใจจัดทำโครงการทดลอง หรือนำร่อง ปรับเปลี่ยน ระวัง ปรับปรุง ขยายผล หรือยกเลิกโครงการนั่นเอง โดยมีแนวคิดที่สอดคล้องกับประชุม ไพศาล หวังพานิช (2533) กล่าวว่า การประเมินโครงการเป็นกระบวนการในการกำหนดคุณค่าของโครงการ หรือกิจกรรมที่กำหนดขึ้นภายใต้แผนงานเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการนั้นๆ ว่ามีประสิทธิภาพ และได้ผลอย่างไร

กล่าวโดยสรุป การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการเชิงระบบเพื่อการตรวจสอบหรือ ชี้บ่งถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการซึ่งจะช่วยให้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ปรับปรุงและพัฒนาโครงการ จากความหมายดังกล่าวนี้ ชี้ให้เห็นลักษณะของการประเมินโครงการดังนี้

1. การประเมินโครงการเป็นกระบวนการที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เชื่อถือได้และเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร หรือผู้รับผิดชอบโครงการ

2. การประเมินโครงการ เป็นกระบวนการในการจัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ปรับปรุงและพัฒนาโครงการ

3. จุดเน้นที่สำคัญของการประเมินโครงการ อยู่ที่การเพิ่มประสิทธิภาพ (efficiency) และประสิทธิผล (effectiveness) ของการดำเนินโครงการ

3.2 ลักษณะสำคัญและประโยชน์ของการประเมิน

ประชุม รอดประสิทธิ์ (2547 : 75 - 76) ได้สรุปความสำคัญหรือประโยชน์ของการประเมินโครงการไว้ดังนี้

1. การประเมินจะช่วยทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์และมาตรฐานของการดำเนินงานมีความชัดเจนขึ้น กล่าวคือ ก่อนที่โครงการจะได้รับการสนับสนุนให้นำไปใช้ย่อมจะได้รับการตรวจสอบอย่างละเอียดจากผู้บริหารและผู้ประเมิน ส่วนใดที่ไม่ชัดเจน เช่น วัตถุประสงค์หรือมาตรฐานในการดำเนินงานหากขาดความแน่นอนแฉะชัดจะต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้มีความถูกต้องชัดเจนเสียก่อน ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่า การประเมินโครงการมีส่วนช่วยทำให้โครงการมีความชัดเจนและสามารถที่จะนำไปปฏิบัติอย่างได้ผลกว่าโครงการที่ไม่ได้รับการประเมิน

2. การประเมินโครงการช่วยให้การใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างคุ้มค่า หรือเกิดประโยชน์เต็มที่ ทั้งนี้เพราะการประเมินโครงการจะต้องวิเคราะห์ทุกส่วนของโครงการ ข้อมูลใดหรือปัจจัยใดที่เป็นปัญหา จะได้รับการจัดสรรให้อยู่ในจำนวน หรือปริมาณที่เหมาะสมเพียงต่อการดำเนินงานทรัพยากรที่ไม่จำเป็นหรือมีมากเกินไปจะได้รับการตัดทอน และทรัพยากรใดที่ขาดก็ จะได้รับการจัดหาเพิ่มเติม ฉะนั้นการประเมินโครงการจึงมีส่วนที่ทำให้การใช้ทรัพยากรของโครงการเป็นไปอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ

3. การประเมินโครงการช่วยให้แผนงานบรรลุวัตถุประสงค์ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าโครงการเป็นส่วนหนึ่งของแผน ดังนั้นเมื่อโครงการได้รับการตรวจสอบวิเคราะห์ปรับปรุงแก้ไขให้ดำเนินการไปด้วยดี ย่อมจะทำให้แผนงานดำเนินไปได้ด้วยดีและบรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หากโครงการใดโครงการหนึ่งมีปัญหาในการนำไปปฏิบัติ ย่อมกระทบกระเทือนต่อแผนงานทั้งหมด โดยส่วนรวม ฉะนั้นจึงอาจกล่าวได้เช่นเดียวกันว่าหากการประเมินโครงการมีส่วนช่วยให้โครงการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพย่อมหมายถึง การประเมินโครงการมีส่วนช่วยให้แผนงานบรรลุถึงวัตถุประสงค์และดำเนินงานไปด้วยดีเช่นเดียวกัน

4. การประเมินโครงการมีส่วนช่วยในการแก้ปัญหาอันเกิดจากผลกระทบ (impact) ของโครงการและทำให้โครงการมีข้อที่ทำให้เกิดความเสียหายน้อยลง ดังตัวอย่างโครงการสร้างเขื่อนแห่งหนึ่ง ซึ่งมีการสร้างถนนเพื่อไปสู่สถานที่สร้างเขื่อนนั้นต้องผ่านป่าไม้ธรรมชาติ ทำให้เกิดการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าและสัตว์ป่าหลายชนิดอาจต้องสูญพันธุ์ การประเมินโครงการจะ

ช่วยให้เกิดโครงการป้องกันรักษาป่า และโครงการอนุรักษ์และอพยบสัตว์ป่าขึ้น เพื่อการแก้ไข ปัญหาอันเกิดจากผลกระทบของโครงการสร้างเขื่อนดังกล่าว ด้วยตัวอย่างและเหตุผลดังกล่าวจึง ถือได้ว่า การประเมินโครงการมีส่วนช่วยแก้ปัญหา อันเกิดจากผลกระทบของโครงการได้

5. การประเมินโครงการมีส่วนช่วยที่สำคัญในการควบคุมคุณภาพของโครงการ ดังที่ได้กล่าวแล้วว่าการประเมินโครงการเป็นการตรวจสอบและการควบคุมชนิดหนึ่ง ซึ่งดำเนินงาน อย่างมีระบบและมีความเป็นวิทยาศาสตร์อย่างมาก ทุกอย่างของโครงการและปัจจัยทุกชนิดที่ใช้ ในการดำเนินงานจะได้รับการวิเคราะห์อย่างละเอียด กล่าวคือ ทั้งปัจจัยนำเข้า (inputs) กระบวนการ (process) และผลงาน (output) จะได้รับการตรวจสอบประเมินผลทุกขั้นตอน ส่วน ใดที่เป็นปัญหา หรือไม่มีคุณภาพจะได้รับการพิจารณาป้อนกลับ เพื่อให้มีการดำเนินงานใหม่ จนกว่าจะเป็นไปตามมาตรฐานหรือเป้าหมายที่ต้องการ ดังนั้นจะถือได้ว่าการประเมินมีส่วนช่วยใน การควบคุมคุณภาพของโครงการ

6. การประเมินโครงการมีส่วนช่วยในการสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ปฏิบัติงาน ตามโครงการเพราะการประเมินโครงการมิใช่เป็นการควบคุมบังคับบัญชาหรือสั่งการ แต่เป็น การศึกษาวิเคราะห์เพื่อการปรับปรุงแก้ไข และเสนอแนะวิธีการใหม่ๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติโครงการ อันจะนำมาซึ่งผลงานที่ดีเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง โดยลักษณะเช่นนี้ย่อมทำให้ผู้ปฏิบัติงานมี กำลังใจ มีความพึงพอใจในงาน และมีความตั้งใจ กระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงานต่อไปและมากขึ้น จะกล่าวได้ว่าการประเมินโครงการมีส่วนสำคัญในการสร้างขวัญ กำลังใจและความพึงพอใจใน การปฏิบัติงานให้แก่บุคลากร

7. การประเมินโครงการช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการโครงการ กล่าวคือ การประเมินโครงการจะทำให้ผู้บริหารทราบถึงปัญหา อุปสรรค จุดเด่น จุดด้อย ความ เป็นไปได้ และแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินโครงการ โดยได้ข้อมูลดังกล่าวแล้วจะช่วย ทำให้ผู้บริหารตัดสินใจว่าจะดำเนินโครงการนั้นต่อไป หรือจะยุติโครงการนั้นเสีย นอกจากนั้นผล การประเมินโครงการอาจเป็นข้อมูลสำคัญในการวางแผนหรือกำหนดนโยบายของผู้บริหารและ ฝ่ายการเมืองต่อไปด้วย

พิสนุ พงศ์ศรี (2556 : 91 - 97) ได้สรุปความสำคัญ และประโยชน์ของการประเมิน โครงการไว้ดังนี้

ประโยชน์ของการประเมินก่อนดำเนินโครงการ

1. ช่วยให้ผู้บริหาร หรือผู้เกี่ยวข้องกับโครงการตัดสินใจได้ถูกต้อง สารสนเทศที่ได้อย่างถูกต้อง ครอบคลุม จะเอื้อให้ตัดสินใจว่ามีความจำเป็น ความเป็นไปได้ หรือความพร้อมของทรัพยากรที่จะดำเนินโครงการหรือไม่

2. ช่วยให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการที่จะดำเนินโครงการ สารสนเทศที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการวางแผนทั้งด้านทรัพยากรต่าง ๆ การกำหนดกิจกรรม และขั้นตอนที่จะดำเนินโครงการได้อย่างเหมาะสม

3. ช่วยเพิ่มความมั่นใจแก่ผู้เกี่ยวข้องกับโครงการ การประเมินก่อนดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบ ก่อนจะดำเนินโครงการจะช่วยเพิ่มความมั่นใจแก่ผู้เกี่ยวข้องกับโครงการทุกฝ่ายว่าโครงการมีโอกาสจะได้รับความสำเร็จได้

ประโยชน์ของการประเมินระหว่างดำเนินโครงการ

1. ช่วยให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงกิจกรรม และวิธีการปฏิบัติอื่น ๆ องค์ประกอบต่าง ๆ ในช่วงเวลาที่เหลือ หรือการดำเนินการในรุ่นต่อไป

2. ช่วยให้ผู้บริหาร หรือผู้เกี่ยวข้องกับโครงการตัดสินใจได้ทันท่วงที ภายใต้อาณัติข้อมูลสารสนเทศที่ต้องครอบคลุม เป็นการเพิ่มศักยภาพของโครงการ และลดความสูญเสีย

3. ช่วยเพิ่มความมั่นใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ทั้งผู้รับผิดชอบ ผู้สนับสนุน และผู้รับบริการ ฯลฯ จะเกิดความมั่นใจได้เพราะเป็นการดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบ ครบวงจรตามหลักการบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าผลการประเมินพบว่ามีความสำเร็จ หรือมีแนวโน้มว่าจะสำเร็จ

4. ช่วยแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใส ในการดำเนินการของผู้รับผิดชอบทุกฝ่ายสามารถตรวจสอบการดำเนินการได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน เป็นการตอบสนองหลักการบริหารจัดการที่ดี หรือธรรมาภิบาลได้

พิชิต ฤทธิจรรยา (2557 : 44 - 45) ได้สรุปความสำคัญ และประโยชน์ของการประเมินโครงการไว้ดังนี้

1. การประเมินโครงการ มีวัตถุประสงค์มากกว่าการตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโครงการที่กำหนดไว้ล่วงหน้า แต่ยังคงครอบคลุมไปถึงการตรวจสอบผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น โดยไม่ได้ตั้งใจด้วย

2. การประเมินโครงการมิได้จำกัดอยู่แค่เพียงตรวจสอบผลขั้นสุดท้ายที่เกิดขึ้นเมื่อดำเนินโครงการได้เสร็จสิ้นแล้วเท่านั้น แต่รวมถึงการประเมินความเหมาะสมและความพร้อม

ของการจัดทำโครงการก่อนที่จะเริ่มดำเนินงาน ตลอดจนการประเมินความก้าวหน้าในระหว่างที่มี การดำเนินโครงการอีกด้วย

3. การประเมินโครงการ เป็นกระบวนการที่สนใจในการหาคำตอบต่าง ๆ ซึ่งเป็น ข้อมูลเฉพาะโครงการใดโครงการหนึ่ง ไม่ได้สนใจในเรื่องการค้นหาทฤษฎีหรือหลักเกณฑ์เพื่อนำไปใช้ในการสรุปอ้างอิงต่อไป หากแต่เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์เฉพาะโครงการ นั้น ๆ ซึ่งไม่เหมือนกับการวิจัย

4. การประเมินโครงการ เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการโครงการ ที่ช่วยให้ ได้ข้อมูลสารสนเทศป้อนกลับ เพื่อการตัดสินใจในการปรับปรุงพัฒนาโครงการให้บรรลุ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ

5. การประเมินโครงการเป็นความรับผิดชอบของผู้บริหารจัดการโครงการหรือ ผู้ปฏิบัติงานโครงการแนวโน้มของการประเมินโครงการในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม กล่าวคือ แทนที่จะเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคคลภายนอกเป็นผู้ประเมิน (outsider evaluator) แต่หากเน้นความสำคัญที่ผู้ปฏิบัติงานโครงการ เป็นผู้ประเมินเอง (insider evaluator) และในลักษณะของการประเมินตนเอง (self - evaluation) ด้วย

จากลักษณะสำคัญ และประโยชน์ของการประเมิน อาจกล่าวสรุปได้ ดังนี้

- 1) ช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับโครงการเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดโครงการ การตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินโครงการ รวมถึงความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการ
- 2) ช่วยให้เห็นข้อมูลสารสนเทศในความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการ เพื่อนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขการดำเนินงานโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือมาตรฐานที่ต้องการต่อไป
- 3) ช่วยให้เห็นข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความสำเร็จและความล้มเหลวของโครงการที่นำมาใช้ประกอบการตัดสินใจและวินิจฉัยว่าจะยกเลิก หรือยังดำเนินโครงการต่อไป
- 4) ช่วยให้เห็นข้อมูลสารสนเทศที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของโครงการว่าเป็นอย่างไร คำนวณค่ากับการลงทุนหรือไม่
- 5) ช่วยให้เกิดการเสริมแรง สร้างพลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงานในโครงการเมื่อทราบผลสำเร็จ จุดเด่น หรือจุดด้อยของโครงการโดยจะมุ่งปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินโครงการให้มีคุณภาพและมาตรฐานสูงขึ้นซึ่งจะเกิดคุณค่าและประโยชน์สูงสุดต่อผู้รับบริการหรือองค์กร
- 6) เพิ่มความมั่นใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ทั้งผู้รับผิดชอบ ผู้สนับสนุน และผู้รับบริการ
- 7) ช่วยให้เกิดความโปร่งใสสามารถตรวจสอบการดำเนินการได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และ
- 8) ช่วยเพิ่มศักยภาพของโครงการ และลดความสูญเสียสิ่งของทรัพยากรต่าง ๆ

3.3 ประเภทของการประเมินโครงการ

ประเภทของการประเมินโครงการ นักวิชาการ นักการศึกษา นักประเมิน หลายท่าน ได้แบ่งประเภทของการประเมินโครงการ ดังนี้

พิสนุ พงศ์ศรี (2556 : 13) ได้สรุปประเภทของการประเมินโครงการไว้จำนวน 5 ประเภท ดังนี้

1. แบ่งตามวัตถุประสงค์การประเมิน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 การประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) เป็นการประเมินระหว่างการทำงาน โดยพิจารณาความก้าวหน้าของสิ่งที่ประเมินว่าจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงส่วนใด เพื่อให้เกิดความเหมาะสม และทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.2 การประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) เป็นการประเมินเมื่อสิ้นสุดการทำงาน เพื่อตัดสินความสำเร็จว่าบรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายมากน้อยเพียงใด หรือบรรลุเป้าหมายที่ควรจะเป็นเพียงใด

2. แบ่งตามช่วงเวลาของการประเมิน ซึ่งแบ่งออกเป็น 8 ประเภท คือ

2.1 การประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นในเบื้องต้น ก่อนที่จะจัดทำสิ่งใด ๆ ซึ่งมีประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบาย และการวางแผน เพื่อให้ได้แนวคิดของการทำงานที่สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้

2.2 การประเมินความเป็นไปได้ (Feasibility Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ของสิ่งที่จะดำเนินการโดยศึกษาวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่จำเป็นต่อความสำเร็จซึ่งจะพบการประเมินประเภทนี้ได้มากในการประเมินโครงการขนาดใหญ่ โดยมักจะประเมินในด้านการตลาด หรืออุปสงค์ ด้านเทคนิค ด้านการเงิน ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสภาพแวดล้อม เป็นต้น

2.3 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินสิ่งที่ป้อนเข้าสู่การทำงานว่ามีความเหมาะสมเพียงใดก่อนที่จะเริ่มดำเนินงาน เช่น คน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และงบประมาณ เป็นต้น

2.4 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการดำเนินงานตามที่กำหนด โดยประเมินในขณะที่กำลังดำเนินงานอยู่ เพื่อให้ผลการประเมินไปปรับปรุง หรือเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

2.5 การประเมินผลผลิต หรือผลิตผล (Output/Product Evaluation) เป็นการประเมินผลที่ได้จากสิ่งที่ประเมิน หรือผลการดำเนินงานโดยตรงตามวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายของสิ่งที่ประเมินว่ามากน้อยเพียงใด

2.6 การประเมินผลกระทบ หรือผลลัพธ์ (Outcome/Impact Evaluation) เป็นการประเมินผลที่ได้อันเนื่องมาจากผลของสิ่งที่ประเมิน หรือการดำเนินงานทั้งที่คาดหวัง และไม่ได้คาดหวัง ซึ่งเป็นผลทั้งทางบวก และทางลบเพื่อนำผลไปประกอบการตัดสินใจในการหยุด ยกเลิก ปรับ หรือขยายสิ่งที่ประเมินนั้น ๆ

2.7 การประเมินด้วยการติดตามเมื่อดำเนินงานเสร็จสิ้นไปแล้วระยะหนึ่ง (Follow Up Evaluation) เป็นการประเมินที่อาจเหมือนกับข้อ 2.6 หรือเป็นการประเมินตามหัวข้อ 2.6 แต่ประเมินเมื่อการดำเนินงานเสร็จสิ้นไปแล้วระยะหนึ่ง อาจเป็น 6 เดือน 1 หรือ 2 ปี เพื่อคอยดูผลที่จะเกิดขึ้นให้ได้ชัดเจน บางครั้งเรียกกันว่าการติดตามหลังสิ้นสุดการดำเนินงาน แต่เพื่อให้ไม่สับสนกับคำว่าติดตามระหว่างการทำงาน จึงใช้คำนี้แทน

2.8 การประเมินงานประเมิน (Meta Evaluation) เป็นการประเมินผลของการประเมินอีกครั้งหนึ่ง เพื่อพิจารณาคูณภาพโดยศึกษาความถูกต้อง และความเหมาะสมของการประเมินในด้านต่าง ๆ การประเมินประเภทนี้ยังไม่แพร่หลายมากนัก

3. แบ่งตามผู้ประเมิน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

3.1 การประเมินโดยผู้ประเมินภายใน (Internal Evaluator Evaluation) ประเมินเป็นบุคลากรที่เกี่ยวข้อง หรือปฏิบัติงานกับสิ่งที่ประเมินนั้น หรือปฏิบัติงานในองค์กรที่รับผิดชอบสิ่งที่ประเมิน ซึ่งมีข้อดี คือ ทราบรายละเอียดของสิ่งที่ประเมิน แต่ก็มีข้อเสียเรื่องความลำเอียง (bias) เข้าข้างตนเองเสมอ

3.2 การประเมินโดยผู้ประเมินภายนอก (External Evaluator Evaluation) ผู้ประเมินเป็นบุคคลภายนอกที่ไม่ได้เกี่ยวข้อง หรือไม่ได้ปฏิบัติงานกับสิ่งที่ประเมินโดยตรง อาจเป็นบุคลากรของหน่วยงานอื่น หรือหน่วยงานกลาง ซึ่งมีข้อดี คือ ความเป็นกลาง แต่มีข้อเสียคือ มักจะทราบรายละเอียดของสิ่งที่ประเมินไม่ดีพอ และอาจไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะถ้าเห็น ว่าเป็นการจับผิด

4. แบ่งตามวิธีการประเมินต่าง ๆ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

4.1 ตามวัตถุประสงค์ แบ่งได้เป็น การประเมินความก้าวหน้า ผลสรุป และเพื่อการพัฒนา

4.2 ตามข้อมูล แบ่งได้เป็น ข้อมูลเชิงปริมาณ คุณภาพ และแบบผสม

4.3 ตามการประเมิน แบ่งได้เป็น เชิงธรรมชาติ และเชิงทดลอง หรือเชิงระบบ

4.4 ตามจุดเน้นที่ประเมิน แบ่งได้เป็น การประเมิน กระบวนการ ผลลัพธ์ ผลกระทบ การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายกับผลตอบแทน และการวิเคราะห์ต้นทุนกับประสิทธิผล

การแบ่งตามมิติดังกล่าวตามแนวคิดของ Patton, M.Q. (2004 : 247) ไม่ได้มีจุดประสงค์ จะแบ่งประเภทให้แยกจากกันเด็ดขาด เพียงเป็นการเน้นให้เห็นว่าจะใช้การประเมินตามมิติใด ก็ ตาม ขอให้นำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ได้เท่านั้น คล้ายกับสุภาษิตจีนที่ว่า “ไม่ว่าจะเป็นแมว ขาว หรือแมวดำ ขอให้จับหนูได้เป็นพอ” นั่นเอง

5. แบ่งตามช่วงเวลาเพื่อเอื้อต่อการประเมิน

จากการแบ่งประเภทของการประเมินตามเกณฑ์ต่าง ๆ ข้างต้นจะเห็นว่ามี การแบ่งที่ซ้ำซ้อนกันอยู่บ้าง ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการแบ่ง ซึ่งสรุปโดยรวมแล้วประเภทการ ประเมินต่าง ๆ น่าจะจัดได้เป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ตามช่วงเวลาเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ก่อนการดำเนินงาน ระหว่างดำเนินงาน และเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2557 : 47 - 51) การประเมินโครงการมีหลายประเภทขึ้นอยู่กับ เกณฑ์ที่ใช้ ในการจำแนกประเภท เช่น จำแนกโดยใช้เวลา วัตถุประสงค์ วิธีการ และรูปแบบการ ประเมินมาบ่งบอกถึงประเภทของการประเมินในที่นี้จะใช้เกณฑ์ในการจำแนกประเภทของการ ประเมินโครงการ 5 เกณฑ์ดังนี้

1. การจำแนกตามวัตถุประสงค์การประเมิน
2. การจำแนกตามหลักที่ยึดในการประเมิน
3. การจำแนกตามลำดับเวลาของการดำเนินโครงการ
4. การจำแนกตามสิ่งที่ถูกประเมิน
5. การจำแนกตามผู้ประเมิน

การจำแนกประเภทของการประเมินโครงการตามเกณฑ์ดังกล่าว มีสาระสำคัญดังนี้

1. การจำแนกตามวัตถุประสงค์การประเมิน ได้แบ่งการประเมินเป็น 2 ประเภท

คือ

1.1 การประเมินความก้าวหน้า (formative evaluation) เป็นการประเมิน ขณะที่ยังโครงการกำลังดำเนินการอยู่ โดยมุ่งตรวจสอบ ควบคุม กำกับดูแลการดำเนินงานในแต่ละ ขั้นตอนของแผนการดำเนินงาน ตลอดจนการศึกษาค้นคว้าหา ปัญหา อุปสรรค และ ข้อบกพร่องต่าง ๆ ในระหว่างการดำเนินโครงการ เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงแก้ไข

การดำเนินงานให้เป็นไปได้ด้วยความราบรื่น สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้โดยมุ่งหวังให้สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ

1.2 การประเมินผลสรุปรวม (summative evaluation) หรือประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ เป็นการประเมินหลังจากเสร็จสิ้นโครงการแล้ว เพื่อมุ่งตรวจสอบว่าโครงการประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ เกิดความคุ้มค่าเพียงใด ผลการประเมินจะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจว่า ควรยุติโครงการหรือดำเนินโครงการต่อไป โดยอาจปรับขยายโครงการในช่วงต่อไป

2. การจำแนกตามหลักที่ยึดในการประเมิน ได้แบ่งการประเมินเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 การประเมินแบบอิงวัตถุประสงค์/เป้าหมายของโครงการ (goal-based evaluation) เป็นการประเมินที่ตัดสินคุณค่าของโครงการโดยการเปรียบเทียบผลของโครงการกับผล ที่คาดหวังตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโครงการ

2.2 การประเมินแบบไม่อิงวัตถุประสงค์/เป้าหมายของโครงการ (goal-free evaluation) เป็นการประเมินที่ไม่จำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการประเมินให้สอดคล้องกับเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของโครงการ กล่าวคือ การตัดสินคุณค่าของโครงการ ควรเน้น ที่การตีค่าของผลที่เกิดขึ้นทั้งหมดจากโครงการ (actual outcomes) ซึ่งประกอบด้วย การประเมินผลที่คาดหวังตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของโครงการและผลที่เกิดขึ้นจากโครงการโดยมิได้คาดหวัง

3. การจำแนกตามลำดับเวลาของการดำเนินโครงการ ได้แบ่งการประเมินเป็น 3 ประเภท คือ

3.1 การประเมินก่อนการดำเนินโครงการ (intrinsic evaluation) หรือการประเมินก่อนนำโครงการไปปฏิบัติ เป็นการประเมินที่อยู่ในขั้นตอนของการวางแผนโครงการโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ก่อนลงมือดำเนินการจัดทำโครงการ ซึ่งอาจทำได้ใน 2 ลักษณะ คือ

3.1.1 การศึกษาความเหมาะสมของโครงการ โดยการพิจารณาปัญหาและความจำเป็นในการจัดทำโครงการ อาจใช้เทคนิคของการประเมินความต้องการจำเป็น (needs assessment) หรืออาจจะใช้เทคนิคของการศึกษาความเป็นไปได้ (feasibility study) ซึ่งเป็นการพิจารณาสภาพความพร้อมของการจัดทำโครงการในด้านต่าง ๆ ที่จะทำให้มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง

3.1.2 การวิเคราะห์โครงการหรือการประเมินร่างโครงการ (project appraisal) เป็นการพิจารณาเอกสารโครงการเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของสิ่งที่กำหนดความสอดคล้องระหว่างหัวข้อต่าง ๆ ตั้งแต่หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีดำเนินการ ฯลฯ เพื่อให้โครงการที่เสนอมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

3.2 การประเมินระหว่างการดำเนินโครงการ (on going evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาความก้าวหน้าของโครงการเป็นช่วง ๆ (formative evaluation) และเพื่อดูว่าการดำเนินโครงการได้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไร ข้อมูลสารสนเทศที่ได้จะนำมาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินโครงการเพื่อให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้นในช่วงการดำเนินการต่อไป การประเมินระหว่างการดำเนินโครงการนี้ ต้องอาศัยกลไกของระบบการนิเทศ กำกับติดตามงานมาช่วย จึงจะทำให้การดำเนินโครงการและการประเมินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 การประเมินหลังการดำเนินโครงการ (pay – off evaluation) เป็นการประเมินเมื่อการดำเนินโครงการเสร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด ตลอดจนการติดตามตรวจสอบผลกระทบหรือผลข้างเคียงว่า มีอะไรเกิดขึ้นตามมาอีกบ้าง ถ้ากล่าวโดยสรุป การประเมินหลังการดำเนินโครงการมีจุดเน้นดังนี้

3.3.1 เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้น (outcome) และผลกระทบ (impact) ของโครงการ

3.3.2 เป็นการประเมินผลสรุปรวมของโครงการทั้งหมด (summative evaluation) คือการประเมินตั้งแต่การวางแผนปฏิบัติงาน ค่าใช้จ่าย และผลผลิตของโครงการ

4. การจำแนกตามสิ่งที่ถูกประเมิน ได้แบ่งการประเมินเป็น 4 ประเภท คือ

4.1 การประเมินบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (context evaluation) เป็นการประเมินเกี่ยวกับนโยบาย เป้าหมาย สภาพเศรษฐกิจและสังคม ปัญหาและความต้องการของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการว่า มีความสอดคล้องเอื้อต่อการจัดทำโครงการหรือไม่ ตลอดจนความเป็นไปได้และข้อจำกัดต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการ สารสนเทศที่ได้นำมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการให้มีความสอดคล้องกับนโยบาย หน่วยงานและบริบท หรือสภาพขององค์การที่จะทำโครงการ

4.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (input evaluation) เป็นการประเมินความพร้อมทั้งในเชิงคุณภาพและความพอเพียงของทรัพยากรต่าง ๆ ก่อนเริ่มทำโครงการว่า มีทรัพยากรพร้อมที่จะดำเนินโครงการหรือไม่ สารสนเทศที่ได้นำมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีดำเนิน

โครงการและวิธีการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ให้เหมาะสมเพื่อให้การดำเนินโครงการสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

4.3 การประเมินกระบวนการ (process evaluation) เป็นการประเมินขณะดำเนินงานเพื่อประเมินความก้าวหน้าของโครงการ และศึกษาปัญหา อุปสรรคในการดำเนินโครงการ สารสนเทศที่ได้นำมาใช้ในการตัดสินใจเพื่อการปรับปรุงการดำเนินโครงการให้มีประสิทธิภาพ

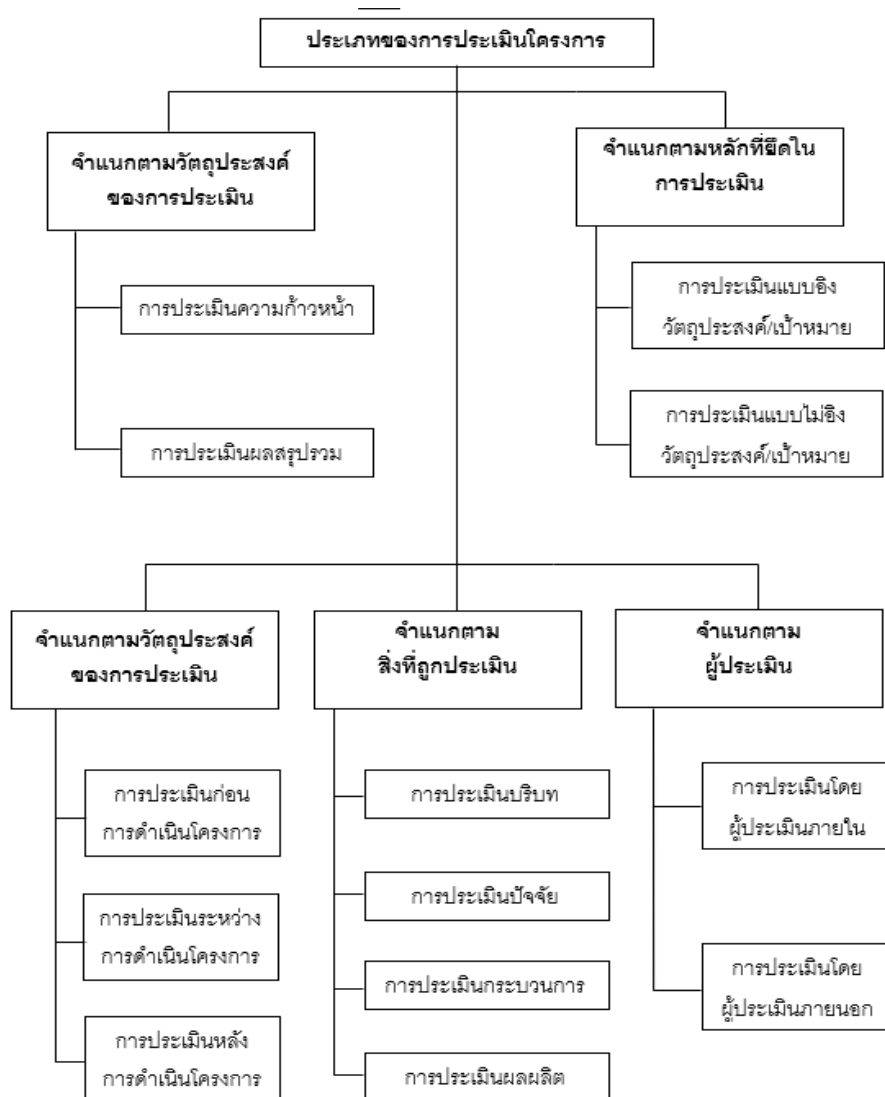
4.4 การประเมินผลผลิตหรือผลงาน (product evaluation) เป็นการประเมินหลังจากการดำเนินโครงการสิ้นสุดแล้ว ประกอบด้วย การประเมินผลลัพธ์ (output evaluation) โดยพิจารณาจากปริมาณและคุณภาพของผลผลิตเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของโครงการ และการประเมินผลกระทบ (impact evaluation) โดยเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของแผนงาน หรือองค์การ สารสนเทศที่ได้นำมาใช้ในการตัดสินใจคุณค่าของผลผลิตของโครงการทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพเพื่อการตัดสินใจว่า ควรจะคงไว้ ปรับขยาย หรือล้มเลิกโครงการ

5. การจำแนกตามผู้ประเมิน ได้แบ่งการประเมินเป็น 2 ประเภท คือ

5.1 การประเมินโดยผู้ประเมินภายใน (internal evaluator) เป็นการประเมินโดยบุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์การ หรือผู้ที่รับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่มุ่งประเมิน เช่น การประเมินโครงการโดยให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องหรือผู้รับผิดชอบในโครงการเป็นผู้ประเมิน เป็นต้น ข้อดีของการประเมินวิธีนี้ก็คือ ผู้ประเมินจะทราบรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการที่มุ่งประเมิน สะดวกต่อการเก็บรวบรวมข้อมูล แต่มีข้อเสียในเรื่อง ความลำเอียงของผู้ประเมินอาจทำให้ผลการประเมินขาดความตรงและความน่าเชื่อถือ

5.2 การประเมินโดยผู้ประเมินภายนอก (external evaluator) เป็นการประเมินโดยให้บุคคลภายนอกองค์การที่ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่มุ่งประเมินเป็นผู้ประเมิน ซึ่งอาจเป็นนักประเมินมืออาชีพ หรือบุคคลที่อยู่หน่วยงานอื่น ข้อดีของการประเมินวิธีนี้คือ ผู้ประเมินมีความเป็นกลาง ลดความลำเอียงไปได้ ทำให้ผลการประเมินมีความน่าเชื่อถือ แต่มีข้อเสียคือ ผู้ประเมินภายนอกไม่เข้าใจในรายละเอียดของโครงการที่มุ่งประเมินดีพอ และอาจไม่ได้รับความร่วมมือในการดำเนินการประเมินจากผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจมีทัศนคติเชิงลบต่อการประเมินว่า การประเมินเป็นการมาจับผิด จึงไม่ให้ข้อมูลตามความเป็นจริง จำให้ผลการประเมินมีความคลาดเคลื่อนไปจากสิ่งที่จริง

การจำแนกประเภทของการประเมินโครงการดังกล่าว สรุปได้ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 ประเภทของการประเมินโครงการตามเกณฑ์ที่จำแนก

(ที่มา : (พิชิต ฤทธิจัญญ, 2557 : 51))

3.4 รูปแบบการประเมินโครงการ

พิสนุ ฟองศรี (2556 : 70 - 79) ได้สรุปรูปแบบการประเมินโครงการไว้หลายรูปแบบ โดยมีรูปแบบการประเมินโครงการโดยสรุป ดังนี้

1. รูปแบบการวิเคราะห์ระบบ (System Analysis Model) รูปแบบการประเมินนี้ใช้เทคนิค PPBS (Planning, Programming and Budgeting System) ซึ่งมีแนวคิดมาจากทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มาใช้ในหน่วยงานของทางรัฐบาล เพื่อให้ได้ผลผลิตสูงสุด โดยเชื่อว่าปัจจัยนำเข้า

(Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) มีความสัมพันธ์กันสามารถวัดผลได้ในเชิงปริมาณ การประเมินตามรูปแบบนี้นิยมใช้การทดลอง เช่นเดียวกับการวิจัยเชิงทดลอง มีการออกแบบกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม เพื่อหาข้อสรุปเชิงสาเหตุระหว่างปัจจัยเบื้องต้น และผลผลิต รวมทั้งสรุปผลที่ได้ว่าบรรลุเป้าหมายหรือไม่ ตลอดจนเปรียบเทียบประสิทธิภาพกับสิ่งประเมินอื่น ๆ ที่มีลักษณะเดียวกันในประเด็นผลผลิตว่าเป็นไปตามที่คาดหมายหรือไม่เพียงใด

2. รูปแบบการวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย (Cost Related Analysis Model) รูปแบบการประเมินนี้ประยุกต์การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในทางเศรษฐศาสตร์มาใช้ในการประเมินโดยมีเทคนิคในการวิเคราะห์ ที่สำคัญ คือ การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายกับประสิทธิผลที่ได้รับ (Effectiveness Analysis) และการวิเคราะห์กับผลตอบแทนในรูปแบบของตัวเงิน (Cost Benefit Analysis) การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายกับผลประโยชน์ ของการใช้สอย (Cost Utility Analysis) เพื่อให้แน่ใจว่าทางเลือกนั้นมีค่าใช้จ่ายภายใต้วงเงินที่มีอยู่

3. รูปแบบเพิร์ท (Program Evaluation and Review Techniques Model : PERT) รูปแบบการประเมินนี้ ใช้เทคนิคการทบทวน และประเมินการจัดกิจกรรมของโครงการ หรือองค์การ เพื่อให้ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมาย และเสร็จทันเวลาที่กำหนดโดยอาศัยการวางแผนผังการดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอน และประมาณเวลาที่ใช้ในแต่ละกิจกรรมสำหรับหาเส้นทางการดำเนินกิจกรรมที่วิกฤต โดยให้ความสำคัญต่อเส้นทางวิกฤติ เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย และเสร็จทันกำหนดเวลา อาจพูดได้ว่ารูปแบบการประเมินแบบนี้ เป็นเทคนิควิธีในการติดตามสิ่งที่ประเมินนั่นเอง

4. รูปแบบของรอสซี ฟรีแมน และไวท์ (Rossi, Freeman and Wright's Approach Model : RFWA) รูปแบบการประเมินแบบนี้ใช้ชื่อตามชื่อของผู้พัฒนาทั้ง 3 คน เป็นรูปแบบอย่างเป็นระบบที่พยายามเน้นการประเมินที่มีการวางแผน กำหนดวิธีการที่เป็นมาตรฐาน และชัดเจน เพื่อให้ผลการประเมินมีความเที่ยงตรง และเป็นปรนัย วัตถุประสงค์ของการประเมินเน้นที่การดำเนินงานว่าเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายเพียงไร เป็นไปตามแผนหรือไม่ มีประสิทธิผล และประสิทธิภาพเพียงไร โดยการประเมินจะต้องได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผน การติดตามควบคุม ผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

5. รูปแบบทดลอง (Experimental Model) รูปแบบการประเมินนี้พัฒนาโดยนักจิตวิทยา ซึ่งนำหลักการวัดผล และการทดลองมาใช้เป็นแนวทางหนึ่งของการประเมิน การประเมินจะเน้นการออกแบบอย่างรัดกุมเท่าที่เป็นไปได้ โดยใช้แบบแผนการทดลอง หรือกึ่งทดลอง มีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามมาตรฐาน การตัดสินผลเน้นข้อมูลเชิงประจักษ์มากกว่าใช้มาตรฐาน

หรือความรู้สึกส่วนตัว และสรุปผลในรูปของความสัมพันธ์เชิงเหตุผล เพื่อจะได้นำผลไปใช้อ้างอิงกับสิ่งประเมินอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันได้ ผลการประเมินจะมีส่วนในการกระตุ้นการตัดสินใจของผู้บริหาร

6. รูปแบบยึดจุดมุ่งหมาย (Goal – Based Model) รูปแบบการประเมินแบบนี้ยึดจุดมุ่งหมาย หรือวัตถุประสงค์ของสิ่งที่ประเมินเป็นหลัก ในการประเมินความสำเร็จ วัตถุประสงค์ของสิ่งที่ประเมินซึ่งสามารถนำมาเป็นเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการตัดสินใจสำเร็จของการดำเนินงานได้ในการกำหนดวัตถุประสงค์ของสิ่งที่ประเมิน จึงต้องมีความชัดเจนในรูปของวัตถุประสงค์ของสิ่งที่ประเมินทำให้นักประเมินวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น เพื่อจะเป็นการตัดสินใจสำเร็จของการดำเนินงานได้ รูปแบบการประเมินนี้ยังมีอิทธิพลอยู่มาก โดยเฉพาะในการประเมินการเรียนรู้ และการสอน

7. รูปแบบการตรวจสอบความไม่สอดคล้อง (Discrepancy Model) รูปแบบนี้เน้นการตรวจสอบความไม่สอดคล้องระหว่างสิ่งที่คาดหวัง และสิ่งที่เกิดขึ้นจริง เพื่อเป็นการชี้จุดเด่นจุดด้อยของการดำเนินงาน โดยการบรรยายเอกสารที่เกี่ยวข้อง สังเกตการณ์ในสนาม ประเมินการบรรลุเป้าหมายระหว่างการดำเนินงานประเมิน และบรรลุเป้าหมายสุดท้าย นักประเมินจะต้องกำหนดเกณฑ์มาตรฐานความสอดคล้องของแต่ละขั้นตอนของการประเมิน ถ้าความสอดคล้องเกิดขึ้นไม่ถึงระดับที่ยอมรับได้ จะต้องมีการปรับเปลี่ยนการดำเนินงาน หรือเปลี่ยนเกณฑ์ หรือยุติการดำเนินงานสิ่งที่ประเมินนั้น

8. รูปแบบซีปปี้ (Context – Input - Process – Output Model : CIPP) รูปแบบ CIPP นี้ใช้สำหรับการประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต เพื่อช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกเป้าหมาย หรือจุดมุ่งหมายของสิ่งที่ประเมิน การดำเนินงานการกำหนดยุทธวิธี แผนงาน และการปรับเปลี่ยนยุทธวิธี แผนงานการดำเนินงานให้มีความเหมาะสมรวมทั้ง การตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยน คง ขยาย ยุบ หรือ เลิก สิ่งประเมิน โดยนักประเมินจะต้องออกแบบการประเมินให้สอดคล้องกับสภาพการตัดสินใจของผู้บริหารด้วยการระบุประเภทระดับ และคาดคะเนสถานการณ์ ของการตัดสินใจที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งอาจกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจในแต่ละสถานการณ์ รูปแบบการประเมินแบบนี้เป็นที่รู้จัก และใช้กันแพร่หลายมากที่สุดในประเทศไทย

9. รูปแบบศูนย์กลางเรียนรู้ด้านการประเมิน (Center for the Study of Evaluation Model : CSE) รูปแบบการประเมินแบบนี้ เน้นการเสนอสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร โดยการประเมินประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญ คือ การประเมินความต้องการของระบบ (System

Assessment) ประเมิน การวางแผนโครงการ (Program Planing) ประเมินการดำเนินงานตามแผน (Implementation Evaluation) ประเมินความก้าวหน้า (Progress Evaluation) และประเมินผลลัพธ์ (Outcome Evaluation) นักประเมินจะต้องรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้เกี่ยวกับสิ่งที่ประเมินให้ตรงกับความต้องการของผู้บริหาร โดยจะต้องทราบว่าใครมีอำนาจในการตัดสินใจ ผู้บริหารต้องการข้อมูลอะไร และนักประเมินควรเป็นคนกลางที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือไม่มีส่วนร่วมกับสิ่งที่ประเมิน

10. รูปแบบการนำผลไปใช้ประโยชน์ (Utilization – Focused Approach Model : UFA) รูปแบบการประเมินแบบนี้ จะเน้นการนำผลไปใช้ประโยชน์โดยอาศัยบุคลิกภาพของนักประเมินไปสู่การใช้ประโยชน์ของผลการประเมิน นักประเมินจะต้องสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้ต้องการใช้ข้อมูลโดยตรง เพื่อให้ทราบแนวทางในการตัดสินใจที่ต้องการทำ และให้ข้อมูลที่ใช้ผู้ต้องการได้ตรงกันด้วยการระบุผู้เกี่ยวข้องโดยตรงที่ต้องการใช้ผลการประเมิน กำหนดประเด็นการประเมินให้ชัดเจน เลือกวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล กำหนดเกณฑ์การตัดสินใจซึ่งเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้ผลการประเมินเพื่อสรุป และตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่ประเมินเอง

11. รูปแบบยึดผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders – Based Model) รูปแบบการประเมินนี้ ให้ความสำคัญ และเน้นสนองตอบความต้องการของกลุ่มต่าง ๆ (Multiple Stakeholder Groups) เช่นกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กลุ่มผู้สนใจ และเกี่ยวข้องกับสิ่งที่ประเมิน กลุ่มเหล่านี้จะมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ ของการประเมิน การเลือกกลุ่มผู้เกี่ยวข้องควรพิจารณาว่า ถ้าเพื่อกระตุ้นให้ได้ผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ (Utilization) ควรเลือกกลุ่มที่มีอำนาจในการตัดสินใจด้านนโยบาย และควรให้มีส่วนร่วมอย่างจริงจัง เช่น ผู้บริหาร และผู้มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบาย เป็นต้น ถ้าเพื่อเป็นตัวแทนของกระบวนการตัดสินใจ (Decision Making Process) ควรเลือกกลุ่มที่มีอำนาจในการตัดสินใจ และไม่จำเป็นต้องให้มีส่วนร่วมอย่างใกล้ชิด และถ้าเพื่อเป็นการสร้างพลังอำนาจ (Empowerment) ควรเลือกกลุ่มที่มีอำนาจในการตัดสินใจต่ำแต่มีบทบาทของการต่อรองสูง เช่น กลุ่มผู้ใช้บริการ กลุ่มผลประโยชน์ และกลุ่มพลังต่าง ๆ เป็นต้น

12. รูปแบบสนองความต้องการ (Responsive Model) รูปแบบการประเมินนี้เน้นสนองความต้องการสารสนเทศของผู้สนใจใช้ผลการประเมิน โดยพยายามตัดสินใจคุณค่าของการดำเนินงานตามทัศนะของผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่ายอย่างกว้างขวาง รวบรวมข้อมูลด้วยการสังเกต และสัมภาษณ์ตามสภาพธรรมชาติ โดยใช้นักสังเกตหลายคนสังเกตกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกลุ่มต่าง ๆ เน้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้กระบวนการ และผลกระทบในด้านการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยพิจารณาองค์ประกอบของการประเมิน 3 ส่วน คือ สิ่งนำ การปฏิบัติ และผลลัพธ์ วิธีการประเมิน

เน้นการบรรยายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ตามที่คาดหวัง และสิ่งที่เกิดขึ้นจริง เพื่อนำมาวิเคราะห์ และตัดสินคุณค่า โดยเปรียบเทียบมาตรฐานในทัศนะของผู้เกี่ยวข้องกลุ่มต่าง ๆ ส่วนการตัดสินคุณค่าสุดท้ายให้เป็นหน้าที่ของผู้ใช้ผลการประเมิน โดยกำหนดเกณฑ์ และพิจารณาคุณค่าของกลุ่มต่าง ๆ เอง รูปแบบการประเมินแบบนี้นำมาใช้กันบ้างในประเทศไทย

13. รูปแบบที่เน้นการสร้างสรรค์ของนักประเมิน (Creative Model) รูปแบบนี้จะใช้หลักความสอดคล้องการตอบสนองตามสถานการณ์ (Situation ally Responsive) เน้นการนำผลไปใช้ประโยชน์ (Utilization - Focused) และมีวิธีการที่ยืดหยุ่น (Methodologically Flexible) ด้วยการใช้กระบวนการแก้ปัญหาในการปรับเปลี่ยนสถานการณ์ และการประเมินให้เหมาะสมกัน โดยอาศัยความสามารถส่วนตัวของนักประเมินในการเจาะต่อร่อง การมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม เพื่อออกแบบการประเมิน และปรับเทคนิควิธีการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นนักประเมินจึงต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และกล้าตัดสินใจ กระจือหรือร้อน ไวต่อการตอบสนองปรับตัวได้ดี สามารถให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้องเพื่อช่วยให้เข้าใจในกระบวนการประเมิน และนำผลการประเมินไปใช้ได้

14. รูปแบบทรานแซคชันแนล (Transactional Model) การประเมินรูปแบบนี้ใช้เพื่อแก้ไข ความแตกแยก หรือขัดแย้งอันเนื่องมาจากการดำเนินงาน โดยใช้หลักการบริหารความขัดแย้ง กระบวนการประเมินจะเริ่มต้นด้วยการประชุมเพื่อรับทราบปัญหาของกลุ่มผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด สร้างเครื่องมือติดตามข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์เกี่ยวกับการรับรู้ปัญหา ความคาดหวังของกลุ่มต่าง ๆ ปรับเปลี่ยนสิ่งที่ประเมินให้เหมาะสม โดยสร้างความรับผิดชอบร่วมกัน รวมทั้งติดตาม

15. รูปแบบอิลลูมิเนทีฟ (Illuminative Model) รูปแบบการประเมินนี้เน้นการใช้เทคนิคการสังเกตแบบปลายเปิด (Open – Ended Observation) เกี่ยวกับคุณลักษณะสำคัญของสิ่งที่จะประเมิน เช่น ข้อตกลงเบื้องต้น สถานการณ์แวดล้อม และปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อสิ่งที่ประเมิน เพื่อบรรยาย แปลความหมาย และจัดทำเอกสารรายงานเกี่ยวกับผลดีผลเสียของสถานการณ์แวดล้อม นวัตกรรม การเปลี่ยนแปลง และผลลัพธ์ที่สำคัญ รวมทั้ง แสวงหาหลักการทั่วไป

16. รูปแบบประชาธิปไตย (Democratic Model) การประเมินรูปแบบนี้เน้นหลักการเกี่ยวกับประชาธิปไตย โดยให้ความสำคัญต่อผู้มีผลประโยชน์จากการดำเนินงานทุกกลุ่มให้มีส่วนร่วมในกระบวนการประเมิน นักประเมินจะทำหน้าที่ติดต่อเจรจาประสานงานระหว่างแหล่งทุน ผู้บริหาร ผู้รับบริการ ผู้ได้รับผลจากสิ่งที่ประเมิน และประชาชนทั่วไป ตลอดจนทำหน้าที่ศึกษา

ข้อมูลของสิ่งที่จะประเมิน เสนอ และแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ การตัดสินคุณค่า และข้อเสนอแนะ สิ่งที่จะประเมินขึ้นอยู่กับพิจารณาของผู้เกี่ยวข้องแต่ละฝ่าย

17. รูปแบบที่เน้นผู้บริโภค (Consumer – Oriented Model) รูปแบบการประเมินแบบนี้เน้นความสำคัญของผู้บริโภค โดยมีแนวคิดว่าการประเมินมีจุดมุ่งหมายให้เกิดประโยชน์ต่อบริโภคสำคัญตัดสินใจเลือกบริโภคให้คุ้มค่า หรือตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ หรือบริการต่าง ๆ โดยควรตัดสินคุณค่าตามมาตรฐานของผู้บริโภคเป็นสำคัญ ผู้บริโภคอาจเป็นผู้ซื้อสินค้า ผู้ใช้บริการ ผู้เข้าโครงการฝึกอบรม ผู้เลือกสถานศึกษา นักเรียน ครู ผู้ปกครองและผู้เสียภาษี เป็นต้น การประเมินตามรูปแบบนี้ นักประเมินควรเป็นผู้ประเมินภายนอกที่มีความเป็นอิสระ สามารถเสนอทางเลือกที่ดีที่สุดภายใต้ความแตกต่างของบริบทด้านราคาความต้องการคุณค่าของสังคม และผลกระทบทางบวก หรือทางลบที่อาจเกิดขึ้นตามมาได้

18. รูปแบบพิพากษา (Judicial Model) รูปแบบนี้นำวิธีการพิพากษาคดีมาใช้เพื่อให้ได้ ข้อยุติเกี่ยวกับการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่จะประเมิน ด้วยการนำสืบพยานหลักฐานของทนายประเมิน 2 ฝ่ายที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของสิ่งที่จะประเมินแตกต่างกัน เพื่อเปิดโอกาสให้นักประเมินแต่ละฝ่ายแสดงหลักฐานของฝ่ายตน โดยมีการซักถามพยานของตน และฝ่ายตรงกันข้าม ผู้พิพากษา และคณะลูกขุนรับฟังการเสนอข้อเท็จจริง และการสืบสวนพยานจากทนายประเมินแต่ละฝ่าย เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่จะประเมิน และจัดทำข้อเสนอแนะ การประเมินแบบนี้มีแนวคิดว่าการสืบสวนสอบสวนกับมนุษย์ถือว่าเป็นหลักฐานที่สำคัญที่สุด เพราะนอกจากจะได้ข้อเท็จจริงแล้ว ยังได้ข้อมูลเกี่ยวกับอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม สีนหน้า ท่าทาง ซึ่งสามารถใช้ประกอบการพิจารณาเพื่อตัดสินคุณค่าที่เหมาะสมได้

19. รูปแบบรับรองวิทยฐานะ (Accreditation Model) รูปแบบการประเมินนี้เกิดจากการตื่นตัวในการรวมกลุ่มของนักวิชาชีพ เป็นสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองสิทธิการประกอบวิชาชีพของสมาชิก และกำหนดจรรยาบรรณ มาตรฐานวิชาชีพ การพิจารณาผลงานทางวิชาการ โดยใช้รูปแบบการประเมินจากกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาชีพนั้น ๆ กำหนดกฎเกณฑ์มาตรฐานในการปฏิบัติ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินคุณภาพของสิ่งที่จะประเมิน เช่น ผลการปฏิบัติงาน ผลงานทางวิชาการเพื่อรับรองวิทยฐานะ และการให้วุฒิมัธยม เป็นต้น

20. รูปแบบอิสระจากจุดมุ่งหมาย (Goal – Free Model) รูปแบบการประเมินนี้เป็นรูปแบบที่พยายามลดความลำเอียงของการประเมิน แบบยึดจุดมุ่งหมาย ด้วยการเน้นประเมินผลที่เกิดขึ้นจริง หรือผลทั้งหมดของสิ่งที่จะประเมินทั้งทางบวก และทางลบ โดยให้มีการประเมินความต้องการจำเป็น เพื่อใช้เป็นเกณฑ์หนึ่งในการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่จะประเมิน การประเมินอิสระจาก

จุดมุ่งหมายมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบผลทั้งหมด แล้วนำไปเปรียบเทียบการดำเนินงานเรื่องอื่น ๆ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการดำเนินงาน วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายเพื่อศึกษาอัตราส่วนของค่าใช้จ่ายกับประสิทธิผล ก่อนจะสรุปผลการดำเนินงาน และคุณค่าในภาพรวมของสิ่งที่ประเมิน

21. รูปแบบของพาร์คเกอร์ (Parker Model) รูปแบบนี้ใช้ประเมินโครงการฝึกอบรม เช่นเดียวกับรูปแบบที่ 21 โดยจะประเมินใน 4 ประเด็น คือ การปฏิบัติงาน (Job Performance) ซึ่งจะประเมินว่าผู้เข้าร่วมโครงการได้ปรับปรุงการปฏิบัติงาน หรือไม่โดยพิจารณาจากปริมาณและคุณภาพของงาน เวลา การลดต้นทุน และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงาน การปฏิบัติงานกลุ่ม (Group Performance) โดยพิจารณาผลการปฏิบัติงาน ทั้งกลุ่ม ซึ่งประเมินได้ค่อนข้างยาก เพราะมีตัวแปรเชิงสาเหตุอื่น ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องมาก ความพึงพอใจของผู้ร่วมโครงการ (Participants' Satisfaction) โดยพิจารณาความพึงพอใจต่อโครงการในด้านต่าง ๆ เช่น เนื้อหา และวิธีการฝึกอบรม เป็นต้น ความรู้ ที่เพิ่มขึ้นของผู้ร่วมโครงการ (Participants' Knowledge Gained) โดยพิจารณาความรู้ด้านหลักการ ทฤษฎี และทักษะ ในทางปฏิบัติการประเมิน รูปแบบนี้จะเน้นความพึงพอใจ และความรู้ของผู้เข้าร่วมโครงการ

22. รูปแบบเบลล์ (Bell Model) รูปแบบนี้ใช้ประเมินโครงการฝึกอบรมโดยมุ่งผลลัพธ์ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ระยะสั้นใน 2 ประเด็นแรก คือ ผลลัพธ์ทางปฏิกิริยา (Reaction Outcomes) โดยพิจารณาจากทัศนคติของผู้เข้าร่วมโครงการในเรื่องต่าง ๆ เช่น เนื้อหา วิธีการฝึก และกิจกรรม เป็นต้น ผลลัพธ์ทางความสามารถ (Capability Outcomes) โดยพิจารณาว่าผู้เข้าร่วมโครงการได้ความรู้ และ คาดว่าจะนำความรู้ไปใช้อย่างไร ผลลัพธ์ทางการประยุกต์ (Application Outcomes) โดยพิจารณาว่าผู้เข้าร่วมโครงการได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ปฏิบัติจริงหรือไม่อย่างไร ผลลัพธ์ด้านความคุ้มค่า (Worth Outcomes) เป็นการพิจารณาผลที่ได้จากโครงการเปรียบเทียบกับทุนในรูปของตัวเงิน

23. รูปแบบไคโร (CIRO Model) รูปแบบประเมินโครงการฝึกอบรมนี้จะประเมิน 4 ประเด็น คือ บริบท (Context) โดยจะพิจารณาความจำเป็นว่าควรฝึกอบรมหรือไม่ อบรมแล้วจะทำให้มีความรู้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงาน และแก้ปัญหาองค์กรได้หรือไม่ ปัจจัยนำเข้า (Input) จะพิจารณาทรัพยากรที่ใช้ในโครงการว่าได้อะไรบ้าง และใช้อย่างไรจึงจะทำให้โครงการได้รับความสำเร็จ ปฏิกิริยา (Reaction) เป็นการประเมินทัศนคติของผู้ร่วมโครงการโดยให้รายงานเชิงอัตวิสัย (Subjective Report) ผลลัพธ์ (Outcome) จะเน้นเก็บข้อมูลผลลัพธ์ของโครงการเพื่อเตรียมวางแผนปรับปรุงโครงการในอนาคต

24. รูปแบบที่ยึดทฤษฎี (Theory – Based Model) การประเมินรูปแบบนี้ยึดการขับเคลื่อนทางทฤษฎีโดยใช้ทฤษฎีช่วยในการตัดสินใจว่าสิ่งที่ประเมินนั้นประสบความสำเร็จเพราะสาเหตุจากปัจจัยใดเป็นสาเหตุเพื่อจัดหาข้อเสนอแนะสำหรับพัฒนาสิ่งที่ประเมินได้อย่างชัดเจน โดยมีทฤษฎีรองรับ ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นรูปแบบที่ใช้เพื่อการประเมินเชิงสาเหตุเพื่อให้ทราบว่าผลที่ได้มีปัจจัย หรือตัวแปรใดทำให้ผลการประเมินเป็นเช่นนั้น จะได้แก้ไขหรือพัฒนาสิ่งที่ประเมินได้อย่างตรงจุดต่อไป รูปแบบลักษณะนี้มีแนวโน้มว่าจะได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นในอนาคต

25. รูปแบบมูลค่าเพิ่ม (Value – Added Model) การประเมินรูปแบบนี้เน้นผลลัพธ์ที่เป็นมูลค่าเพิ่ม ซึ่งเป็นการติดตามผลลัพธ์อย่างเป็นระบบ (Outcomes Monitoring) เพื่อประเมินความงอกงาม พัฒนาการ หรือคะแนนเพิ่ม โดยใช้แบบสอบถามมาตรฐานเป็นเครื่องมือติดตามประเมินความก้าวหน้า แนวโน้มของผลสัมฤทธิ์ พัฒนาการของระบบการศึกษา สถานศึกษา หรือผู้เรียนในระดับชั้นต่าง ๆ โดยประเมินอย่างต่อเนื่องว่ามีพัฒนาการเพิ่มขึ้นเพียงใด

26. รูปแบบเอฟเฟคทีฟ (Effective Model) รูปแบบนี้มีแนวทางการประเมินที่พยายามเพิ่มโอกาสของการนำผลการประเมินไปใช้เป็นประโยชน์ เป็นวิธีที่ผสมระหว่างแนวคิดการประเมินแบบตอบสนองความต้องการของผู้ใช้สารสนเทศ (Responsive Evaluation) กับวิธีประเมินแบบธรรมชาติ ซึ่งเน้นวิธีการที่ยืดหยุ่นตามสถานการณ์ โดยเริ่มต้นจากการระบุผู้เกี่ยวข้องที่ใช้สารสนเทศจากการประเมิน ระบุองค์ประกอบที่ต้องการประเมิน กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินให้ชัดเจน จากนั้นจึงเก็บรวบรวมข้อมูลให้ครอบคลุมประเด็นปัญหา เพื่อตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน

27. รูปแบบศิลปวิจารณ์ (Criticism Model) รูปแบบนี้ประยุกต์หลักของศิลปวิจารณ์ (Art Criticism) มาใช้โดยมีแนวคิดว่าการวิพากษ์วิจารณ์ เป็นการใช้อรรถาภิธานในการบรรยายคุณภาพสิ่งที่ประเมิน (Descriptive Aspect) ตีความหมายคุณภาพ (Interpretive Aspect) ออกมาในเชิงประจักษ์ตามการรับรู้ของผู้เชี่ยวชาญ และประเมินตัดสินคุณค่า (Evaluative Aspect) แนวทางของศิลปวิจารณ์ ประกอบด้วยศิลปะของการรับรู้ที่เชี่ยวชาญ ซึ่งเกิดจากการฝึกฝน และประสบการณ์กับศิลปะในการตัดสินคุณค่าด้วยการถ่ายทอดความรู้สึกที่ชำนาญแล้ว เพื่อสะท้อนคุณค่าของสิ่งนั้นออกมา วิธีการประเมินแนวนี้จึงขึ้นอยู่กับความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ และการฝึกฝนที่เหมาะสมของนักประเมิน เพื่อให้ไวต่อการรับรู้ ที่ไว และสามารถสะท้อนคุณค่าของสิ่งนั้นออกมาได้อย่างถูกต้อง

28. รูปแบบยึดสภาพจริง (Authentic Model) รูปแบบการประเมินนี้เน้นการพิจารณาผลการปฏิบัติงานตามสภาพจริง เพื่อแก้ข้อจำกัดของการทดสอบ เช่น การประเมินตาม

สภาพปัญหาจริงเกี่ยวกับความคิด การทำงานร่วมกัน ชิ้นงาน งานเขียน แฟ้มสะสมงาน (Portfolio) และทักษะชีวิต เป็นต้น โดยการพิจารณาตัดสินตามมิติระดับคุณภาพ (Rubrics) ซึ่งส่วนมากจะใช้ 5 ระดับ คล้ายมาตราประมาณค่า (Rating) มีรายละเอียดแต่ละระดับชัดเจน ซึ่งเป็นระดับมาตรฐานที่ยอมรับสำหรับใช้เปรียบเทียบภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม

29. รูปแบบคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Model) การประเมินรูปแบบนี้เน้นการสร้างความร่วมมือจากทุกกลุ่ม หรือตอบสนองของผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มเช่นกัน โดยมีแนวคิดที่ว่าความจริงไม่ใช่สิ่งสากล ที่ยั่งยืน เป็นเพียงปฏิบัติการตามอัตวิสัยของผู้เกี่ยวข้องเท่านั้น ผู้ประเมินจึงมีบทบาทในการควบคุม การประเมิน และดำเนินการประเมินร่วมกับผู้เกี่ยวข้องที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มให้มีฉันทามติร่วมกัน ผู้เกี่ยวข้องมีบทบาทสำคัญในการกำหนดประเด็นการประเมินและให้ความเห็นชอบต่อวิธีการประเมิน ส่วนผู้ประเมินมีหน้าที่ให้ความรู้ และสร้างจิตสำนึกให้เกิดพลังของความร่วมมือที่จะพัฒนาสังคม กลุ่ม และตนเอง รูปแบบของการประเมินนี้สามารถนำไปประยุกต์ได้เมื่อผู้ประเมินและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเห็นด้วย และตกลงใจที่จะร่วมมือกันเป็นฉันทามติ โดยผู้ประเมินจะต้องมีคุณธรรมและบารมีเพียงพอ เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย

30. รูปแบบเสริมพลังอำนาจ (Empowerment Model) รูปแบบนี้มีแนวคิดว่าการประเมินเป็นการสร้างความร่วมมือจากทุกกลุ่ม มุ่งตอบสนองต่อผู้มีส่วนได้เสีย ตั้งแต่ผู้ที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุด ให้มาร่วมกันดำเนินงานจนเกิดเป็นพลังความรู้ ความเข้าใจในการประเมิน และสามารถดำเนินการประเมินตนเอง ความแตกต่างที่สำคัญระหว่างการประเมินแบบเสริมพลังอำนาจกับการประเมินแบบสร้างความร่วมมือจากทุกฝ่ายอยู่ที่การประเมินแบบสร้างความร่วมมือจากทุกฝ่ายผู้ประเมินมีบทบาทของการควบคุมการประเมิน และดำเนินการประเมินจนเกิดการยอมรับการประเมิน และผลการประเมินร่วมกัน แต่การประเมินแบบเสริมพลังอำนาจ ผู้ประเมินมีบทบาทเป็นผู้แนะนำ (Coach) อำนวยความสะดวก (Facilitator) ช่วยเหลือเชิงเทคนิค และสร้างพลังการประเมินร่วมกันของผู้เกี่ยวข้อง

3.5 แนวคิดการประเมินผล IPO Model ของเดนิซ (Deniz)

รูปแบบการประเมินแบบ IPO เดนิซ (Deniz, 2002) ประกอบด้วย Input, Process และ Output หรือ Product คือ

1) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input assessment) เป็นการจัดหาข้อมูล เพื่อใช้ในการตัดสิน ความเหมาะสมของแผนงานต่าง ๆ ที่จัดขึ้น โดยดูว่าข้อมูลนั้นจะมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ ซึ่งมักจะประเมินในด้านต่าง ๆ คือ

1. ความสามารถของหน่วยงานหรือตัวแทนในการจัดโครงการ
2. วิธีการบริหารจัดการในการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ
3. การได้รับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้โครงการดำเนินไปได้

เช่น หน่วยงานที่จะช่วยเหลือ เวลา เงินทุน อาคารสถานที่ อุปกรณ์เครื่องมือ ผลที่ได้จากการประเมินปัจจัยนำเข้า คือ การวิเคราะห์รูปแบบวิธีการบริหารจัดการที่ใช้ในรูปของราคา และกำไร (Cost and benefit) ที่จะได้รับโดยการประเมินในอัตรากำลัง เวลา งบประมาณ และวิธีการที่มีศักยภาพ

2) การประเมินกระบวนการ (Process assessment) เมื่อแผนดำเนินการได้รับการอนุมัติและลงมือทำการประเมินกระบวนการจำเป็นต้องได้รับการเตรียมการ เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) แก่ผู้รับผิดชอบ และผู้ดำเนินการทุกลำดับชั้น

การประเมินกระบวนการ มีวัตถุประสงค์ใหญ่อยู่ 3 ประการ คือ

1. เพื่อหา และทำนายข้อบกพร่องของกระบวนการหรือดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้

2. เพื่อรวบรวมสารสนเทศสำหรับผู้ตัดสินใจวางแผน

3. เพื่อเป็นรายงานสะสมถึงปฏิบัติการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

ยุทธวิธีในการประเมินกระบวนการ มี 3 วิธี คือ

1. แสดงให้เห็นหรือกระตุ้นเตือนศักยภาพของทรัพยากรที่ทำให้เกิดความล้มเหลวในโครงการ ซึ่งอาจจะเป็นสิ่งต่อไปนี้ เช่น การประสานงานระหว่างบุคคลในของแผนการ โดยผู้ที่เกี่ยวข้องในแผนการนั้น และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากแผนการความเพียงพอของแหล่งบุคลากร อุปกรณ์อำนาจ ความสะดวก บุคลากร ปฏิทินการปฏิบัติงาน เป็นต้น

2. เกี่ยวกับการวางโครงการ และการตัดสินใจก่อนวางแผน โดยผู้อำนวยการระหว่างดำเนินโครงการนั้น

3. ยุทธวิธีในการประเมินกระบวนการจะบอกลักษณะสำคัญใหญ่ ๆ ของโครงการ เป็นต้นว่า มโนทัศน์ของการจัดทำเพื่อบรรยายว่าเกิดอะไรขึ้นจริง ๆ สารสนเทศนี้จะเป็นประโยชน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการกำหนดว่า ทำไมวัตถุประสงค์จึงบรรลุและไม่บรรลุผล

ส่วนประกอบที่เป็นหัวใจสำคัญของการประเมินกระบวนการมี 4 อย่าง คือ

1. การจัดหาทรัพยากรประเมินกระบวนการเต็มเวลา
2. เครื่องมือที่เป็นสื่อในการบรรยายกระบวนการ

3. การร่วมประชุมอย่างสม่ำเสมอระหว่างนักประเมินกระบวนการ และบุคลากร
ใน โครงการหรือแผนงานเอง

4. การปรับปรุงโครงร่างการประเมินอยู่เป็นประจำ

คุณค่าของการประเมินกระบวนการไม่ได้อยู่กับความสัมพันธ์การประเมินเท่านั้น แต่อยู่ที่

1. การประเมินกระบวนการขึ้นอยู่กับผลประเมินบริบท และการประเมินปัจจัยนำเข้า
คือ ถ้าสามารถประเมินบริบท และปัจจัยนำเข้าได้ดีมาก ผู้จัดโครงการมีความมั่นใจ มากขึ้นใน
การเลือกดำเนินการ ถ้าการกำหนดวัตถุประสงค์และการวางโครงการคลุมเครืออาจจะเป็นหัวข้อ
ของปัญหา และบางครั้งก็เป็นเหตุแห่งความล้มเหลว ส่วนการประเมินกระบวนการจำเป็นที่จะต้อง
มีข้อมูลย้อนกลับ โดยต่อเนื่อง เกี่ยวกับว่าทำอย่างไรโครงการนั้น จึงจะทำหน้าที่สมบูรณ์ที่สุด
ดังนั้น ในกรณีเช่นนี้การประเมินกระบวนการจึงจำเป็นที่สุดสามารถกระทำหน้าที่นี้

2. การประเมินกระบวนการมีความสำคัญมากกว่าการประเมินผลผลิตในระยะของ
การ กำหนดแผนงาน แต่แนวโน้มนี้จะกลับกันถ้าโครงร่างของการพัฒนาแผนงานอาศัยการสำรวจ
น้อยลง แต่มีโครงการที่แน่นอนมากขึ้น การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลผลิตจะขึ้นต่อ
กัน และกัน คือ การประเมินกระบวนการจะเข้าไปมีส่วนแปลความสิ่งที่เกิดขึ้น และถ้าต้องการ
เปลี่ยนแปลง กระบวนการใหม่ต้องอาศัยสารสนเทศจากการประเมินผลผลิตเข้ามาร่วมด้วย
สรุปได้ว่า ภายใต้การประเมินกระบวนการ สารสนเทศจะถูกรวบรวม และนำเสนอเท่าที่ผู้
ดำเนินโครงการต้องการ สารสนเทศนั้นอาจจะบ่อยทุกวันถ้าจำเป็นเฉพาะอย่างยิ่งใน ช่วงแรก ๆ
ของโครงการ ทั้งนี้การประเมินนี้ไม่เพียงแต่จะให้สารสนเทศที่ต้องการผู้ตัดสินใจในการคาดคะเน
ล่วงหน้า และการปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาเท่านั้น แต่ยังต้องบันทึกสารสนเทศของกระบวนการสำหรับ
แปลความหมายของความสำเร็จด้วย

3 การประเมินผลผลิต (Output & Product assessment) มีจุดมุ่งหมาย เพื่อวัดและ
แปลความหมายของความสำเร็จ ไม่เฉพาะเมื่อสิ้นสุดวัฏจักรของโครงการเท่านั้น แต่ยังมี
จำเป็นอย่างยิ่งในระหว่างปฏิบัติตามโครงการ ด้วยระเบียบวิธีทั่ว ๆ ไปของการประเมินผลผลิต
จะรวมสิ่ง เหล่านี้เข้าด้วยกัน คือ การกำหนดวัตถุประสงค์นั้นนำไปใช้ได้หรือไม่ เกณฑ์ในการวัดที่
สัมพันธ์กับ วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมหรือไม่

การประเมินมีความหมายเพียงในส่วนที่เป็นการประเมินผลผลิตเท่านั้น ถึงแม้ว่าจะมีการ
ประเมินแบบอื่นที่แตกต่างจากการประเมินผลผลิต แต่การประเมินเหล่านี้ก็ยังคงมีความสัมพันธ์
คล้ายคลึงกันมาก ทั้งการประเมินบริบท และการประเมินผลผลิตด้วย การประเมินสิ่งที่มีอยู่ว่า

บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีระบบ โดยที่การประเมินบริบทจะพิจารณาระบบ โดยส่วนรวม และการประเมินผลผลิต พิจารณาความเปลี่ยนแปลงในระบบ

การประเมินปัจจัยนำเข้าและการประเมินผลผลิตสามารถที่จะแยกให้เห็นได้ง่ายสำหรับการประเมินปัจจัยนำเข้าจะเกิดขึ้นก่อนการดำเนินการเปลี่ยนแปลงโครงการ ในขณะที่การประเมินบริบท กำหนดสิ่งจำเพาะสำหรับการประเมินผลผลิต การประเมินปัจจัยนำเข้าก็แสดงสิ่งจำเพาะสำหรับการประเมินการตัดสินใจ โดยใช้การประเมินปัจจัยนำเข้าเป็นพื้นฐาน โดยเฉพาะ สำหรับการวางแผน การประเมินผลผลิตเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด การประเมินปัจจัยนำเข้า คือ การประเมินความเหมาะสมของ กระบวนการที่เลือกแล้วและการประเมินผลผลิตสามารถประยุกต์เข้าเป็นส่วนหนึ่งของระเบียบปฏิบัติได้ การประเมินผลผลิตจะสืบสาวสิ่งที่มีอยู่ว่าได้รับบรรลุวัตถุประสงค์ไปแล้วหรือกำลังจะบรรลุแต่การประเมิน กระบวนการจะประเมินสิ่งที่มีอยู่ว่าระเบียบการนั้นได้กระทำไปตามที่ตั้งใจไว้หรือไม่ ในการตัดสินใจว่า ระเบียบปฏิบัตินั้นควรดำเนินการต่อไป โดยมี การแก้ไขหรือว่าต้องกลับไปเริ่มต้นใหม่ทั้งหมด

สรุปได้ว่า รูปแบบการประเมินโครงการมีหลายแบบแต่ละรูปแบบมีแนวคิด ทฤษฎีเหตุผล และวิธีการประเมินผลโครงการแตกต่างกัน ซึ่งผู้ประเมินต้องเลือกใช้รูปแบบประเมินให้เหมาะสม รวมทั้งพิจารณาเลือกใช้แนวคิด และวิธีการให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของการประเมินโครงการ แต่ ละโครงการ ผู้วิจัยสามารถนำรูปแบบการประเมินมาประยุกต์ให้อยู่ในรูปนามธรรมยิ่งขึ้น เพื่อให้มองเห็นภาพชัดเจน และสะดวกในการวัด และการประเมินมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่ละเอียดลึกซึ้ง รวมทั้งสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้ใช้ผลการประเมินมาประกอบการตัดสินใจที่ดีและมี คุณค่าต่อการปรับปรุงโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพที่ แท้จริง

3.6 การประเมินผลโครงการฝึกอบรมของเคิร์กแพทริก (Kirkpatrick)

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2557 : 91 - 100) ได้สรุปรูปแบบการประเมินของเคิร์กแพทริก ดังนี้

เคิร์กแพทริก เป็นผู้นำเสนอแนวคิดและรูปแบบการประเมินผลโครงการฝึกอบรม โดยในปี ค.ศ.1959 เขาได้เขียนบทความชุดหนึ่งเรียกว่า “เทคนิคการประเมินผลโครงการฝึกอบรม” จำนวน 4 เรื่อง ลงตีพิมพ์ในวารสาร Training and Development, the journal of the American Society for Training and Development (ASTD) บทความดังกล่าวได้อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการฝึกอบรม 4 ระดับ ซึ่งตามทัศนะของเคิร์กแพทริกเห็นว่าการฝึกอบรมที่เน้นในลักษณะของหลักสูตรและโครงการฝึกอบรมนั้น จะช่วยให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมมีความรู้เพิ่มขึ้น มี

การปรับปรุงทักษะ การทำงานดีขึ้น และมีการเปลี่ยนแปลงเจตคติต่อการทำงาน ทำให้เกิดการปรับปรุงการทำงานในปัจจุบันหรือพัฒนางานในอนาคต การฝึกอบรมจึงเป็นการช่วยเหลือบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการฝึกอบรมใด ๆ ควรจะจัดให้มีการประเมินผลการฝึกอบรมซึ่งถือเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้รู้ว่าการจัดโครงการฝึกอบรมมีประสิทธิภาพเพียงใด การฝึกอบรมเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นในทุกองค์การ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นมาเพื่อการพัฒนาบุคลากร โดยมุ่งหวังให้ผู้ผ่านการอบรมได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือแนวทางการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

เหตุผลในการประเมิน เคิร์กแพททริกเห็นว่า การประเมินการฝึกอบรมจะทำให้มีเหตุผลในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการฝึกอบรมอย่างน้อย 3 ประการคือ (Kirkpatrick, 1998: 16)

1. โครงการฝึกอบรมนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์/เป้าหมายขององค์การ หรือเกิดประโยชน์ต่อองค์การในลักษณะใดบ้าง
2. ควรยุติโครงการฝึกอบรมชั่วคราวก่อนหรือดำเนินการต่อไป
3. ช่วยให้ได้สารสนเทศว่า ควรปรับปรุงหรือพัฒนาโครงการฝึกอบรมในอนาคตในส่วนใดบ้างและปรับปรุงอย่างไร

แนวทางในการประเมิน เคิร์กแพททริกได้เสนอรูปแบบการประเมินผลโครงการฝึกอบรม ซึ่งเป็นรูปแบบที่ใช้สำหรับการประเมินประสิทธิผลของการฝึกอบรม โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 4 ระดับ (Kirkpatrick, 1998: 19) คือ 1. การประเมินปฏิกิริยา (reaction evaluation) เป็นการตรวจสอบความรู้สึกหรือความพอใจของผู้เข้ารับการอบรมต่อโครงการฝึกอบรม 2. การประเมินการเรียนรู้ (learning evaluation) เป็นการตรวจสอบผลการเรียนรู้ที่ได้จากโครงการฝึกอบรมโดยควรตรวจสอบให้ครอบคลุม ทั้งด้านความรู้ (knowledge) ทักษะ (skills) และเจตคติ (attitude) 3. การประเมินพฤติกรรม (behavior evaluation) เป็นการตรวจสอบว่าผู้ผ่านการอบรมได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานเป็นไปตาม ความคาดหวังของโครงการหรือไม่ และ 4. การประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (results evaluation) เป็นการตรวจสอบว่าผลจากการอบรมได้เกิดผลดีต่อองค์การหรือเกิดผลกระทบต่อองค์การในลักษณะใดบ้าง คุณภาพขององค์การดีขึ้นหรือไม่ รายละเอียดของแนวทางการดำเนินการประเมินในแต่ละระดับ มีดังนี้

1. การประเมินปฏิกิริยา ในขั้นนี้เป็นการประเมินในระดับที่หนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบว่า ผู้ที่เข้าอบรมนั้นมีความรู้สึกอย่างไรต่อการฝึกอบรม มีความพึงพอใจต่อโครงการฝึกอบรมหรือไม่ เพียงใด เช่น ความพึงพอใจต่อหลักสูตร เนื้อหา กิจกรรม และวิธีการฝึกอบรม รวมทั้งความรู้ ความสามารถ และเทคนิคการถ่ายทอดของวิทยากรการฝึกอบรมตรงตาม

ความต้องการหรือทำให้ ผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจ หรือไม่ เพียงใด การประเมินปฏิกริยานั้น ต้องการได้รับข้อมูลที่เป็นปฏิกริยาตอบสนองของผู้เข้าอบรมที่มีความหมายและความเป็นจริง เพราะข้อมูลเหล่านี้จะเป็นตัวบ่งชี้ประสิทธิผลของการฝึกอบรมในระดับแรก ผู้บริหารอาจตัดสินใจให้ล้มเลิกโครงการฝึกอบรมนั้น หรือไม่ก็ตัดสินใจให้ดำเนินการฝึกอบรมนั้นต่อไปก็ได้ ซึ่งต้องอาศัย ข้อมูลที่ได้จากผลการประเมินปฏิกริยาเป็นขั้นพื้นฐานใน การตัดสินใจ วิธีการหรือแนวทางที่จะช่วยให้ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับปฏิกริยาตอบสนองที่มีความหมายและตรงตามความเป็นจริงจากผู้เข้าอบรม มีดังนี้ (Kirkpatrick, 1998 : 26 - 38)

1.1 กำหนดกรอบประเด็นการประเมินให้แน่นอนชัดเจนลงไปว่านักประเมิน ต้องการได้รับข้อมูลอะไร เช่น ปฏิกริยาตอบสนองต่อเนื้อหาหลักสูตรการฝึกอบรม วิทยากร สถานที่ การฝึกอบรม ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม เป็นต้น

1.2 ออกแบบรูปของเครื่องมือหรือข้อคำถามในแบบสอบถามที่จะใช้เก็บรวบรวม ข้อมูลให้ตรงและครอบคลุมประเด็นที่ต้องการวัดปฏิกริยาตอบสนอง ข้อคำถามที่ใช้ต้องช่วยให้ ได้ข้อมูลหรือคำตอบที่สามารถนำมาแปลงเป็นตัวเลข แจกแจงความถี่และวิเคราะห์ในเชิงปริมาณ ได้

ไม่ควรใช้คำถามประเภทปลายเปิด

1.3 กระตุ้นให้ผู้เข้าอบรมได้เขียนแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมใน ข้อคำถามต่าง ๆ

1.4 พยายามให้ผู้เข้าอบรมตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนและส่งกลับคืนทันที เพื่อให้ได้รับแบบสอบถามกลับคืนครบทุกคน

1.5 ในการแจกแบบสอบถามเพื่อประเมินปฏิกริยานี้ ผู้ประเมินต้องแน่ใจว่าได้ให้ เวลาผู้เข้าอบรมอย่างเพียงพอที่จะให้คำตอบครบทุกข้อ และควรแจกแบบสอบถามก่อนที่ผู้เข้า อบรมจะออกไปจากห้องฝึกอบรมเมื่อสิ้นสุดโครงการ ไม่ควรให้ผู้เข้าอบรมนำแบบสอบถามติดตัว ออกไปและส่งคืนกลับมาภายหลัง

1.6 พยายามให้ผู้เข้าอบรมแสดงปฏิกริยาผ่านแบบสอบถามด้วยความซื่อสัตย์ หรือตามความเป็นจริง ซึ่งไม่ควรให้ผู้เข้าอบรมเขียนชื่อของตนเองลงไปแบบสอบถาม

1.7 ควรสื่อสารผลการประเมินปฏิกริยาโดยมีรายละเอียดที่เหมาะสมให้กับ บุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับทราบ และนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับ โครงการฝึกอบรม

2. การประเมินการเรียนรู้ จากผลการประเมินปฏิกริยาในระดับแรกนั้น ถ้ามีข้อมูล สะท้อนว่า ผู้เข้าอบรมมีปฏิกริยาตอบสนองต่อการฝึกอบรมในทางบวก หรือมีความพึงพอใจต่อ

การฝึกอบรม อาจกล่าวได้ว่าการดำเนินการฝึกอบรมตามโครงการนั้นประสบความสำเร็จในขั้นต้นเท่านั้น แต่ไม่อาจบอกได้ว่าผู้เข้าอบรมมีความรู้ และเกิดทักษะปฏิบัติจากการฝึกอบรมหรือไม่ เพียงใด ซึ่งตามแนวคิดของเคิร์กแพททริก เขาเชื่อว่าการฝึกอบรมสามารถที่จะสอนหรือพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ เกิดทักษะและเปลี่ยนแปลงเจตคติได้ จึงต้องมีการประเมินในระดับที่สองคือการประเมินการเรียนรู้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบว่า ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้ ได้ปรับปรุงและพัฒนาทักษะอะไรบ้างและมีเจตคติต่อการทำงานที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหรือไม่ เพียงใด ทั้งนี้เพราะว่าถ้าบุคคลมีการเรียนรู้น้อยหรือไม่มีการเรียนรู้ ก็จะพบว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความรู้ทักษะและเจตคติจึงเป็นองค์ประกอบพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานของผู้เข้าอบรมในโอกาสต่อไป เคิร์กแพททริกได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับการประเมินการเรียนรู้ไว้ดังนี้ (Kirkpatrick, 1998 : 40 - 47)

2.1 ในการประเมินผลการฝึกอบรมขององค์กรขนาดใหญ่ ถ้าเป็นไปได้ควรออกแบบการประเมินโดยกำหนดให้มีกลุ่มทดลองซึ่งเป็นกลุ่มที่เข้าอบรม และกลุ่มควบคุมซึ่งเป็นกลุ่ม ที่ไม่ได้เข้าอบรม แล้วเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ (คะแนนความรู้ ทักษะหรือเจตคติ) ระหว่างสองกลุ่มว่า แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

2.2 ในทางปฏิบัติที่สามารถทำได้จริงและสะดวกต่อการประเมิน ควรวัดผลการเรียนรู้ซึ่งประกอบด้วย ความรู้ ทักษะและหรือเจตคติของผู้เข้าอบรม ทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรม แล้ววิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนระหว่างก่อนและหลังการฝึกอบรม

2.3 ให้ใช้แบบทดสอบวัดความรู้ ซึ่งอาจใช้แบบทดสอบมาตรฐานที่ตรงกับความรู้ที่กำลังอบรมในโครงการฝึกอบรม หรือแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเองที่อาจเป็นข้อสอบแบบถูก - ผิด แบบเลือกตอบ แบบเติมคำตอบ ตอบสั้น หรือแบบอัตนัย แบบใดแบบหนึ่งหรือหลายแบบผสมกัน ส่วนการวัดเจตคติให้ใช้แบบวัดเจตคติ ซึ่งอาจสร้างขึ้นตามวิธีการของลิเคอร์ท (Likert's scale) หรือวิธีของออสกู๊ด (Osgood's scale) ดังนี้

2.3.1 เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เข้าอบรมทุกคน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์

2.3.2 ผลการประเมินการเรียนรู้จะสะท้อนถึงคุณภาพและประสิทธิภาพของวิธีการ กิจกรรม สื่อ เอกสารการฝึกอบรมและวิทยากรหรือผู้ให้การฝึกอบรม จึงควรนำผลการประเมินไปใช้เพื่อปรับปรุงและพัฒนาสาระ วิธีการที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมให้เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพในการฝึกอบรมครั้งต่อไป

3. การประเมินพฤติกรรม จากผลการประเมินการเรียนรู้ในระดับที่สองดังกล่าวข้างต้น ถ้ามีข้อมูลผลการประเมินสะท้อนว่า ผู้เข้าอบรมในโครงการนั้น มีความรู้ มีทักษะและเจตคติที่ดี ในเรื่องที่ได้รับการฝึกอบรมไปแล้ว องค์กรหรือผู้ที่จัดการฝึกอบรมก็คาดหวังว่า เมื่อผู้เข้าอบรมกลับไปทำงานแล้ว น่าจะมีพฤติกรรมการทำงานเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น กล่าวคือได้นำความรู้และทักษะที่ได้จากการฝึกอบรมไปปรับปรุง และพัฒนางานให้ดีขึ้นกว่าเดิม รวมทั้งมีเจตคติต่อการทำงานดีขึ้นกว่าเดิมแต่สภาพจริงอาจเป็นได้ว่า ผู้เข้ารับการอบรมยังมีพฤติกรรมการทำงานเหมือนเดิม ซึ่งเป็นการบ่งชี้ว่าการฝึกอบรมตามโครงการนั้น ๆ ไม่ได้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป็นการดำเนินโครงการฝึกอบรมที่ไม่คุ้มค่าหรือเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาบุคคล ซึ่งตามแนวคิดของเคิร์กแพททริกจึงต้องมี การประเมินระดับที่สามคือ การประเมินพฤติกรรมการทำงานหลังการฝึกอบรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบว่า เมื่อได้รับการฝึกอบรมไปแล้ว ผู้เข้าอบรมได้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงาน ไปในทิศทางที่พึงประสงค์หรือไม่ อย่างไร การประเมินผลในระดับนี้ค่อนข้างยากและใช้เวลามากกว่า การประเมินผลในสองระดับแรก เพราะอาจต้องออกไปติดตามประเมินผลในสถานที่ทำงานจริง ๆ ของผู้เข้าอบรม ซึ่งทำงานอยู่ในที่ต่าง ๆ กัน ในทางปฏิบัติอาจใช้การติดตามประเมินโดยใช้แบบสอบถาม ไปยังหน่วยงานของผู้เข้าอบรม โดยสอบถามจากหัวหน้า เพื่อนร่วมงาน และหรือผู้เข้าอบรม ข้อมูลที่ได้จะน่าเชื่อถือได้มากหรือน้อยเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับผู้ให้ข้อมูลว่า จะให้ข้อมูลตรงกับสภาพความเป็นจริงหรือไม่ ดังนั้นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือมากขึ้น ในบางกรณีจึงออกแบบวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มขึ้น โดยการออกไปติดตามเยี่ยมชมการปฏิบัติงานในสถานที่ทำงานจริง เคิร์กแพททริกได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับการประเมินพฤติกรรมการทำงานไว้ดังนี้ (Kirkpatrick, 1998: 48 - 57)

3.1 ในการประเมินผลพฤติกรรมการทำงานหลังการฝึกอบรมขององค์กรขนาดใหญ่ ถ้าเป็นไปได้ควรออกแบบการประเมินผลโดยใช้กลุ่มควบคุมซึ่งเป็นกลุ่มผู้ที่ไม่ได้เข้าอบรม แล้วเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานกับกลุ่มผู้ที่เข้าอบรมว่า แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

3.2 ระยะเวลาระหว่างการฝึกอบรมกับการประเมินผลหลังการฝึกอบรมนั้น ควรเว้นระยะเวลาให้ห่างกันพอสมควร เพื่อให้แน่ใจว่าผู้เข้าอบรมได้นำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานหรือมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานได้เกิดขึ้นจริง ๆ เช่น กำหนดระยะเวลาภายหลังการฝึกอบรมแล้ว 1 เดือน 3 เดือน ครึ่งปี หรือ 1 ปี เป็นต้น

3.3 ควรจะประเมินพฤติกรรมการทำงานของผู้เข้ารับการอบรมทั้งก่อนและหลังการอบรม เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นพฤติกรรมการทำงานที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

3.4 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจ หรือสัมภาษณ์จากบุคคลหลายคนหรือหลายกลุ่มที่มีโอกาสเกี่ยวข้อง ใกล้ชิดกับผู้เข้าอบรม และสามารถที่จะให้ข้อมูลได้อย่างน่าเชื่อถือมากที่สุด เช่น ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชา หรือจากผู้เข้าอบรมเอง เป็นต้น

3.5 เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เข้าอบรมทั้งหมด หรือจากกลุ่มตัวอย่างที่สามารถเป็นตัวแทนของผู้เข้าอบรม

3.6 ควรมีการประเมินพฤติกรรมการทำงานหลาย ๆ ครั้ง เป็นระยะ ๆ เพื่อติดตามดูการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานผู้เข้าอบรม เพราะผู้เข้าอบรมจะมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานไม่พร้อมกัน บางคน หรือบางกลุ่มมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานทันทีหลังการอบรม ในขณะที่บางกลุ่มต้องรอเวลาถึง 6 เดือน หรือ 1 ปี จึงจะมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงาน หรืออาจจะไม่เปลี่ยนแปลงเลยก็ได้ ดังนั้นจึงมีการประเมินพฤติกรรมเป็นระยะ ๆ เช่น ประเมินทุก ๆ 3 เดือน เป็นต้น

3.7 ในการประเมินพฤติกรรมการทำงานแต่ละครั้งจำเป็นต้องลงทุนเสียค่าใช้จ่าย และเวลาในการดำเนินงาน จึงต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการประเมินว่าช่วยให้ได้คำตอบ หรือให้ทราบการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงาน หรือผลที่เกิดขึ้นต่อองค์กรหรือไม่ และจะต้องนำผลการประเมินมาใช้ในการตัดสินใจปรับปรุง และพัฒนาโครงการฝึกอบรมให้คุ้มค่าต่อไป

4. การประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กร เป็นเป้าหมายสูงสุดของการฝึกอบรม หรือพัฒนาบุคลากรก็คือมุ่งหวังให้บุคลากรทำงานให้มีประสิทธิภาพซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์กร กล่าวคือ องค์กรจะต้องมีผลผลิตที่มีคุณภาพ หรือการให้บริการที่ดีขึ้น ลูกค้าหรือผู้รับบริการยอมรับ ในผลผลิต หรือมีความพึงพอใจต่อการรับบริการมากขึ้น หากทำได้เช่นนี้จะแสดงถึงประสิทธิผล การฝึกอบรมที่ประสบความสำเร็จอย่างสูง ในทัศนะของเคิร์กแพทริคเห็นว่าวัตถุประสงค์ของโครงการฝึกอบรมโดยภาพรวมทั้งหมดนั้นมุ่งให้เกิดผลลัพธ์ที่มีคุณค่าต่อองค์กร เช่น วัตถุประสงค์ของโครงการฝึกอบรมอาจกำหนดไว้ว่า เพื่อปรับปรุงคุณภาพการให้บริการ พัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ สร้างความปลอดภัยต่อผู้รับบริการ เสริมสร้างขวัญ และกำลังใจในการทำงานของบุคลากร หรือการพัฒนาทีมงานให้เข้มแข็ง เป็นต้น โดยคาดหวังว่าวัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้จะช่วยทำให้องค์กรเกิดคุณภาพการทำงาน หรือการให้บริการที่ดีขึ้น ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ หรือมีความปลอดภัย และได้ผลประโยชน์ หรือมีผลกำไรเพิ่มขึ้น การประเมินผลการฝึกอบรมในสามระดับดังที่กล่าวมาแล้วจะช่วยให้คำตอบเป็นลำดับมาว่าเมื่อผู้เข้ารับการอบรมมีปฏิกิริยา หรือมีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมเพียงใด เกิดการเรียนรู้โดยมีความรู้ ทักษะ และเจตคติต่อการทำงานดีขึ้นหรือไม่ เพียงใด และเมื่อกลับไปทำงาน แล้วมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

การทำงานดีขึ้นกว่าเดิมหรือไม่ เพียงใด และเมื่อกลับไปทำงานแล้วมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานดีขึ้นกว่าเดิมหรือไม่ อย่างไร และเพื่อให้ได้คำตอบขั้นสูงสุดที่เป็น “คำตอบสุดท้าย” ของการฝึกอบรมว่า จะเกิดผลลัพธ์ต่อองค์กรหรือไม่ อย่างไร เคิร์กแพทริกจึงเสนอให้มีการประเมิน ระดับ ที่สี่ คือ การประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบว่า ในที่สุดแล้วการฝึกอบรมได้ก่อให้เกิดผลดีต่อองค์กรอย่างไรบ้าง ซึ่งนับเป็นการประเมินผลที่มีความสำคัญมาก และยากที่สุดเพราะในความเป็นจริงนั้นอาจมีตัวแปรอื่น ๆ อีกมากมายนอกเหนือการฝึกอบรมที่มีผลกระทบต่อองค์กร และตัวแปรเหล่านั้น บางทีก็ยากต่อการควบคุม ดังนั้นผลลัพธ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นต่อองค์กรในทางที่ดีจึงสรุปได้ยากกว่า เป็นผลมาจากโครงการฝึกอบรมโดยตรง แต่ถ้าสามารถออกแบบการฝึกอบรม ที่ควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนได้เป็นอย่างดี และสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างน่าเชื่อถือว่า พฤติกรรมการทำงานของบุคลากรที่เปลี่ยนแปลงไป หรือผลที่เกิดขึ้นต่อองค์กรนั้นเป็นผลมาจากการจัดโครงการฝึกอบรมโดยตรง ก็แสดงว่าโครงการฝึกอบรมนั้นก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อองค์กร ในการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กร เคิร์กแพทริกได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ ดังนี้ (Kirkpatrick, 1998 : 61 - 64)

4.1 พยายามหาทางควบคุมตัวแปรอื่น ๆ ที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อ การเปลี่ยนแปลงในผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กร วิธีหนึ่งที่จะพอทำได้ก็คือ การใช้กลุ่มควบคุมที่เป็นผู้ไม่ได้เข้าอบรมสำหรับเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กรกับกลุ่มผู้เข้าอบรม หรืออาจจัดสถานการณ์ หรือเงื่อนไขต่าง ๆ ก่อนการฝึกอบรมเอาไว้แล้วนำมาผลไปเปรียบเทียบกับสถานการณ์ ภายหลังการฝึกอบรมโดยใช้ข้อมูลที่สังเกตได้ หรือสอบถามได้

4.2 ควรเว้นระยะเวลาระหว่างการฝึกอบรมกับการประเมินผลหลัง การฝึกอบรมให้ห่างกันพอสมควรเพื่อให้แน่ใจว่ามีผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กรจริง

4.3 ควรประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กรทั้งก่อน และหลังการจัดโครงการ ฝึกอบรม เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน

4.4 ควรมีการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กรเป็นระยะ ๆ ตามช่วงระยะเวลา ที่เหมาะสม ซึ่งอาจจะมีผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นทั้งทางบวก และทางลบ

4.5 ควรพิจารณาค่าใช้จ่ายโดยเทียบกับผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจาก โครงการฝึกอบรมว่าคุ้มค่าหรือไม่ เพียงใด เพื่อจะนำผลการประเมินมาใช้สำหรับการตัดสินใจในการดำเนินโครงการฝึกอบรมต่อไป

การประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินของ Kirkpatrick เพื่อการประเมินโครงการฝึกอบรม มีแนวทาง ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อตัดสินใจออกแบบหรือกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินให้ครอบคลุมชัดเจน นักประเมินอาจประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินของ Kirkpatrick เป็น 2 ระดับ คือ เพื่อประเมินปฏิกิริยาต่อโครงการ และเพื่อประเมินผลการเรียนรู้ หรือ อาจกำหนดเป็น 3 ระดับเพิ่มขึ้นอีก คือ การประเมินพฤติกรรม พฤติกรรมการทำงานหลังการฝึกอบรม และหากสามารถทำได้อาจกำหนดการประเมินในระดับ 4 คือ การประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กร

2. กำหนดประเด็นการประเมินในแต่ละระดับให้ชัดเจน โดยการศึกษวิเคราะห์โครงการฝึกอบรม และสอบถามข้อมูลจากผู้บริหาร โครงการหรือผู้ต้องการใช้ผลการประเมินว่าต้องการได้สารสนเทศการประเมินเรื่องอะไรบ้าง ระดับใดบ้าง เช่น ในการประเมินปฏิกิริยา ควรกำหนดประเด็น การประเมินให้ชัดเจนว่า ต้องการประเมินอะไรบ้าง ประเด็นการประเมินอาจประกอบด้วย ความพึงพอใจต่อเนื้อหา วิธีการ หรือกิจกรรมการฝึกอบรม ความสามารถของวิทยากร เป็นต้น การประเมินผลการเรียนรู้ อาจประเมินด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ สำหรับการประเมินพฤติกรรมการทำงาน ประเด็น การประเมินอาจประกอบด้วย การนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความมุ่งมั่นพยายามในการทำงาน หรือความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ส่วนประเด็นการประเมินผลลัพธ์ เกิดขึ้นต่อองค์กร อาจประกอบด้วย ผลผลิตที่ได้ คุณภาพการให้บริการ การได้รับการยอมรับศรัทธา จากผู้รับบริการ ผลกำไร หรือความก้าวหน้าขององค์กร

3. วางแผนการประเมินให้ครอบคลุมทุกระดับที่มุ่งประเมิน ซึ่งตามรูปแบบการประเมินของ Kirkpatrick จะมีการประเมิน 2 ช่วงระยะเวลา คือ การประเมินระหว่างการฝึกอบรม และการประเมินหลังสิ้นสุดโครงการฝึกอบรม การประเมินระหว่างการฝึกอบรมจะประเมินทันทีเมื่อการฝึกอบรมสิ้นสุดลงแล้วมีการประเมินปฏิกิริยา และประเมินผลการเรียนรู้ สำหรับการประเมินหลังสิ้นสุดโครงการฝึกอบรม เป็นลักษณะของการติดตามประเมินผล เมื่อผู้เข้าอบรมกลับไปปฏิบัติงานที่หน่วยงานแล้ว ซึ่งควรเว้นระยะเวลาให้ผู้เข้าอบรมได้ปฏิบัติงานโดยแน่ใจว่า ได้มีการนำความรู้ไปใช้ หรือมีพฤติกรรมการทำงานที่เปลี่ยนไปจากเดิมแล้ว จึงควรประเมินพฤติกรรมการทำงาน และประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กรซึ่งอาจจะต้องมีการประเมินเป็นระยะ ๆ หลายช่วงเวลา

4. การออกแบบการประเมินให้มีความเหมาะสม โดยเฉพาะการออกแบบการวัดตัวแปร ที่มุ่งประเมินว่าจะวัดความรู้ ทักษะ หรือเจตคติ นักประเมินต้องวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของโครงการให้ทราบแน่ชัดว่า ต้องการให้เกิดผลที่คาดหวังอะไร ไม่จำเป็นต้องวัด และประเมินทั้ง 3

ด้าน อาจวัดเพียงด้านใดด้านหนึ่งก็ได้ สำหรับเครื่องมือวัดประเมินต้องตัดสินใจเลือกใช้ให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เข้าอบรมด้วยว่า ควรจะใช้แบบทดสอบ หรือแบบประเมินตนเอง หรือการประเมินจากชิ้นงาน กรณีการออกแบบกลุ่มตัวอย่าง หรือผู้ให้ข้อมูลต้องพิจารณาให้รอบคอบว่า นอกจากผู้เข้าอบรมแล้ว บุคคลใดที่จะสามารถ ให้ข้อมูลที่ตรงตามที่คุณประเมินต้องการ เช่น การประเมินพฤติกรรมการทำงานหลังการฝึกอบรม การเลือกผู้ให้ข้อมูลเฉพาะผู้เข้าอบรมอาจจะไม่เหมาะสม เพียงพอ หรือมีความน่าเชื่อถือที่จะตอบคำถามว่า หลังจากฝึกอบรมแล้ว ผู้เข้าอบรมมีพฤติกรรมการทำงานเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ อย่างไรก็ตาม ควรใช้กลุ่มของผู้บังคับบัญชา หรือเพื่อร่วมงานเป็นผู้ให้ข้อมูลด้วยจึงจะทำให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือมากขึ้น

ศิริชัย กาญจนวาสิ (2562 : 115) ได้สรุปแนวคิดพื้นฐานของการประเมินผลการฝึกอบรม (Training) ดังนี้

รูปแบบการประเมินผลการฝึกอบรมนั้นจะทำให้ทราบถึงประสิทธิผลของโครงการฝึกอบรมว่าให้ผลอะไรบ้างแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม และหน่วยงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและปรับปรุงโครงการฝึกอบรม หรือตัดสินใจยุติ หรือจะดำเนินโครงการต่อไป Kirkpatrick ได้เสนอว่าควรทำการประเมินผลของการฝึกอบรมเป็น 4 ลำดับขั้น ได้แก่ 1) การประเมินปฏิกิริยา (Reaction) อันเป็นความรู้สึกตอบสนองต่อโครงการของผู้เข้ารับการอบรม 2) การประเมินการเรียนรู้ (Learning) อันเป็นผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เข้ารับการอบรม 3) การประเมินพฤติกรรม (Behavior) เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เข้ารับการอบรมเมื่อกลับไปปฏิบัติงาน และ 4) การประเมินผล ต่อองค์การ (Results) เป็นการประเมินผลลัพธ์หรือผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อองค์การ อันเนื่องมาจาก การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เข้ารับการอบรม

ศิริชัย กาญจนวาสิ (2562 : 198 - 202) ได้สรุปขั้นตอนการดำเนินงาน ระยะเวลาของการประเมิน และการติดตามผลการฝึกอบรม ดังนี้

ขั้นตอนการประเมินโครงการฝึกอบรม

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์โครงการฝึกอบรม

- 1) บรรยายโครงการ เพื่อให้เกิดความรู้เกี่ยวกับโครงการ
- 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบของโครงการเพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ

ขั้นที่ 2 กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน

- 1) กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน

ข้อ

2) กำหนดคำถามหลักและคำถามรองสำหรับวัตถุประสงค์ของการประเมินแต่ละ

ขั้นที่ 3 กำหนดวิธีการประเมิน

- 1) ระบุตัวแปร แนวทางการวัด และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2) กำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์ที่ใช้สำหรับการตัดสิน

ขั้นที่ 4 เก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) สร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพ
- 2) นำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้

- 1) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้
- 2) ตัดสินคุณค่าตามตัวบ่งชี้และเกณฑ์ของแต่ละวัตถุประสงค์

ขั้นที่ 6 จัดทำรายงานผลการประเมิน

- 1) จัดทำรายงานเสนอผู้บริหาร
- 2) นำผลที่ผ่านการพิจารณาเสนอให้ผู้เกี่ยวข้องทราบเพื่อนำผลการประเมินไปใช้

ประโยชน์

ช่วงเวลาที่ทำกรประเมินโครงการฝึกอบรม

การประเมินโครงการฝึกอบรมสามารถดำเนินการได้ 3 ระยะ ได้แก่ การประเมินก่อนการฝึกอบรม การประเมินระหว่างกรฝึกอบรม และการประเมินหลังการฝึกอบรม

1) การประเมินก่อนการฝึกอบรม (Pre – Implementation Evaluation) เป็นการประเมินความเหมาะสมของตัวโครงการก่อนการฝึกอบรม เช่น การประเมินความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม ความจำเป็นหรือปัญหานั้นสามารถแก้ไขได้ดีที่สุดด้วยวิธีการฝึกอบรมหรือไม่ ความเหมาะสมของจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และวิธีการ โอกาสของการประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ความเป็นไปได้ของโครงการ

2) การประเมินระหว่างกรฝึกอบรม (Implementation Evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการดำเนินงานการฝึกอบรมในระหว่างที่กรฝึกอบรมกำลังดำเนินอยู่ สำหรับพัฒนาประสิทธิภาพ และปรับปรุงแก้ไข เช่น การประเมินทรัพยากรการบริหารโครงการ การดำเนินงานการฝึกอบรมที่ปฏิบัติจริงเมื่อเทียบกับแผน ปัญหาอุปสรรคระหว่างกรฝึกอบรม และการแก้ไข

3) การประเมินหลังการฝึกอบรม (Post – Implementation Evaluation) การประเมินผลของโครงการ หลังการฝึกอบรมนั้น มีผู้เสนอไว้หลายรูปแบบ แต่รูปแบบที่นิยมใช้กันสำหรับโครงการฝึกอบรมนั้นได้แก่ รูปแบบการประเมินของเคิร์กแพทริก ที่ได้เสนอการประเมินผลไว้ 4 ระดับ ดังนี้

3.1 การประเมินปฏิกิริยา (Reaction) การประเมินปฏิกิริยาตอบสนองของผู้เข้ารับการฝึกอบรมว่ามีความรู้สึกเป็นอย่างไรเกี่ยวกับโครงการ เช่น หลักสูตร หรือเนื้อหาสาระตรงกับความต้องการหรือไม่ ความคิดเห็นต่อเอกสาร สถานที่ วัสดุทัศนูปกรณ์ ระยะเวลาของการอบรมว่า มีความเหมาะสมเพียงไร วิทยากรมีความเหมาะสมเพียงไร ได้รับความรู้ทักษะในระดับใด มีความคาดหวังอย่างไรต่อการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับไปใช้งาน เครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลอาจเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) การสัมภาษณ์ หรือตอบแบบสอบถาม ควรมีข้อคำถามปลายเปิด ไว้ตอนท้ายเพื่อให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นตามที่ต้องการ

3.2 การประเมินการเรียนรู้ (Learning) การประเมินผลการเรียนรู้ ที่เกิดขึ้นกับผู้เข้ารับการอบรม เช่น การเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ ก่อน – หลังการฝึกอบรมเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ทักษะ ค่านิยม ทักษะ และการปฏิบัติ เครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลอาจเป็นแบบสอบ (Test) แบบสอบภาคปฏิบัติ (Performance Test) การสังเกตพฤติกรรม (Observation)

3.3 การประเมินพฤติกรรม (Behavior) การประเมินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเมื่อกลับไปปฏิบัติงาน เช่น การประเมินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ก่อน – หลังการฝึกอบรมว่าเป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์หรือไม่ มีการนำความรู้ และทักษะที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ได้มากน้อยเพียงไร เครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลอาจเป็นการสังเกต การสัมภาษณ์ การวัดพฤติกรรม ก่อน – หลังการฝึกอบรม แบบบันทึกพฤติกรรมของผู้ร่วมงาน และผู้บังคับบัญชา

3.4 การประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กร (Results) การประเมินผลลัพธ์ หรือผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อองค์กร อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เข้ารับการอบรม เช่น การลดลงของปัจจัยเสี่ยง การเพิ่มของประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงานหรือองค์กร การลดลงของต้นทุน การเพิ่มกำไร ประโยชน์ต่อเพื่อนร่วมงาน หรือผู้เกี่ยวข้อง หน่วยงาน องค์กร สถาบัน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลอาจเป็นแบบบันทึก แบบรายงาน ผลการตรวจสอบ แบบสอบถามผู้บังคับบัญชา ของหน่วยงาน แบบวิเคราะห์ต้นทุน – กำไร แบบบันทึกค่าสถิติหรือดัชนีบ่งชี้ประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

การติดตามผลการฝึกอบรม

การติดตามผล (Follow - up) ของการฝึกอบรม เป็นกระบวนการที่กระทำภายหลังจากที่โครงการฝึกอบรมได้จบสิ้นไปแล้ว โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร และ การดำเนินโครงการฝึกอบรมให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในอนาคต

ระยะเวลาการติดตามผลการฝึกอบรม ควรกระทำหลังจากโครงการได้จบลงช่วงระยะเวลาหนึ่ง สิ่งที่ต้องติดตามศึกษาอาจเป็นการนำความรู้ และทักษะจากการฝึกอบรมไปใช้ประโยชน์ใน การปฏิบัติงาน การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงาน ผลกระทบ (impact) ต่อเพื่อนร่วมงานหรือผู้เกี่ยวข้อง หน่วยงาน องค์การ สถาบัน ตลอดจนผลข้างเคียง (Side - effect) หรือผลพลอยได้อันเป็นผลเพิ่มเติมพิเศษนอกเหนือจากวัตถุประสงค์ของโครงการ

วิธีการติดตามการเก็บรวบรวมข้อมูลอาจใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต หรือแบบบันทึกต่าง ๆ ของหน่วยงาน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ผ่านการฝึกอบรม ผู้ร่วมงาน หรือผู้บังคับบัญชา

การออกแบบการติดตามผลจะต้องกระทำด้วยความรอบคอบรัดกุม กำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมในการติดตามผล มีการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงานที่เป็นผลกระทบ หรือผลอันเนื่องมาจากการฝึกอบรมอย่างแท้จริง

โดยสรุป จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และวิธีการประเมินโครงการในรูปแบบต่าง ๆ ข้างต้น พบว่า การประเมินโครงการต่าง ๆ นั้น ได้มีการประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินโครงการ ที่แตกต่างกันออกไป โดยขึ้นอยู่กับบริบทของโครงการนั้น ๆ ซึ่งการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้แนวคิดการประเมิน IPO Model (Deniz, 2002) ประยุกต์ใช้กับรูปแบบการประเมินผลการฝึกอบรมตามแนวทางของเคิร์กแพทริก (The Kirkpatrick Approach, 1998) โดยเป็นการประเมินแบบ อิงวัตถุประสงค์/เป้าหมายของโครงการ (goal-based evaluation) ซึ่งแนวคิดการประเมิน IPO Model ที่นำมาใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ มุ่งพิจารณาประเมินโครงการใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) โดยเป็นการประเมินที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ คุณสมบัติของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการการบริหารจัดการงบประมาณของส่วนกลาง จำนวนผู้เข้าฝึกอบรม ความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์ ความเหมาะสมของสถานที่ในการฝึกอบรม คุณสมบัติของวิทยากร และความเหมาะสมของงบประมาณ 2) ด้านกระบวนการ (Process) ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้กับรูปแบบการ

ประเมินผลการฝึกอบรมตามแนวทางของเคิร์กแพทริก (The Kirkpatrick Approach) มาบูรณาการเพื่อดูรายละเอียดในด้านปฏิกิริยา (Reaction) โดยเป็นการประเมินที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ การพัฒนาครูด้วยกระบวนการ PLC การบริหารจัดการโครงการ (การประชุมและประสานงานเครือข่าย, การสำรวจความต้องการของโรงเรียน, การกลั่นกรองความเหมาะสมของกิจกรรมและงบประมาณ, การติดตามผลการดำเนินงาน, การรายงานผล) ความเหมาะสมของเนื้อหา สถานที่ อาหาร สื่อ อุปกรณ์ เจ้าหน้าที่ บรรยากาศของการฝึกอบรม และความรู้ความสามารถของวิทยากร 3) ด้านผลผลิต (Output) ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้กับรูปแบบการประเมินผลการฝึกอบรมตามแนวทางของเคิร์กแพทริก (The Kirkpatrick Approach) มาบูรณาการเพื่อดูรายละเอียดใน 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านผลการเรียนรู้ (Learning) โดยเป็นการประเมินที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนสู่การพัฒนา การคิดของนักเรียน การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา เพื่อห้องเรียนดิจิทัล คุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน และสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล 2. ด้านพฤติกรรม (Behavior Evaluation) โดยเป็นการประเมินที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ ความสามารถในการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา เจตคติต่อการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ของครู และการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา เพื่อห้องเรียนดิจิทัล และ 3. ด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results) โดยเป็นการประเมินที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ ความสำเร็จของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพเกี่ยวกับการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

ณัฐฐิมา มากชู (2545) ได้วิจัยเรื่องการประเมินโครงการแก้ไข ปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ตามมติคณะรัฐมนตรีโดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนก่อนนี้ต่างประเทศ ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดอุบลราชธานี ผลการประเมินโดยสรุป พบว่า ปัจจัยนำเข้าสู่โครงการ และกระบวนการดำเนินงานมีความเหมาะสมระดับปานกลาง ส่วนผลผลิตจากโครงการ พบว่า คราวเรือนเป้าหมายมีรายได้เฉลี่ยเมื่อเทียบกับรายได้ก่อนเยี่ยมเงินจากโครงการ เพิ่มมากขึ้น และเมื่อพิจารณารายได้หลังเยี่ยมเงินจากโครงการไปประกอบอาชีพเทียบกับเกณฑ์ จปฐ. พบว่า จำนวน

ครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่มีรายได้ตกเกณฑ์จ.ปฐ. มีจำนวนลดลง และพบว่า คุณภาพชีวิตครัวเรือนยากจนส่วนใหญ่มีระดับสูงขึ้น โดยมีคุณภาพชีวิตด้านการมีงานทำมากที่สุด ส่วนผลการประเมินผลกระทบจากโครงการ ด้านผลการประเมินความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับโครงการ กข.คจ. ของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย และคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน พบว่า ส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ กข.คจ.ระดับสูง และ ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อโครงการระดับสูง โดยพึงพอใจด้านการมีงานทำมากที่สุด

สาธิต เมธีจรรยาภรณ์ (2547) ได้วิจัยเรื่องการประเมินโครงการ ประกันคุณภาพการศึกษา: กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พบว่า ผลการประเมินโครงการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย รวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีผลการประเมินปานกลางค่อนข้างสูงมี 2 ด้าน คือ ด้านผลผลิต และด้านบริบท ส่วนด้านที่มีผลการประเมินปานกลางค่อนข้างต่ำมี 2 ด้าน คือ ด้านปัจจัยนำเข้า และกระบวนการ ส่วนปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการ คือ การปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงาน ผู้เชี่ยวชาญประกันคุณภาพ มีไม่เพียงพอ การประชาสัมพันธ์ งานประกันคุณภาพมีน้อย และภาระงานไม่เหมาะสมกับโครงสร้างหน่วยงาน โดยมีผลกระทบที่เกิดขึ้นกับบุคลากร ได้แก่ ผลกระทบด้านบวก คือ การประกันคุณภาพการศึกษาทำให้บุคลากรมีประสิทธิภาพในการทำงานดีขึ้น บุคลากร กระตือรือร้นในการทำงาน และมีความสำนึกรักในวัฒนธรรมองค์กร ผลกระทบด้านลบ คือ บุคลากรไม่สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง ให้ความร่วมมือน้อย เพราะไม่เห็นความสำคัญ เกรงกลัวการจับผิด

มยุรี บุญริ้ว (2547) ได้วิจัยเรื่องการประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรธุรกิจชุมชนตามโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ กรณีศึกษากลุ่มหัตถกรรม เครื่องปั้นดินเผา ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า 1. ปัจจัยนำเข้าหลายส่วนมีผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ดีได้แก่ จำนวนบุคลากรที่เพียงพอและมีคุณภาพ มีแหล่งทุนเป็นของตนเอง มีความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ มีการพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ และมีการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านดั้งเดิมของชนชาติมอญที่มีความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนและเป็นวิถีชีวิตของชาวเกาะเกร็ด 2. กระบวนการดำเนินงานขององค์กรธุรกิจชุมชน มีผลในภาพรวมอยู่ในระดับสูง สามารถจัดการด้านการตลาด การจัดระบบบัญชีตรวจสอบ โดยการมีส่วนร่วมของ สมาชิกอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ทั้งยังมีบทบาทของสมาชิกผู้นำการพัฒนา และการดำเนินการ จัดสรรผลประโยชน์ที่อยู่ในระดับสูง 3. องค์กรธุรกิจชุมชนมีผลการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 66.7 ผลการวิจัยแสดงให้เห็นถึงความเข้มแข็งของชุมชน ซึ่งหากพิจารณาในเรื่องความพึงพอใจต่อการขยายตลาดของกลุ่ม

พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 66.4 และ 4. ปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงาน พบว่า การถ่ายทอดภูมิปัญญาในการทำเครื่องปั้นดินเผา คนสนใจรับช่วงน้อย วรรณภา ทองแดง (2551) ได้วิจัยเรื่องการประเมินผลโครงการอยู่ดีมีสุข ในปีงบประมาณ 2550: ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จกับพื้นที่ที่ไม่ประสบความสำเร็จอำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน ผลการศึกษาพบว่า การประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการในภาพรวม 1. การประเมินปัจจัยนำเข้าสู่โครงการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม เห็นว่า ปัจจัยนำเข้าสู่โครงการมีความเหมาะสมและพอเพียง 2. การประเมินกระบวนการดำเนินงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม เห็นว่า กระบวนการดำเนินงานตามโครงการ ดำเนินงานได้ดี 3. การประเมินผลผลิต พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ซึ่งได้แก่ กลุ่มครัวเรือนเป้าหมายและกลุ่มคณะกรรมการเห็นด้วยกับผลผลิตที่ได้รับจากการดำเนินงานตาม โครงการ 4. การประเมินผลลัพธ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ซึ่งได้แก่ กลุ่มครัวเรือนเป้าหมายและ กลุ่มคณะกรรมการ มีความรู้ความเข้าใจและมีความพึงพอใจต่อโครงการ ส่วนปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ได้แก่ 1. ความไม่พอเพียงของงบประมาณและทรัพยากรที่ใช้ดำเนินงานตามโครงการ 2. การเสนอโครงการมีขั้นตอนที่ยุ่งยากและประชาชนไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการเบิกจ่ายงบประมาณ และ 3. การติดตามการดำเนินงานจากหน่วยงานราชการขาดความต่อเนื่อง

ปิยะราช เทพสุภา (2560) ได้วิจัยเรื่องการประเมินโครงการบ้านมั่นคง: กรณีศึกษาชุมชนบางโปรง ตำบลบางโปรง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ประเมินการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ชุมชนบางโปรง ตำบลบางโปรง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ในด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และผลลัพธ์ 2. ศึกษาปัญหา อุปสรรคทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในโครงการบ้านมั่นคงชุมชนบางโปรง จำนวน 150 หน่วย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และคณะกรรมการชุมชน ผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ประสานงานจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) ในพื้นที่โครงการ จำนวน 8 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษา 1. ผลการดำเนินการตามโครงการในภาพรวม ได้แก่ 1. การประเมินปัจจัยการนำเข้าสู่ โครงการ พบว่า ปัจจัยการนำเข้าสู่โครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอต่อการดำเนินงานตามโครงการ 2. การประเมินกระบวนการดำเนินงาน พบว่า การดำเนินงาน และการประสานงานสามารถดำเนินงานได้อยู่ในระดับมาก 3. การประเมินผลผลิต ปรากฏว่า การมีส่วนร่วมใน

กิจกรรมตามโครงการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.63) และความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67) และ 4. การประเมินผลลัพธ์ พบว่าโครงการบ้านมั่นคง ชุมชนบางโปรง มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64) ในส่วนของปัญหาอุปสรรค และข้อคิดเห็นในการดำเนินงาน พบว่า 1. สมาชิกในโครงการมีความสามัคคี และมีส่วนร่วมในกิจกรรมโครงการเป็นอย่างดี 2. มติที่ได้จากการประชุมชนร่วมกันของสมาชิกเป็นแนวทางที่ดีในการดำเนินงานตามโครงการ 3. การอบรมทรัพยากรให้ตรงต่อเวลาเป็นกติกากที่สมาชิกต้องยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

บัญชา สรรวยริน (2540) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาเกณฑ์การประเมินโครงการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์แก่ข้าราชการ ตามมติของคณะรัฐมนตรี โดยพัฒนาเกณฑ์การประเมินโครงการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ แก่ข้าราชการตามมติคณะรัฐมนตรี และประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของเกณฑ์ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการดำเนินโครงการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์แก่ข้าราชการ ตามมติคณะรัฐมนตรี จำนวน 24 คน ผู้วิจัยพัฒนาเกณฑ์ตามรูปแบบการประเมินโครงการฝึกอบรมของ โดแนล แอล เคิร์ท แพทริก แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านปฏิบัติการ ด้านการเรียนรู้ ด้านพฤติกรรม และด้านผลที่มีต่อองค์การ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเทคนิคเดลฟายจำนวน 3 รอบ เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบ มีโครงสร้าง และแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ผลการวิจัยพบว่า : 1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรอบสุดท้ายทำให้ได้เกณฑ์จำนวน 72 ข้อจากจำนวน 116 ข้อ เป็นเกณฑ์การประเมินโครงการฝึกอบรมด้านปฏิบัติการจำนวน 31 ข้อ ด้านการเรียนรู้จำนวน 22 ข้อ ด้านพฤติกรรมจำนวน 9 ข้อ และด้านผลที่มีต่อองค์การจำนวน 10 ข้อ ดังนี้ 1.1 เกณฑ์ การประเมินด้านปฏิบัติการ ครอบคลุมการประเมินหลักสูตร วัตถุประสงค์ การดำเนินการฝึกอบรม สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ วิทยากร เอกสารประกอบ และประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม จากเกณฑ์ 31 ข้อ มี 2 ข้อต้องผ่านการประเมินจากผู้ประเมินที่ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 4.50 มี 25 ข้อต้องผ่านการประเมินที่ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.50 และมี 4 ข้อต้องผ่านการประเมินที่ระดับคะแนนเฉลี่ย ไม่ต่ำกว่า 2.50 1.2 เกณฑ์การประเมินด้านการเรียนรู้ ครอบคลุมการประเมินด้าน ความรู้ความเข้าใจ ด้านทัศนคติ ความรู้สึกนึกคิด และด้านทักษะการปฏิบัติ จากเกณฑ์ 22 ข้อ มี 20 ข้อต้องผ่านการประเมินจากผู้ประเมินที่ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.50 และมี 2 ข้อต้องผ่านการประเมินที่ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.50 1.3 เกณฑ์การประเมินด้านพฤติกรรม ครอบคลุมการประเมินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเนื่องมาจากการฝึกอบรม โดยประเมินจากบุคคล 3 ฝ่ายได้แก่หัวหน้างาน เพื่อนร่วมงาน และผู้ผ่านการฝึกอบรม จากเกณฑ์ 9 ข้อ มี 4 ข้อต้องผ่านการ

ประเมินจากผู้ประเมินที่ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.50 และมี 5 ข้อต้องผ่านการประเมินที่ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.50 1.4 เกณฑ์การประเมินด้านผล ที่มีต่อองค์การ ครอบคลุม การประเมินการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และการลดปัญหาในการปฏิบัติงาน จาก เกณฑ์ 10 ข้อ มี 6 ข้อต้องผ่านการประเมินจากผู้ประเมินที่ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.50 และมี 4 ข้อต้องผ่านการประเมินที่ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.50 2. การรับรองเกณฑ์การประเมิน โครงการโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ส่วนใหญ่เห็นว่าเกณฑ์ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมมาก และมีความเป็นไปได้ที่จะนำไปใช้เป็นเกณฑ์การประเมินโครงการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์แก่ ข้าราชการตามมติของคณะรัฐมนตรี

สุรียพร รัตโนภาส (2545) ได้วิจัยเรื่องการประเมินโครงการฝึกอบรมอาจารย์ ผู้สอนสาขาวิชาช่างก่อสร้างตามความร่วมมือระหว่างกรมอาชีวศึกษากับบริษัทปูนซีเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน) ซึ่งการประเมินมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ประเมินโครงการฝึกอบรมอาจารย์ ผู้สอนสาขาวิชาช่างก่อสร้างตามความร่วมมือระหว่างกรมอาชีวศึกษากับ บริษัท ปูนซีเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน) โดยใช้รูปแบบการประเมินผลของเคิร์กแพทริก 4 ด้าน คือ ด้านปฏิบัติการ ด้านการเรียนรู้ ด้านพฤติกรรม และด้านผลลัพธ์ต่อองค์การ (2) เปรียบเทียบความคิดเห็นในด้าน ปฏิบัติการ ด้านการเรียนรู้ ด้านพฤติกรรม และด้านผลลัพธ์ต่อองค์การ ของผู้รับการฝึกอบรมที่มีเพศ อายุ ประสบการณ์ในการสอน และวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ซึ่งได้มาจากการสุ่มประชากรที่เข้ารับการฝึกอบรม จำนวนทั้งสิ้น 175 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 164 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบ มาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ซึ่งสร้างขึ้นโดยผู้วิจัยมีความเชื่อมั่น (alpha coefficient) เท่ากับ .94 และได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 164 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance) การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffes post hoc comparison) และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ผู้เข้ารับการอบรม มีความคิดเห็นในด้านปฏิบัติการ การเรียนรู้ พฤติกรรม และ ด้านผลลัพธ์ต่อ องค์การ จากการเข้ารับการฝึกอบรมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีเพศ อายุ ประสบการณ์ และวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นในด้านปฏิบัติการ การเรียนรู้ พฤติกรรม และด้านผลลัพธ์ต่อองค์การไม่แตกต่างกัน

สุพัตรา ปราณี (2550) ได้วิจัยเรื่องการประเมินคุณภาพการฝึกอบรมเรื่องการจัดการความรู้ในสถานศึกษาของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ 1) เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม 2) เพื่อประเมินผลปฏิกิริยาของผู้เข้ารับการฝึกอบรม 3) เพื่อประเมินผลพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม 4) เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์รวมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ประชากรที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้เข้ารับการอบรม เรื่อง การจัดการความรู้ในสถานศึกษา ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 35 คน ผลการวิจัยสรุปได้ตามวัตถุประสงค์ทั้ง 4 ประการ ดังนี้ ประการแรก ผลการประเมินการเรียนรู้ ผลการประเมินการเรียนรู้จากชิ้นงานที่เกิดจากการฝึกปฏิบัติ พบว่า ผลการกำหนดวิสัยทัศน์ของการจัดการความรู้ หรือ หัวปลา ได้หัวปลา ในการจัดการความรู้จำนวน 4 หัวปลา มีคุณภาพตามเกณฑ์หัวปลา คิดเป็นร้อยละ 100 ผลการเล่าเรื่องเล่าแรงบันดาลใจเพื่อถอดความรู้ฝังลึก ได้เรื่องเล่า จำนวน 33 เรื่อง มีคุณภาพตามเกณฑ์เรื่องเล่า คิดเป็นร้อยละ 55 ผลการสกัดขุมและแก่นความรู้จากเรื่องเล่า ได้ขุมและแก่นความรู้ จำนวน 16 แก่น มีคุณภาพตามเกณฑ์ขุมและแก่นความรู้คิดเป็นร้อยละ 100 ได้แบบปฏิบัติงาน จำนวน 15 แบบ มีคุณภาพตามเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 100 ผลการประเมินคุณภาพของชิ้นงานที่เกิดจากการฝึกปฏิบัติในภาพรวม พบว่า เป็นไปตามเกณฑ์เป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ 91 ของชิ้นงานทั้งหมด ผลการประมาณค่าความรู้ความเข้าใจหลังการฝึกอบรม พบว่า ผลการประมาณค่าความชัดเจนของหัวข้อการฝึกอบรมเรื่อง การจัดการความรู้ที่ผ่านเกณฑ์ระดับเข้าใจปานกลางขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 93.70 ในทุกประเด็น และ มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ประการที่สอง ผลการประเมินปฏิกิริยา พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อการจัดฝึกอบรมจากการทบทวนหลัง การฝึกปฏิบัติ พบว่า ผลการประเมินมีคุณภาพตามเกณฑ์ การประเมินปฏิกิริยา คิดเป็นร้อยละ 88 ประการที่สาม ผลการประเมินพฤติกรรม สรุปผลได้ 2 ประเด็น ได้แก่ 1) พฤติกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในบล็อก GKM หรือที่เว็บไซต์ <http://www.km.ssru.ac.th> พบว่า มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้ามาแลกเปลี่ยน คิดเป็นร้อยละ 46 พบว่า การเข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในบล็อก ต่ำกว่าเป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ 34 พฤติกรรม ในการปฏิบัติงานหลังการฝึกอบรม พบว่า สถานศึกษาในเครือข่ายมีกรริเริ่มให้เกิดการจัดการความรู้ ในสถานศึกษา รวมจำนวน 12 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 80 ของสถานศึกษาที่เข้าร่วมอบรมทั้งหมด ประการที่สี่ ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์รวม พบว่า มีโรงเรียนที่นำการจัดการความรู้ไปพัฒนาโรงเรียนจนเกิดนวัตกรรมมีจำนวน 8 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 53 ซึ่งบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดโครงการฝึกอบรม

เวียงคำ นีนสะหว่าง (2551) ได้วิจัยเรื่องประสิทธิผลการฝึกอบรมครูคณิตศาสตร์ตามโครงการฝึกอบรมครู วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ที่วิทยาลัยครูหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อประเมินประสิทธิผลการฝึกอบรมครูคณิตศาสตร์ ตามโครงการฝึกอบรมครูวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ โดยใช้รูปแบบการประเมินของเคิร์กแพทริก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านปฏิริยาตอบสนองของผู้เข้าร่วมฝึกอบรม การเรียนรู้จากการฝึกอบรม พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงหลังการฝึกอบรม และความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจของนักศึกษากับการจัดการเรียนการสอนของครูคณิตศาสตร์ 3. ศึกษาปัญหา และแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ประชากรในการศึกษา ได้แก่ ครู จำนวน 15 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 145 คน ผู้บริหาร จำนวน 2 คน ของวิทยาลัยครูหลวงพระบาง เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถามมาตรฐานค่า แบบสัมภาษณ์กลุ่ม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้โปรแกรม SPSS for Windows หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้ค่าความถี่ และการบรรยายเชิงพรรณนา ผลการวิจัย พบว่า 1. ประสิทธิผลการฝึกอบรมครูคณิตศาสตร์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การเรียนรู้ จากการฝึกอบรมมีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม และความพึงพอใจของนักศึกษากับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนด้านที่อยู่ในระดับต่ำที่สุดคือด้านพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงหลังจากการฝึกอบรม 2. ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจของนักศึกษากับพฤติกรรมจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวม และรายด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนคือการสร้างสื่อ การประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านงบประมาณ 4. แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูคณิตศาสตร์ ควรยกระดับความรู้ และพัฒนาการเรียนการสอนของครู จัดให้ครูได้ฝึกอบรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และฝึกการสร้างสื่อเพื่อได้พัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง สรุปได้ว่าการฝึกอบรมครูคณิตศาสตร์ตามโครงการฝึกอบรมครูวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ มีประสิทธิผลเป็นที่พึงพอใจของครู และนักศึกษาอยู่ในระดับที่ดี จึงเป็นโครงการที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศในอนาคตได้ต่อไป

นิจจ ดวงปัญญา (2552) ได้วิจัยเรื่องการประเมินโครงการฝึกอบรมเยาวชนค่ายสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ซึ่งการประเมินมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการฝึกอบรมเยาวชนค่ายสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ โดย 1) ประเมินปฏิริยาตอบสนองต่อโครงการฝึกอบรม ของผู้เข้า

รับการฝึกอบรม 2) ประเมินการเรียนรู้ โดยตรวจสอบผลการเรียนรู้ ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ 3) ประเมินพฤติกรรมที่คาดหวังที่เปลี่ยนไปหลังการฝึกอบรม 4) ประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ การศึกษาครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ก่อนการฝึกอบรม ประเมินพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมจากกลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการทั้งหมดและประเมินความรู้จากผู้เข้ารับการฝึกอบรม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และแบบทดสอบความรู้ จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 คน ระยะระหว่างการฝึกอบรม การประเมินกลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน โดยใช้เครื่องมือ แบบประเมินทักษะ และแบบทดสอบความรู้ ระยะหลังการฝึกอบรม ประเมินพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของผู้เข้ารับการฝึกอบรมจากกลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการทั้งหมด โดยใช้แบบสัมภาษณ์ และประเมินความรู้จากผู้เข้ารับการฝึกอบรมกลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน โดยใช้แบบทดสอบความรู้ และประเมินปฏิกิริยาตอบสนองของผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อโครงการฝึกอบรม โดยใช้แบบทดสอบความคิดเห็นต่อ โครงการฝึกอบรมซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์โดย การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ข้อมูลจากแบบทดสอบความรู้โยการใช้สถิติ t-test และ ข้อมูลจากแบบประเมินทักษะโดยใช้สถิติพื้นฐานความถี่ หรือร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการประเมินปฏิกิริยาตอบสนองความรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อโครงการ ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ระดับมาก 2) ผลการประเมินการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการประเมินฝึกอบรมที่ส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์การประเมินและผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ผลการประเมินพฤติกรรมที่คาดหวังที่เปลี่ยนไปหลังการฝึกอบรม พบว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกด้านความมีระเบียบวินัย ความสามัคคีการรักหมู่คณะและการบริหารเวลา 4) ผลการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การทำให้บรรยากาศของห้องเรียน และวิทยาลัยเป็นระเบียบเรียบร้อยน่าเรียนยิ่งขึ้น นักเรียนมีความสามัคคีช่วยเหลือกันมากขึ้น ช่วยเหลือกิจกรรมส่วนร่วมมากขึ้น

ศิริรัตน์ คุณาเมือง (2552) ได้วิจัยเรื่องการประเมินโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาครูในการจัดทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โรงเรียนโนนแดงราษฎร์ประสิทธิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาครูในการจัดทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในด้านปฏิกิริยาตอบสนอง การเรียนรู้ พฤติกรรมที่เปลี่ยนไป และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การของผู้เข้ารับการอบรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้สอนช่วงชั้นที่ 2 – 3 โรงเรียนโนนแดงราษฎร์ประสิทธิ์ จำนวน 10 คน นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 – 3 จำนวน 74 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบ

ประเมิน และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. การประเมินปฏิริยาตอบสนองของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 2. การประเมินการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 89.50 3. การประเมินพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของผู้เข้ารับการฝึกอบรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมจัดทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ร้อยละ 94.00 4. การประเมินผลลัพธ์ที่เกิดต่อองค์การของผู้เข้ารับการฝึกอบรม คุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม อยู่ในระดับมาก นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในระดับดีมาก

วิไลพร จันทรโพยม (2558) ได้วิจัยเรื่องการประเมินโครงการอบรม และพัฒนาครู เพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนรู้เท่าทันสื่อ และเทคโนโลยีสารสนเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 โดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการของ เคิร์กแพทริก (Kirkpatrick) เพื่อประเมินโครงการเกี่ยวกับ 1. ประเมินปฏิริยา 2. ประเมินความรู้ 3. ประเมินพฤติกรรม 4. ประเมินผลลัพธ์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนอนุบาลศรีสำโรง และโรงเรียนบ้านสุเม่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 จำนวน 68 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 จำนวน 131 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเรืองวิทย์พิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแบบทดสอบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ ผลการศึกษา พบว่า 1. ผลการประเมินปฏิริยา ความพึงพอใจในภาพรวม คະแนนเฉลี่ยสำหรับครูและนักเรียนผ่านเกณฑ์ การประเมินผลที่กำหนด โดยคะแนนเฉลี่ยของโครงการในภาพรวมของครูอยู่ในระดับมากที่สุด และคะแนนเฉลี่ยของโครงการในภาพรวมของนักเรียนอยู่ในระดับมาก 2. ผลการประเมินความรู้ ครูและนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการอบรมรู้เท่าทันสื่อ ในภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด โดยผล การประเมินความรู้ ทักษะ และเจตคติครูที่เข้ารับการอบรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการทดสอบความรู้ และทักษะเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อของครู ผู้เข้ารับการอบรมโดยภาพรวม พบว่า ครูมีคะแนนวัดความรู้ และทักษะหลังการอบรมสูงกว่า และทักษะหลังการอบรม สูงกว่าก่อนเข้ารับ การอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3. ผลการประเมินพฤติกรรม

ครูและนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ พบว่า ภาพรวมทั้ง 2 ครั้ง ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด โดยผลการประเมินพฤติกรรมตนเองของครูมีค่าคะแนนเฉลี่ยของการประเมินครั้งที่ 2 สูงกว่าการประเมินครั้งที่ 1 ซึ่งสอดคล้องกับผล การประเมินพฤติกรรมของครูโดยผู้เชี่ยวชาญที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยของการประเมินครั้งที่ 2 สูงกว่าการประเมินครั้งที่ 1 เช่นกัน ขณะที่ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจของครูในการนำความรู้ไปส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อให้กับนักเรียน ผู้เชี่ยวชาญคะแนนเฉลี่ยของการประเมินครั้งที่ 2 สูงกว่าการประเมินครั้งที่ 1 และผลการประเมินทักษะ และความตระหนักรู้เท่าทันสื่อจากผู้เชี่ยวชาญคะแนนเฉลี่ยของการประเมินครั้งที่ 2 สูงกว่าการประเมินครั้งที่ 1 4. ผลการประเมินผลลัพธ์ของโครงการ พบว่า ในภาพรวมผ่านเกณฑ์ การประเมินที่กำหนด โดยผลการประเมินการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนที่ครูแกนนำจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อคะแนนเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผลการประเมินความพึงพอใจของครูในการนำความรู้ทักษะการรู้เท่าทันสื่อไปใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ คะแนนเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

นาซีพะ เจ๊ะมูดอ (2560) ได้วิจัยเรื่องการวิจัยเชิงประเมินโครงการเสริมศักยภาพครูสอนตาดีกาในโรงเรียน สามจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยใช้รูปแบบการประเมินของเคิร์กแพทริค การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. วิจัยเชิงประเมินโครงการเสริมศักยภาพครูสอน ตาดีกาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยใช้รูปแบบการประเมินของเคิร์กแพทริค ในด้านปฏิบัติการด้านการเรียนรู้ ด้านพฤติกรรม และด้านผลลัพธ์ 2. ประเมินประสิทธิภาพโรงเรียนตาดีกาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วยวิธีการ DEA และ 3. ศึกษาแนวทางในการเสริมศักยภาพครูสอนตาดีกาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เข้าฝึกอบรมจำนวน 480 คน และโรงเรียนตาดีกาจำนวน 25 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ใน การวิจัยประกอบด้วย แบบประเมินความพึงพอใจ แบบทดสอบ แบบประเมินทักษะการปฏิบัติแบบประเมินทัศนคติต่อวิชาชีพครู แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบสำรวจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test dependent คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ และการวิเคราะห์ประสิทธิภาพด้วยวิธี DEA และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า 1. การวิจัยเชิงประเมินโครงการเสริมศักยภาพครูสอนตาดีกาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยใช้รูปแบบ การประเมินของเคิร์กแพทริค ด้านปฏิบัติการของผู้เข้ารับการฝึกอบรมภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ด้านการเรียนรู้มีคะแนนหลังการอบรมมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าก่อนอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปมีทักษะการปฏิบัติภาพรวมอยู่ในระดับปฏิบัติบ่อยครั้ง และทัศนคติหลังการอบรมภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก และด้านผลลัพธ์ที่

เกิดขึ้นหลังอบรมภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 2. ผลการประเมินประสิทธิภาพของโรงเรียนตาดีกาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วยวิธีการ DEA โดยอาศัยตัวแบบ CCR และ BCC พบว่ามีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพถึง 24 แห่ง จาก 25 แห่ง 3. แนวทางการเสริมศักยภาพครูสอนตาดีกาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้พบว่า 1. ด้านผู้บริหารโรงเรียนตาดีกาควรมีหลักสูตร หรือโครงการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนตาดีกา 2. การพัฒนาครูตาดีกาเปิดโอกาสให้ครูตาดีกาได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึงครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยเฉพาะครูตาดีกาที่ยังไม่เคยได้รับการฝึกอบรม และ 3. การจัดการเรียน การสอนเพื่อพัฒนาศักยภาพครูสอนตาดีกาควรมีการนิเทศติดตามการสอนอย่างต่อเนื่อง

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Dorsett (1973) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับโครงการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคนิคของห้องสมุดต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกา จุดมุ่งหมายคือ เพื่อหาแนวทางในการฝึกอบรมที่เหมาะสมอันจะส่งผลต่อโครงการพัฒนาสมรรถภาพเจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคนิคห้องสมุดให้ดีขึ้น เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ศึกษาจากกลุ่ม บรรณารักษ์ ห้องสมุดของเมืองต่าง ๆ และข้อมูลอีกแหล่งหนึ่งคือ ผู้อำนวยการโครงการฝึกอบรม ผลการวิจัยพบว่า บรรณารักษ์ ร้อยละ 84.85 เห็นว่าโครงการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคนิคห้องสมุดเป็นโครงการที่ช่วยพัฒนาสมรรถภาพ ของเจ้าหน้าที่ห้องสมุดให้สูงขึ้นได้ เจ้าหน้าที่ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีสามารถทำงานได้ดีขึ้นโดยการฝึกตามโครงการเฉพาะอย่างยิ่ง ดีกว่าการเรียนอย่างมีระบบ โครงการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เทคนิคของห้องสมุดช่วยให้เกิดการดำเนินงานอย่างมีระบบส่วนเนื้อหาและกระบวนการฝึกอบรมนั้นเห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว และการฝึกอบรมไม่ควรมีการแบ่งระดับในการเข้ารับการฝึกอบรม

Zhou (2010) ได้ศึกษาวิจัยเพื่อประเมินโครงการฝึกอบรม Start Your Business (SYB) ของศูนย์ฝึกอบรมสำหรับการจ้างงาน (Employment Training Center) ในเมือง Zhangye (กานซู) ประเทศจีน โดยใช้รูปแบบการประเมินของ Kirkpatrick ผลการวิจัยพบว่า ผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจต่อโครงการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 94.66 (คะแนนเฉลี่ย 4.733 จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน) ส่วนความรู้และทักษะหลังการอบรม พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน คิดเป็นร้อยละ 100 และ 92.6 ตามลำดับ

Rice (2011) ได้ศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลกระทบจากการฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนาผู้นำ จำนวน 100 คน โดยใช้รูปแบบการประเมินของ Kirkpatrick และ Success Case Method ผลการศึกษาพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจกับการฝึกอบรม ภายหลังการ

อบรม ผู้เข้ารับการศึกษา มีความรู้เพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทิศทางที่ดีขึ้น ได้แก่ 1) มีการกำหนดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาที่เป็นจุดแข็ง 2) พัฒนาบุคลากรในหน่วยงานให้มีความรับผิดชอบสูงขึ้น 3) พัฒนาโดยการสร้างความเข้าใจที่ดีขึ้นกับบุคลากรในหน่วยงาน 4) พัฒนาและปรับระดับสมรรถนะการทำงานในหน่วยงาน ส่วนผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับองค์กร พบว่ามีกำไรเพิ่มขึ้น และ ลดต้นทุนได้มากขึ้น

Shahrooz Farjad (2012) ได้วิจัยเรื่องการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรการฝึกอบรมในมหาวิทยาลัยโดยใช้รูปแบบการประเมินของเคิร์กแพทริค (กรณีศึกษา: มหาวิทยาลัย Islamshahr) การประเมินผลการฝึกอบรมมีจุดมุ่งหมายที่จะตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่พฤติกรรมของบุคลากร ดังนั้นการประเมินผลของโครงการฝึกอบรมใด ๆ จะต้องทราบว่าโครงการฝึกอบรมนั้นสามารถตอบวัตถุประสงค์ในแง่ของค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น และผลประโยชน์ที่จะประสบความสำเร็จ การฝึกอบรมเป็นกระบวนการของการพัฒนาทักษะนิสัยความรู้ และทัศนคติของบุคลากร สำหรับวัตถุประสงค์ของการเพิ่มขึ้นของประสิทธิภาพของพนักงานในตำแหน่งปัจจุบัน และเตรียมความพร้อมสำหรับตำแหน่ง ในอนาคต วัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้เพื่อประเมินประสิทธิผลของการฝึกอบรมหลักสูตร ในมหาวิทยาลัย Islamshahr โดยใช้รูปแบบของเคิร์กแพทริค การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้รับการพรรณนา สถิติประชากรประกอบด้วยบุคลากรและครู โดยเก็บข้อมูลผ่านการประยุกต์ใช้ การสุ่มตัวอย่างแบบสอบถาม สถิติเชิงพรรณนาถูกนำมาใช้ในการเพื่อวัดตัวชี้วัดหลักของการประเมินผลประสิทธิผลของหลักสูตรการฝึกอบรม ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของหลักสูตรการฝึกอบรมอยู่ในระดับต่ำกว่าระดับมาตรฐาน ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลประสิทธิผลชี้ให้เห็นว่าการเกิดปฏิกิริยา การเรียนรู้พฤติกรรม และองค์การระดับจะต้องมีการปรับตัวดีขึ้น และจำเป็นจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้นผ่านการดำเนินการของการออกแบบการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการฝึกอบรมให้เพียงพอกับงบประมาณการจัดการและความต้องการขององค์กรโดยมีกลไกแรงจูงใจในการให้อย่างต่อเนื่องและการประเมินผลปลายทาง

Ali Mollahoseini & Shahrooz Farjad (2012) ได้วิจัย เรื่อง ประสิทธิภาพการประเมินผลการปฏิบัติงานในระดับอุดมศึกษา (กรณีศึกษา: มหาวิทยาลัย Takestan) จุดมุ่งหมายของการศึกษานี้เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของการฝึกอบรม และพัฒนาในภาคการศึกษา ระดับอุดมศึกษาโดยใช้การฝึกอบรมกรอบการประเมินผลของเคิร์กแพทริค วิธีการเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครู และบุคลากรของมหาวิทยาลัย Takestan ผลการวิจัย พบว่า การศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่าประสิทธิผลของการฝึกอบรมในเรื่องได้รับการประเมินในทุกสี่ระดับของการประเมินผล ได้แก่ ด้านปฏิกิริยา ด้านการเรียนรู้ ด้านการ

เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และด้านผลลัพธ์ของการฝึกอบรม ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการฝึกอบรมในมหาวิทยาลัย Takestan รวมถึงการขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงและบุคลากร ทัศนคติของแต่ละปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานและ นอกจากนี้ยังมีข้อบกพร่องในการปฏิบัติการฝึกอบรม

โดยสรุป จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการข้างต้น พบว่า การประเมินโครงการต่าง ๆ นั้น ได้มีการประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินโครงการที่แตกต่างกันออกไป โดยขึ้นอยู่กับบริบทของโครงการนั้น ๆ ซึ่งการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้แนวคิดการประเมิน IPO Model (Deniz, 2002) ประยุกต์ใช้กับรูปแบบการประเมินผลการฝึกอบรมตามแนวทางของเคิร์กแพทริก (The Kirkpatrick Approach, 1998) มุ่งพิจารณาประเมินโครงการใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) โดยเป็นการประเมินที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ คุณสมบัติของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ การบริหารจัดการงบประมาณของส่วนกลาง จำนวนผู้เข้าฝึกอบรม ความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์ ความเหมาะสมของสถานที่ในการฝึกอบรม คุณสมบัติของวิทยากร และความเหมาะสมของงบประมาณ 2) ด้านกระบวนการ (Process) ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้กับรูปแบบการประเมินผลการฝึกอบรมตามแนวทางของเคิร์กแพทริก (The Kirkpatrick Approach) มาบูรณาการเพื่อดูรายละเอียดในด้านปฏิกริยา (Reaction) โดยเป็นการประเมินที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาครูด้วยกระบวนการ PLC การบริหารจัดการโครงการ (การประชุมและประสานงานเครือข่าย, การสำรวจความต้องการของโรงเรียน, การกลั่นกรองความเหมาะสมของกิจกรรมและงบประมาณ การติดตามผลการดำเนินงาน, การรายงานผล) ความเหมาะสมของเนื้อหา สถานที่ อาหาร สื่อ อุปกรณ์ เจ้าหน้าที่ บรรยากาศของการฝึกอบรม และความรู้ ความสามารถของวิทยากร 3) ด้านผลผลิต (Output) ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้กับรูปแบบการประเมินผลการฝึกอบรมตามแนวทางของเคิร์กแพทริก (The Kirkpatrick Approach) มาบูรณาการเพื่อดูรายละเอียดใน 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านผลการเรียนรู้ (Learning) โดยเป็นการประเมินที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนสู่การพัฒนา การคิดของนักเรียน การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา เพื่อห้องเรียนดิจิทัล คุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน และสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล 2. ด้านพฤติกรรม (Behavior Evaluation) โดยเป็นการประเมินที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ ความสามารถในการ

สอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา เจตคติต่อการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล และ3. ด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results) โดยเป็นการประเมินที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ ความสำเร็จของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพเกี่ยวกับการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการประเมิน

การศึกษาวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยใช้แนวคิดการประเมิน IPO Model (Deniz, 2002) ประยุกต์ใช้กับรูปแบบการประเมินผลการฝึกอบรมตามแนวทางของเคิร์กแพทริก (The Kirkpatrick Approach, 1998) โดยในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ใช้การศึกษาวิจัย 2 รูปแบบ ได้แก่ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Quantitative research) และได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย (IRB) ผู้วิจัยได้มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย

1. หัวหน้าโครงการ ได้แก่ คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 1 คน เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์
2. ผู้รับผิดชอบโครงการ ได้แก่ ผู้ช่วยคณบดี คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยการคัดเลือกจากตัวแทน จำนวน 2 คน เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์
3. ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้แก่ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่สอนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 20 โรงเรียน โดยมีจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมกิจกรรมที่ 1 จำนวน 100 คน และกิจกรรมที่ 2 จำนวน 100 คน รวมทั้งสิ้น 200 คน เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์โดยใช้รูปแบบออนไลน์ (เนื่องจากในช่วงการเก็บข้อมูลอยู่ในช่วงสถานการณ์ การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด 19 (COVID-19)) โดยมีรายชื่อโรงเรียนจำนวนทั้งสิ้น 20 โรงเรียน ดังต่อไปนี้

1) โรงเรียนวัดราชสิทธิาราม	เขตบางกอกน้อย
2) โรงเรียนวัดทองเพ็ญ	เขตคลองสาน
3) โรงเรียนวัดเศวตฉัตร	เขตคลองสาน
4) โรงเรียนวัดโพธิ์ทอง	เขตจอมทอง
5) โรงเรียนอนุบาลวัดนางนอง	เขตจอมทอง
6) โรงเรียนวัดคลองบางพรหม	เขตทวีวัฒนา
7) โรงเรียนวัดปุณณวาส	เขตทวีวัฒนา
8) โรงเรียนศาลเจ้า	เขตบางขุนเทียน
9) โรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา	เขตบางขุนเทียน
10) โรงเรียนวัดประยูรวงศาวาส	เขตธนบุรี
11) โรงเรียนวัดโพธิ์นิมิตร	เขตธนบุรี
12) โรงเรียนวัดกระบี่จับพินิจ	เขตธนบุรี
13) โรงเรียนวัดรวก	เขตบางพลัด
14) โรงเรียนวัดอินทราวาส	เขตตลิ่งชัน
15) โรงเรียนมหาวิรานุวัตร	เขตสัมพันธวงศ์
16) โรงเรียนวัดอมรินทราราม	เขตบางกอกน้อย
17) โรงเรียนวัดดุสิตาราม	เขตบางกอกน้อย
18) โรงเรียนวัดนิมมานรดี	เขตภาษีเจริญ
19) โรงเรียนวัดชัยฉิมพลี	เขตภาษีเจริญ
20) โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม	เขตภาษีเจริญ

4. นักเรียน ได้แก่ นักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 20 โรงเรียน โดยคัดเลือกนักเรียนจากห้องเรียนที่ครูได้เข้าฝึกอบรมและนำความรู้ ความสามารถทักษะต่าง ๆ มาใช้จัดการเรียนการสอนภายในห้องเรียนนั้น ๆ จำนวนโรงเรียนละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 40 คน เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยใช้รูปแบบออนไลน์ (เนื่องจากในช่วงการเก็บข้อมูลอยู่ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 19 (COVID-19))

โดยการประเมินโครงการครั้งนี้เน้นการพรรณนาข้อมูลเพื่อให้ได้สารสนเทศ มากกว่าการสรุปอ้างอิงไปยังผู้เข้ารับการฝึกอบรมและโรงเรียนทั้งหมดในภาพใหญ่

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบประเมินคุณภาพสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนและรายละเอียดในการดำเนินการ ดังนี้

1. แบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยครอบคลุมประเด็นการประเมินในด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ด้านกระบวนการ (Process) /ปฏิกิริยา (Reaction) ด้านผลผลิต (Output) /ผลการเรียนรู้ (Learning) พฤติกรรม (Behavior) และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results) โดยแบ่งเป็น 2 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของหัวหน้าโครงการและผู้รับผิดชอบโครงการ ประเด็นด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ของกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” และกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา”

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ประเด็นด้านกระบวนการ (Process) /ปฏิกิริยา (Reaction) ด้านผลผลิต (Output) /ผลการเรียนรู้ (Learning) พฤติกรรม (Behavior) และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results) ของกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” และกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา”

1.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการประเมินโครงการฝึกอบรม รูปแบบการประเมินโครงการฝึกอบรม และโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

1.2 สร้างแบบสอบถาม โดยกำหนดข้อคำถามให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมายของการประเมินโครงการในด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ด้านกระบวนการ (Process) /ปฏิกิริยา (Reaction) ด้านผลผลิต (Output) /ผลการเรียนรู้ (Learning) พฤติกรรม (Behavior) และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results)

1.3 วิพากษ์ และดำเนินการปรับแก้ไขข้อคำถามในแต่ละด้านกับอาจารย์ ที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อให้คำถามมีความครอบคลุม ที่ตรง เหมาะสม ได้ข้อมูลสารสนเทศที่ เกิดประโยชน์ในการประเมินเพื่อการพัฒนา

1.4 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านโครงการและแผนงาน และด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความ ที่ตรงเชิงเนื้อหา และนำมาหาค่าความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคำถามในแต่ละประเด็น ตรวจภาษา สำนวนของข้อคำถาม ว่ามีความสอดคล้องกับการประเมินโครงการหรือไม่ โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป และนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของ ผู้เชี่ยวชาญ โดยผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อ คำถามแต่ละข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00

1.5 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยใน มนุษย์พิจารณา ตรวจภาษา สำนวนของข้อคำถาม และปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำ จนผ่านการรับรอง

1.6 นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่อไป ตาราง 14 ตัวอย่างข้อคำถามในเครื่องมือแบบสอบถาม

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านกระบวนการ (Process) /ปฏิภิกิริยา (Reaction)					
1. สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม					
2. สถานที่จัดของ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความเพียงพอ					
3. สื่อและอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรมมีความเพียงพอ					
4. อาหารว่าง/อาหารกลางวัน/เครื่องดื่มมีความเหมาะสม					
5. การประชาสัมพันธ์โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้อโครงการ					

2. แบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อใช้เก็บข้อมูลเชิงลึก โดยสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยครอบคลุมประเด็นการประเมินในด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ด้านกระบวนการ (Process)/ ปฏิกริยา (Reaction) ด้านผลผลิต (Output)/ ผลการเรียนรู้ (Learning) พฤติกรรม (Behavior) และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กร (Results) โดยแบ่งเป็น 3 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของหัวหน้าโครงการและผู้รับผิดชอบโครงการ ประเด็นด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ของกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” และกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา”

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ประเด็นด้านผลผลิต (Output) / ผลการเรียนรู้ (Learning) พฤติกรรม (Behavior) และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ต่อองค์กร (Results) ของกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนา การคิดของนักเรียน” และกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา”

ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียน ประเด็น ด้านผลผลิต (Output) / ผลการเรียนรู้ (Learning) และพฤติกรรม (Behavior) ของกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” และกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา”

2.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการประเมินโครงการฝึกอบรม รูปแบบการประเมินโครงการฝึกอบรม และศึกษาการสร้างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured interview) รวมทั้งรูปแบบคำถามในแบบสัมภาษณ์

2.2 สร้างแบบสัมภาษณ์ โดยกำหนดข้อคำถามให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมายของการประเมินโครงการในด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ด้านกระบวนการ (Process) / ปฏิกริยา (Reaction) ด้านผลผลิต (Output) / ผลการเรียนรู้ (Learning) พฤติกรรม (Behavior) และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กร (Results)

2.3 วิพากษ์ และดำเนินการปรับแก้ไขข้อคำถามในแต่ละด้านกับอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อให้คำถามมีความครอบคลุม เพียงตรง เหมาะสม ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เกิดประโยชน์ในการประเมินเพื่อการพัฒนา

2.4 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ ด้านโครงการและแผนงาน และด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และนำมาหาค่าความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคำถามในแต่ละประเด็นของการสัมมนา ตรวจสอบภาษา สำนวนของข้อคำถามว่ามีความสอดคล้องกับการประเมินโครงการหรือไม่ โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป และนำแบบสัมมนาไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อคำถามแต่ละข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00

2.5 นำแบบสัมมนาที่สร้างขึ้นให้คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ พิจารณา ข้อคำถามในแต่ละประเด็นของการสัมมนา ตรวจสอบภาษา สำนวนของข้อคำถาม และปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำจนผ่านการรับรอง

2.6 นำแบบสัมมนาไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่อไป โดยการเก็บข้อมูลกับผู้เข้ารับการศึกษา และนักเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากการสัมมนา โดยใช้รูปแบบออนไลน์ (เนื่องจากในช่วงการเก็บข้อมูลอยู่ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด 19 (COVID-19))

3. แบบประเมินคุณภาพสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล

ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินคุณภาพสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล โดยเป็นการประเมินประเด็นด้านผลผลิต (Output)/ ด้านผลการเรียนรู้ (Learning) ของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา”

3.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการสร้างแบบประเมินสื่อมัลติมีเดีย โดยให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่กำหนดไว้

3.2 สร้างแบบสอบถาม โดยกำหนดข้อคำถาม/ รายการประเมินให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมายของการประเมินโครงการในด้านผลผลิต (Output) /ด้านผลการเรียนรู้ (Learning) ของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา”

3.1 วิพากษ์ และดำเนินการปรับแก้ไขข้อคำถาม/รายการประเมินในแต่ละด้านกับอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อให้คำถาม/ รายการประเมินมีความครอบคลุม เที่ยงตรงเหมาะสม ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เกิดประโยชน์ในการประเมินเพื่อการพัฒนา

3.4 นำแบบประเมินไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และนำมาหาค่า

ความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ข้อความถาม/ รายการประเมินในแต่ละประเด็น ตรวจภาษา จำนวนของข้อความถาม ว่ามีความ สอดคล้องกับการประเมินโครงการหรือไม่ โดยคัดเลือกข้อความถาม/ รายการประเมินที่มีค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป และนำแบบประเมินมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ของผู้เชี่ยวชาญ โดยผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มี ต่อข้อความถามแต่ละข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00

3.5 นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นไปให้คณะกรรมการวิจัยธรรมการวิจัยในมนุษย์ พิจารณา ตรวจภาษา จำนวนของข้อความถาม/รายการประเมิน และปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินตาม คำแนะนำจนผ่านการรับรอง

3.6 นำแบบประเมินไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่อไป ตาราง 15 ตัวอย่างข้อความถามในเครื่องมือแบบประเมินคุณภาพสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อ ห้องเรียนดิจิทัล

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
1. การเรียงลำดับเนื้อหา มีความเหมาะสม					
2. เนื้อหา มีความความทันสมัย และสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้					
3. ความยาวของเนื้อหาในแต่ละตอนเรียนเหมาะสม					
4. ใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสมกับระดับผู้เรียน (ข้อความและเสียงบรรยาย)					
5. การออกแบบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน					
6. กลยุทธ์การนำเสนอดึงดูดความสนใจ					
7. ความรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูลในแต่ละหน้าจอ					
8. ความสะดวกในการใช้งานหน้าจอ (User Friendly)					

กรอบการดำเนินงานการประเมิน

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดการประเมิน IPO Model (Deniz, 2002) ประยุกต์ใช้กับรูปแบบการประเมินผลการฝึกอบรมตามแนวทางของเคิร์กแพทริก (The Kirkpatrick

Approach, 1998) ซึ่งแนวคิดการประเมิน IPO Model ที่นำมาใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ มุ่งพิจารณาประเมินโครงการใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) โดยเป็นการประเมินที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ คุณสมบัติของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการการบริหารจัดการงบประมาณของส่วนกลาง จำนวนผู้เข้าฝึกอบรม ความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์ ความเหมาะสมของสถานที่ในการฝึกอบรม คุณสมบัติของวิทยากร และความเหมาะสมของงบประมาณ 2) ด้านกระบวนการ (Process) ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้กับรูปแบบการประเมินผลการฝึกอบรมตามแนวทางของเคิร์กแพทริก (The Kirkpatrick Approach) มาบูรณาการเพื่อดูรายละเอียดในด้านปฏิกิริยา (Reaction) โดยเป็นการประเมินที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาครูด้วยกระบวนการ PLC การบริหารจัดการโครงการ (การประชุมและประสานงานเครือข่าย, การสำรวจความต้องการของโรงเรียน, การกลั่นกรองความเหมาะสมของกิจกรรมและงบประมาณ, การติดตามผลการดำเนินงาน, การรายงานผล) ความเหมาะสมของเนื้อหา สถานที่ อาหาร สื่อ อุปกรณ์ เจ้าหน้าที่ บรรยากาศของการฝึกอบรม และความรู้ ความสามารถของวิทยากร 3) ด้านผลผลิต (Output) ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้กับรูปแบบการประเมินผลการฝึกอบรมตามแนวทางของเคิร์กแพทริก (The Kirkpatrick Approach) มาบูรณาการเพื่อดูรายละเอียดใน 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านผลการเรียนรู้ (Learning) โดยเป็นการประเมินที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนสู่การพัฒนา การคิดของนักเรียน การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา เพื่อห้องเรียนดิจิทัล คุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน และสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล 2. ด้านพฤติกรรม (Behavior Evaluation) โดยเป็นการประเมินที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ ความสามารถในการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา เจตคติต่อการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล และ 3. ด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กร (Results) โดยเป็นการประเมินที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ ความสำเร็จของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพเกี่ยวกับการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน แสดงดังกรอบการดำเนินงานการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ดังตาราง 16

ตาราง 16 กรอบการดำเนินงานการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ประเด็นการประเมิน	คำถามการประเมิน	แหล่งข้อมูล/ หลักฐาน	เครื่องมือ/วิธี เก็บรวบรวม ข้อมูล	ระยะเวลา การเก็บ รวบรวมข้อมูล	วิธีวิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์ มาตรฐาน
1. การประเมินด้านปัจจัย นำเข้า (Inputs) ของโครงการฯ	- คุณสมบัติของโรงเรียน ที่เข้าร่วมโครงการ เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ของโครงการ หรือไม่	- หัวหน้าโครงการ - ผู้รับผิดชอบ โครงการ	- การสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง โดยการประเมิน แบบย้อนรอย	2 – 31 มีนาคม 2563	- วิเคราะห์เนื้อหา	- มีความ สอดคล้อง เป็นไปตาม แผนการ ดำเนินงานหรือ ข้อมูลในเอกสาร (TOR) ของ โครงการและ เอกสารที่ เกี่ยวข้อง
1.1 คุณสมบัติของ โรงเรียนที่เข้าร่วม โครงการ	- การบริหารจัดการงบประมาณ ของส่วนกลางเพียงพอหรือไม่ อย่างไร		- เอกสาร ของโครงการ - เอกสารแนวคิด ทฤษฎี หลักการ ประเมินโครงการ			
1.2 การบริหารจัดการ งบประมาณของ ส่วนกลาง						

ตาราง 16 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	คำถามการประเมิน	แหล่งข้อมูล/ หลักฐาน	เครื่องมือ/วิธี เก็บรวบรวม ข้อมูล	ระยะเวลา การเก็บ รวบรวมข้อมูล	วิธีวิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์ มาตรฐาน
2. การประเมินต้น กระบวนการ (Process) ของโครงการ	- การพัฒนาคู่มือ กระบวนการ PLC ประสบ ความล้ำเร็วหรือไม่ อย่างไร	- หัวหน้าโครงการ - ผู้รับผิดชอบ โครงการ	- การสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง โดยการประเมิน แบบย้อนรอย	1 – 30 เมษายน 2563	- วิเคราะห์ เนื้อหา	- มีความสอดคล้อง เป็นไปตามแผนการ ดำเนินงานโครงการ ที่ตั้งไว้
2.1 การพัฒนาคู่มือ กระบวนการ PLC	- การบริหารจัดการโครงการ มีอุปสรรค หรือปัญหาหรือไม่ อย่างไร		- เอกสาร (TOR) ของ โครงการ - เอกสารที่ เกี่ยวข้อง - เอกสารแนวคิด ทฤษฎี หลักการ ประเมินโครงการ			
2.2 การบริหารจัดการ โครงการ (การประชุมและ ประสานงานเครือข่าย, การ สำรวจความต้องการของ โรงเรียน, การ กั้นกรองความเหมาะสม ของกิจกรรมและ งบประมาณ, การติดตามผล การดำเนินงาน, การ รายงานผล)						

ตาราง 16 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	คำถามการประเมิน	แหล่งข้อมูล/ หลักฐาน	เครื่องมือ/วิธี เก็บรวบรวมข้อมูล	ระยะเวลา การเก็บรวบรวม ข้อมูล	วิธีวิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์มาตรฐาน
3. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ของกิจกรรมที่ 1 การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้สอน	- จำนวนผู้เข้าฝึกอบรมเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร - วัตถุประสงค์มีความเพียงพอหรือไม่ อย่างไร - สถานที่ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	- หัวหน้าโครงการ - ผู้รับผิดชอบโครงการ	- แบบสอบถาม (Rating Scale) โดยการประเมินแบบย้อนรอย	4 - 29 พฤษภาคม 2563	- ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มากกว่า 3.50 - ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในระดับสอดคล้องกันสูง(S.D. น้อยกว่า 1.25)	- คะแนนเฉลี่ยที่ได้จาก การประเมินมากกว่า 3.50 - ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในระดับสอดคล้องกันสูง(S.D. น้อยกว่า 1.25)
3.1 จำนวนผู้เข้าฝึกอบรม						
3.2 ความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์	- คุณสมบัติของวิทยากรมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร					
3.3 ความเหมาะสมของสถานที่ในการฝึกอบรม	- งบประมาณมีความเพียงพอเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร					
3.4 คุณสมบัติของวิทยากร						
3.5 ความเหมาะสมของงบประมาณ						

ประเด็นการประเมิน	คำถามการประเมิน	แหล่งข้อมูล/ หลักฐาน	เครื่องมือ/วิธี เก็บรวบรวม ข้อมูล	ระยะเวลา การเก็บ รวบรวม ข้อมูล	วิธีวิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์ มาตรฐาน
4. การประเมินด้านกระบวนการ (Process)/ ด้านปฏิกิริยา(Reaction) ของกิจกรรมที่ 1 การ เสริมสร้างศักยภาพการ สอนของครูผู้ พัฒนาการคิดของ นักเรียน	- สิ่งอำนวยความสะดวก เพียงพอ เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร - กระบวนการดำเนินโครงการ มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร - ความรู้ความสามารถ และ เทคนิคการถ่ายทอดของ วิทยากร มีความเหมาะสม และเพียงพอหรือไม่ อย่างไร	- ผู้เข้ารับการฝึกอบรม	- แบบสอบถาม (Rating Scale) โดยการประเมิน แบบย้อนรอย	1 มิถุนายน – 31 กรกฎาคม 2563	- ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน มากกว่า 3.50 - ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐานอยู่ใน ระดับสอดคล้องกัน สูง	- คะแนนเฉลี่ยที่ได้ จาก การประเมิน มากกว่า 3.50 - ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐานอยู่ใน ระดับสอดคล้องกัน สูง (S.D. น้อยกว่า 1.25)
4.1 ความเหมาะสมของสิ่ง อำนวยความสะดวก						
4.2 ความเหมาะสมของ กระบวนการดำเนิน โครงการ						
4.3 ความรู้ ความสามารถ ของวิทยากร						

ประเด็นการประเมิน	คำถามการประเมิน	แหล่งข้อมูล/ หลักฐาน	เครื่องมือ/วิธี เก็บรวบรวม ข้อมูล	ระยะเวลา การเก็บรวบรวม ข้อมูล	วิธีวิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์มาตรฐาน
5. การประเมินด้านผลผลิต (Output)/ ด้านผลการเรียนรู้ (Learning) ของกิจกรรมที่ 1 การเสริมสร้างศักยภาพการ สอนของครูสู่การพัฒนาการ คิดของนักเรียน	- ผู้เข้าอบรมมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การสอนสู่การพัฒนา การคิดของนักเรียน เพิ่มขึ้น มากน้อยหรือไม่ เพียงใด - แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการคิดของ นักเรียน มีคุณภาพ หรือไม่ อย่างไร	- ผู้เข้ารับ การฝึกอบรม - นักเรียน	- แบบสอบถาม (Rating Scale) โดยการประเมิน แบบย้อนรอย ระหว่างก่อนและ หลังการเข้าร่วม กิจกรรม	1 มิถุนายน – 28 สิงหาคม 2563	- ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน มากกว่าก่อน การเข้าร่วมกิจกรรม โดยมีคะแนนเฉลี่ย มากกว่า 3.50	ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีคะแนนเฉลี่ยที่ได้จาก หลังการเข้าร่วม กิจกรรม สูงกว่าก่อน การเข้าร่วมกิจกรรม โดยมีคะแนนเฉลี่ย มากกว่า 3.50
5.2 คุณภาพแผนการจัดการ เรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดของ นักเรียน			- แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง โดยการประเมิน แบบย้อนรอย	1 มิถุนายน – 28 สิงหาคม 2563	- วิเคราะห์เนื้อหา อภิปราย และพิจารณา ร่วมกับ การประเมินด้านอื่น ๆ	

ประเด็นการประเมิน	คำถามการประเมิน	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ/วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล	วิธีการหาค่า	เกณฑ์มาตรฐาน
6. การประเมินด้านผลผลิต (Output)/ ด้านพฤติกรรม (Behavior) ของกิจกรรมที่ 1 การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูสู่การพัฒนาความคิดของนักเรียน	- ผู้เข้าอบรมมีความสามารถในการสอนเพื่อพัฒนาความคิดของนักเรียนเพิ่มขึ้นหรือไม่ อย่างไร - ผู้เข้าอบรมมีเจตคติต่อการสอนนักเรียน	- ผู้เข้ารับการพัฒนา - ผู้เรียน	- แบบสอบถาม (Rating Scale) โดยการประเมินแบบย้อนรอยระหว่างก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรม	1 มิถุนายน – 28 สิงหาคม 2563	- ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากหลังการเข้าร่วมกิจกรรม สูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม โดยมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่า 3.50
6.1 ความสามารถในการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน	- ผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจต่อการเรียนหรือไม่ อย่างไร	- ผู้เข้ารับการพัฒนา - ผู้เรียน	- แบบสัมภาษณ์ หลังการเข้าร่วมกิจกรรม	1 มิถุนายน – 28 สิงหาคม 2563	- วิเคราะห์เนื้อหา	- นำผลที่ได้มาสรุปอภิปราย และพิจารณา ร่วมกับ การประเมินด้านอื่น ๆ
6.2 เจตคติต่อการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน	- ผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจต่อการเรียนหรือไม่ อย่างไร	- ผู้เข้ารับการพัฒนา - ผู้เรียน	- แบบสัมภาษณ์ หลังการเข้าร่วมกิจกรรม	1 มิถุนายน – 28 สิงหาคม 2563	- วิเคราะห์เนื้อหา	- นำผลที่ได้มาสรุปอภิปราย และพิจารณา ร่วมกับ การประเมินด้านอื่น ๆ
6.3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู	- ผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจต่อการเรียนหรือไม่ อย่างไร	- ผู้เข้ารับการพัฒนา - ผู้เรียน	- แบบสัมภาษณ์ หลังการเข้าร่วมกิจกรรม	1 มิถุนายน – 28 สิงหาคม 2563	- วิเคราะห์เนื้อหา	- นำผลที่ได้มาสรุปอภิปราย และพิจารณา ร่วมกับ การประเมินด้านอื่น ๆ

ประเด็นการประเมิน	คำถามการประเมิน	แหล่งข้อมูล/ หลักฐาน	เครื่องมือ/ เกณฑ์รวม	ระยะเวลา	วิธีวิเคราะห์	เกณฑ์มาตรฐาน
			ข้อมูล	การเก็บรวบรวม	ข้อมูล	
7. การประเมินด้านผลผลิต (Output)/ ด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อการ (Results) ของกิจกรรมที่ 1 การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้สอน	- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เกี่ยวกับ การสอน เพื่อพัฒนา การคิด ของนักเรียนประจำโรงเรียน	- ผู้เข้ารับ การฝึกอบรม	- แบบสอบถาม (Rating Scale) โดยการประเมิน แบบย้อนรอย	1 มิถุนายน - 31 กรกฎาคม 2563	- ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.50	- คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการประเมินมากกว่า 3.50
7.1 ความสำเร็จของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกี่ยวกับ การสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน	อย่างไร			1 มิถุนายน - 31 กรกฎาคม 2563	- วิเคราะห์ เนื้อหา	- นำผลที่ได้มาสรุปอภิปราย และพิจารณา ร่วมกับ การประเมินด้านอื่น ๆ
7.2 ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน	อย่างไร					

ประเด็นการประเมิน	คำถามการประเมิน	แหล่งข้อมูล/ หลักฐาน	เครื่องมือ/ การเก็บรวบรวม ข้อมูล	ระยะเวลา การเก็บรวบรวม ข้อมูล	วิธีวิเคราะห์	เกณฑ์มาตรฐาน
8. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ของกิจกรรมที่ 2 การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล	- จำนวนผู้เข้าฝึกอบรม - เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร - วัตถุประสงค์มีความเพียงพอหรือไม่ อย่างไร - สถานที่ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	- หัวหน้าโครงการ - ผู้รับผิดชอบโครงการ	- แบบสอบถาม (Rating Scale) โดยการประเมินแบบย้อนรอย	1 – 30 เมษายน 2563	- ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน - ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	- คะแนนเฉลี่ยที่ได้ จาก การประเมินมากกว่า 3.50 - ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อยู่ในระดับสอดคล้องกันสูง (S.D. น้อยกว่า 1.25)
8.1 จำนวนผู้เข้าฝึกอบรม	- วัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย	- หัวหน้าโครงการ	- แบบสัมภาษณ์	1 – 30 เมษายน 2563	- วิเคราะห์เนื้อหา	- นำผลที่ได้มาสรุปอภิปราย และพิจารณาร่วมกับ
8.2 ความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์	- วัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย	- ผู้รับผิดชอบโครงการ	- แบบสัมภาษณ์	1 – 30 เมษายน 2563	- วิเคราะห์เนื้อหา	- นำผลที่ได้มาสรุปอภิปราย และพิจารณาร่วมกับ
8.3 ความเหมาะสมของสถานที่ในการฝึกอบรม	- วัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย	- ผู้รับผิดชอบโครงการ	- แบบสัมภาษณ์	1 – 30 เมษายน 2563	- วิเคราะห์เนื้อหา	- นำผลที่ได้มาสรุปอภิปราย และพิจารณาร่วมกับ
8.4 คุณสมบัตินักเรียน	- วัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย	- ผู้รับผิดชอบโครงการ	- แบบสัมภาษณ์	1 – 30 เมษายน 2563	- วิเคราะห์เนื้อหา	- นำผลที่ได้มาสรุปอภิปราย และพิจารณาร่วมกับ
8.5 ความเหมาะสมของงบประมาณ	- วัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย	- ผู้รับผิดชอบโครงการ	- แบบสัมภาษณ์	1 – 30 เมษายน 2563	- วิเคราะห์เนื้อหา	- นำผลที่ได้มาสรุปอภิปราย และพิจารณาร่วมกับ

ประเด็นการประเมิน	คำถามการประเมิน	แหล่งข้อมูล/ หลักฐาน	เครื่องมือวิธี เก็บรวบรวม ข้อมูล	ระยะเวลา การเก็บรวบรวม ข้อมูล	วิธีวิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์มาตรฐาน
9. การประเมินด้าน กระบวนการ (Process)/ ด้าน ปฏิกิริยา (Reaction) ของ กิจกรรมที่ 2 การผลิตสื่อมัลติมีเดีย ทางการศึกษา เพื่อห้องเรียนดิจิทัล	- สิ่งอำนวยความสะดวก เพียงพอ เหมาะสม หรือไม่ อย่างไร - กระบวนการดำเนิน โครงการมีความ เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	- ผู้เข้ารับ การฝึกอบรม	- แบบสอบถาม (Rating Scale) โดยการประเมิน แบบย้อนรอย	1 มิถุนายน - 31 กรกฎาคม 2563	- ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน ประเมินมากกว่า 3.50 - ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน อยู่ในระดับ สอดคล้องกันสูง (S.D. น้อยกว่า 1.25)	- คะแนนเฉลี่ยที่ได้ จาก การ ประเมินมากกว่า 3.50 - ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน อยู่ในระดับ สอดคล้องกันสูง (S.D. น้อยกว่า 1.25)
9.1 ความเหมาะสมของสิ่ง อำนวยความสะดวก	- ความรู้ ความสามารถ และเทคนิคการถ่ายทอด ของวิทยากร มีความ เหมาะสม และเพียงพอ หรือไม่ อย่างไร					
9.2 ความเหมาะสมของ กระบวนการดำเนินโครงการ						
9.3 ความรู้ ความสามารถของ วิทยากร						

ประเด็นการประเมิน	คำถามการประเมิน	แหล่งข้อมูล/ หลักฐาน	เครื่องมือ/วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล	วิธีวิเคราะห์	เกณฑ์มาตรฐาน
10. การประเมินด้านผลผลิต (Output)/ ด้านผลการเรียนรู้ (Learning) ของกิจกรรมที่ 2 การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล	- ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลเพิ่มขึ้น - คู่มือหรือไม่มีเพียงใด	- ผู้เข้ารับการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลเพิ่มขึ้น	- แบบสอบถาม (Rating Scale) โดยการประเมินแบบย้อนรอยระหว่างก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรม	1 มิถุนายน – 28 สิงหาคม 2563	- ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมมีคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากหลังการเข้าร่วมกิจกรรม สูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม โดยมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่า 3.50
10.0 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล	ห้องเรียนดิจิทัลของ	- ผู้เข้ารับการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลเพิ่มขึ้น	- แบบสัมภาษณ์ (Rating Scale) โดยการประเมินแบบย้อนรอยระหว่างก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรม	1 มิถุนายน – 28 สิงหาคม 2563	- วิเคราะห์เนื้อหา	- นำผลที่ได้มาสรุปอภิปราย และพิจารณาร่วมกับ การประเมินด้านอื่น ๆ
10.2 คุณภาพสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล	ผู้เข้ารับการศึกษาเพื่อห้องเรียนมีคุณภาพหรือไม่อย่างไร	- ผู้เข้ารับการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลเพิ่มขึ้น	- แบบสัมภาษณ์ (Rating Scale) โดยการประเมินแบบย้อนรอยระหว่างก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรม	1 มิถุนายน – 28 สิงหาคม 2563	- วิเคราะห์เนื้อหา	- นำผลที่ได้มาสรุปอภิปราย และพิจารณาร่วมกับ การประเมินด้านอื่น ๆ

ตาราง 16 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	คำถามการประเมิน	แหล่งข้อมูล/ หลักฐาน	เครื่องมือ/วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล	วิธีวิเคราะห์	เกณฑ์มาตรฐาน
	ประเมิน		<ul style="list-style-type: none"> - แบบประเมิน คุณภาพสื่อ มัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล 	<ul style="list-style-type: none"> มิถุนายน - สิงหาคม 2563 	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 	<ul style="list-style-type: none"> - คะแนนเฉลี่ยที่ได้จาก การประเมินมากกว่า 3.50 - ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อยู่ในระดับสอดคล้องกันสูง (S.D. น้อยกว่า 1.25)

ประเด็นการประเมิน	คำถามการประเมิน	แหล่งข้อมูล/ หลักฐาน	เครื่องมือ/วิธี เก็บรวบรวม ข้อมูล	ระยะเวลา การเก็บรวบรวม ข้อมูล	วิธีวิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์มาตรฐาน
11. การประเมินด้าน ผลผลิต (Output)/ ด้าน พฤติกรรม (Behavior) ของ กิจกรรมที่ 2	- ผู้เข้าอบรม มีความสามารถ ในการผลิตสื่อมัลติมีเดีย ทางการศึกษาเพิ่มขึ้น หรือไม่ อย่างไร	- ผู้เข้ารับ การฝึกอบรม - นักเรียน - สื่อมัลติมีเดีย	- แบบสอบถาม (Rating Scale) โดยการประเมิน แบบย้อนรอย ระหว่างก่อนและ หลังการเข้าร่วม กิจกรรม	1 มิถุนายน – 28 สิงหาคม 2563	- ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีคะแนนเฉลี่ยที่ได้จาก หลังการเข้าร่วมกิจกรรม สูงกว่าก่อนการเข้าร่วม กิจกรรม โดยมีคะแนน เฉลี่ยมากกว่า 3.50
11.1 ความสามารถในการ ผลิตสื่อมัลติมีเดียทาง การศึกษา	- ผู้เข้าอบรม มีความสามารถ ในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ด้วยสื่อ มัลติมีเดียทางการศึกษา เพิ่มขึ้นหรือไม่ อย่างไร	- ผู้เข้ารับ การฝึกอบรม - สื่อมัลติมีเดีย ทางการศึกษา เพื่อห้องเรียน ดิจิทัล	- แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง โดยการประเมิน แบบย้อนรอย	1 มิถุนายน – 28 สิงหาคม 2563	- วิเคราะห์เนื้อหา - นำผลที่ได้มาสรุป อภิปราย และพิจารณาร่วมกับ การประเมินด้านอื่น ๆ	
11.2 ความสามารถในการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย สื่อมัลติมีเดียทาง การศึกษา	- ผู้เข้าอบรมมีเจตคติต่อ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยสื่อมัลติมีเดียทาง การศึกษาหรือไม่ อย่างไร	- ผู้เข้า รับการฝึกอบรม - สื่อมัลติมีเดีย ทางการศึกษา เพื่อห้องเรียน ดิจิทัล	- แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง โดยการประเมิน แบบย้อนรอย	1 มิถุนายน – 28 สิงหาคม 2563	- วิเคราะห์เนื้อหา - นำผลที่ได้มาสรุป อภิปราย และพิจารณาร่วมกับ การประเมินด้านอื่น ๆ	
11.3 เจตคติต่อการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อ มัลติมีเดีย ทางการศึกษา						

ตาราง 16 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	คำถามการประเมิน	แหล่งข้อมูล/ หลักฐาน	เครื่องมือ/วิธี เก็บรวบรวม ข้อมูล	ระยะเวลา การเก็บรวบรวม ข้อมูล	วิธีวิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์มาตรฐาน
11.4 ความพึงพอใจของ นักเรียนที่มีต่อการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อ มัลติมีเดียทางการศึกษา เพื่อห้องเรียนดิจิทัล	- นักเรียนมีความพึงพอใจ ต่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ด้วยสื่อ มัลติมีเดียทางการศึกษา เพื่อห้องเรียนดิจิทัลของครู หรือไม่ อย่างไร					

ประเด็นการประเมิน	คำถามการประเมิน	แหล่งข้อมูล/ หลักฐาน	เครื่องมือ/วิธีการ	ระยะเวลา	วิธีวิเคราะห์	เกณฑ์มาตรฐาน
			ข้อมูล	การเก็บรวบรวม	ข้อมูล	
12. การประเมินผลผลิต (Output)/ ด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น	- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาประสบความสำเร็จหรือไม่	- ผู้ใช้กับการฝึกอบรม	- แบบสอบถาม (Rating Scale)	1 มิถุนายน – 28 สิงหาคม 2563	- ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	- คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการประเมินมากกว่า 3.50
12.1 ความสำเร็จของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกี่ยวกับสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา	- ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพิ่มขึ้นหรือไม่ อย่างไร	โดยการประเมินแบบย้อนรอย	- แบบสัมภาษณ์		- วิเคราะห์เนื้อหา	- ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในระดับสอดคล้องกันสูง (S.D. น้อยกว่า 1.25)
12.2 ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน			แบบมีโครงสร้าง			
			โดยการประเมินแบบย้อนรอย			

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำการศึกษารายละเอียดของโครงการจากเอกสาร TOR ของโครงการ และสอบถามหัวหน้าโครงการ ผู้รับผิดชอบโครงการ และบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. การประเมินโครงการกรณีใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งแบบเอกสารและแบบการประเมินออนไลน์
3. กรณีใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตนเอง การเก็บข้อมูลสัมภาษณ์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และนักเรียน ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์ผ่านรูปแบบข้อความออนไลน์ร่วมด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มากเพียงพอ
4. กรณีใช้แบบประเมินคุณภาพสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล ผู้วิจัยเป็นผู้ประเมินเอง โดยพิจารณา และประเมินผลงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรมจากแหล่งข้อมูลทุกมิติ
5. ผู้วิจัยดำเนินการวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลตามช่วงเวลา ดังตาราง 17

ตาราง 17 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ประเด็น การดำเนินงาน	แหล่งข้อมูล/ หลักฐาน	เครื่องมือ/วิธีการเก็บรวบรวม ข้อมูล	ระยะเวลา การเก็บ รวบรวม ข้อมูล
การประเมินโครงการฯ			
1. ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs)	1. หัวหน้าโครงการ	1. การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง	2 – 31
	2. ผู้รับผิดชอบ โครงการ	โดยการประเมินแบบย้อนรอย	มีนาคม
		2. เอกสาร (TOR) ของโครงการ	2563
		3. เอกสารที่เกี่ยวข้อง	
2. ด้านกระบวนการ (Process)	1. หัวหน้าโครงการ	1. การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง	1 – 30
	2. ผู้รับผิดชอบ โครงการ	โดยการประเมินแบบย้อนรอย	เมษายน
		2. เอกสาร (TOR) ของโครงการ	2563
		3. เอกสารที่เกี่ยวข้อง	

ตาราง 17 (ต่อ)

ประเด็น การดำเนินงาน	แหล่งข้อมูล/ หลักฐาน	เครื่องมือ/วิธีการเก็บรวบรวม ข้อมูล	ระยะเวลา การเก็บ รวบรวม ข้อมูล
การประเมินกิจกรรมที่ 1 การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิด ของนักเรียน			
3. ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs)	1. หัวหน้าโครงการ 2. ผู้รับผิดชอบ โครงการ	1. แบบสอบถาม (Rating Scale) โดยการประเมินแบบย้อนรอย 2. การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยการประเมินแบบย้อนรอย	4 - 29 พฤษภาคม 2563
4. ด้านกระบวนการ (Process)/ ด้าน ปฏิกิริยา(Reaction)	1. ผู้เข้ารับ การฝึกอบรม	1. แบบสอบถาม (Rating Scale) โดยการประเมินแบบย้อนรอย	1 มิถุนายน – 31 กรกฎาคม 2563
5. ประเมินด้าน ผลผลิต (Output)/ ด้านผลการเรียนรู้ (Learning)	1. ผู้เข้ารับ การฝึกอบรม 2. นักเรียน	1. แบบสอบถาม (Rating Scale) โดยการประเมินแบบย้อนรอย 2. การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยการประเมินแบบย้อนรอย	1 มิถุนายน – 28 สิงหาคม 2563
6. ประเมินด้าน ผลผลิต (Output)/ ด้านพฤติกรรม (Behavior)	1. ผู้เข้ารับ การฝึกอบรม 2. นักเรียน	1. แบบสอบถาม (Rating Scale) โดยการประเมินแบบย้อนรอย 2. การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยการประเมินแบบย้อนรอย	1 มิถุนายน – 28 สิงหาคม 2563
7. ประเมินด้าน ผลผลิต (Output)/ ด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ต่อองค์การ (Results)	1. ผู้เข้ารับ การฝึกอบรม	1. แบบสอบถาม (Rating Scale) โดยการประเมินแบบย้อนรอย 2. การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยการประเมินแบบย้อนรอย	1 มิถุนายน - 31 กรกฎาคม 2563

ตาราง 17 (ต่อ)

ประเด็น การดำเนินงาน	แหล่งข้อมูล/ หลักฐาน	เครื่องมือ/วิธีการเก็บรวบรวม ข้อมูล	ระยะเวลา การเก็บ รวบรวม ข้อมูล
การประเมินกิจกรรมที่ 2 การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล (ต่อ)			
8. ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs)	1. หัวหน้าโครงการ 2. ผู้รับผิดชอบ โครงการ	1. แบบสอบถาม (Rating Scale) โดยการประเมินแบบย้อนรอย 2. การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยการประเมินแบบย้อนรอย	1 – 30 เมษายน 2563
9. ด้านกระบวนการ (Process)/ ด้าน ปฏิกิริยา(Reaction)	1. ผู้เข้ารับ การฝึกอบรม	1. แบบสอบถาม (Rating Scale) โดยการประเมินแบบย้อนรอย	1 มิถุนายน - 31กรกฎาคม 2563
10. ประเมินด้าน ผลผลิต (Output)/ ด้านผลการเรียนรู้ (Learning)	1. ผู้เข้ารับ การฝึกอบรม 2. นักเรียน 3. สื่อมัลติมีเดีย ทางการศึกษาเพื่อ ห้องเรียนดิจิทัลของ ผู้เข้ารับการ ฝึกอบรม	1. แบบสอบถาม (Rating Scale) โดยการประเมินแบบย้อนรอย 2. การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยการประเมินแบบย้อนรอย 3. แบบประเมินคุณภาพสื่อ มัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อ ห้องเรียนดิจิทัล โดยการประเมิน แบบย้อนรอย	1 มิถุนายน – 28 สิงหาคม 2563
11. ประเมินด้าน ผลผลิต (Output)/ ด้านพฤติกรรม (Behavior)	1. ผู้เข้ารับ การฝึกอบรม 2. นักเรียน	1. แบบสอบถาม (Rating Scale) โดยการประเมินแบบย้อนรอย 2. การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยการประเมินแบบย้อนรอย	1 มิถุนายน – 28 สิงหาคม 2563

ตาราง 17 (ต่อ)

ประเด็น การดำเนินงาน	แหล่งข้อมูล/ หลักฐาน	เครื่องมือ/วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ระยะเวลาการ เก็บรวบรวม ข้อมูล
การประเมินกิจกรรมที่ 2 การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล (ต่อ)			
12. ประเมินด้าน ผลผลิต (Output)/ ด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ต่อองค์การ (Results)	1. ผู้เข้ารับ การฝึกอบรม	1. แบบสอบถาม (Rating Scale) โดยการประเมิน แบบย่อกรวย 2. การสัมภาษณ์แบบมี โครงสร้าง โดยการประเมิน แบบย่อกรวย	1 มิถุนายน – 28 สิงหาคม 2563

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์โดยการสรุปประเด็น อภิปราย และพิจารณา
ร่วมกับการประเมินในด้านอื่น ๆ

2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(Standard Deviation)

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยความคิดเห็น โดยแปลความหมายเป็น 5
ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความเห็น
4.51 – 5.00	ระดับความคิดเห็นมากที่สุดหรือเห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.51 – 4.50	ระดับความคิดเห็นมากหรือเห็นด้วย
2.50 – 3.50	ระดับความคิดเห็นปานกลางหรือเฉยๆ
1.51 – 2.50	ระดับความคิดเห็นน้อยหรือไม่เห็นด้วย
1.00 – 1.50	ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดหรือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

บุญมี พันธุ์ไทย (2554, น.64) ได้กล่าวถึงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย โดยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมากกว่า 1.75 ขึ้นไป หมายถึง มีความแตกต่างกันมาก ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.25 – 1.75 หมายถึง มีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก และค่าเบี่ยงเบนน้อยกว่า 1.25 หมายถึง มีความแตกต่างน้อย หรือใกล้เคียงกัน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีทางสถิติ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยการใช้แบบวัดความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC)

บทที่ 4

ผลการดำเนินงานวิจัย

การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งประกอบด้วย 2 กิจกรรม ภายใต้โครงการ ได้แก่ กิจกรรมการเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน และการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา โดยผู้วิจัยใช้แนวคิดการประเมิน IPO Model (Deniz, 2002) ประยุกต์ใช้กับรูปแบบการประเมินผลการฝึกอบรมตามแนวทางของเคิร์กแพทริค (The Kirkpatrick Approach, 1998) มาใช้ในการประเมิน ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลการประเมินออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ตอนที่ 2 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 1 การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน

ตอนที่ 3 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 2 การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา

ในแต่ละตอนผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องของโครงการ หัวหน้าโครงการ ผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้เข้ารับการฝึกอบรม และนักเรียน

ตอนที่ 1 ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

การประเมินโครงการตามแนวคิดการประเมิน IPO Model ประยุกต์ใช้กับรูปแบบการประเมินผลการฝึกอบรมตามแนวทางของเคิร์กแพทริค (The Kirkpatrick Approach) โดยผู้วิจัยมุ่งประเมินใน 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) 2) ด้านกระบวนการ (Process) / ปฏิกริยา (Reaction)

1.1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs)

การประเมินปัจจัยนำเข้า (Inputs) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์กับหัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ

จากข้อมูลการสัมภาษณ์หัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ ในประเด็นด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ของโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่า มีความเพียงพอและเหมาะสมของจำนวนผู้เข้าฝึกอบรม วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ในการฝึกอบรม คุณสมบัติของวิทยากร และงบประมาณ

“จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยได้รับความร่วมมือและความสนใจในการส่งคณะครู เข้าร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี”

(หัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ 1)

“วัสดุอุปกรณ์มีความเพียงพอต่อการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ สามารถฝึกปฏิบัติได้อย่างรวดเร็ว และสถานที่ในการฝึกอบรม มีความเหมาะสม กว้างขวางเป็นอย่างมาก”

(หัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ 2)

“วิทยากรมีคุณสมบัติที่เหมาะสมต่อกิจกรรมที่จัดฝึกอบรมเป็นอย่างมาก โดยมีความรู้ ประสบการณ์ เทคนิคต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครู ผ่านกิจกรรมที่เข้ารับการฝึกอบรมได้เป็นอย่างดี ส่วนงบประมาณที่ใช้ในการบริหารจัดการโครงการมีความเพียงพอ และได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดี”

(หัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ 3)

1.2 ด้านกระบวนการ (Process)/ ปฏิกริยา (Reaction)

การประเมินกระบวนการ (Process) /ปฏิกริยา (Reaction) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์กับหัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ

จากข้อมูลการสัมภาษณ์หัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ ในประเด็นด้านกระบวนการ (Process)/ ปฏิกริยา (Reaction) ของโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่าการพัฒนาครูด้วยกระบวนการ PLC ประสบความสำเร็จ โดยมีการลงพื้นที่นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาเป็นระยะ ๆ ในส่วนของการบริหารจัดการโครงการประสบความสำเร็จ โดยได้รับความร่วมมือจากโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างดีมาก ซึ่งมีอุปสรรคเพียงเล็กน้อย ในเรื่องของปัญหาของการสำรวจความต้องการในการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ของแต่ละโรงเรียนมีความหลากหลาย เช่น การพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษ การพัฒนาทักษะด้านการวิจัยในชั้นเรียน เป็นต้น แต่สามารถแก้ไขปัญหาโดยแจ้งทางโรงเรียนถึงการบริหารจัดการกิจกรรมของความต้องการดังกล่าวให้ในปีถัดไป

“การพัฒนาครูด้วยกระบวนการ PLC ประสบความสำเร็จดีมาก เนื่องจากได้มีการวางแผนในการขับเคลื่อนการพัฒนาครูด้วยกระบวนการ PLC อย่างเป็นระบบ มีการลงพื้นที่นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาเป็นระยะ ๆ ”

(หัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ 1)

“การบริหารจัดการโครงการไม่มีอุปสรรค หรือปัญหา เนื่องจากมีการประชุมวางแผน ประสานงาน และกำหนดกรอบแผนดำเนินงานตามโครงการฯ

ตามกรอบระยะเวลาของ TOR ซึ่งได้รับความร่วมมือจาก

โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างดีมาก”

(หัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ 2)

“มีอุปสรรค ปัญหาในเรื่องของการสำรวจความต้องการของโรงเรียน
เนื่องจากความต้องการในการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ของแต่ละโรงเรียน
มีความหลากหลาย จึงต้องใช้เวลาในการกลั่นกรองความเหมาะสม
ของกิจกรรมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และมีการใช้
งบประมาณให้เหมาะสม ตรงตามแผนดำเนินงานตามโครงการฯ
ของTOR”

(หัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ 3)

ตอนที่ 2 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 1 การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้การ พัฒนาการคิดของนักเรียน

การประเมินโครงการตามแนวคิดการประเมิน IPO Model ประยุกต์ใช้กับรูปแบบ
การประเมินผลการฝึกอบรมตามแนวทางของเคิร์กแพทริก (The Kirkpatrick Approach)
โดยผู้วิจัยมุ่งประเมินใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) 2) ด้านกระบวนการ(Process)
/ปฏิกิริยา (Reaction) 3) ด้านผลผลิต (Output)/ ผลการเรียนรู้ (Learning) และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น
ต่อองค์การ (Results)

2.1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs)

การประเมินปัจจัยนำเข้า (Inputs) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและ
สัมภาษณ์กับหัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ

ตาราง 18 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้การพัฒนา
การคิดของนักเรียน” ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) (หัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ)

ประเด็นการประเมิน	μ	σ	ผลการประเมิน
ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)			
1. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรมตรงตาม ลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย	4.67	0.47	มากที่สุด
2. จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นไปตามเป้าหมาย ที่กำหนด	5.00	0.00	มากที่สุด
3. วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรมมีความเพียงพอ	5.00	0.00	มากที่สุด
4. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความทันสมัย	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 18 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	μ	σ	ผลการประเมิน
ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)			
5. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความสะดวกต่อการใช้งาน	5.00	0.00	มากที่สุด
6. สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีขนาดเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
7. ความสะอาดเรียบร้อยของสถานที่จัดกิจกรรม	5.00	0.00	มากที่สุด
8. คุณสมบัติของวิทยากรมีความเหมาะสม	4.67	0.47	มากที่สุด
9. อัตราค่าตอบแทนวิทยากรมีความเหมาะสม	4.67	0.47	มากที่สุด
ระดับความคิดเห็นเฉลี่ย	4.88	0.33	มากที่สุด

จากตาราง 18 พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมผลการประเมินปัจจัยนำเข้า (Inputs) กิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.88$, $\sigma = 0.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรมมีความเพียงพอ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความทันสมัย วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความสะดวกต่อการใช้งาน สถานที่ ในการจัดกิจกรรมมีขนาดเหมาะสม และความสะอาดเรียบร้อยของสถานที่จัดกิจกรรม ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 5.00$, $\sigma = 0.00$) รองลงมา ได้แก่ คุณสมบัติของผู้เข้ารับ การฝึกอบรมตรงตามลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย คุณสมบัติของวิทยากรมีความเหมาะสม อัตราค่าตอบแทนวิทยากรมีความเหมาะสม และอัตราค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่และนักศึกษาช่วยงาน มีความเหมาะสม ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.47$) ตามลำดับ

จากข้อมูลการสัมภาษณ์หัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ ในประเด็น **ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs)** ของกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” พบว่า มีความเพียงพอและเหมาะสมของจำนวนผู้เข้าฝึกอบรม วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ในการฝึกอบรม คุณสมบัติของวิทยากร และงบประมาณ

“จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยได้รับความร่วมมือจากทางโรงเรียน และคณะครูเป็นอย่างดี”
(หัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ 1)

“วัสดุอุปกรณ์มีความเพียงพอต่อการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ และสถานที่ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม กว้างขวางเป็นอย่างมาก”
(หัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ 2)

“วิทยากรมีคุณสมบัติที่เหมาะสมต่อกิจกรรมที่จัดฝึกอบรมเป็นอย่างมาก โดยมีความรู้ ประสบการณ์ เทคนิคต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียนได้เป็นอย่างดี”
(หัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ 3)

2.2 ด้านกระบวนการ (Process)/ ปฏิกริยา (Reaction)

การประเมินกระบวนการ (Process)/ ปฏิกริยา (Reaction) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ตาราง 19 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” ด้านกระบวนการ (Process)/ ปฏิกริยา (Reaction) (ผู้เข้ารับการฝึกอบรม)

ประเด็นการประเมิน	μ	σ	ผลการประเมิน
ด้านกระบวนการ (Process) /ปฏิกริยา (Reaction)			
1. สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.59	0.67	มากที่สุด
2. สถานที่จอดรถของผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความเพียงพอ	4.54	0.68	มากที่สุด
3. สื่อและอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรมมีความเพียงพอ	4.48	0.71	มาก
4. อาหารว่าง/อาหารกลางวัน/เครื่องดื่มมีความเหมาะสม	4.52	0.71	มากที่สุด
5. การประชาสัมพันธ์โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้งานโครงการ	4.49	0.69	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	μ	σ	ผลการประเมิน
ด้านกระบวนการ (Process)/ ปฏิกริยา (Reaction)			
6. ขั้นตอนการลงทะเบียน/การสมัครเข้าร่วมกิจกรรม มีความเหมาะสม	4.49	0.69	มาก
7. การดำเนินงานเป็นระบบ	4.54	0.67	มากที่สุด
8. รูปแบบของกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.56	0.68	มากที่สุด
9. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.57	0.66	มากที่สุด
10. วิทยากรมีความพร้อมในการบรรยาย	4.50	0.70	มากที่สุด
11. วิทยากรสามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างกระชับ	4.39	0.93	มาก
12. วิทยากรสามารถอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจน	4.53	0.73	มากที่สุด
13. วิทยากรมีการเรียงลำดับการบรรยายเนื้อหา ได้ครบถ้วน	4.49	0.73	มาก
14. วิทยากรมีการเปิดโอกาสให้ซักถามและแสดงความคิดเห็น	4.63	0.63	มากที่สุด
15. เอกสารประกอบการบรรยายมีความน่าสนใจ	4.54	0.68	มากที่สุด
16. เนื้อหาของเอกสารประกอบการบรรยาย อ่านเข้าใจง่าย	4.48	0.71	มาก
17. การให้บริการของคณะกรรมการดำเนินโครงการ มีความเหมาะสม	4.52	0.71	มากที่สุด
ระดับความคิดเห็นเฉลี่ย	4.52	0.71	มากที่สุด

จากตาราง 19 พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process)/ ปฏิกริยา (Reaction) กิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.52$, $\sigma = 0.71$) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า วิทยากรมีการเปิดโอกาสให้ซักถามและแสดงความคิดเห็น ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.63$) รองลงมา คือ สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม ระดับความคิดเห็นเฉลี่ย

อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.59, \sigma = 0.67$) และระยะเวลาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57, \sigma = 0.66$) ตามลำดับ

2.3 ด้านผลผลิต (Output)

2.3.1 ผลการเรียนรู้ (Learning)

การประเมินด้านผลผลิต (Output) / ผลการเรียนรู้ (Learning) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ตาราง 20 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” ด้านผลผลิต (Output) / ผลการเรียนรู้ (Learning) (ผู้เข้ารับการฝึกอบรม)

ประเด็นการประเมิน	ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม			หลังเข้าร่วมกิจกรรม		
	μ	σ	ผลการประเมิน	μ	σ	ผลการประเมิน
ด้านผลผลิต (Output) / ผลการเรียนรู้ (Learning)						
1. ความรู้ ความเข้าใจในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดและอิงมาตรฐาน	3.09	0.38	ปานกลาง	4.53	0.67	มากที่สุด
2. ความรู้ ความเข้าใจในมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดที่หลากหลาย	2.92	0.44	ปานกลาง	4.49	0.68	มาก
3. ความรู้ ทฤษฎี และหลักการเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ผังกราฟิก	2.98	0.38	ปานกลาง	4.43	0.70	มาก
4. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับผังความคิด (A Mind Map)	3.00	0.42	ปานกลาง	4.46	0.70	มาก
5. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับผังมโนทัศน์ (A Concept Map)	3.04	0.47	ปานกลาง	4.43	0.68	มากที่สุด
6. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับผังแมงมุม (A Spider Map)	3.01	0.41	ปานกลาง	4.42	0.69	มากที่สุด
7. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับผังลำดับขั้นตอน (A Sequential Map)	2.98	0.47	ปานกลาง	4.46	0.66	มากที่สุด
8. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับผังก้างปลา (A Fishbone Map)	3.03	0.42	ปานกลาง	4.51	0.68	มากที่สุด

ตาราง 20 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม			หลังเข้าร่วมกิจกรรม		
	μ	σ	ผลการประเมิน	μ	σ	ผลการประเมิน
ด้านผลผลิต (Output)/ ผลการเรียนรู้ (Learning)						
9. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับผังวัฏจักร (A Circle or Cyclical Map)	3.02	0.42	ปานกลาง	4.52	0.66	มากที่สุด
10. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเภทคำถามที่ใช้พัฒนาการคิด	3.02	0.41	ปานกลาง	4.45	0.69	มาก
11. ความรู้ด้านการใช้คำถามเพื่อสร้างความสนใจให้นักเรียนมีส่วนร่วม	2.98	0.55	ปานกลาง	4.33	0.92	มาก
12. ความรู้ด้านการใช้คำถามเพื่อทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดที่หลากหลาย	3.02	0.45	ปานกลาง	4.49	0.72	มาก
เฉลี่ยรวม	3.00	0.44	ปานกลาง	4.46	0.71	มาก

จากตาราง 20 พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมผลการประเมินด้านผลผลิต (Output)/ ผลการเรียนรู้ (Learning) กิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.00$, $\sigma = 0.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด และอิงมาตรฐาน วิทยากรมีการเปิดโอกาสให้ซักถามและแสดงความคิดเห็นระดับความคิดเห็นเฉลี่ย อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.09$, $\sigma = 0.98$) รองลงมา คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผังมโนทัศน์ (A Concept Map) ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.04$, $\sigma = 0.47$) และความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับผังก้างปลา (A Fishbone Map) ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.03$, $\sigma = 0.42$) ตามลำดับ และค่าเฉลี่ยรวมผลการประเมินด้านผลผลิต (Output) / ผลการเรียนรู้ (Learning) กิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” หลังเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.46$, $\sigma = 0.71$) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดและอิงมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.67$) รองลงมา คือ ความรู้ความเข้าใจ

เกี่ยวกับผังวัฏจักร (A Circle or Cyclical Map) ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.52$, $\sigma = 0.66$) และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผังก้างปลา (A Fishbone Map) ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.51$, $\sigma = 0.68$) ตามลำดับ

จากข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในประเด็น **ด้านผลผลิต (Output)/ ผลการเรียนรู้ (Learning)** ของกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ เทคนิควิธีการเพิ่มมากขึ้นเป็นอย่างมาก โดยแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียนที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเขียนขึ้นนั้น มีคุณภาพสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนภายในชั้นเรียนได้จริงเหมาะสม และประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก

“หลังจากการอบรม มีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น ได้นำความรู้มาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเสนอแนวความคิด ออกแบบกิจกรรมตามความเหมาะสม”
(ผู้เข้ารับการฝึกอบรม 1)

“มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น โดยได้แนวคิดหลักการ และกระบวนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้มีกระบวนการคิด ตั้งแต่การศึกษาผู้เรียน การวางแผน มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมอบรม และสามารถเห็นข้อดีและข้อปรับปรุง และแนวการแก้ปัญหาด้วยความหลากหลาย”
(ผู้เข้ารับการฝึกอบรม 2)

“มีคุณภาพดีมาก เพราะเน้นให้ผู้เรียนได้รู้จักกระบวนการคิดวิเคราะห์ก่อนลงมือปฏิบัติกิจกรรม”
(ผู้เข้ารับการฝึกอบรม 3)

“มีคุณภาพต่อการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับผลการเรียนรู้ประเภทใดก็ได้ และได้รับความนิยมนำอย่างแพร่หลาย โดยได้นำเสนอและนำมาลงมือใช้จริงในชั่วโมงเรียนตามลำดับขั้นตอน คือการสร้างคามสนใจด้วยการตั้งคำถาม การนำเสนอภาพ ให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น การบอกจุดประสงค์ให้ผู้เรียนทราบ

ในเนื้อหาที่จะเรียนการกระตุ้นให้ผู้เรียนจำเนื้อหาเดิมโดยการทบทวนก่อนเข้าสู่เนื้อหา
 การนำเสนอเนื้อหาความรู้ธิบายและให้นักเรียนฝึกปฏิบัติทำกิจกรรมร่วมกัน
 สรุปจุดมุ่งหมาย เนื้อหาที่เรียน และสังเคราะห์เพื่อประเมินผล
 (ผู้เข้ารับการฝึกอบรม 4)

จากนั้นผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นักเรียน ในประเด็น **ด้านผลผลิต (Output)/ผล
 การเรียนรู้ (Learning)** ของกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครู
 ผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” พบว่า ครูผู้สอนมีความสามารถในการสอนผู้พัฒนาการคิด
 ของนักเรียนที่ดีมาก และมีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียนได้อย่างมีคุณภาพ

“ครูผู้สอนมีความสามารถในการสอนผู้พัฒนาการคิดของ
 นักเรียนที่ดีมาก โดยมีกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน
 ที่น่าสนใจ สนุกสนาน มีสื่อการเรียนรู้ และคำถามที่นำไปสู่
 การพัฒนาการคิดของนักเรียนร่วมกันภายในชั้นเรียนได้อย่าง
 เหมาะสม”

(นักเรียน 1)

“ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียนได้อย่างมี
 คุณภาพ โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ และสอดแทรกกิจกรรม
 เกม ต่าง ๆ และให้นักเรียนนั้นมีส่วนร่วมในจัดกิจกรรม
 การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด โดยวิธีการวัดและ
 ประเมินผลที่หลากหลายตามบริบทของเนื้อหา/กิจกรรม
 ในชั้นเรียนที่เน้นทักษะกระบวนการคิด”

(นักเรียน 2)

2.3.2 พฤติกรรม (Behavior)

การประเมินด้านผลผลิต (Output)/ พฤติกรรม (Behavior) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ตาราง 21 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” ด้านผลผลิต (Output)/ พฤติกรรม (Behavior) (ผู้เข้ารับการฝึกอบรม)

ประเด็นการประเมิน	ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม		ผลการประเมิน	หลังเข้าร่วมกิจกรรม		ผลการประเมิน
	μ	σ		μ	σ	
ด้าน ผล ผลิต (Output) / พฤติกรรม (Behavior)						
1. มีทักษะในการวิเคราะห์ตัวชี้วัดอย่างตรงประเด็น	3.55	0.52	ปานกลาง	4.62	0.59	มากที่สุด
2. มีทักษะในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด และอิงมาตรฐาน	3.49	0.55	ปานกลาง	4.58	0.60	มากที่สุด
3. มีทักษะการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ภายในชั้นเรียนได้อย่างสร้างสรรค์	3.51	0.53	ปานกลาง	4.54	0.62	มากที่สุด
4. มีทักษะการใช้คำถามเพื่อสร้างความสนใจและกระตุ้นนักเรียนให้มีส่วนร่วม	3.52	0.53	ปานกลาง	4.57	0.61	มากที่สุด
5. มีทักษะการสนทนากระบวนการคิดที่หลากหลายและเป็นระบบ	3.56	0.54	ปานกลาง	4.56	0.61	มากที่สุด
6. มีทักษะการพัฒนาบทเรียนเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC)	3.53	0.53	ปานกลาง	4.53	0.62	มากที่สุด
7. มีทักษะการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ภายในชั้นเรียนได้อย่างสร้างสรรค์	3.57	0.55	ปานกลาง	4.58	0.58	มากที่สุด
8. มีเทคนิคการกระตุ้นความคิดและการค้นหาคำตอบของนักเรียน	3.52	0.52	ปานกลาง	4.60	0.59	มากที่สุด
9. มีทักษะการออกแบบการวัดประเมินทักษะการคิดด้วยวิธีการที่หลากหลาย	3.59	0.53	ปานกลาง	4.61	0.57	มากที่สุด

ตาราง 21 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม			หลังเข้าร่วมกิจกรรม		
	μ	σ	ผลการประเมิน	μ	σ	ผลการประเมิน
ด้าน ผลผลิต (Output)/ พฤติกรรม (Behavior)						
10. สามารถสะท้อนผลการปฏิบัติการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการผลิตสื่อทางการศึกษาให้กับเพื่อนร่วมงานได้	3.53	0.53	ปานกลาง	4.57	0.60	มากที่สุด
11. สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการผลิตสื่อทางการศึกษาให้กับเพื่อนร่วมงานได้	3.47	0.59	ปานกลาง	4.47	0.83	มาก
12. มีทักษะในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด และอิงมาตรฐาน	3.44	0.54	ปานกลาง	4.64	0.61	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	3.52	0.54	ปานกลาง	4.57	0.63	มากที่สุด

จากตาราง 21 พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมผลการประเมินด้านผลผลิต (Output)/ พฤติกรรม (Behavior) กิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.52$, $\sigma = 0.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีทักษะการออกแบบการวัดประเมินทักษะการคิดด้วยวิธีการที่หลากหลาย ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.59$, $\sigma = 0.53$) รองลงมา คือ มีทักษะการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ภายในชั้นเรียนได้อย่างสร้างสรรค์ ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.04$, $\sigma = 0.47$) และมีทักษะการสอนกระบวนการคิดที่หลากหลายและเป็นระบบ ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.56$, $\sigma = 0.54$) ตามลำดับ และค่าเฉลี่ยรวม ผลการประเมินด้านผลผลิต (Output) /พฤติกรรม (Behavior) กิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพ การสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” หลังเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีทักษะในการเขียนแผน การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด และอิง

มาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.64$, $\sigma = 0.61$) รองลงมา คือ มีทักษะในการวิเคราะห์ตัวชี้วัดอย่างตรงประเด็น ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.59$) และมีทักษะการออกแบบการวัดประเมินทักษะการคิดด้วยวิธีการที่หลากหลายระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.61$, $\sigma = 0.57$) ตามลำดับ

จากข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในประเด็น **ด้านผลผลิต (Output)/ พฤติกรรม (Behavior)** ของกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีทักษะเพิ่มมากขึ้น สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีเจตคติที่ดีต่อการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน

“การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนช่วยเพิ่ม/ พัฒนาความคิดของนักเรียน ในด้านกระบวนการคิด การวางแผน และส่งผลให้พฤติกรรมของนักเรียนกล้าคิด และกล้าแสดงออกมากยิ่งขึ้น โดยใช้การนำเสนอภาพ การสาธิต การถามตอบ เพื่อให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ ซึ่งเป็นสิ่งเร้าความสนใจของนักเรียน ก่อให้เกิดกระบวนการคิดต่อยอดในด้านต่าง ๆ รวมทั้งนักเรียนยังได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ การวางแผนและการแก้ปัญหา ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวนี้ ได้สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีจุดประสงค์ของการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนพัฒนาด้านความคิด ความสนใจในการเรียนรู้ และสนองสิ่งเร้าที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

(ผู้เข้ารับการฝึกอบรม 1)

“มีเจตคติที่ดีต่อการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่เหมาะสม ทำให้นักเรียนได้ฝึกการคิด แก้ไขปัญหา ก่อน และลงมือปฏิบัติตามขั้นตอน ส่งผลให้การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในการพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนนั้น ทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน สนใจเรียนมากขึ้น และเห็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดี”

(ผู้เข้ารับการฝึกอบรม 2)

จากนั้นผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นักเรียน ในประเด็น **ด้าน ผลผลิต Output/พฤติกรรม (Behavior)** ของกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจและเกิดพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูภายในชั้นเรียน

“มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูเป็นอย่างมาก โดยให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอน การทำกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้มีความสุขกับการเรียนมากขึ้น”
(นักเรียน 1)

“มีความพึงใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูเพราะสามารถนำความรู้ และทักษะต่าง ๆ ไปแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับตนเองและผู้อื่นได้ ซึ่งพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปนั้น ทำให้ได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นอีกด้วย”
(นักเรียน 2)

2.3.3 ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results)

การประเมินด้านผลผลิต (Output)/ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ตาราง 22 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” ด้านผลผลิต (Output)/ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results) (ผู้เข้ารับการฝึกอบรม)

รายการประเมิน	μ	σ	ผลการประเมิน
ด้านผลผลิต (Output) /ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results)			
1. ผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกี่ยวกับการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียนประสบความสำเร็จ	4.64	0.52	มากที่สุด
2. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพิ่มขึ้น	4.75	0.46	มากที่สุด
ระดับความคิดเห็นเฉลี่ย	4.70	0.49	มากที่สุด

จากตาราง 22 พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมผลการประเมินด้านผลผลิต (Output)/ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results) กิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูสู่การพัฒนาการคิดของนักเรียน” อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพิ่มขึ้น ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75$, $\sigma = 0.46$) รองลงมา คือ ผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกี่ยวกับการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียนประสบความสำเร็จ ($\mu = 4.64$, $\sigma = 0.52$) ตามลำดับ

จากข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในประเด็น **ด้านผลผลิต (Output)/ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results)** ของกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูสู่การพัฒนาการคิดของนักเรียน” พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่ ได้รับความรู้ ประสบการณ์ และได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน จนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งภาพรวมนั้น ถือว่าประสบความสำเร็จ โดยส่วนน้อยที่พบปัญหาผู้เข้ารับการฝึกอบรม นั้น ได้ย้ายสถานศึกษา จึงทำให้การดำเนินงานของบางโรงเรียน/บางกลุ่มไม่ค่อยต่อเนื่อง

“ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก เนื่องจากคณะผู้บริหาร คณะครูให้ความร่วมมือ ร่วมใจ เรียนรู้ร่วมกัน บนพื้นฐานความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร เป็นไปตามวัฒนธรรมขององค์กร การนำวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมาย และภารกิจเข้าร่วมกัน การเรียนรู้ที่มีครูเป็นผู้นำ ร่วมกัน และผู้บริหารเป็นผู้ดูแลสนับสนุนสู่การเรียนรู้ และพัฒนาวิชาชีพเปลี่ยนแปลงคุณภาพตนเองสู่คุณภาพการจัด การเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญ”
(ผู้เข้ารับการฝึกอบรม 1)

“ประสบความสำเร็จ เพราะ นักเรียนจะปฏิบัติงานทุกอย่าง ก็เริ่มจากกระบวนการคิดก่อนเป็นอันดับแรกและลงมือปฏิบัติแล้วเกิด ความผิดพลาดหรือบกพร่องก็หาทางแก้ไขปัญหาได้โดยกระบวนการคิด”
(ผู้เข้ารับการฝึกอบรม 2)

“ไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากข้าราชการครูที่ผ่านการอบรมในหลักสูตร หรือกิจกรรมนี้ได้ย้ายสถานศึกษาหลายคน จึงทำให้การดำเนินงานไม่ค่อยต่อเนื่อง”

(ผู้เข้ารับการฝึกอบรม 3)

“ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มีการพัฒนาขึ้น โดยเฉพาะคะแนนสอบ O-net และ NT ที่มีคะแนนพัฒนาขึ้นจากปีการศึกษา 2561”

(ผู้เข้ารับการฝึกอบรม 4)

“ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะคะแนนสอบ O-net และ NT เพิ่มขึ้นในหลายตัวชี้วัด”

(ผู้เข้ารับการฝึกอบรม 5)

“ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน รายภาคเรียนและรายปี พบว่า นักเรียนสามารถทำคะแนนได้สูงขึ้น มีจำนวนผู้ผ่านเกณฑ์มากขึ้น”

(ผู้เข้ารับการฝึกอบรม 6)

ตอนที่ 3 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 2 การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา

การประเมินโครงการตามแนวคิดการประเมิน IPO Model ประยุกต์ใช้กับรูปแบบ การประเมินผลการฝึกอบรมตามแนวทางของเคิร์กแพทริก (The Kirkpatrick Approach) โดยผู้วิจัยมุ่งประเมินใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) 2) ด้านกระบวนการ (Process) /ปฏิกิริยา (Reaction) 3) ด้านผลผลิต (Output)/ ผลการเรียนรู้ (Learning) และผลลัพธ์ ที่เกิดขึ้นต่อองค์กร (Results)

3.1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs)

การประเมินปัจจัยนำเข้า (Inputs) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและ สัมภาษณ์กับหัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ

ตาราง 23 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) (หัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ)

ประเด็นการประเมิน	μ	σ	ผลการประเมิน
ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)			
1. คุณสมบัตินของผู้เข้ารับการฝึกอบรมตรงตามลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย	5.00	0.00	มากที่สุด
2. จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด	5.00	0.00	มากที่สุด
3. วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรมมีความเพียงพอ	4.67	0.47	มากที่สุด
4. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความทันสมัย	4.67	0.47	มากที่สุด
5. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความสะดวกต่อการใช้งาน	5.00	0.00	มากที่สุด
6. สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีขนาดเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
7. ความสะอาดเรียบร้อยของสถานที่จัดกิจกรรม	5.00	0.00	มากที่สุด
8. คุณสมบัตินของวิทยากรมีความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
9. อัตราค่าตอบแทนวิทยากรมีความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
10. อัตราค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่และนักศึกษาช่วยงานมีความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
11. งบประมาณในการจัดกิจกรรมมีความเพียงพอ	5.00	0.00	มากที่สุด
ระดับความคิดเห็นเฉลี่ย	4.94	0.24	มากที่สุด

จากตาราง 23 พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) กิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.94$, $\sigma = 0.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า คุณสมบัตินของผู้เข้ารับการฝึกอบรมตรงตามลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความสะดวกต่อการใช้งาน สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีขนาดเหมาะสม ความสะอาดเรียบร้อยของสถานที่จัดกิจกรรม คุณสมบัตินของวิทยากรมีความเหมาะสม

อัตราค่าตอบแทนวิทยากรมีความเหมาะสม อัตราค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่และนักศึกษาคณะช่วยงานมีความเหมาะสม และงบประมาณในการจัดกิจกรรมมีความเพียงพอ ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 5.00$, $\sigma = 0.00$) รองลงมา ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรมมีความเพียงพอ และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความทันสมัย ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.47$) ตามลำดับ

จากข้อมูลการสัมภาษณ์หัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ ในประเด็นด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” พบว่า มีความเพียงพอและเหมาะสมของจำนวนผู้เข้าฝึกอบรม วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ในการฝึกอบรม คุณสมบัติของวิทยากร และงบประมาณ

“จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยได้รับความร่วมมือจากทางโรงเรียน และคณะครูเป็นอย่างดี”
(หัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ 1)

“วัสดุอุปกรณ์มีความเพียงพอต่อการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ และสถานที่ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม กว้างขวางเป็นอย่างมาก”
(หัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ 2)

“วิทยากรมีคุณสมบัติที่เหมาะสมต่อกิจกรรมที่จัดฝึกอบรมเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นคณาจารย์จากคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษา มาเป็นวิทยากร เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาได้เป็นอย่างดี”
(หัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ 3)

3.2 ด้านกระบวนการ (Process)/ ปฏิกริยา (Reaction)

การประเมินกระบวนการ (Process)/ ปฏิกริยา (Reaction) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ตาราง 24 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” ด้านกระบวนการ (Process)/ ปฏิกริยา (Reaction) (ผู้เข้ารับการฝึกอบรม)

ประเด็นการประเมิน	μ	σ	ผลการประเมิน
ด้านกระบวนการ (Process)/ ปฏิกริยา (Reaction)			
1. สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.56	0.59	มากที่สุด
2. สถานที่จัดของของผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความเพียงพอ	4.58	0.64	มากที่สุด
3. สถานที่จัดกิจกรรมมีความสะอาดเรียบร้อย	4.51	0.67	มากที่สุด
4. สื่อและอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรมมีความเพียงพอ	4.53	0.66	มากที่สุด
5. อาหารว่าง/อาหารกลางวัน/เครื่องดื่มมีความเหมาะสม	4.56	0.62	มากที่สุด
6. การประชาสัมพันธ์โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้งานโครงการ	4.52	0.64	มากที่สุด
7. ขั้นตอนการลงทะเบียน/การสมัครเข้าร่วมกิจกรรม มีความเหมาะสม	4.64	0.59	มากที่สุด
8. การดำเนินงานเป็นระบบ	4.57	0.64	มากที่สุด
9. รูปแบบของกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.73	0.50	มากที่สุด
10. ระยะเวลาในการจัดมีความเหมาะสม	4.52	0.65	มากที่สุด
11. วิทยากรมีการเตรียมตัว วางแผน และความพร้อม	4.60	0.77	มากที่สุด
12. วิทยากรมีความสามารถในการถ่ายทอด	4.54	0.68	มากที่สุด
13. วิทยากรสามารถอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจน	4.51	0.69	มากที่สุด
14. วิทยากรมีการเรียงลำดับการบรรยายเนื้อหา ได้ครบถ้วน	4.56	0.62	มากที่สุด
15. วิทยากรมีการเปิดโอกาสให้ซักถามและ แสดงความคิดเห็น	4.56	0.65	มากที่สุด
16. เอกสารประกอบการบรรยายมีความน่าสนใจ	4.52	0.66	มากที่สุด
17. เอกสารประกอบการบรรยายมีเนื้อหา ที่อ่านเข้าใจง่าย	4.52	0.66	มากที่สุด

ตาราง 24 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	μ	σ	ผลการประเมิน
ด้านกระบวนการ (Process)/ ปฏิกริยา (Reaction)			
18. การให้บริการของเจ้าหน้าที่ที่มีความเหมาะสม	4.57	0.60	มากที่สุด
ระดับความคิดเห็นเฉลี่ย	4.56	0.65	มากที่สุด

จากตาราง 24 พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process)/ ปฏิกริยา (Reaction) กิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า รูปแบบของกิจกรรมมีความเหมาะสม ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.50$) รองลงมา คือ ขั้นตอนการลงทะเบียน/การสมัครเข้าร่วมกิจกรรมมีความเหมาะสม ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.64$, $\sigma = 0.59$) และวิทยากรมีการเตรียมตัว วางแผนและความพร้อม ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.77$) ตามลำดับ

3.3 ด้านผลผลิต (Output)

3.3.1 ผลการเรียนรู้ (Learning)

การประเมินด้านผลผลิต (Output)/ ผลการเรียนรู้ (Learning) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์กับผู้เข้ารับการฝึกอบรมและนักเรียน

ตาราง 25 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” ด้านผลผลิต (Output)/ ผลการเรียนรู้ (Learning) (ผู้เข้ารับการฝึกอบรม)

รายการประเมิน	ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม			หลังเข้าร่วมกิจกรรม		
	μ	σ	ผลการประเมิน	μ	σ	ผลการประเมิน
ด้านผลผลิต (Output)/ ผลการเรียนรู้ (Learning)						
1. ความรู้ ความเข้าใจในการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล	3.44	0.52	ปานกลาง	4.55	0.56	มากที่สุด
2. ความรู้ ความเข้าใจในการเขียน Story board	3.63	0.51	มาก	4.52	0.59	มากที่สุด
3. ความรู้ ความเข้าใจในการวางแผนการสร้างสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล	3.48	0.53	ปานกลาง	4.56	0.60	มากที่สุด
4. ความรู้ ทฤษฎี และหลักการเรียนรู้เกี่ยวกับการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล	3.46	0.53	ปานกลาง	4.52	0.60	มากที่สุด
5. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการออกแบบและพัฒนาสื่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	3.50	0.54	มาก	4.58	0.56	มากที่สุด
6. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้โปรแกรม Adobe Captivate 9	3.47	0.53	ปานกลาง	4.46	0.61	มาก
7. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างสไลด์ลงทะเบียน	3.53	0.56	มาก	4.50	0.60	มากที่สุด
8. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างสไลด์โต้ตอบ/สไลด์สื่อเรื่อง/สื่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	3.48	0.52	ปานกลาง	4.47	0.59	มาก
9. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสร้างปฏิสัมพันธ์โดยการใช้เมาส์อัฟ	3.54	0.54	มาก	4.43	0.64	มาก

ตาราง 25 (ต่อ)

รายการประเมิน	ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม			หลังเข้าร่วมกิจกรรม		
	μ	σ	ผลการประเมิน	μ	σ	ผลการประเมิน
ด้านผลผลิต (Output)/ ผลการเรียนรู้ (Learning)						
10. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำภาพวิดีโอมานำเสนอในหน้าไตเติ้ล	3.44	0.53	ปานกลาง	4.49	0.57	มาก
11. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างเมนูเลือกรายการเนื้อหาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	3.48	0.54	ปานกลาง	4.48	0.65	มาก
12. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างสไลด์เมนูเลือกรายการเนื้อหาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	3.46	0.53	ปานกลาง	4.53	0.62	มากที่สุด
13. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างสไลด์แบบทดสอบ	3.37	0.58	ปานกลาง	4.47	0.64	มาก
14. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบันทึกเสียง	3.45	0.59	ปานกลาง	4.48	0.82	มาก
15. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแทรกเสียง	3.44	0.53	ปานกลาง	4.54	0.61	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	3.48	0.54	ปานกลาง	4.50	0.62	มากที่สุด

จากตาราง 25 พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมผลการประเมินด้านผลผลิต (Output)/ ผลการเรียนรู้ (Learning) กิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.48$, $\sigma = 0.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจในการเขียน Story board ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.63$, $\sigma = 0.51$) รองลงมา คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสร้างปฏิสัมพันธ์โดยการใช้เมาส์อัฟ ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.54$, $\sigma = 0.54$) และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างสไลด์ลงทะเบียน ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.53$, $\sigma = 0.56$) ตามลำดับ และค่าเฉลี่ยรวมผลการประเมินด้านผลผลิต (Output)/ ผลการเรียนรู้ (Learning) กิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” หลังเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับ

มากที่สุด ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการออกแบบ และพัฒนาสื่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.58$, $\sigma = 0.56$) รองลงมา คือ ความรู้ ความเข้าใจในการวางแผนการสร้างสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.60$) และความรู้ ความเข้าใจในการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.56$) ตามลำดับ

ตาราง 26 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” ด้านผลผลิต (Output)/ ผลการเรียนรู้ (Learning) (ผู้วิจัย)

ประเด็นการประเมิน	μ	σ	ผลการประเมิน
ด้านผลผลิต (Output)/ พฤติกรรม (Behavior)			
1. การเรียงลำดับเนื้อหาที่มีความเหมาะสม	4.70	0.53	มากที่สุด
2. เนื้อหาที่มีความความทันสมัย และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.57	0.62	มากที่สุด
3. ความยาวของเนื้อหาในแต่ละตอนเรียนเหมาะสม	4.53	0.50	มากที่สุด
4. ใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสมกับระดับผู้เรียน (ข้อความและเสียงบรรยาย)	4.53	0.50	มากที่สุด
5. การออกแบบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน	4.77	0.50	มากที่สุด
6. กลยุทธ์การนำเสนอดึงดูดความสนใจ	4.57	0.62	มากที่สุด
7. ความรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูลในแต่ละหน้าจอ	4.53	0.56	มากที่สุด
8. ความสะดวกในการใช้งานหน้าจอ (User Friendly)	4.63	0.48	มากที่สุด
9. การออกแบบหน้าจอมีความคิดสร้างสรรค์	4.67	0.54	มากที่สุด
10. ขนาดตัวอักษร และภาพกราฟิก มีความเหมาะสม	4.50	0.67	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.60	0.56	มากที่สุด

จากตาราง 26 พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมผลการประเมินด้านผลผลิต (Output)/ พฤติกรรม (Behavior) กิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” ผลการประเมินคุณภาพสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลของผู้เข้ารับการฝึกอบรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า การออกแบบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนระดับผลการประเมินเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.77$, $\sigma = 0.50$) รองลงมา คือ การเรียงลำดับเนื้อหาที่มีความเหมาะสม ระดับผลการประเมินเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.53$) และการออกแบบหน้าจามีความคิดสร้างสรรค์ ระดับผลการประเมินเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.54$) ตามลำดับ

จากข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในประเด็น **ด้านผลผลิต (Output)/ ผลการเรียนรู้ (Learning)** ของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก และสามารถผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนภายในและภายนอกห้องเรียนได้จริง

“มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลเพิ่มขึ้นมาก เนื่องจากได้รู้ถึงขั้นตอนการผลิตสื่อมัลติมีเดีย เกิดความชำนาญและกล้าที่จะสร้างสรรค์สื่อมัลติมีเดีย และยังสามารถเพิ่มความน่าสนใจในการจัดการเรียนการสอนภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียนอีกด้วย”

(ผู้เข้ารับการฝึกอบรม 1)

“มีคุณภาพ เพราะนักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตามความเหมาะสมของระดับชั้นและวัยของนักเรียน โดยเฉพาะสื่อมีความน่าสนใจ ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้เป็นอย่างมาก สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนภายในและภายนอกห้องเรียนได้จริง โดยเนื้อหาหรือข้อมูลต่าง ๆ มีแหล่งอ้างอิงที่น่าเชื่อถือได้ถูกต้อง”

(ผู้เข้ารับการฝึกอบรม 2)

จากนั้นผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นักเรียน ในประเด็น **ด้านผลผลิต (Output)/ ผลการเรียนรู้ (Learning)** ของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” พบว่า ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถบริหารจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา เพื่อห้องเรียนดิจิทัลได้อย่างมีคุณภาพ

“ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจ โดยได้มีการจัดการเรียนการสอน ที่นำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้มากขึ้นผ่านรูปแบบสื่อการสอน ที่หลากหลาย นักเรียนเกิดความสนใจ ให้ความร่วมมือกับครูผู้สอนและ สนุกกับการเรียนมากขึ้น”

(นักเรียน 1)

“ครูผู้สอนออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อ รูปแบบการเรียนการสอนด้วยวิธีใหม่ ๆ โดยนำความสนใจของนักเรียน มาพัฒนาแผน สื่อการเรียนรู้ กิจกรรม เกมภายในห้องเรียน ทำให้สื่อ เกิดความน่าสนใจ มีข้อความ ภาพ เสียงกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน เหมาะสมกับบริบทของนักเรียนได้อย่างมีคุณภาพ”

(นักเรียน 2)

3.3.2 พฤติกรรม (Behavior)

การประเมินด้านผลผลิต (Output)/ พฤติกรรม (Behavior) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม แบบประเมินคุณภาพสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และสัมภาษณ์ผู้เข้ารับการฝึกอบรมและนักเรียน

ตาราง 27 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” ด้านผลผลิต (Output)/ พฤติกรรม (Behavior) (ผู้เข้ารับการฝึกอบรม)

รายการประเมิน	ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม			หลังเข้าร่วมกิจกรรม		
	μ	σ	ผลการประเมิน	μ	σ	ผลการประเมิน
ด้านผลผลิต (Output)/ พฤติกรรม (Behavior)						
1. มีทักษะในการวางแผนสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล	3.56	0.52	มาก	4.57	0.58	มากที่สุด
2. มีทักษะในการออกแบบสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล	3.54	0.53	มาก	4.60	0.57	มากที่สุด
3. มีทักษะการสร้างสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้ที่แท้จริง	3.51	0.53	มาก	4.72	0.53	มากที่สุด
4. มีทักษะในการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ภายในชั้นเรียนได้อย่างสร้างสรรค์	3.53	0.53	มาก	4.48	0.59	มาก
5. สามารถนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติที่ดีในการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพ	3.43	0.53	ปานกลาง	4.56	0.59	มากที่สุด
6. สามารถนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติที่ดีในการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลที่มีประสิทธิผล	3.47	0.53	ปานกลาง	4.55	0.59	มากที่สุด
7. มีเทคนิคในการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน	3.48	0.56	ปานกลาง	4.46	0.53	มาก

ตาราง 27 (ต่อ)

รายการประเมิน	ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม			หลังเข้าร่วมกิจกรรม		
	μ	σ	ผลการประเมิน	μ	σ	ผลการประเมิน
ด้านผลผลิต (Output)/ พฤติกรรม (Behavior)						
8. มีเทคนิคการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อโต้ตอบกับนักเรียนได้หลายรูปแบบ	3.44	0.52	ปานกลาง	4.56	0.57	มากที่สุด
9. สามารถพัฒนาสื่อทางการศึกษาที่นำไปใช้ในชั้นเรียนได้จริง	3.42	0.53	ปานกลาง	4.58	0.55	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	3.48	0.53	ปานกลาง	4.56	0.57	มากที่สุด

จากตาราง 27 พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมผลการประเมินด้านผลผลิต (Output)/ พฤติกรรม (Behavior) กิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.48$, $\sigma = 0.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีทักษะในการวางแผนสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.56$, $\sigma = 0.52$) รองลงมา คือ มีทักษะในการออกแบบสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.54$, $\sigma = 0.53$) และมีทักษะในการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ภายในชั้นเรียนได้อย่างสร้างสรรค์ ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.53$, $\sigma = 0.53$) ตามลำดับ และค่าเฉลี่ยรวมผลการประเมินด้านผลผลิต (Output)/ พฤติกรรม (Behavior) กิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” หลังเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีทักษะ การสร้างสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้ที่แท้จริง ระดับความคิดเห็นเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.72$, $\sigma = 0.53$) รองลงมา คือ มีทักษะในการออกแบบสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา เพื่อห้องเรียนดิจิทัลระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.57$) และสามารถพัฒนาสื่อทางการศึกษาที่นำไปใช้ในชั้นเรียนได้จริง ระดับความคิดเห็นเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.58$, $\sigma = 0.55$) ตามลำดับ

จากข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม ในประเด็น **ด้านผลผลิต (Output)/ พฤติกรรม (Behavior)** ของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” พบว่า ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมมีทักษะในการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพิ่มขึ้น และมีความชำนาญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีเจตคติที่ดีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา

“มีทักษะในการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพิ่มขึ้น โดยได้นำมาบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ตนเองสอนและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น สามารถนำไปใช้ในห้องเรียนได้จริงและได้ลองผลิตสื่อรูปแบบใหม่ และพัฒนา ปรับปรุง สื่อมัลติมีเดียที่มีอยู่ให้ดียิ่งขึ้น และยังสามารถนำมาต่อยอดทำวิจัยในชั้นเรียนได้”
(ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม 1)

“มีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพิ่มขึ้น โดยได้แนะนำการใช้สื่อมัลติมีเดียให้กับนักเรียน และนักเรียนสามารถใช้สื่อมัลติมีเดียในการเรียนรู้ด้วยตนเองได้จนจบบทเรียน และได้นำสื่อมัลติมีเดียไปเป็นเครื่องมือเพื่อทำวิจัยในชั้นเรียน สามารถแก้ปัญหาของผู้เรียนได้ตรงจุดและยังทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดียิ่งขึ้นอีกด้วย”
(ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม 2)

“การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาทำให้ครูสามารถพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพราะนอกจากครูจะได้พัฒนาตนเองพัฒนาผลงานของตนเองแล้ว สิ่งสำคัญที่สุดคือ นักเรียนได้เรียนรู้จากสิ่งใหม่ ๆ ทำให้เกิดความสนใจในการเรียน และได้พัฒนาตนเองตามที่ต้องการ”
(ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม 3)

จากนั้นผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นักเรียน ในประเด็น **ด้านผลผลิต (Output)/ พฤติกรรม (Behavior)** ของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลของครู ในด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อการจัดการเรียนการสอนภายในห้องเรียน

“มีความพึงพอใจเป็นอย่างมาก เพราะครูมีขั้นตอนการสอน มีกิจกรรมเกมในรูปแบบใหม่ ๆ อย่างสร้างสรรค์ ทำให้เกิดความน่าสนใจ สนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ น่าสนใจว่าการเรียนการสอนแบบปกติ ทำให้อยากเรียนมากยิ่งขึ้น และมีรูปแบบ วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนผ่านสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา ทำให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพและเป็นไปด้วยความเรียบร้อย”
(นักเรียน 1)

3.3.3 ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results)

การประเมินด้านผลผลิต (Output)/ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ตาราง 28 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” ด้านผลผลิต (Output)/ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results) (ผู้เข้ารับการฝึกอบรม)

ประเด็นการประเมิน	μ	σ	ผลการประเมิน
ด้านผลผลิต (Output)/ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results)			
1. ผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกี่ยวกับการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลประสบความสำเร็จ	4.75	0.46	มากที่สุด
2. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพิ่มขึ้น	4.85	0.39	มากที่สุด
ระดับความคิดเห็นเฉลี่ย	4.80	0.43	มากที่สุด

จากตาราง 28 พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมผลการประเมินด้านผลผลิต (Output)/ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results) กิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.80$, $\sigma = 0.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพิ่มขึ้นระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.85$, $\sigma = 0.39$) รองลงมา คือผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกี่ยวกับการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา เพื่อห้องเรียนดิจิทัลประสบความสำเร็จ ($\mu = 4.75$, $\sigma = 0.46$) ตามลำดับ

จากข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในประเด็น **ด้านผลผลิต (Output)/ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results)** ของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่ ได้รับความรู้ ประสบการณ์ และได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา จนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งภาพรวมนั้น ถือว่าประสบความสำเร็จ โดยส่วนน้อยที่พบปัญหา คือการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ สิ่งสนับสนุนทางเทคโนโลยี และปัญหาผู้เข้ารับการฝึกอบรม นั้น ได้ย้ายสถานศึกษา จึงทำให้การดำเนินงานของบางโรงเรียน/ บางกลุ่มไม่ค่อยต่อเนื่อง

“ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก เนื่องจากคณะผู้บริหาร คณะครู ให้ความร่วมมือ ร่วมใจ เรียนรู้ร่วมกัน บนพื้นฐานความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร เป็นไปตามวัฒนธรรมขององค์กร การนำวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมาย และภารกิจ เข้าร่วมกัน การเรียนรู้ที่มีครูเป็นผู้นำร่วมกัน และผู้บริหารเป็นผู้ดูแลสนับสนุน ส่งการเรียนรู้ และพัฒนาวิชาชีพเปลี่ยนแปลงคุณภาพตนเองสู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญ”
(ผู้เข้ารับการฝึกอบรม 1)

“ประสบความสำเร็จ จากการเข้าร่วมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แล้วนั้น ทำให้สามารถผลิตสื่อมัลติมีเดียที่เป็นผลงาน เป็นสื่อการเรียนรู้ขึ้นได้เอง และยังสามารถนำมาใช้ในรายวิชาที่สอน รวมถึงแนะนำให้กับเพื่อนครู ในสถานศึกษาได้อีกด้วย”
(ผู้เข้ารับการฝึกอบรม 2)

“ครูที่ผ่านการฝึกอบรมอบรมมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อนครูในโรงเรียน
เนื่องจากอยู่ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 (COVID-19)
ครูทุกคนต้องผลิตสื่อเพื่อใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน
แต่อาจจะมีปัญหาเกี่ยวกับสัญญาณอินเทอร์เน็ตและ
อุปกรณ์เทคโนโลยีที่โรงเรียนและบ้านไม่เพียงพอ”
(ผู้เข้ารับการฝึกอบรม 3)

“ไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากข้าราชการครูที่ผ่านการอบรมในหลักสูตร
หรือกิจกรรมนี้ได้ย้ายสถานศึกษาหลายคน จึงทำให้การดำเนินงานไม่ค่อยต่อเนื่อง”
(ผู้เข้ารับการฝึกอบรม 4)

“ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ
มีการพัฒนาขึ้น โดยเฉพาะคะแนนสอบ O-net และ NT
ที่มีคะแนนพัฒนาขึ้นจากปีการศึกษา 2561”
(ผู้เข้ารับการฝึกอบรม 5)

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ การวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้แนวคิดการประเมิน IPO Model (Deniz, 2002) มุ่งประเมินใน 3 ด้าน ได้แก่ การประเมินปัจจัยนำเข้า (Inputs) การประเมินกระบวนการ (Process) และการประเมินผลผลิต (Output) โดยประยุกต์ใช้กับรูปแบบการประเมินผล การฝึกอบรมตามแนวทางของเคิร์กแพทริค (The Kirkpatrick Approach, 1998) มุ่งประเมิน ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านปฏิกิริยา (Reaction) ด้านการเรียนรู้ (Learning) ด้านพฤติกรรม (Behavior) และด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กร (Results) มาใช้ในการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ เจ้าพระยา โดยประกอบด้วย 2 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของ ครูผู้สอนการพัฒนาการคิดของนักเรียน” และกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” ซึ่งการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ใช้การศึกษาวิจัย 2 รูปแบบ ได้แก่ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Quantitative research) เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบประเมิน คุณภาพสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล สามารถสรุปผลการดำเนินงาน โดยนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดย มีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่า ผลการวิจัยผ่านเกณฑ์ มาตรฐานการประเมินที่กำหนดไว้ทุกประเด็น โดยผู้วิจัยเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังหัวข้อ ต่อไปนี้

1.1 ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

1.1.1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ผลการสัมภาษณ์หัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ ในประเด็นด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ของโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

- 1) ด้านจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
- 2) ด้านวัสดุอุปกรณ์มีความเพียงพอ และพร้อมต่อการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- 3) ด้านสถานที่มีความเพียงพอและเหมาะสมต่อจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- 4) ด้านคุณสมบัติของวิทยากรมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ สามารถให้ความรู้แก่ผู้เข้าฝึกอบรมได้อย่างเหมาะสม
- 5) ด้านงบประมาณสามารถนำมาบริหารจัดการโครงการได้อย่างเพียงพอและเหมาะสม โดยได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดี

1.1.2 ด้านกระบวนการ (Process)/ ปฏิกริยา (Reaction) ผลการสัมภาษณ์หัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ ในประเด็นด้านกระบวนการ (Process) /ปฏิกริยา (Reaction) ของโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

- 1) การพัฒนาครูด้วยกระบวนการ PLC ประสบความสำเร็จ
- 2) การบริหารจัดการโครงการมีความเหมาะสม
- 3) ด้านงบประมาณมีเพียงพอ เหมาะสม สามารถบริหารจัดการได้ตรงตามแผนการดำเนินงานของ TOR
- 4) ปัญหาเกี่ยวกับความต้องการของโรงเรียนในการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ของแต่ละโรงเรียนมีความหลากหลาย

1.2 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 1 การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน

1.2.1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ผลการประเมินความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ของกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” พบว่า จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรมมีความเพียงพอ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความทันสมัย วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความสะดวกต่อการใช้งาน สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีขนาดเหมาะสม และความสะอาดเรียบร้อยของสถานที่จัดกิจกรรม ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 5.00$, $\sigma = 0.00$) รองลงมา คือ คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรมตรงตามลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย คุณสมบัติของวิทยากรมีความเหมาะสม อัตราค่าตอบแทนวิทยากรมีความเหมาะสม และอัตราค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่และนักศึกษาช่วยงานมีความเหมาะสม ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.47$) โดยค่าเฉลี่ยรวม ผลการประเมินความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ของกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.88$, $\sigma = 0.33$)

ผลการสัมภาษณ์หัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ ในประเด็นด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ของกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” พบว่า มีความเพียงพอและเหมาะสมของจำนวนผู้เข้าฝึกอบรม วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ในการฝึกอบรม คุณสมบัติของวิทยากร และงบประมาณ

1.2.2 ด้านกระบวนการ (Process)/ ปฏิกริยา (Reaction) ผลการประเมินความคิดเห็นด้านกระบวนการ (Process)/ ปฏิกริยา (Reaction) ของกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” พบว่า วิทยากรมีการเปิดโอกาสให้ซักถามและแสดงความคิดเห็น ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.63$) รองลงมา คือ สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.59$, $\sigma = 0.67$) โดยค่าเฉลี่ยรวม ผลการประเมินความคิดเห็นด้านกระบวนการ (Process) /ปฏิกริยา (Reaction) ของกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.52$, $\sigma = 0.71$)

1.2.3 ด้านผลผลิต (Output) แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านผลการเรียนรู้ (Learning) ด้านพฤติกรรม (Behavior) และด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กร (Results)

1) **ด้านผลการเรียนรู้ (Learning)** ผลการประเมินความคิดเห็นด้านผลการเรียนรู้ (Learning) ของกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้หลังการเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม โดยก่อนเข้าร่วมกิจกรรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในการเขียนแผน การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด และอิงมาตรฐาน วิทยาการมีการเปิดโอกาสให้ซักถามและแสดงความคิดเห็น ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.09$, $\sigma = 0.98$) รองลงมา คือ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับผังมโนทัศน์ (A Concept Map) ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\mu = 3.04$, $\sigma = 0.47$) โดยค่าเฉลี่ยรวม ผลการประเมินความคิดเห็นด้านผลการเรียนรู้ (Learning) ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.00$, $\sigma = 0.44$) และหลังเข้าร่วมกิจกรรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้ ความเข้าใจในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดและอิงมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.67$) รองลงมา คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผังวัฏจักร (A Circle or Cyclical Map) ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.52$, $\sigma = 0.66$) โดยค่าเฉลี่ยรวม ผลการประเมินความคิดเห็นด้านผลการเรียนรู้ (Learning) หลังเข้าร่วมกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.46$, $\sigma = 0.71$)

ผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในประเด็น ด้านผลการเรียนรู้ (Learning) ของกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ เทคนิควิธีการเพิ่มมากขึ้นเป็นอย่างมาก โดยแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียนที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเขียนขึ้นนั้น มีคุณภาพสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนภายในชั้นเรียนได้จริงเหมาะสม และประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก

ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ในประเด็น ด้านผลการเรียนรู้ (Learning) ของกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” พบว่า ครูผู้สอน มีความสามารถในการสอนผู้พัฒนาการคิดของนักเรียนที่ดีมาก และสามารถจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียนได้อย่างมีคุณภาพ

2) **พฤติกรรม (Behavior)** ผลการประเมินความคิดเห็นด้านพฤติกรรม (Behavior) ของกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของ

นักเรียน” พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีพฤติกรรมหรือทักษะหลังการเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม โดยก่อนเข้าร่วมกิจกรรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีทักษะการออกแบบการวัดประเมินทักษะ การคิดด้วยวิธีการที่หลากหลาย ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.59$, $\sigma = 0.53$) รองลงมา คือ มีทักษะการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ภายในชั้นเรียนได้อย่างสร้างสรรค์ ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.04$, $\sigma = 0.47$) โดยค่าเฉลี่ยรวมผลการประเมินความคิดเห็นด้านพฤติกรรม (Behavior) ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.52$, $\sigma = 0.54$) และหลังเข้าร่วมกิจกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีทักษะในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด และอิงมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.64$, $\sigma = 0.61$) รองลงมา คือ มีทักษะในการวิเคราะห์ตัวชี้วัดอย่างตรงประเด็น ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.59$) โดยค่าเฉลี่ยรวม ผลการประเมินความคิดเห็นด้านพฤติกรรม (Behavior) หลังเข้าร่วมกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.63$)

ผลการสัมภาษณ์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในประเด็น ด้านพฤติกรรม (Behavior) ของกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีทักษะก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มมากขึ้น สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีเจตคติที่ดีต่อการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน

ผลการสัมภาษณ์นักเรียน ในประเด็น ด้านพฤติกรรม (Behavior) ของกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจและมีความสนใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูภายในชั้นเรียนมากขึ้น ซึ่งพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปนั้น ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

3) ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results) ผลการประเมินความคิดเห็นด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results) ของกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพิ่มขึ้น ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75$, $\sigma = 0.46$) รองลงมา คือ ผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกี่ยวกับการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียนประสบความสำเร็จ

($\mu = 4.64$, $\sigma = 0.52$) โดยค่าเฉลี่ยรวม ผลการประเมินด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results) ของกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.49$)

ผลการสัมภาษณ์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในประเด็น ด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results) ของกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่ “ได้รับความรู้ ประสบการณ์ และได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน จนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งภาพรวมนั้น ถือว่าประสบความสำเร็จ โดยส่วนน้อยที่พบปัญหา ผู้เข้ารับการฝึกอบรม นั้น ได้ย้ายสถานศึกษา จึงทำให้การดำเนินงานของบางโรงเรียน/ บางกลุ่มไม่ค่อยต่อเนื่อง

1.3 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 2 การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา

1.3.1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ผลการประเมินความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ของกิจกรรมที่ 2 การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา พบว่า คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรมตรงตามลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความสะดวกต่อการใช้งาน สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีขนาดเหมาะสม ความสะอาดเรียบร้อยของสถานที่จัดกิจกรรม คุณสมบัติของวิทยากรมีความเหมาะสม อัตราค่าตอบแทนวิทยากรมีความเหมาะสม อัตราค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่และนักศึกษาช่วยงานมีความเหมาะสม และงบประมาณในการจัดกิจกรรมมีความเพียงพอ ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 5.00$, $\sigma = 0.00$) รองลงมา คือ วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรมมีความเพียงพอ และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความทันสมัย ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.47$) โดยค่าเฉลี่ยรวม ผลการประเมินความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ของกิจกรรมที่ 2 การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.94$, $\sigma = 0.24$)

ผลการสัมภาษณ์หัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ ในประเด็นด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” พบว่า มีความเพียงพอและเหมาะสมของจำนวนผู้เข้าฝึกอบรม วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ในการฝึกอบรม คุณสมบัติของวิทยากร และงบประมาณ

1.3.2 **ด้านกระบวนการ (Process)/ ปฏิกริยา (Reaction)** ผลการประเมินความคิดเห็นด้านกระบวนการ (Process)/ ปฏิกริยา (Reaction) ของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” พบว่า รูปแบบของกิจกรรมมีความเหมาะสม ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.73, \sigma = 0.50$) รองลงมา คือ ขั้นตอนการลงทะเบียน/ การสมัครเข้าร่วมกิจกรรมมีความเหมาะสม ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.64, \sigma = 0.59$) โดยค่าเฉลี่ยรวม ผลการประเมินความคิดเห็นด้านกระบวนการ (Process)/ ปฏิกริยา (Reaction) ของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56, S.D = 0.65$)

1.3.3 **ด้านผลผลิต (Output)** แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านผลการเรียนรู้ (Learning) ด้านพฤติกรรม (Behavior) และด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กร (Results)

1) **ด้านผลการเรียนรู้ (Learning)** ผลการประเมินความคิดเห็นด้านผลการเรียนรู้ (Learning) ของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้หลังการเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม โดยก่อนเข้าร่วมกิจกรรม ผู้เข้ารับ การฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในการเขียน Story board ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.63, \sigma = 0.51$) รองลงมา คือ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสร้างปฏิสัมพันธ์โดยการใช้เมาส์อัฟ ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.54, \sigma = 0.54$) โดยค่าเฉลี่ยรวม ผลการประเมินความคิดเห็นด้านผลการเรียนรู้ (Learning) ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.48, \sigma = 0.53$) และหลังเข้าร่วมกิจกรรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการออกแบบ และพัฒนาสื่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.58, \sigma = 0.56$) รองลงมา คือ ความรู้ ความเข้าใจในการวางแผนการสร้างสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56, \sigma = 0.60$) โดยค่าเฉลี่ยรวม ผลการประเมิน ความคิดเห็นด้านผลการเรียนรู้ (Learning) หลังเข้าร่วมกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.50, \sigma = 0.62$)

ผลการประเมินคุณภาพสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลของผู้เข้ารับการฝึกอบรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60, \sigma = 0.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่าการออกแบบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนระดับผลการประเมินเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.77, \sigma = 0.50$) รองลงมา คือ การเรียงลำดับเนื้อหาที่มีความเหมาะสม ระดับผล

การประเมินเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.53$) และการออกแบบหน้าจามีความคิดสร้างสรรค์ ระดับผลการประเมินเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.54$) ตามลำดับ

ผลการสัมภาษณ์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในประเด็นผลการเรียนรู้ (Learning) ของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก และสามารถผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ภายในและภายนอกห้องเรียนได้จริง

ผลการสัมภาษณ์นักเรียน ในประเด็นผลการเรียนรู้ (Learning) ของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” พบว่า ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถบริหารจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลได้อย่างมีคุณภาพ

2) ด้านพฤติกรรม (Behavior) ผลการประเมินความคิดเห็นด้านพฤติกรรม (Behavior) ของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีพฤติกรรมหรือทักษะหลังการเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม โดยก่อนเข้าร่วมกิจกรรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีทักษะในการวางแผนสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.56$, $\sigma = 0.52$) รองลงมา คือ มีทักษะในการออกแบบ สื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.54$, $\sigma = 0.53$) โดยค่าเฉลี่ยรวม ผลการประเมินความคิดเห็นด้านพฤติกรรม (Behavior) ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.48$, $\sigma = 0.53$) และหลังเข้าร่วมกิจกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีทักษะในการสร้างสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้ที่แท้จริง ระดับความคิดเห็นเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.72$, $\sigma = 0.53$) รองลงมา คือ มีทักษะในการออกแบบสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.57$) โดยค่าเฉลี่ยรวม ผลการประเมินความคิดเห็นด้านพฤติกรรม (Behavior) หลังเข้าร่วมกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.57$)

ผลการสัมภาษณ์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในประเด็น ด้านพฤติกรรม (Behavior) ของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีทักษะในการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพิ่มขึ้น และมีความชำนาญในการจัดกิจกรรมการ

เรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีเจตคติที่ดีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา

ผลการสัมภาษณ์นักเรียน ในประเด็น ด้านพฤติกรรม (Behavior) ของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลของครูในด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อการจัดการเรียนการสอนภายในห้องเรียน

3) **ด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results)** ผลการประเมินความคิดเห็นด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results) ของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพิ่มขึ้น ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.85$, $\sigma = 0.39$) รองลงมา คือ ผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกี่ยวกับการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลประสบความสำเร็จ ($\mu = 4.75$, $\sigma = 0.46$) โดยค่าเฉลี่ยรวมผลการประเมินความคิดเห็นด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results) ของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.80$, $\sigma = 0.43$)

ผลการสัมภาษณ์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในประเด็น ด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results) ของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่ ได้รับความรู้ ประสบการณ์ และได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา จนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งภาพรวมนั้น ถือว่าประสบความสำเร็จ โดยส่วนน้อยที่พบปัญหาคือ การขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ สิ่งสนับสนุนทางเทคโนโลยี และปัญหาผู้เข้ารับการฝึกอบรมย้ายสถานศึกษา จึงทำให้การดำเนินงานของบางโรงเรียน/บางกลุ่มไม่ค่อยต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีประเด็นสำคัญที่จะนำเสนอ อภิปรายและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อความสะดวกในการอภิปราย ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

2.1 ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

2.1.1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ผลการสัมฤทธิ์หัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ ในประเด็นด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ของโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่าด้านจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ด้านวัสดุอุปกรณ์มีความเพียงพอ และพร้อมต่อการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้านสถานที่มีความเพียงพอและเหมาะสมต่อจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม ด้านคุณสมบัติของวิทยากรมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์สามารถให้ความรู้แก่ผู้เข้าฝึกอบรมได้อย่างเหมาะสม ส่วนด้านงบประมาณสามารถนำมาบริหารจัดการโครงการได้อย่างเพียงพอและเหมาะสม โดยได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดี

2.1.2 ด้านกระบวนการ (Process)/ ปฏิกริยา (Reaction) ผลการสัมฤทธิ์หัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ ในประเด็นด้านกระบวนการ (Process)/ ปฏิกริยา (Reaction) ของโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่า การพัฒนาครู ด้วยกระบวนการ PLC ประสบความสำเร็จ โดยมีการลงพื้นที่นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาเป็นระยะ ๆ ในส่วนของการบริหารจัดการโครงการประสบความสำเร็จ โดยได้รับความร่วมมือจากโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างมาก ซึ่งมีอุปสรรคเพียงเล็กน้อย ในเรื่องของปัญหาของการสำรวจความต้องการในการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ของแต่ละโรงเรียนมีความหลากหลาย เช่น การพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษ การพัฒนาทักษะด้านการวิจัยในชั้นเรียน เป็นต้น แต่สามารถแก้ไขปัญหาโดยแจ้งทางโรงเรียนถึงการบริหารจัดการกิจกรรมของความต้องการดังกล่าวได้ในปีถัดไป

2.2 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้การ พัฒนาการคิดของนักเรียน”

2.2.1 ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) พบว่า ผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรมมีความเพียงพอ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความทันสมัย สะดวกต่อการใช้งาน สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีขนาดเหมาะสม และความสะอาดเรียบร้อยของสถานที่จัดกิจกรรม ทั้งอาจเกิดขึ้นได้จากการเตรียมความพร้อมก่อนการจัดโครงการ ตลอดจนการเลือกวัสดุอุปกรณ์ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบท หรือลักษณะโครงการ โดยการเลือกวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยเน้นที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความทันสมัย วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความสะดวกต่อการใช้งานเพื่อให้ตรงวัตถุประสงค์โครงการ และจำนวนเพียงพอต่อจำนวนผู้เข้าโครงการ สอดคล้องกับ สาครินทร์ จันทรมณี (2562) ที่ได้ประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน โรงเรียนบ้านพรวัว อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยผลการประเมินโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน ทั้งการสนับสนุนเงินทุนอัตราค่าตอบแทนวิทยากรมีความเหมาะสม อัตราค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่และนักศึกษาช่วยงานมีความเหมาะสมและงบประมาณในการจัดกิจกรรมมีความเพียงพอ

2.2.2 ผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process) พบว่า ผลการประเมินโดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะวิทยากรมีการเปิดโอกาสให้ซักถามและแสดงความคิดเห็น นำไปสู่ผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกี่ยวกับการสอน โดยการประเมินระดับความเหมาะสมของการดำเนินงานของโครงการได้พิจารณาจากประเด็นสำคัญ คือ คณะทำงานสามารถประสานงานและอำนวยความสะดวกแก่ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ดี และคณะทำงานตั้งใจทำงานอย่างเต็มที่ และการอบรมของวิทยากร วิทยากร ตรงเวลา ใช้ภาษาเข้าใจง่ายและวิทยากรให้ความรู้ในการฝึกอบรมอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับ พุฒิพัฒน์ ทวีวิชิรพัฒน์ และสุมาลี สันติพลวุฒิ (2557) ที่ได้ประเมินประเมินผลการฝึกอบรมภายใต้การดำเนินงานการพัฒนาผู้ประกอบการให้เกิดธุรกิจหรือผลิตภัณฑ์ใหม่ ของหน่วยร่วม 7 หน่วยงาน โดยได้ดำเนินกิจกรรม 7 กิจกรรมตามแบบจำลอง IPO กับทุกกิจกรรม ซึ่งผลการประเมินระดับความเหมาะสมของการดำเนินงานโครงการ พบว่า คณะทำงานตั้งใจทำงานอย่างเต็มที่และการอบรมของวิทยากร ซึ่งประกอบด้วยวิทยากร ตรงเวลา ใช้ภาษาเข้าใจง่าย และวิทยากรให้ความรู้ใน

การฝึกอบรมอย่างเต็มที่ ผลการประเมินโดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกัน

2.2.3 ผลการประเมินด้านผลผลิต (Output)

1) **ด้านผลการเรียนรู้ (Learning)** พบว่า หลังเข้าร่วมกิจกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีผลการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรม โดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด และอิงมาตรฐานระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ Rice (2011) ได้ศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลกระทบจากการฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนาผู้นำ จำนวน 100 คน โดยใช้รูปแบบการประเมินของ Kirkpatrick และ Success Case Method ผลการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการอบรมผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้เพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2) **ด้านพฤติกรรม (Behavior)** พบว่า หลังเข้าร่วมกิจกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีผลการประเมินด้านพฤติกรรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรม โดยภาพรวมผลการประเมินด้านผลผลิต (Output)/ พฤติกรรม (Behavior) หลังเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า หลังเข้าร่วมกิจกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีทักษะในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด และอิงมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

3) **ด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กร (Results)** พบว่า ผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพิ่มขึ้นระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ประสบความสำเร็จ ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ รายงานผลการจัดกิจกรรมของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งผลการถอดบทเรียนของการศึกษาข้อมูลจากผู้เข้าร่วมโครงการ (2562) ที่ดำเนินกิจกรรม “การผลิตสื่อมัลติมีเดียพัฒนาการอ่าน การเขียนและการคิดวิเคราะห์” ภายใตโครงการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ ด้านการอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่มครูที่เข้าอบรม (PLC) โดยมีการแบ่งปันข้อมูลการเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอีกด้วย

2.3 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 2 กิจกรรม “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา”

2.3.1 ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) พบว่า ผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรมมีความเพียงพอ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความทันสมัย สะดวกต่อการใช้งาน สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีขนาดเหมาะสม และความสะอาดเรียบร้อยของสถานที่จัดกิจกรรม ทั้งอาจเกิดขึ้นได้จาก การเตรียมความพร้อมก่อนการจัดโครงการ ตลอดจนการเลือกวัสดุอุปกรณ์ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบท หรือลักษณะโครงการ โดยการเลือกวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยนั้นเน้นที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความทันสมัย วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความสะดวกต่อการใช้งานเพื่อให้ตรงวัตถุประสงค์โครงการ และจำนวนเพียงพอต่อจำนวนผู้เข้าโครงการ

2.3.2 ผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process) พบว่า ผลการประเมินโดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะวิทยากรมีการเปิดโอกาสให้ซักถามและแสดงความคิดเห็น นำไปสู่ผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกี่ยวกับการสอน โดยการประเมินระดับความเหมาะสมของการดำเนินงานของโครงการได้พิจารณาจากประเด็นสำคัญ คือ คณะทำงานสามารถประสานงานและอำนวยความสะดวกแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ดี และคณะทำงานตั้งใจทำงานอย่างเต็มที่ และการอบรมของวิทยากร วิทยากรตรงเวลา ใช้ภาษาเข้าใจง่ายและวิทยากรให้ความรู้ในการฝึกอบรมอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับรายงานผลการจัดกิจกรรมของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (2562) ที่ดำเนินกิจกรรม “การสอนอ่าน เขียน คิดวิเคราะห์ด้วยกิจกรรมเชิงรุก” ภายใต้โครงการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผลการประเมินความพึงพอใจเกี่ยวกับโครงการด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมด้านวิทยากร ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกัน

2.3.3 ผลการประเมินด้านผลผลิต (Output)

1) ด้านผลการเรียนรู้ (Learning) พบว่า หลังเข้าร่วมกิจกรรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีผลการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรม โดยเฉพาะหลังเข้าร่วมกิจกรรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการออกแบบ และพัฒนาสื่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สอดคล้องกับวิไลพร จันทโรไพยม (2558) ได้วิจัยเรื่องการประเมินโครงการอบรม และพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนรู้เท่าทันสื่อ และเทคโนโลยี

สารสนเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 โดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการของเคิร์กแพทริค (Kirkpatrick) ที่มีผลการประเมินความรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และครูมีคะแนนวัดความรู้หลังการอบรมสูงกว่าก่อนเข้ารับการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผลการประเมินคุณภาพสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลของผู้เข้ารับการฝึกอบรม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า การออกแบบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนระดับผลการประเมินเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การเรียงลำดับเนื้อหาที่มีความเหมาะสม ระดับผลการประเมินเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และการออกแบบหน้าจอก็มีความคิดสร้างสรรค์ ระดับผลการประเมินเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

2) **ด้านพฤติกรรม (Behavior)** พบว่า หลังเข้าร่วมกิจกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีผลการประเมินด้านพฤติกรรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรม โดยภาพรวม ผลการประเมินผลผลิต (Output) ด้านพฤติกรรม (Behavior) หลังเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า หลังเข้าร่วมกิจกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีทักษะการสร้างสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้ที่แท้จริง ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

3) **ด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กร (Results)** พบว่า ผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพิ่มขึ้นระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ประสบความสำเร็จ ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ รายงานผลการจัดกิจกรรมของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งผลการถอดบทเรียนของการศึกษาข้อมูลจากผู้เข้าร่วมโครงการ (2562) ที่ดำเนินกิจกรรม “การผลิตสื่อมัลติมีเดียพัฒนาการอ่าน การเขียนและการคิดวิเคราะห์” ภายใต้โครงการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการศึกษาระดับพื้นฐาน ซึ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่มครูที่เข้าอบรม (PLC) โดยมีการแบ่งปันข้อมูลรูปแบบในการผลิตสื่อเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาสื่อของตนเองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการประเมินไปใช้

1. หัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ สามารถนำผลการประเมินนี้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงาน โดยเฉพาะเรื่องความต้องการที่หลากหลายของเนื้อหาในการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม อาจมีการจัดประชุมคณะผู้บริหารเพื่อวิเคราะห์เหตุผลและความจำเป็นต่อการพัฒนาองค์กรในสภาวะการณ์ปัจจุบัน

2. ผู้บริหารมหาวิทยาลัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากผลการประเมินโครงการครั้งนี้ โดยเฉพาะการนำเสนอผลการประเมินที่เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อองค์กร หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไปรายงานผลการดำเนินโครงการต่อสำนักงบประมาณ หรือหน่วยงานที่จัดสรรงบประมาณให้แก่มหาวิทยาลัย เพื่อกำหนดแผนการดำเนินงาน และเสนอขอรับงบประมาณในการสนับสนุนการดำเนินโครงการในปีต่อไป

3. มหาวิทยาลัย สามารถนำข้อมูล สารสนเทศจากผลการประเมินโครงการในครั้งนี้เพื่อประกอบเป็นหลักฐานการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะเรื่องของการบริการวิชาการสู่สังคม และการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อรองรับการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน และภายนอกระดับคณะ และสถาบัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. หัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการสามารถนำสารสนเทศที่ได้จากการประเมินโครงการไปกำหนดแผนงาน และตรวจสอบความพร้อมของการดำเนินโครงการในปีถัดไปได้ตรงตามนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5. ผู้บริหาร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการประเมินโครงการไปใช้เพื่อการตัดสินใจในการดำเนินงาน ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกการดำเนินโครงการในปีถัดไปได้ ดังนี้

5.1 สร้างระบบการดูแลให้ความช่วยเหลือครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ยังต้องการความรู้หรือทักษะอื่น ๆ เพิ่มเติมจากการเข้าร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการ เพื่อต่อยอดและนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายในห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5.2 การถ่ายทอดความรู้ให้แก่โรงเรียนต่าง ๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ ผู้ที่สนใจ โดยการผลิตสื่อ/ คลิปวีดีโอเพื่อใช้เผยแพร่ความรู้ในวงกว้างต่อไป

5.3 หลังจากการรายงานผลการประเมินโครงการต่อสำนักงบประมาณ หรือหน่วยงานที่จัดสรรงบประมาณให้แก่มหาวิทยาลัยแล้ว ควรมีการรายงานผลตอบกลับไปยัง

โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ หรือผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม เพื่อเป็นบทเรียนในการกระตุ้นและพัฒนาปรับปรุงภายในโรงเรียนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการอื่น ๆ

การดำเนินงานการประเมินโครงการในครั้งนี้ ในระหว่างการเก็บข้อมูลนั้น อยู่ในช่วงของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 (COVID-19) ทำให้การดำเนินงานในส่วนของการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้ปรับเปลี่ยนการเก็บข้อมูล โดยใช้เป็นการเก็บข้อมูลออนไลน์ ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน แต่ทำให้เห็นว่า แนวโน้มในอนาคต การดำเนินโครงการรวมทั้งการประเมินโครงการต่าง ๆ จะปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดกิจกรรมฝึกอบรมในรูปแบบออนไลน์ ดังนั้นรูปแบบการประเมินโครงการ อาจจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมครอบคลุมการประเมินโครงการที่เปลี่ยนไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินโครงการฝึกอบรมที่จัดกิจกรรมด้วยรูปแบบออนไลน์ในช่วงของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 (COVID-19)
2. ศึกษาและวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการออนไลน์และวิธีการอื่น ๆ ที่เหมาะสมเพื่อเตรียมความพร้อมในช่วงของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 (COVID-19)
3. ควรมีการติดตามผลการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่หลากหลายและมีข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำมาประกอบการปรับปรุง พัฒนาและตัดสินใจในเชิงบริหารมากยิ่งขึ้น
4. การประเมินโครงการในครั้งนี้เน้นการพรรณนาข้อมูลมากกว่าการสรุปอ้างอิงไปยังผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม และโรงเรียนทั้งหมดที่เข้าร่วมโครงการ การประเมินโครงการในครั้งต่อไป อาจเพิ่มสารสนเทศในการสรุปอ้างอิงเพื่อให้ผลการประเมินสามารถใช้ได้ในวงกว้าง

บรรณานุกรม

- Ali, M. & Shahrooz, F. (2012). Assessment Effectiveness on the job training in Higher Education (case study: Takestan University). *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 47(2012), 1310-1314. Retrieved from <http://www.sciencedirect.com/>.
- Cleland, D.I. & Ireland, L.R. (2000). *Project Management : Strategic desing and implementation* (4 th ed.). Boston : McGraw – Hill.
- Deniz Eseryel. (2002). *Approaches to Evaluation Training: Theory&Practice*. Syracuse University, USA.
- Dorsett, Cora Matheny. "Library Technical Assistants : A Survey of Training Program and Employment in Selected Libraries." *Dissertation Abstracts International*. 33(7) : 3684; January, 1973.
- Ferguson, G. A. (1981). *Statistical Analysis in Psychology and Education* (5th ed). Tokyo: McGraw–Hill.
- Fitzpatrick, J.L., Sanders, J.R. and Worthen, B.R. (2004). *Program evaluation, alternative approaches and practical guidelines*. New York: Longman.
- Kirkpatrick, D. L. (1998). *Evaluating Training Programs: The four levels* (2nded.). San Francisco: Berrett-koehler.
- Rice, A Anna., (2011). Evaluation of the impact of a large corporate leadership development course, (Abstract). (Online). Available. <http://udini.proquest.com/view/evaluation-of-the-impact-of-a-large-pqid:2349687801/> [2013, January 16]
- Shahrooz, F. (2012). The Evaluation Effectiveness of training courses in University by Kirkpatrick Model (case study: Islamshahr university). *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 46(2012), 2837-2841. Retrieved from <http://www.sciencedirect.com/>
- Zhou, J., (2010). *Evaluation of a Training Program in Zhangye city, China*. Degree of Master of Arts in Human Resource Development. Faculty of Education. Burapha University. Thailand.

- เจริญวิเศษณ์ สมพงษ์ธรรม. (2551). การบริหาร และประเมินโครงการ. ราชบุรี: ธรรมรักษการพิมพ์ จำกัด.
- ณัฐจิมา มากชู. 2545. การประเมินโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) ตามมติ รัฐมนตรี โดยใช้งบประมาณพิเศษปี 2544 ตามแผนก่อนนี้ต่างประเทศ: ศึกษา เฉพาะกรณีจังหวัด อุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เทียนฉาย กิระนันท์. (2530). แผนโครงการและงบประมาณ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- นาซีพะ เจ๊ะมูดอ. (2560). การวิจัยเชิงประเมินโครงการเสริมศักยภาพครูสอนตาดีกาในโรงเรียน สามจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยใช้รูปแบบการประเมินของเคิร์กแพทริค. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์).
- นิรุจ ดวงปัญญา. (2552). การประเมินโครงการฝึกอบรมเยาวชน ค่ายสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม).
- บัญชา ส่ำวรายริน. (2540). การพัฒนาเกณฑ์การประเมินโครงการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ แก่ข้าราชการ ตามมติของคณะรัฐมนตรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย).
- บุญมี พันธุ์ไทย. (2554). การประเมินโครงการ (PROJECT EVALUATION). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประชุม รอดประสิทธิ์. (2547). การบริหารโครงการ. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์.
- ปิยะราช เทพสุภา. 2560. การประเมินโครงการบ้านมั่นคง: กรณีศึกษาชุมชนบางโปรง ตำบลบางโปรง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบัน บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พิชิต ฤทธิจัญญ. (2557). เทคนิคการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : บริษัท แฮ้าส์ ออฟ เคอร์มิสท์ จำกัด.
- พิสนุ ฟองศรี. (2556). เทคนิควิธีการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : ด้านสุทธการพิมพ์.
- พุดพัฒนา ทวีวรพัฒน์ และสุมาลี สันติพลวุฒิ. (2557). การประเมินผลการดำเนินงานการพัฒนา ผู้ประกอบการให้เกิดธุรกิจ/ผลิตภัณฑ์ใหม่ ในปีงบประมาณ 2556. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์;สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา;กระทรวงศึกษาธิการ;
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์;กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี;กระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม;กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร;
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ;สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

ไพศาล หวังพานิช. (2533). หลักและวิธีการประเมินโครงการ. วารสารวัดผลการศึกษา.11

(มกราคม) : 31 – 33.

มยุรี อนุมานราชธน. (2551). การบริหารโครงการ. กรุงเทพฯ : คูมายเบส.

มยุรีบุญวีร์. 2547. การประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรธุรกิจชุมชนตามโครงการ หนึ่งตำบล
หนึ่งผลิตภัณฑ์กรณีศึกษากลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาตำบล เกาะเกียด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

เยาวดี รวงชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2542). การประเมินโครงการ : แนวคิดและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์
พับลิเคชั่นส์.

วรรณภา ทองแดง. 2551. การประเมินผลโครงการอยู่ดีมีสุข ในปีงบประมาณ 2550: ศึกษา
เปรียบเทียบระหว่างพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จกับพื้นที่ที่ไม่ประสบ ความสำเร็จอำเภอเวียง
สา จังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

วิไลพร จันทรโพยม. (2558). การประเมินโครงการอบรม และพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างทักษะ
การจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนรู้เท่าทันสื่อ และเทคโนโลยีสารสนเทศ สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
นเรศวร).

เวียงคำ นินสะหว่าง. (2551). ประสิทธิภาพการฝึกอบรมครูคณิตศาสตร์ตามโครงการฝึกอบรมครู
วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ที่วิทยาลัยครูหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชน
ลาว. (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย).

ศิริรัตน์ คุณาเมือง. (2552). การประเมินโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาครู
ในการจัดทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โรงเรียนโนนแดงราษฎร์ประสิทธิ์ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม).

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2562). ทฤษฎีการประเมิน. (พิมพ์ครั้งที่ 9) กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

ศุภชัย ยาวะประภาษ. (2537). แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับโครงการ. ในคณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชาการ
วางแผนนโยบาย โครงการ และการบริหารโครงการ, การวางแผนนโยบายโครงการและการบริหาร
โครงการ หน่วยที่ 6. c

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2556). รายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2559. กรุงเทพฯ : สำนักประสานและส่งเสริมกิจการอุดมศึกษา.

สุพักตร์ พิบูลย์ และ กานดา นาคะเวช. (2545) การประเมินความก้าวหน้าในการดำเนินโครงการ.
ในคณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาการประเมินและจัดการโครงการประเมิน. ประมวล
สาระชุดวิชาการประเมินและจัดการโครงการประเมิน หน่วยที่ 6 – 10. (พิมพ์ครั้งที่ 2)
นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สุพัตรา ปรานี. (2550). การประเมินคุณภาพการฝึกอบรม เรื่อง การจัดการความรู้ในสถานศึกษา
ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา).

สุรีย์พร รัตโนภาส. (2545). การประเมินโครงการฝึกอบรมอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาช่างก่อสร้าง
ตามความร่วมมือระหว่างกรมอาชีวศึกษา กับ บริษัทปูนซีเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน).
(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง).

องอาจ นัยพัฒน์. (2559). เอกสารคำสอนรายวิชา วปจ 625 หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต. การ
ประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามสำหรับหัวหน้าโครงการ/ ผู้รับผิดชอบโครงการ

(สำหรับหัวหน้าโครงการ / ผู้รับผิดชอบโครงการ)

แบบสอบถาม

ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของหัวหน้าโครงการและผู้รับผิดชอบโครงการที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ของกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูสู่การพัฒนาการคิดของนักเรียน” ทั้งนี้ผลการประเมินโครงการฯ นี้จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมฯ ต่อไป

แบบประเมินมีทั้งหมด 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูสู่การพัฒนาการคิดของนักเรียน” ในด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs)

ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นตามเกณฑ์ต่อไปนี้

5	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับมาก
3	หมายถึง	ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับน้อย
1	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)					
1. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรมตรงตามลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย					
2. จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด					
3. วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรมมีความเพียงพอ					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความทันสมัย					
5. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความสะดวกต่อการใช้งาน					
6. สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีขนาดเหมาะสม					
7. ความสะอาดเรียบร้อยของสถานที่จัดกิจกรรม					
8. คุณสมบัติของวิทยากรมีความเหมาะสม					
9. อัตราค่าตอบแทนวิทยากรมีความเหมาะสม					
10. อัตราค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่และนักศึกษาช่วยงานมีความเหมาะสม					
11. งบประมาณในการจัดกิจกรรมมีความเพียงพอ					

ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

(สำหรับหัวหน้าโครงการ/ ผู้รับผิดชอบโครงการ)

แบบสอบถาม

ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น
โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562
ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของหัวหน้าโครงการและผู้รับผิดชอบโครงการที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” ทั้งนี้ผลการประเมินโครงการฯ นี้จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมฯ ต่อไป

แบบประเมินมีทั้งหมด 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา”
ในด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs)

ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นตามเกณฑ์ต่อไปนี้

5	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับมาก
3	หมายถึง	ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับน้อย
1	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)					
1. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรมตรงตามลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย					
2. จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด					
3. วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรมมีความเพียงพอ					

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความทันสมัย					
5. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความสะดวกต่อการใช้งาน					
6. สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีขนาดเหมาะสม					
7. ความสะอาดเรียบร้อยของสถานที่จัดกิจกรรม					
8. คุณสมบัติของวิทยากรมีความเหมาะสม					
9. อัตราค่าตอบแทนวิทยากรมีความเหมาะสม					
10. อัตราค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่และนักศึกษาช่วยงานมีความเหมาะสม					
11. งบประมาณในการจัดกิจกรรมมีความเพียงพอ					

ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

(สำหรับผู้เข้ารับการศึกษา)

แบบสอบถาม

**ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น
โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562
ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของผู้เข้ารับการศึกษาที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ด้านกระบวนการ (Process) /ปฏิกริยา (Reaction) ด้านผลผลิต (Output) / ผลการเรียนรู้ (Learning) พฤติกรรม (Behavior) และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results) ของกิจกรรมที่ 1 "การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน" ทั้งนี้ ผลการประเมินโครงการฯ นี้จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมฯ ต่อไป

แบบประเมินมีทั้งหมด 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของกิจกรรมที่ 1 "การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน" ในด้านกระบวนการ (Process) /ปฏิกริยา (Reaction)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของกิจกรรมที่ 1 "การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน" ในด้านผลผลิต (Output) /ผลการเรียนรู้ (Learning)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของกิจกรรมที่ 1 "การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน" ในด้านผลผลิต (Output) /พฤติกรรม (Behavior)

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของกิจกรรมที่ 1 "การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน" ในด้านผลผลิต (Output) /ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results)

ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นตามเกณฑ์ต่อไปนี้

5	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับมาก
3	หมายถึง	ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับน้อย
1	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ด้านผลผลิต (Output) /ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านผลผลิต (Output) /ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results)					
1. ผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เกี่ยวกับการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียนประสบความสำเร็จ					
2. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพิ่มขึ้น					

ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

(สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม)

แบบสอบถาม

ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น
โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562
ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม
ที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง
เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา ด้านกระบวนการ (Process) /ปฏิกริยา (Reaction) ด้านผลผลิต (Output) /
ผลการเรียนรู้ (Learning) พฤติกรรม (Behavior) และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results)
ของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” ทั้งนี้ผลการประเมินโครงการฯ นี้จะเป็น
ประโยชน์ต่อการนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมฯ ต่อไป
แบบประเมินมีทั้งหมด 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา”
ในด้านกระบวนการ (Process) /ปฏิกริยา (Reaction)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา”
ในด้านผลผลิต (Output) /ผลการเรียนรู้ (Learning)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา”
ในด้านผลผลิต (Output) /พฤติกรรม (Behavior)

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา”
ในด้านผลผลิต (Output) /ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results)

ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นตามเกณฑ์ต่อไปนี้

5	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับมาก
3	หมายถึง	ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับน้อย
1	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ด้านผลผลิต (Output) /ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results)

ข้อความคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านกระบวนการ (Process) /ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results) 1. ผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เกี่ยวกับการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียน ดิจิทัลประสบความสำเร็จ					
2. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพิ่มขึ้น					

ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

แบบสัมภาษณ์สำหรับหัวหน้าโครงการ/ ผู้รับผิดชอบโครงการ

(สำหรับหัวหน้าโครงการ/ ผู้รับผิดชอบโครงการ)

แบบสัมภาษณ์

ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น
โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562
ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของหัวหน้าโครงการและผู้รับผิดชอบโครงการเกี่ยวกับโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ทั้งนี้ผลการประเมินโครงการฯ นี้จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงและพัฒนาโครงการฯ ต่อไป

1. จำนวนผู้เข้าฝึกอบรมเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร

.....

2. วัสดุอุปกรณ์มีความเพียงพอหรือไม่ อย่างไร

.....

3. สถานที่ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

4. คุณสมบัตินักวิทยากรมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

.....

5. งบประมาณมีความเพียงพอ เหมาะสมหรือไม่อย่างไร

.....

(สำหรับหัวหน้าโครงการ/ ผู้รับผิดชอบโครงการ)

แบบสัมภาษณ์

ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น
โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562
ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของหัวหน้าโครงการและ
ผู้รับผิดชอบโครงการเกี่ยวกับโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมี
สถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562
ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ด้านกระบวนการ (Process) ทั้งนี้
ผลการประเมินโครงการฯ นี้จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงและพัฒนา
โครงการฯ ต่อไป

1. การพัฒนาครูด้วยกระบวนการ PLC ประสบความสำเร็จหรือไม่ อย่างไร

.....

2. การบริหารจัดการโครงการมีอุปสรรค หรือปัญหาหรือไม่ อย่างไร

(ปัญหาที่ควรแก้ไข และข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานของโครงการ)

- การประชุมและประสานงานเครือข่าย

.....

- การสำรวจความต้องการของโรงเรียน

.....

- การกลั่นกรองความเหมาะสมของกิจกรรม

.....

- การกลั่นกรองความเหมาะสมของงบประมาณ

.....
.....
.....

- การติดตามผลการดำเนินงาน

.....
.....
.....

- การรายงานผลการดำเนินงาน

.....
.....
.....

(สำหรับหัวหน้าโครงการ/ ผู้รับผิดชอบโครงการ)

แบบสัมภาษณ์

ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น
โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562
ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของหัวหน้าโครงการและผู้รับผิดชอบโครงการเกี่ยวกับโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ของกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน” ทั้งนี้ผลการประเมินโครงการฯ นี้จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงและพัฒนาโครงการฯ ต่อไป

1. จำนวนผู้เข้าฝึกอบรมเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

2. วัสดุอุปกรณ์มีความเพียงพอหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

3. สถานที่ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

4. คุณสมบัตินักวิทยากรมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

5. งบประมาณมีความเพียงพอหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

(สำหรับหัวหน้าโครงการ/ ผู้รับผิดชอบโครงการ)

แบบสัมภาษณ์

ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น
โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562
ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของหัวหน้าโครงการและผู้รับผิดชอบโครงการเกี่ยวกับโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” ทั้งนี้ผลการประเมินโครงการฯ นี้จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงและพัฒนาโครงการฯ ต่อไป

1. จำนวนผู้เข้าฝึกอบรมเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

2. วัสดุอุปกรณ์มีความเพียงพอหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

3. สถานที่ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

4. คุณสมบัตินักวิทยากรมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

5. งบประมาณมีความเพียงพอ หรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

(สำหรับผู้เข้ารับการศึกษา)

แบบสัมภาษณ์

ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น
โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562
ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของผู้เข้ารับการศึกษาเกี่ยวกับโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมิสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ด้านผลผลิต (Output) /ผลการเรียนรู้ (Learning) พฤติกรรม (Behavior) และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results) ของกิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูสู่การพัฒนาการคิดของนักเรียน” ทั้งนี้ผลการประเมินโครงการฯ นี้จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงและพัฒนาโครงการฯ ต่อไป

ด้านผลผลิต (Output) /ผลการเรียนรู้ (Learning)

1. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนสู่การพัฒนาการคิดของนักเรียนเพิ่มขึ้น มากน้อย เพียงใด

.....

.....

2. ท่านคิดว่าแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียนที่ท่านเขียน มีคุณภาพหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ด้านผลผลิต (Output) /พฤติกรรม (Behavior)

1. การสอนของท่านช่วยเพิ่ม/พัฒนาความคิดของนักเรียนหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2. ท่านมี “เจตคติที่ดีต่อการสอน” เพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียนอย่างไร

.....

.....

ด้านผลผลิต (Output) /ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results)

1. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกี่ยวกับการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียน
ประสบความสำเร็จหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

2. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน เช่น คะแนนสอบ O-net , NT เพิ่มขึ้นหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

(สำหรับผู้เข้ารับการศึกษา)

แบบสัมภาษณ์

ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น
โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562
ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของผู้เข้ารับการศึกษา
เกี่ยวกับโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง
เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา ด้านผลผลิต (Output) /ผลการเรียนรู้ (Learning) พฤติกรรม (Behavior) และ
ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results)ของกิจกรรมที่ 2 "การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา" ทั้งนี้
ผลการประเมินโครงการฯ นี้จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงและพัฒนา
โครงการฯ ต่อไป

ด้านผลผลิต (Output) /ผลการเรียนรู้ (Learning)

1. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลเพิ่มขึ้น
อย่างน้อยเพียงใด

.....
.....

2. ท่านคิดว่าคุณภาพสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลของท่านมีคุณภาพหรือไม่ อย่างไร

.....
.....

ด้านผลผลิต (Output) /พฤติกรรม (Behavior)

1. ท่านมีความสามารถในการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพิ่มขึ้นหรือไม่ อย่างไร

.....
.....

2. ท่านมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพิ่มขึ้นหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3. ท่านมีเจตคติที่ดีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา อย่างไร

.....

.....

ด้านผลผลิต (Output) /ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results)

1. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาประสบความสำเร็จหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน เช่น คะแนนสอบ O-net , NT เพิ่มขึ้นหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ภาคผนวก จ

แบบสัมภาษณ์สำหรับนักเรียน

(สำหรับนักเรียน)

แบบสัมภาษณ์

ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น
โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562
ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ด้านผลผลิต (Output) /ผลการเรียนรู้ (Learning) พฤติกรรม (Behavior) ของกิจกรรมที่ 1 "การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครู สู่การพัฒนาการคิดของนักเรียน" ทั้งนี้ผลการประเมินโครงการฯ นี้จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงและพัฒนาโครงการฯ ต่อไป

ด้านผลผลิต (Output) /ผลการเรียนรู้ (Learning)

1. นักเรียนคิดว่าครูผู้สอนมีความสามารถในการสอนสู่การพัฒนาการคิดของนักเรียนในประเด็นต่อไปนี้ เพิ่มขึ้น มากน้อย เพียงใด

- การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด

.....
.....
.....

- กิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน

.....
.....
.....

- เทคนิคการตั้งคำถามที่นำไปสู่การพัฒนาการคิดของนักเรียน

.....
.....
.....

2. นักเรียนคิดว่าครูผู้สอนจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียนได้อย่างมีคุณภาพในประเด็นต่อไปนี้หรือไม่ อย่างไร

- กิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน

.....

.....

.....

- การมีส่วนร่วมของครูและนักเรียนจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน

.....

.....

.....

- วิธีการวัดและประเมินผลในชั้นเรียนที่เน้นทักษะกระบวนการคิด

.....

.....

.....

ด้านผลผลิต (Output) /พฤติกรรม (Behavior)

1. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

(สำหรับนักเรียน)

แบบสัมภาษณ์

ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น
โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562
ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ด้านผลผลิต (Output) /ผลการเรียนรู้ (Learning) พฤติกรรม (Behavior) ของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” ทั้งนี้ผลการประเมินโครงการฯ นี้จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงและพัฒนาโครงการฯ ต่อไป

ด้านผลผลิต (Output) /ผลการเรียนรู้ (Learning)

1. นักเรียนคิดว่าครูผู้สอนที่ผ่านการอบรม “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” มีความสามารถในการสอนโดยใช้สื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลในประเด็นต่อไปนี้เพิ่มขึ้น มากน้อย เพียงใด

- ความรู้ ความเข้าใจในบทเรียน

.....
.....
.....

- ความน่าสนใจของสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา

.....
.....
.....

- การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา

.....
.....
.....

2. นักเรียนคิดว่าครูผู้สอนจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลได้อย่างมีคุณภาพในประเด็นต่อไปนี้เพิ่มขึ้น มากน้อย เพียงใด

- ด้านการออกแบบการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

- ด้านการออกแบบหน้าจอ เช่น องค์ประกอบด้านข้อความ ภาพ และกราฟิก เสียง และการควบคุมหน้าจอ เป็นต้น

.....

.....

.....

ด้านผลผลิต (Output) /พฤติกรรม (Behavior)

1. นักเรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลของครูในประเด็นต่อไปนี้หรือไม่ อย่างไร

- ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

- ด้านกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

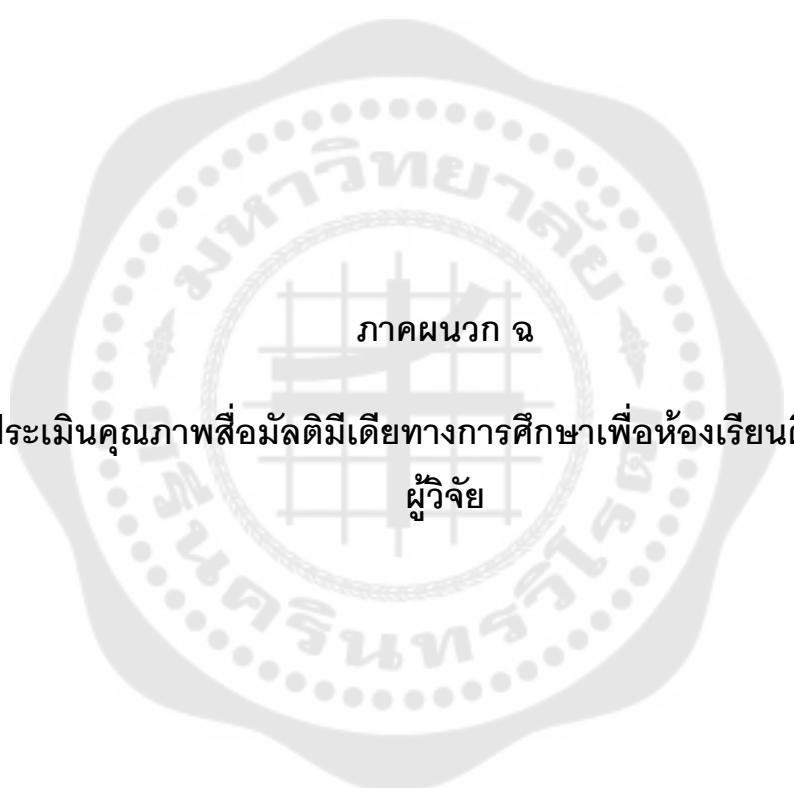
.....

- ด้านการวัดและประเมินผล

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ

แบบประเมินคุณภาพสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลสำหรับ

ผู้วิจัย

(สำหรับผู้วิจัย)

แบบประเมินคุณภาพสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบระดับคุณภาพสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลของผู้เข้ารับการฝึกอบรมโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อประเมินในด้านผลผลิต (Output) / ด้านผลการเรียนรู้ (Learning) ของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา” ทั้งนี้ผลการประเมินคุณภาพสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล นี้จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมฯ ต่อไป

แบบประเมินมีทั้งหมด 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบประเมินคุณภาพสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล ในด้านผลผลิต (Output) / ด้านผลการเรียนรู้ (Learning) ของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา”

ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคุณภาพตามเกณฑ์ต่อไปนี้

5	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับมาก
3	หมายถึง	ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับน้อย
1	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 แบบประเมินคุณภาพสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล ในด้านผลผลิต (Output) / ด้านผลการเรียนรู้ (Learning) ของกิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา”

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
1. การเรียงลำดับเนื้อหาที่มีความเหมาะสม					
2. เนื้อหาที่มีความทันสมัย และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
3. ความยาวของเนื้อหาในแต่ละตอนเรียนเหมาะสม					
4. ใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสมกับระดับผู้เรียน (ข้อความและเสียงบรรยาย)					

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
5. การออกแบบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ของผู้เรียน					
6. กลยุทธ์การนำเสนอดึงดูดความสนใจ					
7. ความรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูลในแต่ละหน้าจอ					
8. ความสะดวกในการใช้งานหน้าจอ (User Friendly)					
9. การออกแบบหน้าจอมีความคิดสร้างสรรค์					
10. ขนาดตัวอักษร และภาพกราฟิก มีความเหมาะสม					

ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ช

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัย

1. อาจารย์ ดร.ณภัทร ชัยมงคล	<p>คณะครุศาสตร์
ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา
สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพชรราตี จงประดับเกียรติ	<p>คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการวัด ประเมินและวิจัยทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา</p>
3. อาจารย์ ดร.สิริกร ไตสติ	<p>คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการวัด ประเมินและวิจัยทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา</p>
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวิกา ตั้งประภา	<p>คณะศึกษาศาสตร์
ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา
สาขาวิชาการวัด ประเมิน และวิจัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร</p>
5. รองศาสตราจารย์ ดร.อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล	<p>คณะศึกษาศาสตร์
ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา
สาขาวิชาการวัด ประเมิน และวิจัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร</p>

ภาคผนวก ซ

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย

(Index of item Objective Congruence: IOC)

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย (Index of item Objective Congruence: IOC)
 แบบสอบถาม งานวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนา
 ท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ
 พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
 (สำหรับหัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ)

ที่		ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
ด้านกระบวนการ (Process)									
1	คุณสมบัติของผู้เข้ารับ การฝึกอบรมตรงตามลักษณะ งานที่ได้รับมอบหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด	+1	+1	+1	+1	0	4.00	0.80	ใช้ได้
3	วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนิน กิจกรรมมีความเพียงพอ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
4	วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัด กิจกรรมมีความทันสมัย สะดวกต่อการใช้งาน	+1	0	+1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
5	สถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
6	ความสะดวกสบายเรียบร้อย ของสถานที่จัดกิจกรรม	0	+1	+1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
7	คุณสมบัติของวิทยากร มีความเหมาะสม	0	+1	+1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
8	อัตราค่าจ้างวิทยากร มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
9	อัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่และ นักศึกษาช่วยงานมีความ เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
10	งบประมาณในการจัดกิจกรรม มีความเพียงพอ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย (Index of item Objective Congruence: IOC)
 แบบสัมภาษณ์ งานวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนา
 ท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ
 พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
 กิจกรรมที่ 1 "การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน"
 (สำหรับหัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ)

ที่		ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)									
1	จำนวนผู้เข้าฝึกอบรมเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	วัสดุอุปกรณ์มีความเพียงพอหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
3	สถานที่ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
4	คุณสมบัติของวิทยากรมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	0	+1	+1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
5	งบประมาณมีความเพียงพอเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	+1	0	+1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย (Index of item Objective Congruence: IOC)
 แบบสอบถาม งานวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนา
 ท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ
 พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
 กิจกรรมที่ 1 "การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน"
 (สำหรับผู้เข้ารับการอบรม)

ที่		ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
ด้านกระบวนการ (Process)/ ด้านปฏิกิริยา (Reaction)									
1	สถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	สถานที่จัดรถของผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความเพียงพอ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
3	ความสะดวกสบายเรียบร้อยของสถานที่จัดกิจกรรม	0	+1	+1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
4	สื่อและอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรมมีความเพียงพอ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
5	อาหารว่าง/อาหารกลางวัน/เครื่องดื่มมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
6	การประชาสัมพันธ์โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้งานโครงการ	+1	+1	+1	0	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
7	ขั้นตอนการลงทะเบียน/การสมัครเข้าร่วมกิจกรรม	+1	+1	+1	0	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
8	การดำเนินงานเป็นระบบและมีขั้นตอนที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
9	รูปแบบของกิจกรรมมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
10	จำนวนวัน/ระยะเวลาในการจัดมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
11	การเตรียมตัว วางแผน และความพร้อมของวิทยากร	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย (Index of item Objective Congruence: IOC)
แบบสอบถาม งานวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนา
ท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
กิจกรรมที่ 1 "การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูสู่การพัฒนาการคิดของนักเรียน"
(สำหรับผู้เข้ารับการอบรม)

ที่		ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
ด้านกระบวนการ (Process)/ ด้านปฏิกิริยา (Reaction)									
12	ความสามารถในการถ่ายทอด/ สื่อสาร/ ให้ความเข้าใจของ วิทยากร	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
13	วิทยากรสามารถอธิบายเนื้อหา ได้ชัดเจนและตรงประเด็น	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
14	วิทยากรมีการเรียงลำดับ การบรรยายเนื้อหาได้ครบถ้วน	0	+1	+1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
15	วิทยากรมีการเปิดโอกาสให้ ซักถามและแสดงความคิดเห็น	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
16	เอกสารประกอบการบรรยาย มีความสวยงามน่าสนใจ	+1	0	+1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
17	เนื้อหาของเอกสารประกอบ การบรรยายอ่านเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
18	การให้บริการของเจ้าหน้าที่/ คณะกรรมการดำเนินโครงการ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
ด้านผลผลิต (Output)/ ด้านผลการเรียนรู้ (Learning) (ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม – หลังเข้าร่วมกิจกรรม)									
1	ความรู้ ความเข้าใจในการเขียน แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ทักษะการคิด และอิงมาตรฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย (Index of item Objective Congruence: IOC)
แบบสอบถาม งานวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนา
ท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
กิจกรรมที่ 1 "การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูสู่การพัฒนาการคิดของนักเรียน"
(สำหรับผู้เข้ารับการอบรม)

ที่		ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
ด้านผลผลิต (Output)/ ด้านผลการเรียนรู้ (Learning) (ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม – หลังเข้าร่วมกิจกรรม)									
2	ความรู้ ความเข้าใจในมาตรฐาน การเรียนรู้ และตัวชี้วัด ที่หลากหลาย	0	+1	+1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
3	ความรู้ ทฤษฎี และหลักการ เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ผังกราฟฟิก	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
4	ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ผังความคิด (A Mind Map)	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
5	ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ผังมโนทัศน์ (A Concept Map)	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
6	ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ผังแมงมุม (A Spider Map)	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
7	ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ผังลำดับขั้นตอน (A Sequential Map)	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
8	ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ผังก้างปลา (A Fishbone Map)	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
9	ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ผังวัฏจักร (A Circle or Cyclical Map)	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
10	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ประเภทของคำถามที่ใช้ พัฒนาการคิด	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย (Index of item Objective Congruence: IOC)
แบบสอบถาม งานวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนา
ท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
กิจกรรมที่ 1 "การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูสู่การพัฒนาการคิดของนักเรียน"
(สำหรับผู้เข้ารับการอบรม)

ที่		ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
ด้านผลผลิต (Output)/ ด้านผลการเรียนรู้ (Learning) (ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม – หลังเข้าร่วมกิจกรรม)									
11	ความรู้/เทคนิคด้านการใช้ คำถามเพื่อสร้างความสนใจ เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วม	+1	0	+1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
12	ความรู้/เทคนิคด้านการใช้ คำถามเพื่อทำให้นักเรียนเกิด กระบวนการคิดที่หลากหลาย	+1	0	+1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
ด้านผลผลิต (Output)/ ด้านพฤติกรรม (Behavior) (ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม – หลังเข้าร่วมกิจกรรม)									
1	มีทักษะในการวิเคราะห์ตัวชี้วัด ได้อย่างตรงประเด็น	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	มีทักษะในการเขียนแผนการ จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ การคิด และอิงมาตรฐานได้	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
3	มีทักษะการออกแบบการวัด ประเมินทักษะการคิดด้วยวิธีการ ที่หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
4	มีทักษะการใช้คำถามเพื่อสร้าง ความสนใจและกระตุ้นนักเรียน ให้มีส่วนร่วม	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
5	มีทักษะกระบวนการคิด ที่หลากหลายและเป็นระบบ	+1	+1	+1	0	+1	4.00	0.80	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย (Index of item Objective Congruence: IOC)
แบบสอบถาม งานวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนา
ท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
กิจกรรมที่ 1 "การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูสู่การพัฒนาการคิดของนักเรียน"
(สำหรับผู้เข้ารับการอบรม)

ที่		ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
ด้านผลผลิต (Output)/ ด้านพฤติกรรม (Behavior) (ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม – หลังเข้าร่วมกิจกรรม)									
6	มีทักษะการพัฒนาศึกษาเพื่อ เสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC)	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
7	มีทักษะในการออกแบบกิจกรรม การจัดการเรียนรู้ภายในชั้นเรียน ได้อย่างสร้างสรรค์ และน่าสนใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
8	มีเทคนิคในการกระตุ้นความคิด และการค้นหาคำตอบของ นักเรียน	0	+1	+1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
9	สามารถสะท้อนผลการปฏิบัติ การเรียนรู้ และแลกเปลี่ยน เรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการ ผลิตสื่อทางการศึกษา ให้กับเพื่อนร่วมงานได้	+1	0	+1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
ด้านผลผลิต (Output)/ ด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results)									
1	ผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เกี่ยวกับการสอนเพื่อพัฒนา การคิดของนักเรียนมีความ ประสบความสำเร็จ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพิ่มขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย (Index of item Objective Congruence: IOC)
 แบบสัมภาษณ์ งานวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนา
 ท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ
 พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
 กิจกรรมที่ 1 "การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูผู้พัฒนาการคิดของนักเรียน"
 (สำหรับผู้เข้ารับการอบรม)

ที่		ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
ด้านผลผลิต (Output)/ ด้านผลการเรียนรู้ (Learning)									
1	ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนผู้พัฒนาการคิดของนักเรียนเพิ่มขึ้น มากน้อย หรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	ท่านคิดว่าแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียนมีคุณภาพหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
ด้านผลผลิต (Output)/ ด้านพฤติกรรม (Behavior)									
1	ท่านมีความสามารถในการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียนเพิ่มขึ้นหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	ท่านมีเจตคติต่อการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียนหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
ด้านผลผลิต (Output)/ ด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results)									
1	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกี่ยวกับการสอนเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียนประสบความสำเร็จหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพิ่มขึ้นหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย (Index of item Objective Congruence: IOC)
 แบบสัมภาษณ์ งานวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนา
 ท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ
 พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
 กิจกรรมที่ 1 "การเสริมสร้างศักยภาพการสอนของครูสู่การพัฒนาการคิดของนักเรียน"
 (สำหรับนักเรียน)

ที่		ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
ด้านผลผลิต (Output)/ ด้านผลการเรียนรู้ (Learning)									
1	นักเรียนคิดว่าครูผู้สอน มีความสามารถในการสอนสู่ การพัฒนาการคิดของนักเรียน เพิ่มขึ้น มากน้อย หรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	นักเรียนคิดว่าครูผู้สอนจัดการ เรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดของ นักเรียน ได้ อย่างมีคุณภาพ หรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
ด้านผลผลิต (Output)/ ด้านพฤติกรรม (Behavior)									
1	นักเรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู หรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย (Index of item Objective Congruence: IOC)
 แบบสัมภาษณ์ งานวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนา
 ท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ
 พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
 กิจกรรมที่ 2 "การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล"
 (สำหรับหัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ)

ที่		ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)									
1	คุณสมบัติของผู้เข้ารับ การฝึกอบรมตรงตามลักษณะ งานที่ได้รับมอบหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
3	วัตถุประสงค์ในการดำเนิน กิจกรรมมีความเพียงพอ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
4	วัตถุประสงค์ที่ใช้ในการจัด กิจกรรมมีความทันสมัย สะดวก ต่อการใช้งาน	+1	0	+1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
5	สถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
6	ความสะอาดเรียบร้อย ของสถานที่จัดกิจกรรม	0	+1	+1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
7	คุณสมบัติของวิทยากร มีความเหมาะสม	0	+1	+1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
8	อัตราค่าจ้างวิทยากร มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
9	อัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่และ นักศึกษาช่วยงาน มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
10	งบประมาณในการจัดกิจกรรม มีความเพียงพอ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย (Index of item Objective Congruence: IOC)
 แบบสัมภาษณ์ งานวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนา
 ท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ
 พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
 กิจกรรมที่ 2 "การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล"
 (สำหรับหัวหน้าโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ)

ที่		ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)									
1	จำนวนผู้เข้าฝึกอบรมเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	วัสดุอุปกรณ์มีความเพียงพอหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
3	สถานที่ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
4	คุณสมบัติของวิทยากรมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	0	+1	+1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
5	งบประมาณมีความเพียงพอเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	+1	0	+1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย (Index of item Objective Congruence: IOC)
 แบบสอบถาม งานวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนา
 ท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ
 พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
 กิจกรรมที่ 2 "การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล"
 (สำหรับผู้เข้ารับการอบรม)

ที่		ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
ด้านกระบวนการ (Process)/ ด้านปฏิกิริยา (Reaction)									
1	สถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	สถานที่จัดรถของผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความเพียงพอ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
3	ความสะดวกสบายเรียบร้อยของสถานที่จัดกิจกรรม	0	+1	+1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
4	สื่อและอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรมมีความเพียงพอ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
5	อาหารว่าง/ อาหารกลางวัน/ เครื่องดื่มมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
6	การประชาสัมพันธ์โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ภายใตโครงการ	+1	+1	+1	0	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
7	ขั้นตอนการลงทะเบียน/ การสมัครเข้าร่วมกิจกรรม	+1	+1	+1	0	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
8	การดำเนินงานเป็นระบบและมีขั้นตอนที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
9	รูปแบบของกิจกรรมมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
10	จำนวนวัน/ระยะเวลาในการจัดมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
11	การเตรียมตัว วางแผน และความพร้อมของวิทยากร	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย (Index of item Objective Congruence: IOC)
แบบสอบถาม งานวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนา
ท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
กิจกรรมที่ 2 "การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล"
(สำหรับผู้เข้ารับการอบรม)

ที่		ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
ด้านกระบวนการ (Process)/ ด้านปฏิกิริยา (Reaction)									
12	ความสามารถในการถ่ายทอด/ สื่อสาร/ให้ความเข้าใจของ วิทยากร	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
13	วิทยากรสามารถอธิบายเนื้อหา ได้ชัดเจนและตรงประเด็น	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
14	วิทยากรมีการเรียงลำดับ การบรรยายเนื้อหาได้ครบถ้วน	0	+1	+1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
15	วิทยากรมีการเปิดโอกาส ให้ซักถามและแสดงความ คิดเห็น	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
16	เอกสารประกอบการบรรยาย มีความสวยงามน่าสนใจ	+1	0	+1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
17	เนื้อหาของเอกสารประกอบ การบรรยายอ่านเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
18	การให้บริการของเจ้าหน้าที่/ คณะกรรมการดำเนินโครงการ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย (Index of item Objective Congruence: IOC)
แบบสอบถาม งานวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนา
ท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
กิจกรรมที่ 2 "การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล"
(สำหรับผู้เข้ารับการอบรม)

ที่		ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
ด้านผลผลิต (Output)/ ด้านผลการเรียนรู้ (Learning) (ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม – หลังเข้าร่วมกิจกรรม)									
1	ความรู้ ความเข้าใจในการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	ความรู้ ความเข้าใจในการเขียน Story board	0	+1	+1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
3	ความรู้ ความเข้าใจในการวางแผนการสร้างสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
4	ความรู้ ทฤษฎี และหลักการเขียนผู้เกี่ยวกับ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
5	การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
6	ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการออกแบบ และพัฒนาสื่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
7	ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้โปรแกรม Adobe Captivate 9	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
8	ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างสไลด์ลงทะเบีย	+1	0	+1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
9	ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้าง	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย (Index of item Objective Congruence: IOC)
แบบสอบถาม งานวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนา
ท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
กิจกรรมที่ 2 "การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล"
(สำหรับผู้เข้ารับการอบรม)

ที่		ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
ด้านผลผลิต (Output)/ ด้านผลการเรียนรู้ (Learning) (ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม – หลังเข้าร่วมกิจกรรม)									
10	ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การนำภาพวีดิโอมานำเสนอ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
11	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การสร้างสไลด์เลือกรายการ เนื้อหาบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอน/สไลด์เมนู	+1	0	+1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
12	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การสร้างสไลด์แบบทดสอบ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
13	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การบันทึกเสียง/การแทรกเสียง	+1	0	+1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย (Index of item Objective Congruence: IOC)
 แบบสอบถาม งานวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนา
 ท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ
 พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
 กิจกรรมที่ 2 "การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล"
 (สำหรับผู้เข้ารับการอบรม)

ที่		ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
ด้านผลผลิต (Output)/ ด้านพฤติกรรม (Behavior) (ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม – หลังเข้าร่วมกิจกรรม)									
1	มีทักษะในการวางแผน/ ออกแบบสื่อมัลติมีเดีย ทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล	+1	0	+1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
2	มีทักษะการสร้างสื่อมัลติมีเดีย ทางการศึกษาให้เหมาะสมกับ สภาพการเรียนรู้ที่แท้จริง	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
3	มีทักษะในการออกแบบกิจกรรม การจัดการเรียนรู้ภายในชั้นเรียน ได้อย่างสร้างสรรค์ และน่าสนใจ	+1	0	+1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
4	สามารถนำไปเป็นแนวทาง ปฏิบัติที่ดีในการผลิตสื่อ มัลติมีเดียทางการศึกษา เพื่อห้องเรียนดิจิทัลที่มี ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
5	มีเทคนิคในการผลิตสื่อมัลติ มีเดียทางการศึกษาเพื่อดึงดูด/ กระตุ้น การเรียนรู้ของนักเรียน	+1	0	+1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
6	มีเทคนิคในการผลิตสื่อมัลติ มีเดียทางการศึกษาเพื่อได้ตอบ กับนักเรียนได้หลายรูปแบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย (Index of item Objective Congruence: IOC)
 แบบสอบถาม งานวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนา
 ท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ
 พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
 กิจกรรมที่ 2 "การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล"
 (สำหรับผู้เข้ารับการอบรม)

ที่		ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
ด้านผลผลิต (Output)/ ด้านพฤติกรรม (Behavior) (ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม – หลังเข้าร่วมกิจกรรม)									
7	สามารถผลิต/พัฒนาสื่อทางการศึกษาที่นำไปใช้ในชั้นเรียนได้จริง	+1	+1	+1	0	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
ด้านผลผลิต (Output)/ ด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results)									
1	ผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกี่ยวกับการผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลมีความประสบความสำเร็จ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพิ่มขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย (Index of item Objective Congruence: IOC)
 แบบสัมภาษณ์ งานวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนา
 ท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ
 พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
 กิจกรรมที่ 2 "การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล"
 (สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม)

ที่		ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
ด้านผลผลิต (Output)/ ด้านผลการเรียนรู้ (Learning)									
1	ท่านมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการผลิตสื่อมัลติมีเดีย ทางการศึกษาเพื่อห้องเรียน ดิจิทัลเพิ่มขึ้นมากน้อยหรือไม่ เพียงใด	+1	+1	-1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
2	ท่านคิดว่าคุณภาพสื่อมัลติมีเดีย ทางการศึกษาเพื่อห้องเรียน ดิจิทัลของผู้เข้าอบรมมีคุณภาพ หรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
ด้านผลผลิต (Output)/ ด้านพฤติกรรม (Behavior)									
1	ท่านมีความสามารถในการผลิต สื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา เพิ่มขึ้นหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	-1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
2	ท่านมีความสามารถในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อ มัลติมีเดียทางการศึกษาเพิ่มขึ้น หรือไม่ อย่างไร	+1	+1	-1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
3	ท่านมีเจตคติต่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทาง การศึกษาหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย (Index of item Objective Congruence: IOC)
 แบบสัมภาษณ์ งานวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนา
 ท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ
 พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
 กิจกรรมที่ 2 "การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล"
 (สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม)

ที่		ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
ด้านผลผลิต (Output)/ ด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์การ (Results)									
1	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพเกี่ยวกับ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย สื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา ประสบความสำเร็จหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพิ่มขึ้น หรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย (Index of item Objective Congruence: IOC)
แบบสัมพัทธ์ งานวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนา
ท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
กิจกรรมที่ 2 "การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล"
(สำหรับนักเรียน)

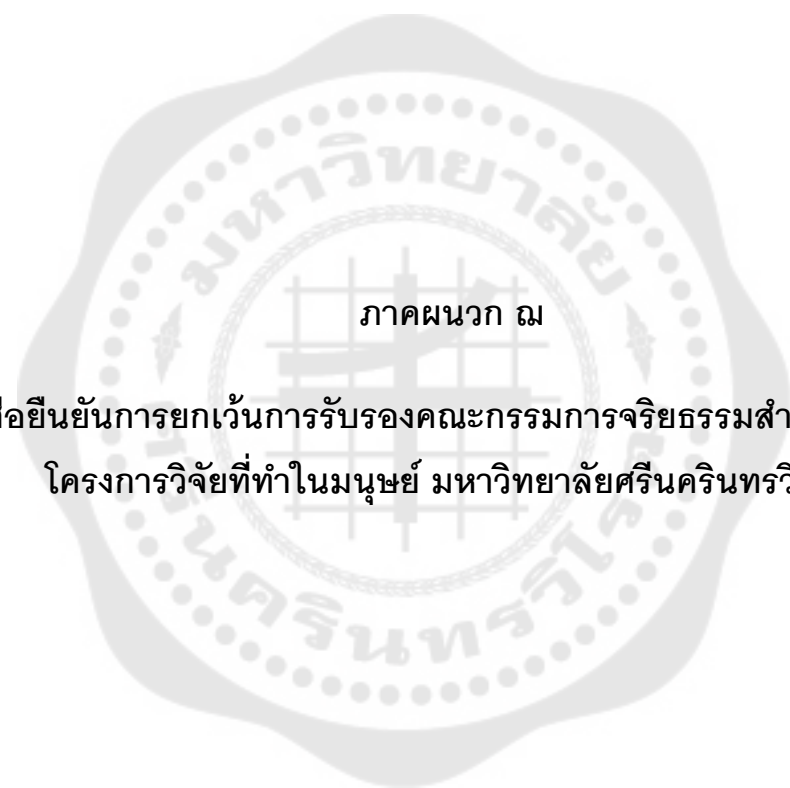
ที่		ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
ด้านผลผลิต (Output)/ ด้านผลการเรียนรู้ (Learning)									
1	นักเรียนคิดว่าครูผู้สอนมีความสามารถในการสอนโดยใช้สื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลเพิ่มขึ้น มากน้อย หรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	นักเรียนคิดว่าครูผู้สอนจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลได้อย่างมีคุณภาพหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
ด้านผลผลิต (Output)/ ด้านพฤติกรรม (Behavior)									
1	นักเรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัลของครูหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย (Index of item Objective Congruence: IOC)
แบบประเมินคุณภาพสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล
งานวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมี
สถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
กิจกรรมที่ 2 “การผลิตสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษาเพื่อห้องเรียนดิจิทัล”

(สำหรับผู้วิจัย)

ที่		ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
ด้านผลผลิต (Output)/ ด้านผลการเรียนรู้ (Learning)									
1	การเรียงลำดับเนื้อหา มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	เนื้อหามีความทันสมัย และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
3	ความยาวของเนื้อหา ในแต่ละตอนเรียนเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
4	ใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสมกับระดับผู้เรียน (ข้อความและเสียงบรรยาย)	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
5	การออกแบบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
6	กลยุทธ์การนำเสนอ ดึงดูดความสนใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
7	ความรวดเร็วในการเข้าถึง ข้อมูลในแต่ละหน้าจอ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
8	ความสะดวกในการใช้งาน หน้าจอ (User Friendly)	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
9	การออกแบบหน้าจอ มีความคิดสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
10	ขนาดตัวอักษร และภาพกราฟิก มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ฅ

หนังสือยืนยันการยกเว้นการรับรองคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณา
โครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หนังสือยืนยันการยกเว้นการรับรอง
คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(เอกสารนี้เพื่อแสดงว่าคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ ได้พิจารณาโครงการวิจัยนี้)

ชื่อโครงการวิจัย : การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษา
เป็นที่เลี้ยงเครือข่ายภาคกลางตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในความรับผิดชอบ
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัย : นายจักรชัย ตระกูลโอสฤ

หน่วยงานต้นสังกัด : คณะศึกษาศาสตร์

รหัสโครงการวิจัย : SWUEC-G-065/2563X

โครงการวิจัยนี้เป็นโครงการวิจัยที่เข้าข่ายยกเว้น (Research with Exemption from SWUEC)

วันที่ยืนยัน : 18 กุมภาพันธ์ 2563

ยืนยันโดย : คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดำเนินการ
รับรองโครงการวิจัยตามแนวทางหลักจริยธรรมการวิจัยในคนที่เป็นสากล ได้แก่ Declaration of Helsinki, the
Belmont Report, CIOMS Guidelines และ the International Conference on Harmonization in Good Clinical
Practice (ICH-GCP)

ออกให้ ณ วันที่ 20 มีนาคม 2563

(ลงชื่อ).....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทันตแพทย์หญิงณปภา เอี่ยมจิตรกุล)
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรม
สำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

หมายเลขรับรอง : SWUEC/X/G-065/2563

(ลงชื่อ).....

(แพทย์หญิงสุรีพร ภัทรสุวรรณ)
ประธานคณะกรรมการจริยธรรม
สำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายจักรชัย ตระกูลไอสถ
วัน เดือน ปี เกิด	5 กันยายน 2536
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม
วุฒิการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ1) สาขาวิชาการประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ที่อยู่ปัจจุบัน	55/23 หมู่ที่ 3 หมู่บ้านธนทองสวีทเฮ้าส์ ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสสามพราน จังหวัดนครปฐม รหัสไปรษณีย์ 73160

